This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

A 991,243

[BIBL]IOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

BR
1720
.H9
C162
1895

CALLINICVS
VITA S. HYPATII

EDIDERVNT
SEMIN. PHILOL. BONN. SODALES

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

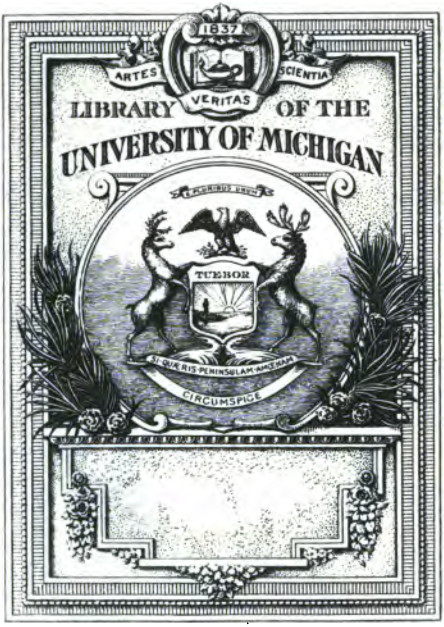

1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
SI·QUÆRIS·PENINSULAM·AMŒNAM
CIRCUMSPICE

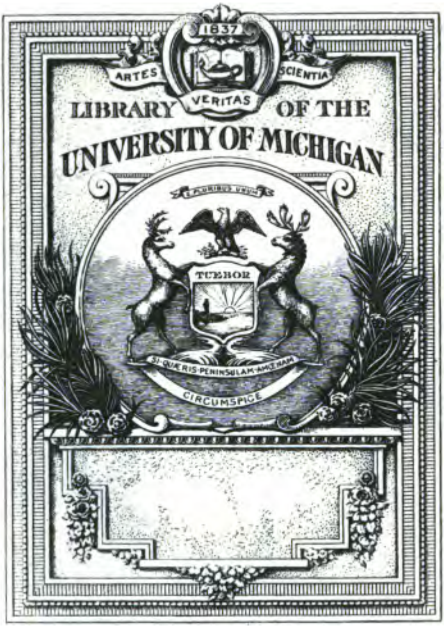
1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

CALLINICI

DE VITA S. HYPATII LIBER

EDIDERVNT

SEMINARII PHILOLOGORVM BONNENSIS

SODALES

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCXCV

FORMIS C. GEORGII TYPOGRAPHI ACADEMICI BONNENSIS

FRANCISCO · BVECHELERO

MVNERIS · BONNENSIS

QVINQVE · LVSTRA · EXACTA

GRATVLANTVR

SEXTI · PRINCIPIVM

PIIS · VOTIS · PROSECVNTVR

DISCIPVLI · PIENTISSIMI

Georgivs Karo Florentinvs
Franciscvs Hester Conflventinvs
Godofredvs Kentenich Bonnensis
Theodorvs Nissen Slesvicensis
Fridericvs l. b. de Bissing Berolinensis
Carolvs Caesar Neovidensis
Reinholdvs Romberg Vitebergensis
Ernestvs Diehl Bedbvrgensis
Ioannes Lietzmann Bonnensis
Gvaltervs Otto Stvttgartensis

BR
1720
.H9
C162
1895

Papyrology
Hiersemann
3-30-27
14493

S. Hypatii uita a Callinico discipulo stilo simplici nec sine fructu historiae enarrata duobus ad nos codicibus peruenit. quorum praestantior et aetate et pretio est Parisinus bybliothecae nationalis 1488 (cf. Omont *Inventaire somm.* II 62) membranaceus una eaque nitidissima manu saec. XI binis columnis uersuum tum XXXI tum XXXIII ita scriptus, ut infra lineam stilo ductam litterae haereant. alius manus uestigia non apparent, nisi quod margini hic illic recentioris aeui notulae adpictae sunt. neque quaternionum notae occurrunt. omnia facile certeque legerentur, nisi primi paginarum interiorum uersus madore corrupti saepe aut plane aut paene euanuissent. sed in hac quidem codicis parte plurima aut ipsa dispici possunt aut aduersae paginae impressa cernuntur. codicem principio et fine mutilum amplissimi menologii, quod sanctorum mensis iunii uitas ac laudes conplectebatur, partem fuisse numeris ordinis ($\overline{\lambda}$—$\overline{\mu\beta}$) docemur, qui singulis uitis adscripti sunt, praeterea in margine superiore die mensis indicato. initium facit uita s. Tychonis decimo sexto mensis die celebrati, quae integri menologii uicesima nona fuit, agmen claudit s. Ioannis Chrysostomi de s. Iuliani laudi-

bus homilia (p. 174—188), cui primus et uicesimus iunii dies sacer est. fere dimidiam totius codicis partem nunc s. Hypatii uita occupat (p. 54—141), quae cum ipsa mensis die non insignita septimo decimo et duodeuicesimo interponatur, illi sine dubio tribuenda est, i. e. ei quo etiam ecclesia memoriam sancti recolit. codicem intercedentibus qui rebus Germaniae Galliaeque praesunt liberaliter nobis Bonnam transmissum qua potuimus diligentia contulimus, conlatum, ne quid omitteretur, repetita lectione excussimus.

Alter codex, cuius adcuratissimam conlationen Albrechti Dieterich et Hermanni Schoene benignis erga nos animis debemus, Vaticanus est gr. 1667. hic liber membranaceus saeculo ut uidetur duodecimo scriptus uitas sanctorum mense iunio celebratorum continet f. 3—334ᵛ. primo loco legitur f. 3 μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων ἰουστίνου χαρίτωνοσ χαριτοῦσ παίωνοσ καὶ λιβεριανοῦ μαρτυρισάντων ἐν ῥώμῃ πρὸ ιε̄ ἰδῶν ἰουλίου [sed supra scribitur ιουνίου ά], inc. Ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἀνόμων ὑπερμαχω (sic) εἰδωλολατρείασ κτλ. ultima est uita s. Hypatii (f. 289ʳ), cui adscribitur τοῦ αὐτοῦ μηνὸσ λ̄. praemittuntur huic menologio schedae duae, in quibus ecclesiastica recentiora leguntur, extremo codici subicitur sylloge librorum de s. Thecla scriptorum, f. 335ʳ Βασιλείου ἐπισκόπου σελευκίασ ἰσαυρίασ εἰσ τὰσ πράξεισ τῆσ ἁγίασ ἀποστόλου καὶ μάρτυροσ θέκλησ συγγραφικῷ χαρακτῆρι, dein aliis interpositis f. 364ʳ θαύματα τῆσ ἁγίασ πρωτομάρτυροσ θέκλησ, qui liber ultima codicis pagina f. 390ᵛ imperfectus abrumpitur. Sed praeter hunc defectum codex etiam aliis locis schedis priuatus est. quater-

nionum numeri intra menologion (f. 3—334) conspiciuntur A usque ad ME, per totum codicem (f. 3—390) A—NE: interciderunt igitur in menologio xxvi schedae, i. e. quoniam quaternionis ME ultimae duae schedae, quippe uacuae, resectae sunt, integri tres quaterniones (in his secundus et quartus). sed uita s. Hypatii, qualem quidem librarius dederat, integra seruata est. neque tamen integro archetypo illum usum esse inde apparet, quod partem satis magnam cum Hypatii homilia (p. 80, 25—94, 19 codicis Parisini), sine dubio integrum antiquioris exempli quaternionem sine lacunae indicio omittit. orthographiae et prosodiae neglegentissimus fuit librarius.

Vtriusque codicis commune exemplar fuisse idque ab editoris cuius ad Eutychum epistula praemittitur lectione iam diuersum uel ex his Hypatii uerbis colligas quae p. 102, 18 referuntur: οὗτός ἐστιν ὁ ὑπὸ τῶν λῃστῶν δαρείς, τῶν δαιμόνων, καὶ ἡμιθανὴς γεγονώς· τούτῳ ποιήσωμεν ἔλεος διὰ τὸν θεόν· τὸν γὰρ Ἀδάμ, περὶ οὗ λέγει τὸ εὐαγγέλιον, ὁ κύριος ἐλθὼν ἐλυτρώσατο διὰ τοῦ βαπτίσματος, ἐν ᾧ βαπτίζονται οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν. Adae Paulus apostolus mentionem facit, non euangelium (nam Luc. III 38 nemo huc referet). at ex euangelio Lucae x 30—37 notus est homo ille a latronibus male mulcatus. apparet glossema περὶ οὗ λέγει τὸ εὐαγγέλιον ad superiora ὁ ὑπὸ τῶν λῃστῶν δαρείς pertinens a stupido librario falso loco insertum esse. nascitur etiam de interpretamento latronum τῶν δαιμόνων suspicio eiusdem originis. Sed quamuis cognatos esse libros nostros constet, non tamen raro longe eidem inter se dissident, ut solet in hoc

maxime litterarum genere librariorum licentia grassari. hae controuersiae saepe certis siue sermonis siue sententiae indiciis disceptari poterant: non paucis locis anceps haerebat iudicium. in his igitur codicem Parisinum sequendum esse plerumque duximus, quippe quem omnino et Callinici uerba integriora seruasse et orthographiae atque prosodiae adcuratiorem testem esse nobis persuaserimus.

Qui unus adhuc uitam edidit Daniel Papebroch, uir ceteroquin egregius sed graece parum doctus, in Actis sanctorum m. iunii uol. III p. 308—349, apographo codicis Vaticani usus est: quod quam mendosum fuerit, uel ex adnotatione critica nostra facile cognoscetur, etiamsi manifestos operarum errores plerosque tacendos esse censuimus.

Nobis igitur ad codicum fidem Callinici liber recensendus erat et emendandus. in qua re haec maxime difficultas fuit, quod editionis unicae non utebamur nisi uno exemplo aut altero. igitur laborem inter nos partiti apographa confecimus, alterum in quo codicum lectio adnotaretur, alterum quod operis traderetur. singulis deinceps plagulis, ut quaeque ex officina prodiit, recensendis interpretandis emendandis opera coniuncta studuimus, pertractatas adnotauimus, adnotatas ut in editionis formam redigerentur operis reddidimus. iam uero cum typi deficere coepissent, antequam totus liber ab operis descriptus esset, ualde dolemus editionem ita festinandam fuisse, ut ad primos quaterniones expoliendos fructus obseruationis per totum librum continuatae non redundaret. sic euenit ut 56, 17 ederetur ὅπως .... σημάναιμι τῇ εὐλαβείᾳ

ὑμῶν τὴν .... Ὑπατίου πολιτείαν: postea demum intellegi potuit et optatiui usum huic scriptori tantum non exoleuisse et sententias finales coniunctione ὅπως uel ἵνα introductas, siue a praesenti tempore siue a praeterito pendent, rite coniunctiuum plerumque aoristi recipere. igitur quod libri praebent σημᾶναι καὶ corrigi non debuit nisi sic ὅπως .... σημάνω καὶ τῇ εὐλαβείᾳ ὑμῶν κτλ. contra postquam constat quam raris exemplis augmentum temporale a Callinico neglegatur, fidenter 97, 15 ὠγκωμένην restitui poterit, cum uterque liber ὀγκωμένην testetur. perinde in aliis rebus, uelut usu recentiore accusatiui uerbis genetiuum aut datiuum poscentibus adhibiti et pronominum αὐτοῦ ἑαυτοῦ, obseruatio sermonis certiorem normam suppeditare potuit, qua quantum scriptori quantum librariis inputandum esset definiretur. nobis interim consultius uisum est inconstantiae crimen admittere quam oratione ad ueterem sermonis graeci regulam exigenda scriptorem ipsum temere corrigere.

In orthographia et prosodia quantum fieri potuit codicem Parisinum ducem secuti sumus, cuius paginas nostris adscripsimus. a quo ubi recessimus, adnotauimus uel minutias prosodiae, nisi quod cum accentum addere librarius oblitus est aut post uocem ultima syllaba circumflexam accentum encliticae seruauit, id genus alia tacere maluimus, ne nimis molesti essemus. codici Vaticano huiusmodi errores quales sunt ἦν pro ἦν, ὧν pro ὤν, ἡγάπα ἡξίου cet. sollemnes esse hoc loco monuisse satis erit.

Indicibus nominum, uerborum, obseruationis grammaticae adiectis, praemissis testimoniis et temporum

tabula prouidebamus, ut lecturis materies interpretationis praesto esset et ad sermonem saeculi v adcuratius cognoscendum symbola conferretur.

Sed finem praefandi facere non possumus quin quanta liberalitate nos adiuuerit praeceptor noster dilectissimus HERMANNVS VSENER, recordemur quantamque ei habeamus gratiam publice profiteamur.

Bonnae non. apr. a. CIƆIƆCCCLXXXXV.

ALIORVM SCRIPTORVM TESTIMONIA

DE RVFINO ET RVFINIANIS

I PALLADIVS AD LAVSVM c. XII in Mignei Patr. Gr. t. XXXIV p. 1034c οὗτος ὁ μακάριος (Ammonius asceta Aegyptius) πολλαῖς ἱκεσίαις καταδυσωπηθεὶς παρὰ Ῥουφίνου τοῦ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, εἰς τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἐλθόντος τοῦ μεγάλου Ἀμμωνίου ἐν Κωνσταντίνου πόλει διὰ χρείας τῶν τῆς ἐρήμου πολιτῶν, ἱκανῶς παρακληθεὶς καὶ παρὰ τῶν ἁγίων ἐπισκόπων τῶν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐρήμου συνεληλυθότων εἰς τὰ καταθέσια τῶν ἁγίων [deest λειψάνων] οὗπερ αὐτὸς ἔκτισεν μαρτυρίου, ἐν αὐτοῖς τοῖς καταθεσίοις ἀποδέχεται τὸν Ῥουφῖνον ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ ἀχράντου βαπτίσματος παρὰ τῶν ἐπισκόπων. ὃν ἐσεβάσθη ἀξίως τῆς αὐτοῦ πολιτείας, εἰς πάντα ὑπακούσας τῷ ὁσίῳ ἀνδρὶ Ἀμμωνίῳ. ὃς μετ' ὀλίγον χρόνον κοιμᾶται, καὶ θάπτεται ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῷ λεγομένῳ Ῥουφινιαναῖς. οὗ τὸ μνῆμα λέγεται θεραπεύειν πάντας τοὺς ῥιγιαζομένους.

8 sq. cf. uita Hyp. 66, 16—21 12 huc spectat u. Hyp. 66, 21—23 13 μετ' ὀλίγον χρόνον ie fere decennio post, a. 403 μαρτυρίῳ] immo μοναστηρίῳ cf. u. Hyp. 138, 4 et 137, 24

II SOZOMENVS hist. eccles. VIII 17, 2—6 ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἔγνω (Theophilus patriarcha Alexandrinus) Ἰωάννῃ (Chrysostomo patriarchae CPol.) ἀπεχθάνεσθαι καὶ κατηγορεῖν ἑτοίμους, προδιαθεὶς τὰ ἄλλα ᾗπερ αὐτῷ καλῶς ἔχειν ἐδόκει, ἧκεν εἰς Δρῦν· Χαλκηδόνος δὲ τοῦτο προάστειον, Ῥουφίνου τοῦ ὑπάτικοῦ νῦν ἐπώνυμον, ἐν ᾧ βασίλειά ἐστι καὶ μεγάλη ἐκκλησία, ἣν αὐτὸς Ῥουφῖνος ἐπὶ τιμῇ Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἀποστόλων ἐδείματο καὶ Ἀποστολεῖον ἐξ αὐτῶν ὠνόμασε· πλησίον δὲ μοναχοὺς συνῴκισεν, οἳ τῆς ἐκκλησίας τὸν κλῆρον ἐπλήρουν ... Θεοφίλου

δὲ ἑτοίμως σπεισαμένου (τοῖς ἀπὸ Σκήτεως μοναχοῖς) καὶ τὴν κοινωνίαν αὐτοῖς ἀποδόντος διελύθη τῶν περὶ Σκῆτιν ἀδικημάτων ἡ ἐξέτασις. ὅπερ οἶμαι οὐκ ἂν συνέβη, εἰ συμπαρῆσαν τοῖς ἄλλοις μοναχοῖς Διόσκορός τε καὶ Ἀμμώνιος. ὁ μὲν γὰρ ἤδη πρότερον τελευτήσας ἐτάφη ἐν τῇ Μωκίου τοῦ μάρτυρος ἐπωνύμῳ ἐκκλησίᾳ. Ἀμμώνιος δὲ ἔναγχος τῆς συνόδου παρασκευαζομένης ἐμαλακίσθη τὸ σῶμα· περαιωθεὶς δὲ εἰς Δρῦν χαλεπώτερον ὑπὸ τῆς νόσου διετέθη· καὶ μετ' οὐ πολὺ τελευτᾷ τὸν βίον καὶ πρὸς τῶν πλησίον μοναχῶν, ἔνθα δὴ κεῖται, λαμπρᾶς ἠξιώθη ταφῆς.

cf. Claudianus in Rufinum II 448 *qui sibi pyramidas, qui non cedentia templis ornatura suos exstruxit culmina manes* ie ἀποστολεῖον ubi postea Rufini sarcophagus depositus est (66, 20).

III VITA S. AVXENTII c. 36 in Mignei *PG* CXIV 1405a κατήχθη ὁ μακάριος (Αὐξέντιος) ὑπό τε τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν καί τινων ἑτέρων λαμπρῶν ἀνδρῶν ἐν Ῥουφινιαναῖς πλησίον τῶν ἀποστόλων ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ μακαρίου Ὑπατίου ἐπιτραπεὶς ἡσυχάσαι. ὑπεδέξαντο δὲ αὐτὸν μετὰ πλείονος χαρᾶς οἱ αὐτόθι μοναχοὶ σὺν τῷ ἡγουμένῳ, ἀνδρὶ τὰ πάντα ἐναρέτῳ καὶ χάριτος θεοῦ ἠξιωμένῳ ὡς ὄντι μαθητῇ τοῦ Χριστοῦ κτλ.

actum hoc est a. 451.

ibid. 37 p. 1405c κομίτισσα δέ τις ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ μακαρίου ἔσπευδεν ἀπελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἦλθεν οὖν ἀπὸ Καλχηδόνος ἐν βαστερνίῳ, καὶ δὴ πλησιάσασα τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις κατῆλθεν ἐκ τοῦ βαστερνίου καὶ ἤρχετο ἐν τῷ μοναστηρίῳ.

ibid. 39 p. 1408b ἐλθὼν οὖν ὁ μακάριος ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ὑπατίου ἐν Ῥουφινιαναῖς, καὶ θεασάμενος πλῆθος πολὺ συνδραμόντας αὐτῷ ἐκεῖσε ἤρξατο πᾶσι παρεγγυᾶν τῷ [l. τὸ] ἀπέχεσθαι τῶν θεάτρων κτλ.

IV ibid. 44 p. 1413b ἐκ τοῦ εἰρημένου πολλάκις ἐμπορίου Ῥουφινιανῶν καὶ τοῦ ἐκεῖσε μοναστηρίου παρεγένοντο πλείονες μοναχοί τε καὶ κοσμικοὶ ἐπὶ τὸ (l. τῷ) εὐλογηθῆναι καὶ ἀπολαῦσαι τῆς καλλίστης αὐτοῦ συντυχίας.

ibid. 45 p. 1416ᵃ πλῆθος γὰρ συνήρχετο ἀπαραλείπτως ἐπὶ τῷ αὐτῷ, μάλιστα ἀπὸ Ῥουφινιανῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐμπορίων, χάριν τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ.

uide praeterea c. 42 p. 1412ᵈ 43 p. 1413ᵃ.

DE ISAACIO ET DALMATIO ABBATIBVS

V VITA S. ISAACI c. 4 in Actis sanctorum m. mai. t. VII p. 249 sq. ὁ τῆς εἰρήνης ἐχθρὸς Βελιὰρ προχειρίζεται σκεῦος ἴδιον ὡς δεύτερον Ἄρειον κατὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τὸν βασιλέα Οὐάλεντα . . . ἐν τῷ καιρῷ οὖν ἐκείνῳ ἦν τις ἀνὴρ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἀνατολῆς ἀγγελικὸν βίον ἐπὶ γῆς μετερχόμενος τοὔνομα Ἰσαάκιος . . ., ὃς κατὰ τὸ εἰωθὸς θείας οὐρανόθεν ἀκούει φωνῆς παρακελευομένης κατιέναι ἐκ τῆς ἐρήμου καὶ ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὁ δὲ μὴ ἀπιστήσας τῷ κελεύσαντι κάτεισιν ἐκ τῆς ἐρήμου κτλ.

VI SOZOMENVS hist. eccl. VI 40, 1 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ τῆς Κωνσταντίνου πόλεως (imp. Valenti a. 378 a. d. III id. iun. ad bellum Gothicum proficiscenti) προσελθὼν Ἰσαάκιος ἀνὴρ μοναχὸς τά τε ἄλλα ἀγαθὸς καὶ διὰ τὸ θεῖον κινδύνων καταφρονῶν Ἀπόδος, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, τοῖς ὀρθῶς δοξάζουσι καὶ τὴν παράδοσιν φυλάττουσι τῶν ἐν Νικαίᾳ συνεληλυθότων τὰς ἀφαιρεθείσας ἐκκλησίας, καὶ νικήσεις τὸν πόλεμον. ὀργισθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν συλληφθῆναι καὶ δέσμιον φυλάττεσθαι, ἄχρις ἐπανελθὼν δίκην εἰσπράξηται τοῦ τολμήματος. ὁ δὲ ὑπολαβών· Ἀλλ' οὐχ ὑποστρέψεις, ἔφη, μὴ ἀποδοὺς τὰς ἐκκλησίας. καὶ ἀπέβη οὕτως κτλ.

cf. Theodoretus hist. eccl. IV 34 φασὶ δὲ καὶ Ἰσαάκην σκηνὴν αὐτόθι μοναχικὴν ἔχοντα, ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὸν (Valentem) συνεξιόντα τῇ στρατιᾷ, βοῇ χρησάμενον φάναι· Ποῖ βαδίζεις, ὦ βασιλεῦ, κατὰ θεοῦ στρατευόμενος καὶ τοῦτον οὐκ ἔχων ἐπίκουρον; κτλ. fabulose haec exornauit scriptor uitae c. 5—8 p. 250 sq.

VII VITA S. ISAACII c. 10 p. 253ᵇ οἱ δὲ περὶ Σατορνῖνον καὶ Οὐίκτορα ὑπαντήσαντες τῷ βασιλεῖ (Theodosio I a. d. VIII kal. dec. a. 380) ἐγνώρισαν αὐτῷ πάντα τὰ κατὰ τὸν ἅγιον καὶ

ὁμολογητὴν Ἰσαάκιον καὶ τὴν προφητείαν αὐτοῦ, ἣν κατὰ πρόσωπον προεῖπεν τῷ Οὐάλεντι καὶ ὅτι οὕτως ἀπέβη αὐτῷ. ὃς ἀκούσας ... εὐθέως ... ἄγειν προσέταξεν κτλ.

VIII ibidem 14 p. 256[d] βουλομένου δὲ αὐτοῦ (post m. iulium a. 381) ἀναλῦσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ ... γνόντες οἱ πολλάκις μνημονευθέντες ἐνδοξότατοι ἄνδρες Σατορνῖνος καὶ ὁ Οὐίκτωρ προσελθόντες τῷ ὁσίῳ μὴ ἐγκαταλειφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ ἱκέτευον ... γνοὺς δὲ ὁ μακάριος τὸν πνευματικὸν αὐτῶν περὶ αὐτοῦ πόθον εἶπεν αὐτοῖς· Ἐμοὶ μὲν καταθύμιόν ἐστι τὸ ὑποστρέψαι ὅθεν παρεγενόμην· ἐπειδὴ δὲ ὡς δοῦλοι Χριστοῦ πόθον ἔχετε ἀναπαῦσαι τὴν ἐμὴν βραχύτητα, ὃ λέγω ὡς πατρὸς ἀκούσατε· εἴ τις ὑμῶν προφθάσει κτίσαι κελλίον, ἐν αὐτῷ κατοικήσω. καὶ ὁ μὲν Σατορνῖνος ἦν κεκτημένος προάστειον ἔξω τῆς πόλεως οὐ πόρρω τοῦ τείχους ὑπάρχον· ὁμοίως καὶ ὁ Οὐίκτωρ καὶ αὐτὸς ἐκέκτητο ἐν τῷ παραθαλασσίῳ μέρει τῆς πόλεως πλησίον Ἑλενιανῶν εἰς τὴν καλουμένην Ψαμαθείαν. καὶ ἤρξαντο κτίζειν ἐπ' ὀνόματι τοῦ μακαρίου Ἰσαακίου. ὁ οὖν Σατορνῖνος .... ἐποίησεν κελλίον διστεγὲς ἀπαρτήσας αὐτὸ κατὰ λόγον .... εἰσελθὼν δὲ ὁ ἅγιος πατὴρ ἡμῶν ἐν τῷ κελλίῳ καὶ ἰδὼν αὐτὸ ἀπερίεργον ἐθεραπεύθη ἐπ' αὐτῷ καὶ ᾤκησεν ἐν αὐτῷ μετὰ πολλῆς προθυμίας. ὁ δὲ Οὐίκτωρ ἦν περικλείσας ἱκανὸν τόπον οἰκημάτων πλείστων καὶ μεγίστων, γνοὺς δὲ ὅτι προελήφθη ὑπὸ τοῦ Σατορνίνου ἠθύμησεν σφόδρα.

IX ibidem 17 p. 257[c] τραφεὶς δὲ λοιπὸν ἐν γήρᾳ καλῷ καὶ πλήρης ἡμερῶν ... ἐπιλαβόμενος ἐξ αὐτῶν ἄνδρα πιστότατον ... Δαλμάτιον τοὔνομα κατέστησεν αὐτὸν ἡγεῖσθαι αὐτῶν ἐν κυρίῳ.

X 18 p. 258[d] Αὐρηλιανὸς δὲ εἷς τῶν ἐνδόξων τοῦ βασιλέως ἀντικρὺ τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἀββᾶ Ἰσαακίου κατὰ μεσημβρίαν ἔκτισε μαρτύριον τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου. τῷ οὖν καιρῷ τῆς ἐκδημίας τοῦ τρισμακαρίου Ἰσαακίου ἔστησε βοήθειαν ἔμπροσθεν τῆς ὁδοῦ τοῦ μοναστηρίου πλῆθος ἀνδρῶν πολὺ ἐπὶ τὸ ἁρπάσαι καὶ ἀπαγαγεῖν τὸ λείψανον τοῦ ... Ἰσαακίου ἐν τῷ προειρημένῳ μαρτυρίῳ εὐλογίας χάριν καὶ ἀποθέσθαι. ὃ δὴ καὶ γέγονεν .... ἐτελειώθη ὁ ἐν ἁγίοις πατὴρ ... Ἰσαάκιος μηνὶ μαΐῳ εἰκάδι ἕκτῃ βασιλεύοντος τοῦ φιλοχρίστου Θεοδοσίου καὶ

τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀρκαδίου ἀναγορευθέντος, ὑπατίᾳ Μιαροβαύδου τὸ δεύτερον καὶ Σατορνίνου.

anni definitio ne quem fallat. confunditur annus quo Dalmatius Isaacio se adplicuit (cf. test. XIII) cum eo quo Isaacio successit.

XI VITA S. DALMATII in Banduri Imperio orient. p. 697 Δαλμάτιος ἦν ... ἐν στρατείᾳ καταλεγόμενος, σχολάριος ἐν τῇ δευτέρᾳ σχολῇ, καὶ ἤκουσεν ὅτι παρεγένετο ἀνὴρ ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς τὸ Βυζάντιον ὀνόματι Ἰσάκιος, καὶ ἦλθε λαβεῖν εὐχὴν παρ' αὐτοῦ κτλ.

XII ibid. p. 699 μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἐκοιμήθη ὁ ἐν ἁγίοις Ἰσάκιος. ἐλθόντος οὖν τοῦ ἐπισκόπου ἐν τῇ μονῇ καὶ ἐρωτῶντος τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς λοιποὺς μοναχούς, τίνα βούλονται γενέσθαι ἡγούμενον, πάντες ὁμοθυμαδὸν εἶπον τὸν κύριον Δαλμάτιον, ὃν καὶ ὁ θεὸς ἐξελέξατο ἑαυτῷ εἰς ἡγούμενον. οὕτω κατέστη ἡγούμενος ἐκ θεοῦ καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἀττικοῦ τοῦ καὶ χειροτονήσαντος αὐτόν.

XIII EPISTVLA CLERI CPOLITANI ad patres Ephesi a. CCCCXXXI congregatos in Mansii Concil. t. IV p. 1428c ὁ ἅγιος Δαλμάτιος εἷς τῶν ἀρχιμανδριτῶν ἔτη τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ἔχων μὴ ἐξελθὼν τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ ἀλλ' ἔσω ὢν ἀποκεκλεισμένος. cf. uita Dalmatii l. s. p. 701.

igitur a. 383 Isaacio breui ante CPoli uitam asceticam agere orso Dalmatius socium se tradidit. de rebus a Dalmatio a. 431 gestis cf. Tillemont *hist. ecclés.* XIV p. 421 sq.

DE CALAMITATIBVS HYPATII MORTEM SECVTIS
u. 136, 10. 138, 15—139, 12

XIV MARCELLINVS chron. a. 447 in Mommseni Chronicis minor. uol. II p. 82 '(ind.) XV (cons.) Ardaburis et Calepii. Ingenti terrae motu per loca uaria inminente plurimi urbis augustae muri recenti adhuc reaedificatione constructi cum quinquaginta septem turribus corruerunt. saxa quoque ingentia in foro Tauri dudum super sese in aedificio po-

sita statuaeque plurimae sine ullius uidelicet laesione conlapsae sunt, plurimis nihilominus ciuitatibus conlapsis. fames et aerum pestifer odor multa milia hominum iumentorumque deleuit.

Ingens bellum et priore maius per Attilam regem nostris inflictum paene totam Europam excisis inuasisque ciuitatibus atque castellis conrasit.

Eodem anno urbis augustae muri olim terrae motu conlapsi intra tres menses Constantino praefecto praetorio operam dante reaedificati sunt'.

XV CHRONICON PASCHALE p. 586, 6 Bonn. Ἰνδ. ιε̄ (ἔτει Θεοδοσίου) λθ̄ ὑπ(ατείᾳ) Ἀρδαβουρίου καὶ Ἀλυπίου .... καὶ αὐτῷ τῷ ἔτει ἐγένοντο σεισμοὶ μεγάλοι, ὥςτε τὰ τείχη πεσεῖν· ἐκράτησαν γὰρ ἐπὶ χρόνον, ὥςτε μὴ τολμᾶν τινα ἐν οἴκῳ μένειν, ἀλλ' ἔφυγον ἔξω τῆς πόλεως πάντες λιτανεύοντες ἡμέρας καὶ νυκτός. γέγονε γὰρ ἀπειλὴ μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς. τινὲς δὲ ἔλεγον καὶ πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ τεθεᾶσθαι. ὅθεν καὶ ἡ ἀνάμνησις κατ' ἔτος ἐπιτελεῖται μέχρι νῦν τῆς λιτανείας ὑπὲρ τῆς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ μακροθυμίας ἐν τῷ Τρικόγχῳ πρὸ η̄ ἰδῶν νοεμβρίων. ἐν γὰρ τῇ τοσαύτῃ ἀπειλῇ οὐκ ἐθανάτωσεν τινάς.

his tam similia sunt quae p. 589, 6—16 sub a. 450 et breuius a Malala p. 363, 20 narrantur, ut ibi incendia anni 448 (cf. Marcellinus p. 83, 4) cum terrae motu a. 446/7 confundi credas.

XVI EVAGRIVS hist. eccl. I 17 ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ὁ πολὺς τῷ λόγῳ πόλεμος ἐκεκίνητο Ἀττίλα τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως .... τοῦ αὐτοῦ τοίνυν Θεοδοσίου τὰ σκῆπτρα διέποντος μέγιστος καὶ ἐξαίσιος καὶ τοὺς προλαβόντας ἅπαντας ἀποκρυπτόμενος γέγονε σεισμὸς ἀνὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν οἰκουμένην, ὥςτε καὶ πολλοὺς τῶν πύργων τῶν ἀνὰ τὴν βασιλίδα πρηνεῖς ἐνεχθῆναι, συμπεσεῖν τε καὶ τὸ Χερρονήσου καλδύμενον Μακρὸν τεῖχος, διαχῆναι δὲ τὴν γῆν καὶ πολλὰς κώμας ἐν αὐτῇ καταδῦναι, πολλά τε αὖ καὶ ἀναρίθμητα γενέσθαι πάθη ἀνά τε γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καὶ ἐνίας μὲν τῶν πηγῶν ξηρὰς ἀναδειχθῆναι, ἑτέρωθι δὲ ὑδάτων πλῆθος ἀναδοθῆναι μὴ πρότερον ὄν, δένδρα τε αὐτόπρεμνα σὺν ταῖς σφίσι ῥίζαις ἀναβρασθῆναι καὶ χώματα

πλεῖστα ἐς ὄρη σχεδιασθῆναι, τὴν δὲ θάλασσαν ἰχθῦς νεκροὺς ἀποσφενδονήσασθαι καὶ πολλὰς τῶν ἐν αὐτῇ νήσων ἐπικλυσθῆναι πλοῖά τε αὖ θαλάττια ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ὀφθῆναι τῶν ὑδάτων ἐς τοὐπίσω νοστησάντων, παθεῖν τε καὶ πολλὰ Βιθυνίας τε καὶ Ἑλλησπόντου Φρυγίας τε ἑκατέρας. ὃ δὴ πάθος καὶ ἐπὶ χρόνον τῆς γῆς ἐπεκράτησεν οὐχ ὥςπερ ἤρξατο οὕτω σφοδρῶς διαμένον, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν λῆγον μέχρις οὗ καθάπαξ ἐπέπαυτο.

TEMPORVM TABVLA

c. 366 *mense iunio Hypatius nascitur* cf. 136, 3

c. 377 Arcadius nascitur

378 d. XI m. iun. Valens contra Gothos profecturus ab Isaacio offenditur. Isaacius in uincula conicitur (test. VI)

379 d. XIX m. ian. Theodosius I orientis imperium suscipit

381 m. iulio concilium CPolitanum finitur
Isaacius uinculis liberatus CPoli retinetur et cella ei conditur (test. VIII)

383 Merobaudes II et Saturninus coss.
d. XVI m. ian. Arcadius Augustus renuntiatur
Dalmatius ad Isaacium se applicat (test. XIII cf. ind. nom. Δαλμάτιος)

384 *Hypatius* XVIII *annos natus parentes relinquit* 59, 16
paucae eo tempore in Phrygia ecclesiae, monasteria nulla 58, 16 ss. cf. ind. uerb. μοναστήριον

386 *Ionas miles cellam in Thracia condit* 60, 10 s. *eique Hypatius* XX *annos natus socius accedit* 61, 7

392 Arcadius Aug. iterum et Rufinus coss.
Rufinus praefectus praetorio fit (non ante m. iulium)

c. 393 monumenta Rufinianis condita, ecclesiam s. apostolorum et monasterium, Rufinus dedicat et baptizatur (test. I cf. ind. nom. Ῥουφῖνος)

395 d. XVII m. ian. imp. Theodosio I mortuo Arcadius succedit

*

(395) Gothi Alarico duce Thraciam Macedoniam Graeciam uastant
Ionas Rufinum adiit ut plebem Thraciae paenuria oppressum subleuaret 64, 30—65, 15
d. XXVII m. nou. Rufinus interficitur

397 d. XVII m. iun. Flaccilla Arcadii filia nata

398 d. XXVI m. febr. Ioannes Chrysostomus archiepiscopus CPolitanus fit

399 d. XIX m. ian. Pulcheria Arcadii filia nata

400 d. III m. apr. Arcadia Arcadii filia nata
circa hunc annum Hypatius monasterium Rufinianarum desertum occupat 66, 14 ss.

403 m. febr. Marina Arcadii filia nata
m. iun. aut iul. conciliabulum Rufinianis (*ad Quercum*) habitum Eudoxia incitante, Theophilo auctore Ioannem Chrysostomum damnatum sede mouet
eo tempore iam monachi Hypatiani Rufinianis congregati erant, qui Ammonium Aegyptium mortuum splendide sepeliuerunt cf. test. II et 138, 4

404 d. X m. iun. Ioannes Chrysostomus Cucusum in Armeniae oppidum relegatus CPolim relinquit

c. 404—5 *Hypatius Rufinianis relictis monasterium Ionae repetit* 68, 19 ss.

c. 406 *Hypatius* XL *annos natus Rufinianas rediit monasterioque usque ad mortem praefuit* 70, 11
Isaacius abbas etiamtum uiuit, cuius sub auspiciis monasteria intra et circa CPolim augentur 70, 13 s.

406 m. febr. Atticus fit archiepiscopus CPolitanus. sub quo Isaacius moritur (test. XII)

406—430 intra hos annos *Philotheus episcopus* (cf. ind. nom.) *ecclesiae Chalcedonensi praefuit*

407 d. XIV m. sept. Ioannes Chrysostomus Comanis in itinere moritur

c. 407—8 Isaacius abbas moritur, Dalmatius ei succedit

408 kal. mai. Arcadio mortuo Theodosius II succedit. Monaxius praefectus urbi (cf. ind. nom.)

409 Monaxius P. V.

412 Monaxius praefectus praetorio

414 Monaxius P. P.
d. IV m. iul. Pulcheria Theodosii II soror Augusta declaratur

416 usque ad 420 Monaxius P. P.

419 Monaxius cos. ord.

c. 420 *Monaxius seruos fugitiuos ab Hypatio repetit* 78, 12—79, 24

423 postridie kal. ian. Eudocia uxor Theodosii II Augusta declaratur

425 d. X m. octobr. Atticus archiepiscopus CPolitanus moritur
Macarius monachis Hypatii aggregatur cf. a. 443

c. 426 *Hypatius sexagenarius graui morbo laborat* 82, 8

428 d. X m. apr. Nestorius Antiochenus fit archiepiscopus CPolitanus *a Dionysio tunc magistro militum per orientem adductus* 105, 24

429 Dionysius u. inl. consul ordinarius

429—431 Ioannes comes sacrarum largitionum

430—435 his minimum annis *Eulalius* (cf. ind. nom.) *episcopus ecclesiae Chalcedonensi praefuit*

431 '(ind.) XIV (cons.) Antiochi et Bassi ... dum ad horrea publica Theodosius processum celebrat, tritici in plebem ingruente penuria imperator ab esuriente populo lapidibus inpetitur' MARCELLINVS p. 78 M.
famem trium annorum Hypatius minuere studuit 104, 16—30
inde a d. XXI m. iun. usque ad extremum m. aug. concilium Ephesinum, cuius prima actione Nestorius damnatur
extremo m. aug. Dalmatius imperatorem et populum contra Nestorium suscitat (test. XIII)

434 Maximiano d. XII m. apr. mortuo in sede patriarchali CP. succedit Proclus (mortuus 447), sub quo Dalmatius uita excessit
d. XV m. dec. edictum Theodosii de bonis clericorum et monachorum (cf. ind. nom. Οὐρβίκιος)

434—435 Leontius P. V. *ludos Olympios Chalcedoni restituere conatur* 107, 27 ss.

435 *Vrbicius cubicularius Aëtium mente captum ab Hypatio repetit* 72, 10—29

438 d. XXVIII m. ian. Ioannis Chrysostomi reliquiae CPolim transferuntur cf. 71, 8—11

440 Paulino u. inl. magistro officiorum interempto (cf. Marcellinus p. 80) Eudocia imperatrix adulterii suspecta Hierosolyma petit (cf. ind. nom. Ἀλέξανδρος)

443 *Macarius annis XVIII in monasterio peractis discedit* 122, 8 cf. 121, 10

444 Arcadia soror imperatoris moritur

446 id. mart. *Zeno presbyter in Hypatii monasterium receptus post XVI dies moritur* cf. 135, 27. 30. 136, 3
d. XXVII m. iun. *soror Hypatii mortua est* 139, 15
m. iunii die XXX *dominica Hypatius octogenarius moritur* 136, 3 ss.
m. iulio extremo grando uineas circa Chalcedonem uastat 138, 15
m. nouembri (fort. d. VI cf. test. XV) magni terrae motus initium capiunt (test. XIV—XVI)

447 Hunnorum sub Attila rege incursio (test. XIV. XVI)
Macarius in monasterium redit et post LXXX dies moritur 122, 24. 27. 123, 1—6

c. 447—450 *Callinicus uitam Hypatii scripsit* cf. 138, 15 ss. 122, 27. 111, 22.

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ
ΒΙΟΣ ΥΠΑΤΙΟΥ

P codex Parisiensis bybliothecae nationalis graecus n. 1488

V codex Vaticanus graecus n. 1667

b editio princeps in Bollandi Actis sanctorum m. iunii t. III p. 308 sqq. a Daniele Papebrochio curata

T diversa lectio Veteris aut Novi testamenti.

Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ὑπατίου τοῦ ἐν Ῥουφινιαναῖς 54b

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ‘ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γνῶσιν’
καὶ ἀποκαλύπτων νηπίοις ἀπροσδοκήτως ἅπερ σοφοὶ
οὐ κατέλαβον. εἰδώς σου τὸ πρόθυμον, ἀγαπητὲ ἀδελφὲ
Εὔτυχε, καὶ τὴν σπουδὴν ἣν ἔχεις περὶ τὰς συντυχίας |
τῶν ἁγίων, ἤτοι τὰς αὐτοπροσώπους καὶ διὰ συγγρα- 55
φῶν, καὶ ἐν τοιαύταις ἐπιθυμίαις τρέφειν σπουδάζεις
τὸν ἔσωθεν ἄνθρωπον, εὑρὼν καὶ τοῦ ὁσιωτάτου πα-
τρὸς ἡμῶν Ὑπατίου τὸν βίον ἀνάγραπτον καὶ ὑπό τι-
νος τῶν αὐτοῦ μαθητῶν ὀνόματι Καλλινίκου ἐν διηγή-
σει ἐκτεθέντα, ἔσπευσα τὴν τοιαύτην ποθεινὴν οὖσαν
γνωρίσαι σοι γραφήν· συνειδὼς μὲν πολλὰ παραλελειμ-
μένα τῶν κατὰ τὸν βίον αὐτοῦ καὶ τῶν ὁσίων αὐτοῦ
πράξεων, ἐξ ὧν ἀκήκοα παρ’ αὐτοῦ τοῦ μακαρίου ἀββᾶ,
τὰ δὲ καὶ ἐν ταῖς ἐμαῖς ὄψεσι θεασάμενος ἔργα αὐτοῦ
ἀξιομνημόνευτα εἰς διήγησιν οὐχ εὗρον ἐντεταγμένα τῇ
συγγραφῇ· ὅμως δ’ οὖν οὐχ οὕτως τοῖς ὑπολειφθεῖσιν

54, 3 Ps. xciii 10   4 cf. Matth. xi 25 = Luc. x 21

54 $\overset{\omega}{T}$'AY$\overset{\omega}{T}$IM(HNI)' in mg. sup. rubro P: μηνὶ τῷ αὐτῷ λ V in mg. dextro λδ numerum ordinis adponit P   1 Βίος Vb: Βίοσ καὶ πολιτεία P   ἡμῶν om V[1]   2 sub titulo προοίμιον γραφὲν πρὸς εὐλαβέστατον διάκονον Εὔτυχον addit Vb   3 ἄνθρωπον ex ἀνθρώπων V   5 εἰδῶσ P   ἀδελφὲ om b
55 in mg. sup. καλὴ ὁμειλία. φυλλά. ὁμοῦ μγ (i. e. p. 55-141) manu s. xv P   1 exspectes ἤγουν   αὐτοπροσώπωσ P   3 ἑυρῶν P   6 ἐκταθέντα P   11 post διήγησιν conicias ἃ intercidisse   12 ὑποληφθεῖσιν V

ἀλγῶν, ὡς τοῖς εὑρεθεῖσιν χαίρων, ἃ καὶ αὐτὰ πλοῦτος
τοῖς φιληκόοις καὶ φιλοχρίστοις οὐ μικρὸς καθέστη-
κεν, συντάξας ὡς ἐν βιβλίῳ τῇ ἀγάπῃ σου ἀπέστειλα.
εὗρον δὲ αὐτὰ κατά τινα συγκυρίαν, μᾶλλον δὲ οἰκονο-
b μίαν | τοῦ τὰ πάντα οἰκονομοῦντος Χριστοῦ, παριὼν διὰ
τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἐν Ῥουφινιαναῖς παρὰ τῷ τρίτῳ
ἀφηγουμένῳ ἀπ' ἐκείνου τοῦ μακαριωτάτου τῆς ἐκεῖσε
μονῆς, ᾧ κατέλειψεν αὐτὰ ἀναλύων πρὸς τὸν κύριον ὁ
κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ χάριν μαθητὴς τοῦ ὁσίου γέ-
ροντος, τὴν σύνταξιν αὐτῶν καθὼς ὑποτέτακται ποιησά-
μενος· ἐναλλάξας αὐτῶν ἐγὼ καὶ διορθωσάμενος ὅσα κατὰ
τὴν τῶν Σύρων διάλεκτον καὶ τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς δα-
σύτητα ἐδόκει πρὸς τὴν συνήθη ἡμῶν διηλλάχθαι φωνήν,
τοῦτ' ἔστι τοῦ η̅ στοιχείου εἰς τὸ ε̅ι̅ μεταβολὴν ἢ τοῦ ω̅
εἰς τὸ ο̅ ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ἢ τοιαῦτα τινὰ βραχέα, μήτε
ἐμοὶ τῆς ἐναλλαγῆς φέροντα κίνδυνον, μήτε τῷ συντά-
ξαντι ἐκ τοῦ ἰδιώματος τῆς γλώσσης εἰς ὃ παρελήφθη-
σαν πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας φέροντα κατάγνωσιν·
πλέον δέ τι παρασαλεῦσαι τῶν συνταγέντων ἢ ἐν προσ-
θήκῃ ἢ ἐν ὑφαιρέσει τολμηρὸν ἡγησάμην, αἱρετώτερα |
56 καὶ γλυκύτερα τοῖς ἀναγινώσκουσι νομίσας τὰ τοῦ μο-
ναχοῦ τοῦ γεννήσαντος αὐτὰ καὶ συντάξαντος ἐν ἁπλό-
τητι σφάλματα ἐν σολοικισμοῖς, ἤπερ τὰ ἐμὰ ὡς ἐδό-
κουν ἐν σοφίᾳ κοσμικῇ ἄτακτα καὶ ἀχαρίτωτα διορθώ-
ματα. ἐρρωμένος εὔχου ὑπὲρ ἡμῶν, εὐλαβέστατε.

55, 13 ἀλγῶ et χαίρω PVb 15 συντάξασ οὖν ὡσ Vb 20 κατέληψεν V 22 καθῶσ P 23 αὐτὸν PVb 25 ἡμῶν om Vb δι[η]λ[λά]χθαι P cum ras 26 ἡτὰ P τὸ ex τοῦ V ε̅ι̅ P: ε Vb 29 παρελείφθησαν Vb 31 δέτι PV 32 ἐρετότερα V: ἐρατώτερα b
56, 3 εἴπερ PVb ἐδόκουν ὡς b

Διὰ πόθον τῆς εὐλαβείας σου, φιλόχριστε ἱερεῦ, ὅν σοι ὁ θεὸς ἐνέθηκεν ἀξίῳ ὄντι (διὰ γὰρ τῶν πραγμάτων ἐπείσθημεν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐποίησέν σε νέον Κορνήλιον), καὶ διὰ τὴν πίστιν ὑμῶν, εὐλαβέστατοι καὶ γνήσιοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ὅτι Χριστὸν ἀγαπῶντες καὶ πόθῳ πνευματικῷ φερόμενοι καὶ θεόθεν κινούμενοι ἅμα τῷ δούλῳ τοῦ Χριστοῦ πλειστάκις μοι διοχλήσαντες ᾐτήσασθε τὴν ἐμὴν ἐλεεινότητα (μᾶλλον δὲ ὁ ὑμῶν πόθος προετρέψατό με τραπέζης πνευματικῆς ἀπολαῦσαι καὶ πληρωθῆναι ὠφελείας μεγίστης), ὅπως εἰς δόξαν θεοῦ καὶ τιμὴν τῶν ἁγίων τῶν ἀγωνισαμένων τὸν καλὸν ἀγῶνα | καὶ τῷ θεῷ εὐαρεστησάντων κατὰ δύναμιν σημάναιμι b τῇ εὐλαβείᾳ ὑμῶν τὴν τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ὑπατίου πολιτείαν (τῆς γὰρ χάριτος Χριστοῦ συνεργούσης διὰ τῶν εὐχῶν ὑμῶν πιστεύω τῷ θεῷ μου, ὅτι δωρήσεταί μοι Χριστὸς γνωρίσαι τὸν μοναδικὸν καὶ σεμνὸν βίον τοῦ ἁγίου Ὑπατίου), ὅσα τε ἐγὼ ἐθεασάμην θαυμάσια τοῦ θεοῦ δι᾽ αὐτοῦ γινόμενα, ὅσα τε ἀκήκοα παρὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τῶν πρὸ ἐμοῦ, ὅσα τε αὐτὸς διηγεῖτο δοξάζων τὸν θεὸν καὶ εὐχαριστῶν αὐτῷ, ποίων δωρεῶν καταξιοῖ ὁ θεὸς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, κατὰ τὸ γεγραμμένον· ʻδιηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου᾽, ταῦτα διὰ γραμμάτων ἐσπούδασα γνωρίσαι τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλίᾳ, ὅπως καὶ ἡμεῖς καὶ πάντες οἱ φιλόχρι-

56, 16 cf. I Tim. vi 12 II Tim. iv 7   27 Ps. lxxiv 2

56, 6 incipit Callinici liber   ἱερεῦ cf. 111, 22   7 ἀνέθηκεν b   13 ἐλεηνότητα V   15 ὀφελείας V   16 τῶν ante ἁγίων om b   ἀγονισαμένων V   17 σημᾶναι καὶ τῇ PVb   19 τοῦ Χριστοῦ b   χορηγούσησ P   20 ἡμῶν b   δωρήσ[ε]τ[αι] P c. ras   23 γενόμενα b   29 ὑμεῖσ PV: corr. b

στοι ἐντυγχάνοντες καὶ ὠφελούμενοι τὸν θεὸν δοξάζωμεν καὶ τοὺς ἁγίους τιμῶμεν καὶ ἐν καλῷ ζηλώσαντες σπουδάσωμεν αὐτοὺς μιμήσασθαι, ἵνα συγκληρονόμοι
57 αὐτῶν εὑρεθῶμεν ἐν τῇ αἰωνίᾳ ζωῇ, ὅτε μέλ|λουσιν οἱ δίκαιοι ʻλάμπειν ὡς ὁ ἥλιοςʼ κατὰ τὸ γεγραμμένον· ʻὧν οὖν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν.ʼ ἠναγκάζετο γὰρ καὶ νουθετεῖν πρὸς ὠφέλειαν χρείας γινομένης τοὺς ἰδίους μαθητάς, καὶ τούτοις ἔλεγεν ἀεί· Τέκνα, χαλκεὺς εἰ ἤμην ἢ τέκτων, οὐκ ἄν με ἐμιμήσασθε, ἵνα μάθητε τὴν τέχνην; καὶ νῦν γίνεσθε ὡς ἐγὼ καὶ ὑμεῖς, μάθετε φόβον κυρίου καὶ πῶς εὐαρεστεῖται ὁ θεός. ὁμοίως καὶ τοῖς ἐρχομένοις ἔξωθεν μονάζουσιν καὶ τοῖς ἀπαντῶσι φίλοις καὶ τοῖς σπουδαίοις· πλεῖστοι γάρ εἰσι καὶ ἐν τῷ κόσμῳ ʻζέοντες τῷ πνεύματιʼ καὶ ἐν δίψῃ ζητοῦντες, ποῦ εὑρεῖν ἄνδρα πιστὸν καὶ ἔχοντα χάριν τοῦ ἐπιστρέψαι ψυχὰς εἰς τὸν φόβον τοῦ θεοῦ, κατὰ τὸν λέγοντα· ʻἐπιστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου.ʼ ʻἄνδρα γὰρ πιστὸν ἔργον ἐστὶν εὑρεῖνʼ.
b τούτων οὖν ἐρχομένων ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐ|τοῦ καὶ ἀναγκαζόντων αὐτὸν πρὸς διδασκαλίαν, ἐνθυμούμενος ὅτι εἰς τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεός, ὥςτε ὤφελον καὶ σώζειν ψυχάς, βιαζόμενος ἔλεγεν, ὅτι Εἴ τι παρʼ ἐμοῦ

56, 31 Gal. IV 18 32 cf. Rom. VIII 17 al.
57, 2 Matth. XIII 43 Hebr. XIII 7 8 cf. I Cor. VII 7 11 Rom. XII 11 14 Ps. CXVIII 79 16 Prov. XX 6

56, 30 ὀφελούμενοι PVb δοξάζομεν V
57, 1 αἰωνίῳ b 3 οὖν addit Callinicus μιμεῖσθαι V 5 ὀφέλειαν Vb 6 τούτουσ V τεκνία Vb 7 μάθετε V 8 ὡσ ἐγὼ ὅτι καὶ ἐγὼ ὡσ ὑμεῖσ P 10 alterum τοῖς fort. delendum 11 εἰσιν Vb 19 conicias ὠφελεῖν 20 σώσειν b

ζητεῖτε, ταῦτα ἐν τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ εὑρήσετε· ἐγὼ δὲ κατὰ τὴν ἐμὴν βραχύτητα ὅσα ἂν παράσχῃ ὁ κύριος πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ψυχῶν ὑμῶν καὶ τὴν ἐμὴν ὠφέλειαν, ταῦτα ὑμᾶς καὶ λόγοις καὶ ἔργοις, ὡς ὁ θεὸς ἐχαρίσατο ἡμῖν, ὁ ἀνάξιος ἐγὼ διδάξω, μᾶλλον δὲ ὁ κύριος διδάξει διὰ τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως· τί γὰρ ἔχομεν, ὃ οὐκ ἐλάβομεν παρὰ τοῦ θεοῦ; καθὼς γὰρ ἡμᾶς ἐνουθέτει σπουδαίως δακρύων, αὐτὸς ἔλεγεν ὠφελεῖσθαι, εὐφραινόμενος ἐπὶ τῇ χορηγήσει τοῦ θείου λόγου. ἅμα γὰρ τῷ ἄρξασθαι αὐτὸν λαλεῖν τοσοῦτον ἐνέπνεεν αὐτῷ ἡ χάρις, ὡς τὸν ἀκούοντα τὸν λόγον εὐθὺς κατανύσσεσθαι καὶ μὴ νομίζειν παρὰ ἀνθρώπου νουθετεῖσθαι, ἀλλὰ παρὰ κυρίου. καὶ γὰρ ὁ κύριος ἐλάλει δι’ αὐτοῦ· ὁ θεὸς γὰρ ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ κατὰ τὸ γεγραμμένον· | ‘ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν’. περὶ 58 ἧς διδασκαλίας ὕστερον διηγήσομαι· καιρὸς γὰρ ἡμᾶς καλεῖ τοῦ κατάρξασθαι ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ποιήσασθαι τοῦ καλλίστου βίου καὶ τῆς ἐναρέτου πολιτείας αὐτοῦ τὴν ἐξήγησιν.

Γέγονεν γὰρ ἀπὸ Φρυγίας γεννητός· κατὰ φύσιν δὲ ἡ πατρὶς φιλοπαιδεύτριά ἐστιν ἐν τῇ παιδεύσει τῶν

57, 23 cf. Eph. IV 12 26 I Cor. IV 7
58, 1 Eph. IV 29

57, 21 εὑρήσετε ex ἑυρήσεται P^1: εὑρήσεσθε b 23 ἡμῶν P 24-25 ταῦτα ὑμᾶσ ὁ θεὸσ καὶ λόγοισ καὶ ἔργοισ ἐχαρίσατο. ταῦτα ὑμᾶσ καὶ λόγοισ καὶ ἔργοισ ὡσ ὁ θεὸς ἐχαρίσατο ἡμῖν V: ὡς ὁ θεὸς καὶ λόγοις καὶ ἔργοις ἐχαρίσατο ἡμῖν b
25 ὁ ἀνάξιοσ ἐγὼ V: ἀναξίοισ P 28 ὀφελεῖσθαι PVb
30 τὸ PVb ἐνέπνευσεν V^1: ἔπνευσεν V^2b 31 κατανύγεσθαι P 33 ἐλάλη V
58, 6 ἀρχ(ή) mg PV

γραμμάτων. οἱ δὲ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν εὐγενεῖς καὶ φοβούμενοι τὸν θεόν, σχολαστικός τε ὢν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπαίδευσεν αὐτὸν τὰ γράμματα ἱκανῶς. ἀναστρεφόμενος δὲ μετὰ φόβου καὶ ὑποτασσόμενος τοῖς γονεῦσιν ἐδιδάσκετο παρ᾽ αὐτῶν παιδείαν καὶ νουθεσίαν κυρίου· αὐτός τε ἦν φυσικῶς ἐκ παιδόθεν ἡγιασμένος, ἐν φόβῳ θεοῦ καλῶς ἀνατραφείς· εἶχεν δὲ κατάνυξιν καὶ πόθον καὶ ἐτήρει καιρόν, πότε διαδρὰς ἀπέλθῃ ἢ ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν μοναστηρίῳ, ὅπου ἂν εὕρῃ ἄνδρας εὐλαβεῖς. οὐδέπω γὰρ ἦν τότε ἐν τῇ Φρυγίᾳ εἰ μὴ ἀραιῶς εἷς ἢ |
b δεύτερος, καὶ εἴ που εὑρέθη ἐκκλησία, οἱ κληρικοί, ὡς ἐπὶ χώρας, νωθρότεροι ὑπῆρχον· ὅθεν καὶ ἕως τοῦ νῦν πάνυ κατηχηθέντες, ἀκούοντες τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ θαυμάζοντες, ποῖος ἀνὴρ γέγονεν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν, πάντες μὲν γεγόνασι μικροῦ δεῖν χριστιανοί, τινὲς δὲ καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν καλῷ. ἀλλ᾽ οὔτε ἐν τῇ φαιδρᾷ Κωνσταντίνου πόλει ὑπῆρχον τότε μοναστήρια, εἰ μὴ μόνον τὸ τοῦ μεγάλου Ἰσαακίου, ὃν διεδέξατο ὁ ἅγιος Δαλμάτιος. μιᾶς γοῦν ἡμέρας, δείραντος αὐτὸν τοῦ πατρός, ἔχων τὴν πρόθεσιν ὑπεχώρησεν ἀπὸ τῶν γονέων καὶ ἐλθὼν μονὰς δύο ἢ τρεῖς, ὡς διηγήσατο, κατήντησεν εἰς ἐκκλησίαν καὶ ἀκούσας τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου λέγον-

58, 10 cf. I Petr. III 2 11 cf. Luc. II 51 23 Gal. IV 18

58, 11 δὲ V: τε P: καὶ b καὶ om P 12 παιδίαν PV 14 κατάνυξιν εἶχε καὶ πόθον P sine coniunctione 15 ἀπέλθει V 17 ἀρεῶσ PV 19 ὅθεν — 23 καλῷ sententiam male interrumpunt, fort. inserta ab editore 22 γεγόνασιν Vb δὴν P 23 [ἐζήλωσαν αὐ]τὸν V cum ras 24 κωνσταντινουπόλει P 25 τὸ sscr V¹ 26 δήραντοσ P τοῦ om b 27 ὑπεχώρισεν V 29 λέγοντος om P

τος ὅτι εἶπεν ὁ κύριος· ‘πᾶς ὅστις ἀφῆκεν πατέρα ἢ μη-
τέρα ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς
ἕνεκεν ἐμοῦ, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώ-
νιον κληρονομήσει’ (ἀφῆκεν γὰρ σὺν τοῖς | γονεῦσι καὶ 59
μικρὰν ἀδελφήν), τοῦτο οὖν ἀκούσας ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
θεοπνεύστως, καὶ μᾶλλον τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ εἰς προκο-
πὴν ἐληλυθότος, εὑρών τινας ὁδεύοντας ἐπὶ τὴν Θρά-
κην συνώδευσεν αὐτοῖς.

γενομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ μὴ φθασάν-
των αὐτῶν εἰς μονήν, ηὐλίσθησαν ἐν ᾧ κατελήφθησαν
ὄρει. ἐν δὲ τῷ ἑνὶ μέρει δασὺ ἦν τὸ ὄρος ἀπὸ τῶν
δένδρων, καὶ φοβερὸς ἦν ὁ τόπος ἀπὸ τῶν δαιμόνων
αὐλιζομένων, οἳ ἦλθον τοῦ ἐπηρεάσαι αὐτοὺς καὶ ἔλεγον
εἰς ἀλλήλους· Οὐδὲν αὐτοῖς δυνάμεθα ποιῆσαι, σὺν αὐ-
τοῖς γάρ ἐστι παιδίον λαβὸν ἐξουσίαν καθ’ ἡμῶν. καὶ
τοῦτο καθεύδοντες ἤκουσαν, καὶ θροηθέντες καὶ διυπνί-
σαντες ἤκουον ψόφους ἐν τοῖς δένδροις φευγόντων
τῶν δαιμόνων. ἦν δὲ γινώσκων καὶ ὁ παῖς τοῦ θεοῦ
τὰ γινόμενα· ἐτῶν γὰρ ἦν δέκα καὶ ὀκτώ. γενομένης
δὲ ἡμέρας ἠρώτων αὐτὸν εἰ ἔγνω | τι τῶν γενομένων. b
τοῦ δὲ ἀρνησαμένου αὐτοὶ ηὐχαρίστουν τῷ κυρίῳ θαυ-
μάζοντες, ποῖον παῖδα χριστιανὸν ἔσχον παρὰ τοῦ θεοῦ
συνοδοιπόρον· καὶ θεωροῦντες αὐτὸν πάνυ κατηφῆ καὶ
ἐν εὐλαβείᾳ διάγοντα παρέθεντο αὐτὸν τινὶ οἰκοδεσπότῃ·
αὐτὸς γὰρ ᾐσχύνετο μόνος ποὺ ἀπιέναι. λαβὼν δὲ αὐ-
τὸν ἐκεῖνος ἔδωκεν αὐτῷ βόσκειν πρόβατα. καὶ μὴ

58, 30 Matth. XIX 29

58, 30 ὁ et πᾶς om V 59, 1 γονεῦσιν V 4 ὠδεύοντασ V 10 πειράσαι Vb 12 ἐστιν V παιδεῖον V 13 διυπνήσαντεσ V 16 ἦν V, b: ἦν τότε P 17 γινομένων PVb 22 ποὺ P: τοῦ Vb 23 ἔδοκεν V αὐτὸν Vb

ξενιζώμεθα, τοῦτο γὰρ αὐτῷ προεσημαίνετο παρὰ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἔμελλε ποιμαίνειν καὶ πρόβατα Χριστοῦ λογικά. οὐκ ἀγνοοῦμεν δὲ ὅτι καὶ ὁ ἅγιος Μωϋσῆς καὶ Ἰακὼβ καὶ Δαυὶδ πρόβατα ἐβόσκησαν. ὡς οὖν ἐποίμαινε τὰ πρόβατα, ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ ᾄδων, ὡς γίνεται ἐν τοῖς ποιμέσιν. οὔσης δὲ πλησίον ἐκκλησίας, ὁ πρεσβύτερος ἀκούσας αὐτοῦ τῆς φωνῆς προτρεψάμενος ἦρεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου, ἐπαγγειλάμενος διδάσκειν ψαλμοὺς καὶ ποιεῖν αὐτὸν ψάλλειν ἐν
60 τῇ ἐκκλησίᾳ, εἰ δὲ καὶ | βούλοιτο, διδόναι αὐτὸν μονάζουσιν. ὁ δὲ τὸν πόθον ἐν τούτῳ ἔχων ἐπέδωκεν ἑαυτόν. ὡς οὖν ἔψαλλεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐθαύμαζον αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην καὶ πῶς τοὺς ψαλμοὺς· ἐμπόνως ἐμάνθανεν. οἴνου δὲ οὐκ ἐβούλετο μεταλαβεῖν· τῶν δὲ κληρικῶν πάνυ οἰνοποτούντων εἰς τὰ ἄριστα τὸν μὲν ἐθεώρει πλαγιάζοντα, τὸν δὲ στρηνιῶντα ἀπὸ εὐφρασίας ὡς ἐν ἀγρῷ, καὶ τοὺς κοσμικοὺς μὴ ὠφελουμένους, καὶ πάνυ ἀηδίζετο.

λυπουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ τὸν θεὸν παρακαλοῦντος, ὅπως καταξιωθῇ μετὰ εὐλαβῶν οἰκῆσαι, εὐχομένου αὐτοῦ ᾠκονόμησεν ὁ θεός τινα στρατιώτην εἰς Κωνσταντινούπολιν ὀνόματι Ἰωνᾶν, Ἀρμένιον τῷ γένει, ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐγκεντρισθέντα ἀποτάξασθαι. ὃς πλειστάκις παρακαλέσας τὸν τριβοῦνον τοῦ νουμέρου καὶ μὴ ἀπολυόμενος, μιᾷ τῶν ἡμερῶν λαβὼν φορτίον μικρὸν ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ πῦρ ἐν τῇ χειρί, προερχομένου τοῦ

59, 24 ξενιζόμεθα PV 25 ἔμμελλε V 26 [ὅτι] b 29 ποιμαίσιν V

60, 1 βούλοι P 4 ἐπιστίμην V [οὐκ] ἐμπόνως b 7 τῶν P 8 ὀφελουμένουσ V 11 αὐτοῦ] δὲ ἀυτοῦ P 12 θεὸς τινὰ P 13 Ἰωνᾶν ὀνόματι Vb 14 τοῦ om P ὃσ P: ὅστισ Ἰωνᾶσ Vb

εὐσεβεστάτου βασιλέως | Ἀρκαδίου προσελθὼν εἶπεν b αὐτῷ· Ἕως τοῦ νῦν ἐδούλευσα τῷ κράτει σου, ἀπ' ἄρτι δὲ βούλομαι τῷ Χριστῷ δουλεῦσαι· κέλευσόν με ἀπολυθῆναι. εἰ δὲ μή γε, ἐξουσίαν ἔχεις ἐν τούτοις καῦσαι τὸν δοῦλόν σου. ἐγὼ γὰρ ἄλλό τι πρᾶξαι οὐ δύναμαι. ἰδὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν εὐσεβῆ αὐτοῦ ἀπόνοιαν εὐθέως ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι. καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξελθὼν ἔπηξεν καλύβην ἑαυτῷ εἰς τὸ ὄρος, οὐ πάνυ ἀπὸ μήκους τῆς ἐκκλησίας ἐν ᾗ ἦν ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ. μένων δὲ ἐν τῇ σκηνῇ ἔζη ἀπὸ τῶν βοτανῶν· γνόντες δὲ οἱ πέριξ χωρικοὶ ἀναβάντες ᾠκοδόμησαν αὐτῷ κέλλαν καὶ ἔσπειραν αὐτῷ τόπον μικρόν. καὶ ἐν τῷ ψάλλειν αὐτὸν καὶ εὔχεσθαι καὶ νηστεύειν καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ μονάζοντος ἀρετὴν ἐξασκεῖν (ἔμπειρος γὰρ ἦν ταύτης ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος μαθών· οἱ γὰρ Ἀρμένιοι σφόδρα πρόσκεινται τῷ θεῷ) ἤρξατο εἷς καὶ εἷς προσκολλᾶσθαι αὐτῷ εἰς τὸ δουλεύειν τῷ θεῷ.

ἀκούσας οὖν περὶ αὐ|τοῦ καὶ ὁ θεοφιλὴς Ὑπάτιος εὐθὺς συνταξάμενος τῷ πρεσβυτέρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν λέγων· Βούλομαι κἀγὼ δουλεῦσαι τῷ θεῷ. καὶ εὐθὺς ἐδέξατο αὐτόν. οἱ δὲ ἀπολύσαντες αὐτὸν πάνυ ἐλυπήθησαν διὰ τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ καὶ ὅτι ὑπὲρ πάντας παρέμενεν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἦν δὲ ἐτῶν εἴκοσι, ὅτε εἰσῆλθε πρὸς τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ Ἰωνᾶν. καὶ ἄλλων οὖν προσκολλωμένων αὐτοῖς ἤρξαντο φιλοκαλεῖν καὶ κῆπον καὶ χώραν εἰς τὸ σπείρειν 61

60, 22 ἄλλο τί P, b: ἀλλ' ὅτι V 23 ὑπόνοιαν Vb 26 μήκους ἀπὸ b 27 σκινῇ V 28 γνῶντεσ Vb ᾠκοδώμησαν Vb 29 alterum καὶ om b 33 post θεῷ noui capitis initium facit b

61, 1 τοῦ euan. P 2 λυποῖσ V

καὶ ἐπικτίζειν μοναστήριον, ὡς συναχθῆναι ἀδελφοὺς
ὀγδοήκοντα καὶ γενέσθαι καστέλλιον μέγα. διὰ γὰρ τὸ
τοὺς Οὔννους γειτνιάζειν καὶ ῥᾳδίως πραιδεύειν τοὺς
τόπους καστέλλια ᾠκοδομοῦντο. καθηγεῖτο οὖν τῶν πάν-
των ὁ ὅσιος διδάσκαλος Ἰωνᾶς. τοσοῦτον δὲ ἐφήψατο
b τῆς ἀσκήσεως ὁ Ὑπάτιος, ὡς ὑπερβάλλεσθαι | πάντας,
μικροῦ δεῖν καὶ τὸν ἡγούμενον, ἐν νηστείᾳ καὶ ἀγρυπνίᾳ
καὶ ψαλμῳδίᾳ καὶ εὐχῇ καὶ ὑπακοῇ καὶ ἡσυχίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀκτημοσύνῃ καὶ πάσῃ ἀρετῇ, ὡς πάντας ὠφελεῖσθαι παρ' αὐτοῦ καὶ τὸν θεὸν δοξάζεσθαι, καὶ τὸν ἡγούμενον ἀγαπᾶν αὐτὸν καὶ χαίρειν ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ αὐτοῦ.

τοσαύτην γὰρ νηστεύων καὶ εὐχόμενος ἡσυχίαν ἤσκει, ὡς ἐπιθυμεῖν πάντας λόγον ἀκοῦσαι παρ' αὐτοῦ καὶ παρακαλεῖν αὐτὸν τοῦ νουθετεῖν αὐτοὺς πρὸς ὠφέλειαν. ὁ δὲ παρῃτεῖτο λέγων· Καὶ ἐν τῷ κόσμῳ δοῦλος ὑπῆρχον, νῦν δὲ ἦλθον ἵνα καταξιωθῶ καὶ ὑμῶν δοῦλος γενέσθαι. ὅθεν προσέπεσε τοῖς ποσὶν τοῦ ἡγουμένου λέγων· Κέλευσόν με δι' ὅλου τοῖς κακουμένοις ἐξυπηρετεῖσθαι. τοῦτο γὰρ ἔλεγε πεποιηκέναι ἀκούσας ἐν τῷ
ἁγίῳ εὐαγγελίῳ, ὅτι Ἐξελεξάμην ταύτην τὴν ἐντολὴν
62 τοῦ κυρίου εἰπόντος | τοῖς ἐκ δεξιῶν· 'δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ

62, 1 Matth. xxv 34

61, 12 οὔννουσ PV² mg: ὄνουσ V¹ 14 ἐ[φήψ]ατο P c. ras ampliore 16 δὴν P 27 ποσὶ V 29 ἀκούσας . . . εὐαγγελίῳ post ἐντολὴν transposuit b 30 ἁγίῳ omissum dat mg P¹
62, 3 ἐδόκατε V 4 ξένος — συνηγάγετέ με om P

με· γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθετε πρός με. τῶν δὲ εἰπόντων· κύριε, πότε σε εἴδομεν οὕτως καὶ ἐποιήσαμεν ταῦτα; ἀπεκρίνατο· ἀμήν, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε'.

κελευσθεὶς δὲ παρὰ τοῦ ἡγουμένου τοσαύτην προθυμίαν ἐπεδείκνυτο, ὥςτε καὶ ἀπὸ μήκους ἀπιέναι προφάσει ⟨τοῦ⟩ κατασκοπῆσαι τὰς χώρας τοῦ σπόρου· καὶ εὑρὼν χωρικοὺς ἀσθενοῦντας καὶ ἐρριμμένους ἐν τῇ ὁδῷ πενιχροὺς ὄντας, ὡς διηγεῖτο ἡμῖν (καὶ γὰρ τὰ τοῦ ἁγίου Ἰωνᾶ αὐτὸς ἡμῖν διηγεῖτο), τούτους | b ἐπ' ὤμων λαμβάνων βαστάσας ἀπετίθετο ἐν τῷ πυλῶνι, καὶ εἰσελθὼν ἔλεγεν τῷ ἀββᾷ· Τινὲς εἰσήνεγκαν ἐν τῷ πυλῶνι ἄρρωστον καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. καὶ κελευσθεὶς εἰσέφερεν αὐτόν. καὶ εἴτε τραῦμα εἶχεν, ἤ τινα ἀρρωστίαν, καταντλήσας αὐτὸν ἐπεμελεῖτο αὐτοῦ ὡς χρή, καὶ στρώσας κλίνην ἀνέπαυεν αὐτὸν καὶ βρώμασιν ἐπιτηδείοις διέτρεφεν αὐτόν. εἰ δὲ χρεία ἦν τοῦ ἀλειφθῆναι τὸν ἄρρωστον, ἀναγγείλας τῷ ἀββᾷ (ἦν γὰρ πρεσβύτερος) ἐποίει αὐτὸν ἐλαίῳ εὐλογημένῳ ἀλιφῆναι παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἀπέλυεν αὐτὸν ὑγιῆ, τοῦ θεοῦ αὐτῷ συνεργοῦντος καθὼς γέγραπται· 'παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν συνεργεῖ ὁ θεός'. ἀκηκόαμεν δὲ καὶ

62, 27 cf. Rom. II 10 VIII 28

62, 5 περιεβάλλετε P 7 ἐποιησάμεθα Vb 9 ἑνὶ τούτ. τ. ἐλ. T ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων τῶν πιστευόντων εἰσ ἐμὲ P 13 ⟨τοῦ⟩ om PVb κατασκοπεῖσαι V τῆσ χώρασ Vb [σπόρ]ου c. ras V¹ εὑρεῖν PVb 17 εἰσερχόμενοσ V 20 ἤ τινὰ P 23 αὐτὸν om. P ἀλειφθῆναι P: ἀληφῆναι V ἀλειφῆναι b 25 ἀλειφῆναι PVb

τοῦτο παρὰ τῶν ἐκεῖσε ἀδελφῶν, ὅτι εἴ τις προσφάτως
63 ἦν πυρέξας, ἀπερχόμενος ὁ Ὑπάτιος ὡς | ψηλαφῶν αὐτὸν καὶ ἐπισκεπτόμενος, τῇ μὲν χειρὶ ἀσυμφανῶς τὸν τίμιον σταυρὸν ἐποίει, τῷ δὲ νῷ ἐκτενῶς ηὔχετο λέγων τῷ ἀδελφῷ· Ἔγειρε, οὐδὲν κακὸν ἔχεις, κάτελθε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. ταῦτα δὲ ἔλεγεν πίστει, ὡς εὐθὺς κουφισθέντα τὸν ἄρρωστον εἰς τὸ βέλτιον καταστῆναι· εἰ δὲ καὶ προθύμως τις ἀκούσας αὐτοῦ ἀνέστη, τοῦ θεοῦ παρέχοντος διέμενεν ὑγιὴς μηδὲν κακὸν ἔχων.

Ταῦτα οὖν ποιῶν τοῖς ἀδελφοῖς καὶ πᾶσιν, αὐτὸς ἐν ψιάθῳ ἀνακλίνων ἑαυτὸν τοσοῦτον ἐνεκρατεύετο, ὡς πολλάκις καὶ τὰς πέντε ἀσιτεῖν αὐτόν. πλειστάκις δὲ ὀχλούμενος ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ὡς νεώτερος, * * * τῆς μυσαρᾶς ἡδονῆς τῆς τοῖς νέοις ἐνοχλούσης καὶ καταστρέψαι σπουδάζοντος, ἐὰν μὴ ἀνανήψωσι. καὶ ἐὰν μὲν ἀποταξάμενος ἐν ἐγκρατείᾳ ἀγωνίσηται δεόμενος τοῦ θεοῦ
b διὰ παν|τός, ἵνα αὐτὸς ἐλθὼν πολεμήσῃ τοὺς πολεμοῦντας αὐτόν, πίστει ὑπομένων καὶ ταῦτα κατεργαζόμενος, τὴν ἐγκράτειαν τὴν ὑπομονὴν τὴν ἀγάπην τὴν ταπεινοφροσύνην, μὴ ἀπογνῷ ἑαυτοῦ διὰ τὸν πόλεμον ἐκεῖνον, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι κἂν μὴ σήμερον ἐλυτρώθην, αὔριον λυτροῦμαι, κἂν μὴ εἰς τὴν πενταετίαν, εἰς τὴν δεκαετίαν· μόνον μὴ ἐνδοὺς φύγῃ τὸ στάδιον, ἀλλ᾽ ἀνθιστάμενος ὑπομείνῃ· ʽὁ γὰρ εἰς τέλος ὑπομείνας οὗτος σωθήσεται᾽·

63, 23 Matth. x 22

63, 1 ψιλαφῶν V 5 fort ἔλεγεν ⟨ἐν⟩ 8 διέμεινεν P μηδὲν P; μὴ Vb 64, 10 ψιάθ[ω] et ᾽[ε]νεγκρατεύετο c. ras P 11 ἀσιτεῖν] αἴρειν PVb πλιστάκισ V 12 hiatum indicavimus 13 καταστρέψαι — ἀνανήψωσι om b 14 μὲν] μὴ PVb ὁ ἀποταξάμενοσ P 16 πολεμήσει V 20 πιστεύει PVb 21 δεκα[ετίαν] c. ras P 23 ὑπομείνει P

μόνον ἐπερχομένου πολέμου σφραγίσας ἑαυτὸν εὐθὺς τραπῇ εἰς τὸ εὔξασθαι· καὶ βλέπων αὐτοῦ ὁ θεὸς τὸν ἀγῶνα ἀποστέλλει τὴν χάριν αὐτοῦ καὶ ἐλευθεροῖ αὐτοῦ τὴν ψυχήν. εἰ δὲ καὶ βραδυτὴς γένηται ἡμῶν πάνυ ἐπιζητούντων αὐτόν, ἡμεῖς μὴ ἀπιστήσαντες ὑπενδῶμεν, ἀλλ' ὑπομένωμεν. οἶδεν γὰρ ὁ θεὸς τί ἡμῖν συμφέρει κατὰ τὸν λέ|γοντα· 'εἰ πιστεύεις ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ κυρίου, 64 ὑπόμεινον τὸν κύριον'. εἰ δέ τις τοῦτο ἠρνήσατο τῷ διάγειν ἐν βίῳ μὴ ἀποταξάμενος, τῆς τελείας λοιπὸν ἡλικίας γενόμενος νομίμως γαμησάτω, σεμνῶς διάγων μετὰ φόβου κυρίου· καὶ τοῦτο γὰρ δεκτὸν παρὰ θεῷ. οὕτω προασφαλιζώμεθα, ἵνα μὴ πειράζῃ ἡμᾶς ὁ σατανᾶς· 'ἕκαστος γὰρ ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.'

μιᾶς γοῦν ἡμέρας ὁ Ὑπάτιος πάνυ πολεμηθεὶς ὑπὸ τοῦ πολέμου τούτου ἐν τοῖς καύμασι πεντήκοντα ἡμέρας οὐκ ἔπιεν, σκληροκοιλιάσαντος δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ τῇ ξηρότητι διερράγη. ὃν ἰδόντες οἱ ἀδελφοὶ διεσάφησαν τῷ ἀρχιμανδρίτῃ. ὁ δὲ παρασιωπήσας ἀπὸ τῶν νυκτερινῶν εὐχῶν κεράσας ποτήριον οἴνου μετὰ ψωμοῦ ἐπὶ πάντων φωνεῖ αὐτόν· Ὑπάτιε. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Εὐλόγησον. λέγει αὐτῷ· Ἐλθὲ ἐν τῷ μέσῳ, καὶ δεξάμενος | πίε τὴν εὐλογίαν ταύτην (οἴνου γὰρ οὔτε ὅλως μετε- b λάμβανεν). ὁ δὲ πατρικῇ ὑπακοῇ φερόμενος καὶ γινώσκων,

64, 1 cf. Ps. XXVII 13 7 I Cor. VII 7

63, 25 τραπεῖ Vb 27 βραδύτησ V 28 ἀποστήσαντες b 29 ὑπομένομεν P

64, 1 πιστεύησ V: πιστεύες b 2 τῷ] τὸ PVb 6 προασφαλιζόμενοι PVb ὑμᾶσ P 7-8 ὁ μὲν ... ὁ δὲ T 10 κάμασι V[1] 11 σκληροκοιλήσαντοσ P 12 διεσάφισαν P 15 φωνῇ V 16 ἔλθε Vb 18 ὑπακοῇ om Vb

ὅτι ὑπακοὴ ζωὴν κατεργάζεται, πίστει δεξάμενος ἔπιεν, ἀνεκτότερος τοῦ πολέμου γενόμενος.

διηγεῖτο δὲ ὅτι καὶ οἱ βάρβαροι πλειστάκις ἐπελθόντες τῇ Θρᾴκῃ ἐκύκλωσαν ἡμῶν τὸ καστέλλιον· καὶ ὁ θεὸς πάντοτε ὑπερασπίζων τῶν δούλων αὐτοῦ αὐτῶν εὐχομένων ἀπεδίωκεν αὐτούς. εἶχον γάρ τινα τρυμαλιάν, ὅθεν ἀκοντίζοντες λίθον ἐποίουν ἕνα πληγάτον, ὡς τοὺς λοιποὺς γνόντας καὶ τὰ φραγέλλια σείσαντας συσσήμου χάριν ἐπιβαίνειν τοῖς ἵπποις καὶ ἀναχωρεῖν. καταπαύσεως δὲ γενομένης οἱ χωρικοὶ πραιδευθέντες λοιπὸν μηδὲν ἔχοντες εἰς τὸ μοναστήριον προσέτρεχον, ζητοῦντες τὰ πρὸς τὴν χρείαν. ὁ δὲ κύρις Ἰωνᾶς εἰσερχόμενος ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἔλεγεν τοῖς ἰλλουστρίοις μετὰ
65 παρρησίας· Πει|νῶσιν οἱ πτωχοὶ πραιδευθέντες ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ ὀχλοῦσί μοι. ἀποστείλατε αὐτοῖς ἀναλώματα.

ἐκεῖνοι δὲ ἀκούοντες ὡς παρὰ πατρὸς Ῥουφῖνος καὶ οἱ λοιποὶ τῶν μεγάλων, ὅσοι διὰ θεὸν ἐβούλοντο, πλοῖα γεμίζοντες σίτου καὶ ὀσπρίων ἔπεμπον αὐτῷ, ἵνα διαδώσῃ αὐτοῖς. ἅμα γὰρ τῷ εἰσιέναι ἐν τῇ πόλει πάντες οἱ πλούσιοι ἠξίουν αὐτόν, ὅπως εὐχὴν ποιήσας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῶν εὐλογήσῃ αὐτούς. τοσοῦτον γὰρ ἦν ζηλωτής, ὡς πάντας τοὺς ἰλλουστρίους ἐλέγχειν εἰς πρόσωπον. εἰ ηὗρεν ὅτι τινὰ ἠδίκουν, ἕως θανάτου προΐστατο τοῦ ἀδικουμένου, ἅμα δὲ καὶ ἐνουθέτει αὐτοὺς λέγων ὅτι 'δάκρυα ἀδικουμένων κρίσις γίνονται τῶν ἀδικούντων'.

64, 19 cf. ev. Ioh. XII 50 65, 12 cf. Ies. Sir. XXXV 18

64, 20 immo ἀνεκτικώτερος 26 γνῶντασ Vb φραγέλια P συσσίμου PV 28 πρεδευθέντεσ PV 30 κύριοσ P 31 ἰλουστρίοισ P (υσ in ras), V

65, 5 διαδώση P: δίδωσιν Vb 6 τῷ] τὸ P: τοῦ Vb 8 εὐλογήσει V 9 ἰλουστρίουσ PV 10 εὗρεν b 12 κρίσεις b

οἱ δὲ ὠφελούμενοι οὕτως ἐτίμων αὐτὸν ὡς ἀληθῶς δοῦλον θεοῦ, ἅμα δὲ καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἀγράμματος ὢν καὶ ἰδιώτης τοιαύτην ἔλαβε χάριν παρὰ κυρίου.

ἀ|κούσας δὲ ταῦτα ὁ πατὴρ τοῦ Ὑπατίου καὶ δίκης b
αὐτῷ εἰς πρᾶγμα γενομένης, ἐλθὼν ἐν τῇ πόλει ἐκ τῆς ἰδίας χώρας εὐθὺς ἀνατρέχει ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ ἐπιζητήσας τὸ καστέλλιον, οὗ ὄνομα Ἁλμύρισσος, καὶ εὑρὼν ἐζήτει τὸν ἑαυτοῦ υἱόν. ἦν γὰρ γέρων καὶ λίαν εὐυπόληπτος. γνόντες δὲ οἱ μονάζοντες ἔλεγον· Οὐχὶ δοῦλον ἑαυτὸν ἔλεγεν ὁ Ὑπάτιος; καὶ πάντες ἔχαιρον σὺν τῷ ἀββᾷ, ὅτι διὰ τὸν θεὸν τοῦτο ἐποίει καὶ διὰ τὴν ταπείνωσιν. ἀκούσας δὲ ἐκεῖνος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἐληλυθέναι οὐκ ἐβούλετο γνωσθῆναι αὐτῷ. ἐπὶ πολὺ δὲ βιασθεὶς συνέτυχεν αὐτῷ καὶ ἀσπασάμενος συνηύξατο, καὶ ἔμαθεν παρ᾽ αὐτοῦ τὴν κοίμησιν τῆς μητρός. γνοὺς δὲ ὅτι χρεία ἐστὶν εἰς τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τὸ βοηθῆσαι τῷ πατρὶ καὶ ὅτι εἰς ὕστερον οἱ ἀδελφοὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας καὶ τοῦ γεωπονεῖν ἐπεμέλοντο, τοῦ ἀββᾶ αὐτῶν γηράσαντος καὶ διὰ τὸ γῆρας ἐν τῇ πόλει χρονίζοντος, πα|ρακαλέσας τὸν ἀρχιμανδρίτην ἔρχεται σὺν τῷ πατρὶ 66
ἐν τῇ πόλει καὶ μείνας σὺν αὐτῷ εἰς προάστειον Ἐλευθέρου τινὸς καὶ εἰς τὸ πρᾶγμα αὐτῷ βοηθήσας διὰ τὸν θεόν, κατηχήσας προέπεμψεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν· ἀπελθὼν δὲ καὶ αὐτὸς ἀνεπαύσατο ἐν εἰρήνῃ.

τῷ δὲ Ὑπατίῳ γνώριμός τις ὢν ἀσκητὴς προσεκολλήθη ὀνόματι Τιμόθεος· τοσοῦτον δὲ ἦν καὶ οὗτος εὐλα-

65, 15 ἔλαβεν Vb 19 ἁλμύρισσοσ PVb 20 ἐζήτη V γὰρ om P ἐυύπόληπτοσ P: ἐνυπόληπτοσ Vb 21 γνῶντεσ Vb 23 ὅτι . . . 24 ταπείνωσιν Vb: γνόντεσ ὅτι διὰ ταπείνωσιν τοῦτο ἐποίει P 25 αὐτῷ om P 29 τὴν P 30 γεοπονεῖν PV ἐπεμελῶντο PV: ἐπεμελοῦντο b
66, 3 βοηθείσασ V

βῆς καὶ σπουδαῖος εἰς τὴν ἀρετήν, ὡς διὰ τοῦτο κολλᾶσθαι τῷ Ὑπατίῳ διὰ τὸ εἶναι δοῦλον θεοῦ. προσετέθη δὲ τούτοις καὶ ἄλλος μονάζων ὀνόματι Μοσχίων, καὶ ἐγένετο τριὰς ἀδελφῶν δούλων θεοῦ. ὡς οὖν ἔμενον ἐν τῷ προαστείῳ, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ὑπάτιος· Ἐγὼ συνήθισα εἰς τὸ ὄρος οἰκεῖν, οὐ γὰρ εἰς πόλιν. οἳ δὲ ἀπεκρίναντο· Ὅπου σύ, καὶ ἡμεῖς. περάσας οὖν ἐν Χαλκηδόνι ὥδευεν ἐπὶ ἀνατολάς, ζητῶν ὄρος | ἢ σπήλαιον. καὶ ἐλθὼν τρία σημεῖα εὑρίσκει ἀποστολεῖον καὶ μοναστήριον πλησίον αὐτοῦ, ἅπερ ᾠκοδόμησεν ὁ μακάριος Ῥουφῖνος λείψανα λαβὼν ἀπὸ Ῥώμης τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἅπερ οἰκοδομήσας τὸ μαρτύριον ἐνδόξως κατέθετο· ἐν ᾧ καὶ ἡ σορὸς τοῦ Ῥουφίνου πλησίον ἀπόκειται. τὸ δὲ μοναστήριον κτίσας μονάζοντας Αἰγυπτίους κατῴκισεν. τοῦ οὖν Ῥουφίνου τελευτήσαντος ἐάσαντες αὐτὸ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν ἰδίαν πατρίδα κατέλαβον. καὶ ἔμεινεν λοιπὸν τὸ μοναστήριον ἔρημον, ὡς μὴ φαίνεσθαι ὅτι μοναστήριον ἦν, ἀλλὰ γὰρ καὶ δαίμονα εἰσελθόντα κατοικεῖν ἐν αὐτῷ. πολλῶν δὲ ἐπιχειρησάντων κατοικῆσαι, διὰ τὸν δαίμονα καὶ τὰ πηλὰ τοῦ χειμῶνος, καὶ συντυχίαν παροχῆς μὴ ἐχόντων μεῖναι οὐκ ἴσχυον· ἦν γὰρ καὶ ὁ τόπος ἀφιδιάζων, καὶ οἱ ἄγροικοι καὶ πένητες.

67 ἐλθὼν | δὲ ὁ Ὑπάτιος καὶ μαθὼν ὅτι δαίμων κατοικεῖ

66, 11 ἐμενων V 12 πρὸς ... ὑπάτιος Vb: ὁ ὑπάτιοσ τοῖσ ἄλλοισ τοῖσ οὖσι σὺν αὐτῷ P αὐτοὺς b: αὐτοῖσ V 12 συνήθησα PVb 13 οἰκῶν b οἱ δὲ ἀπεκρίναντο P: ἀπεκρίναντο δὲ καὶ αὐτοί Vb 14 Χαλκηδῶνι V: Καλχηδῶνι P 20 σωρὸσ Vb 21 κτήσασ PV 22 κατώκησεν P ἀποθανόντοσ P 25 ἀλλὰ γὰρ καὶ Vb: ὡσ καὶ P 26 ἐν αὐτῷ om P δὲ P: οὖν Vb 28 καὶ om Vb 29 ἴσχυον Vb: ἴσχυσαν P καὶ οἱ — πένητες om Vb καὶ οἱ πένητεσ P

θεινός, τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ ἀναζέσας, σφραγῖδα ποιησάμενος καὶ εὐξάμενος εἰσῆλθε καὶ γέγονε γείτων τῶν κορυφαίων καὶ ἁγίων ἀποστόλων, ὧν ταῖς πρεσβείαις ἐλεηθῶμεν. ἀκούσαντες δὲ οἱ δύο ἀδελφοὶ τούτου ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ὁμοφρόνως εἴχοντο στερρῶς τῆς ἀσκήσεως. ἤριζον γὰρ ὅ τε Ὑπάτιος καὶ ὁ Τιμόθεος, τίς πλέον νηστεύσει ἢ ἀγρυπνήσει ἢ εὔξεται ἢ ταπεινοφρονήσει ἢ ἐλεήσει πτωχόν. εἶχον γὰρ ἐκ τῶν ἰδίων χειρῶν τὴν παραμυθίαν, ὃ μὲν τρίχινα ἐργαζόμενος ὃ δὲ σπυρίδας ὃ δὲ τὸν κῆπον. ἦν δὲ καὶ μεσαύλιον κύκλῳ ἔχον κέλλας καὶ εὐκτήριον οἶκον πάνυ ἠμελημένον· ἐν αὐτοῖς δὲ ηὗρον κελλίον μικρὸν καὶ ἠδυνήθησαν μεῖναι καὶ ἡσυχάσαι ἐργαζόμενοι. ὁσάκις δὲ ἠθέλησαν ἐν | τῷ εὐκτηρίῳ εὔξασθαι b ἢ ψάλλειν, ἐθεώρουν ὡς κουβάριον πύρινον περιτρέχον ἐν ὅλῳ τῷ οἰκήματι μετὰ κρότου ἐπερχόμενον αὐτοῖς, αὐτοὶ δὲ ἑδραῖοι ὄντες τῇ εὐχῇ προσεκαρτέρουν. ἦν γὰρ τὸ οἴκημα μέγα καὶ ἔρημον, ὡς χιόνος ἐν χειμῶνι γεμίζεσθαι. μιᾶς οὖν τῶν ἡμερῶν λειψάντων τῶν πρὸς ζωὴν ἀπέρχονται οἱ δύο ἐν τῇ πόλει, ἵνα τὰ τῶν ἰδίων χειρῶν ἔργα δόντες οἰκονομηθῶσιν. γυνὴ δέ τις πλουσία καὶ πάνυ χριστιανὴ εὐξαμένη εἰς τοὺς ἀποστόλους ἤκουσεν παριοῦσα, ὅτι μονάζων ἐστὶν ἐν τῇ μονῇ, καὶ ἐάσασα τοὺς παῖδας ἔξω μόνη εἰσέρχεται, πειράζουσα τὸν ἀσκητήν (ἦν γὰρ διακόνισσα ἀσκητικωτάτη), καὶ προσπίπτουσα αὐτῷ ἔλεγεν· Χριστιανέ, εὐλόγησόν με καὶ δέξαι με, μετὰ σοῦ ἵνα μείνω. ὁ δὲ χολάσας μετὰ κραυγῆς λέγει·

67, 2 Χριστοῦ Vb: θεοῦ P 4 καὶ om P ταῖσ PV: καὶ b 7 ἔριζον Vb 9 πτωχῶν b 10 ὃ δὲ σπυρίδας om b 12 ὀίκον P [ἦυ]ρον V[1] cum ras εὗρον b 15 πυρινὸν Vb 20 ἰδίων om b 23 παριοῦσα supra lin. V[1] ἐάσασ/// cum ras P 26 ἔλεγεν ex λέγειν corr P[1] δέξαι Vb: ἔυξαι P 27 χολάσας P: χολέσας Vb

68 Ὕπαγε ὀπίσω μου | σατανᾶ· ἦλθες ὧδε φυγαδεῦσαι ἡμᾶς; ἀκμὴν οὐκ ἔχομεν πολλὰς ἡμέρας. ἔχε τὰ ὧδε καὶ μένε ὡς θέλεις. καὶ ἐξήρχετο δρομαῖος. εἶτα ἐκείνη νεύσασα τοῖς παισὶν κατέσχεν αὐτὸν λέγουσα· Ἐδοκίμασά σε, εἰ ἀληθῶς εἶ μονάζων· ὕπαγε ἐν τῷ κελλίῳ σου καὶ εὔχου ὑπὲρ ἐμοῦ. γνοῦσα δὲ ὅτι τρίτος ἐστίν, εὐθὺς ἀποστέλλει τὰ πρὸς ζωὴν ἀρκέσοντα αὐτοῖς ἱκανῶς.

δουλευόντων οὖν αὐτῶν γνησίως τῷ κυρίῳ ἐν ἀγάπῃ, μὴ στέγων ὁ μισόκαλος καὶ πολλὰς μηχανὰς κατ᾽ αὐτῶν κινῶν καὶ μὴ ἰσχύων αὐτοὺς διῶξαι μήτε φόβῳ μήτε ἑτέρας μηχανῆς τρόπῳ (καρτερικοὶ γὰρ ὄντες ὑπέμενον, καὶ προσετίθεντο αὐτοῖς ἀποτασσόμενοι τῷ κόσμῳ), τέλος ἐμηχανήσατο, καὶ παρωξύνθησαν πρὸς ἀλλήλους ὅ τε Ὑπάτιος καὶ ὁ Τιμόθεος. καὶ ὁ μὲν Ὑπάτιος ὑπάρχων συνετὸς παρεχώρει αὐτῷ (ἦν δὲ b αὐτοῦ ὁ τόπος), ἐκεῖνος δὲ μᾶλλον ἀκέραι|ος ὢν καὶ πνευματικὸς οὔτε αὐτὸς ἤθελε κρατεῖν καὶ διοικεῖν οὔτε τὸν Ὑπάτιον ἔα διοικῆσαι. χρόνῳ δὲ θλιβεὶς παραχωρήσας αὐτῷ δίδωσι τόπον ὁ Ὑπάτιος, καὶ εὑρὼν ἀδελφὸν ἐκ τῆς πρώτης αὐτοῦ μονῆς ἀπέρχεται σὺν αὐτῷ εἰς τὴν Θρᾴκην. * * ἐξερχομένων δὲ αὐτῶν ἔκειτο ἔξω παράλυτος, ὃς παρελύθη ὑπὸ δαίμονος, καὶ ἐζήτει αὐτοὺς ἐντολήν. ὃν ἰδὼν ὁ Ὑπάτιος κατανυγεὶς ἠρώτα· Τί σοι ἐστίν; καὶ

68, 1 Matth. XVI 23

68, 4 ἀλέθως b   6 τρίτοσ ἐστὶν P: τρεῖσ εἰσι τῷ ἀριθμῷ Vb   8 δουλούντων b   9 μισόκαλλοσ P   μηχανᾶσ P   11 τρόπῳ om P   καρταρικοὶ b   15 συνετῶς b   16 ἀκέραιοσ P: ἀκαίρεοσ corr V, b: ἀκάρρεοσ pr V   18 ἐᾶ PV, b   παραχωρίσασ V   21 lacunam libri non indicant; desideratur mentio mansionis   ἐξερχομένων ... ἔξω Vb: ἔξω δὲ ἔκειτο P   22 ἐζήτη V   αὐτοῖς Vb

μαθὼν ὅτι παρελύθη ὑπὸ δαίμονος λέγει τῷ σὺν αὐτῷ· Κρατήσωμεν αὐτὸν καὶ εἰσενέγκωμεν ἀμφότεροι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. λαβὼν δὲ ὁ Ὑπάτιος ἔλαιον τῆς κανδήλας καὶ εὐξάμενος ἤλειψεν αὐτόν, καὶ εὐθέως ὁ κύριος αὐτὸν ἐστερέωσεν, καὶ γενόμενος ὑγιὴς ἠκολούθησεν αὐτοῖς. ἰδόντες οὖν οἱ ἐντόπιοι τὸ γεγονὸς κατεδίωκον ὀπίσω αὐτῶν καὶ τῶν κρασπέδων αὐτῶν ἁπτόμενοι παρεκάλουν, ἵνα καὶ ἄλλους ἐπισκέψωνται. οἳ δὲ ἀπεκρίναντο· Καὶ ἡμεῖς | αὐτοὶ ἄνθρωποί ἐσμεν ἁμαρτωλοί· τοῦτον δὲ 69
ὁ κύριος ἰάσατο.

ὁδεύσαντες οὖν ἦλθον εἰς τὸ μοναστήριον. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ τὰ γενόμενα καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης, καὶ ἰδόντες τὸν ἄνθρωπον τὸν ἰαθέντα ἐδόξαζον τὸν θεὸν καὶ ἔλεγον, ὅτι Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἔνθεν, ἔγνωμεν ὅτι χάριν ἰαμάτων ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός. ὁ δὲ ἰαθεὶς ἀπετάξατο καὶ δουλεύσας τῷ κυρίῳ ἐτελειώθη. Ὑπάτιος δὲ παρεκάλεσεν τὸν καλόγηρον τὸν κύριν Ἰωνᾶν, ἵνα δῷ αὐτῷ κελλίον τοῦ ἡσυχάσαι. ὁ δὲ Τιμόθεος σὺν τοῖς ἄλλοις ἀδελφοῖς μικροῦ δεῖν κλαίοντες ἐζήτουν τὸν Ὑπάτιον, καὶ γνόντες ἐληλυθέναι τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ Ἰωνᾶν ἐν τῇ πόλει ἐπέμενον προσκλαίοντες αὐτῷ, ὅπως ποιήσῃ τὸν κύριν Ὑπάτιον ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ Θρᾴκης. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἀνωμαλήσας ὁ ἀββᾶς Ἰωνᾶς καὶ βαρέως ἔχων ὁρᾷ ἐν νυκτί τινα λέγοντα αὐτῷ· Ἐὰν μὴ ἔλ|θῃ ὁ Ὑπάτιος, οὐχ ὑγιαίνεις. καὶ b

68, 26 κανδήλης b 27 καὶ ante εὐξ. om P ὁ om b 29 εἰδόντεσ Vb 31 ἐπισκέψονται Vb

69, 5 εἰδόντεσ V 6 ἀναχωρήσει P: ἀναχωρίσει V ἀναχωρήσειν b 9 κύρ[ιν] cum ras V 10 ἡσυχᾶσαι Vb 11 ἀδελφοῖς om P δὴν V 12 γνῶντεσ Vb 15 δὲ post μεταξὺ dant Vb ἀνομαλήσασ P: ἀνομαλίσασ V ἀνωμαλίσας b 17 ὑγιαίνῃς b

ταχέως δηλοῖ τοῖς ἀδελφοῖς, ἵνα ἀποστείλωσιν αὐτόν. μαθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ τὸ ἀποκαλυφθὲν τῷ ἀββᾷ καὶ ὅ τι ζητεῖται, συναχθέντες παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἀπελθεῖν· μὴ θέλοντος δὲ αὐτοῦ βιασάμενοι ἀποστέλλουσιν αὐτὸν μετὰ καὶ ἄλλου ἀδελφοῦ. ὡς οὖν ὥδευον, ἔν τινι τόπῳ τὴν εὐχὴν ἐποίουν τῆς τρίτης ὥρας, καὶ εὐξάμενοι φωνὴν ἤκουσαν ἐκ τοῦ ἀέρος λέγουσαν· Ὑπάτιε, ὕπαγε εἰς Ῥουφινιανάς, ʻτέθεικα γάρ σε εἰς φῶς ἐθνῶν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.ʼ φοβηθέντες οὖν ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον δεόμενοι ἐπὶ πολὺ τοῦ θεοῦ. ἀναστάντων οὖν αὐτῶν ἤρξατο ὁ Ὑπάτιος γογγύζειν ὡς παραιτούμενος· ὁ δὲ σὺν αὐτῷ ἔντρομος ὑπάρχων λέγει αὐτῷ· Τί λαλεῖς, ἄνθρωπε; ποιεῖς ἡμᾶς καταποθῆναι.

ὅτε οὖν ἦλθον πρὸς τὸν κύριν Ἰωνᾶν καὶ εἶδεν αὐτὸν βαρέως ἔχοντα καὶ μὴ δυνάμενον σχεδὸν μήτε λαλῆσαι, | ἁψάμενος αὐτοῦ ὁ Ὑπάτιος καὶ εὐχὴν ποιήσας ἔδωκεν αὐτῷ τροφήν, καὶ εὐθέως ἐλαφρότερος γέγονεν (ἦν γὰρ ἡμερῶν μὴ γευσάμενος). καὶ εὐρωστότερον σχὼν μεθ' ἡμέρας παρεκάλει τὸν ἀββᾶν Ὑπάτιον, ἵνα ἔλθῃ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἐν Ῥουφινιαναῖς, καλέσας καὶ τὸν Τιμόθεον, καὶ παρῄνει αὐτοὺς λέγων· Μὴ ξενίζεσθε· καὶ εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους ἐγένετο παροξυσμός. κἀκεῖνοι ἀλλήλοις προσπεσόντες μετὰ δακρύων ἐποίη-

69, 25 Ies. XLIX 6

69, 21 δὲ αὐτοῦ om P   βιασάμενοι δὲ ἀποστ. P   22 ὥδευων pr V: ὥδευεν b   23 καὶ ... 24 ἤκουσαν P: εὐχομένων οὖν αὐτῶν ἤκουσαν φωνὴν Vb   26 ἔπεσαν Vb   27 καὶ ἀναστάντων ἤρξατο (deest αὐτῶν) P   30 τί λέγεις P καταποθεῖναι V   31 εἶδεν P: εἶδον Vb

70, 1 λαλεῖσαι V   ὁ Ὑπάτιος om P   3 ἡμερῶν cf. 119, 24   σχῶν Vb   6 μὴ P: ὅτι μὴ Vb   8 μετὰ δακρύων om Vb

σαν εἰρήνην. καὶ κατεδέξαντο λοιπὸν ἔχειν πατέρα τὸν Ὑπάτιον· καὶ ἡγεῖτο αὐτῶν κατὰ τὴν κέλευσιν τοῦ κυρίου τοῦ λαλήσαντος αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀέρος. ἦν δὲ λοιπὸν ἐτῶν τεσσαράκοντα.

καὶ τότε συνεκροτοῦντο κατὰ μέρος μοναστήρια ζῶντος τοῦ μακαρίου Ἰσαακίου καὶ εἰς ζῆλον αὐτοὺς ἄγοντος, ὅθεν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καὶ ἔξω πλησίον καὶ ἀπὸ ἱκανοῦ διαστήματος | συνεχῆ γεγόνασι b μοναστήρια, ἐν οἷς καὶ ἀπὸ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν οἰκοῦντες ἀδελφοὶ τὸν θεὸν δοξάζουσιν. ἐπισκεπτόμενος οὖν διετέλει ὁ μακάριος Ἰσαάκιος αὐτοὺς ὡς ἴδια τέκνα· ἐν οἷς καὶ πρὸς Ὑπάτιον συνεχῶς ἐρχόμενος ἐνουθέτει λέγων· Δόξα τῷ θεῷ τῷ δόντι εἰς τοὺς καμάτους Ῥουφίνου οἰκῆσαι δούλους θεοῦ. καὶ νῦν ἄκουσόν μου, τέκνον, ὁμολογῶ σοι, ἵνα δοξάσῃ σε ὁ θεός, κἂν σοι ὀλίγον ὑπάρχῃ, κἂν πολύ, μὴ παρέλθῃ ξένος ἢ πτωχὸς λυπούμενος κατὰ σοῦ, ἀλλὰ παντὶ ξένῳ ἄνοιγε τὴν θύραν σου. καὶ συνευξάμενος καὶ εὐλογηθεὶς παρ' αὐτοῦ ὁ Ὑπάτιος ἀπήρχετο καὶ ὅπου ἂν ἔγνω λειπομένους τὰ πρὸς ζωήν, εἰ μὴ εἶχεν αὐτός, τοῖς ἁδροῖς καὶ χριστιανοῖς ἔλεγεν καὶ ἀπέστελλον· παρὰ πᾶσι γὰρ ἔντιμος ἦν καὶ ἤκουον αὐτοῦ ὡς πατρός.

ὡς αὔτως δὲ καὶ ὁ μέγας Ἰωάννης | τότε ὢν ἐπί- 71 σκοπος πάνυ ἐφρόντιζε καὶ ἠγάπα τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ὁ ὄντως τοῖς ἔργοις ἐπίσκοπος, ὁ λύχνος τῆς ἐκ-

70, 18 ἀδελφοὶ om P 24 ἢ πτωχὸς om V 25 λοιπούμενοσ V κατὰ Vb: διὰ P παντὶ om b 26 εὐλογηθεὶς ... 27 ἀπήρχετο Vb: εὐλογήσασ ἀπήρχετο P 27 λοιπουμένουσ P[1] 28 ζωὴν Vb: τὴν χρείαν P 29 πᾶσιν Vb

71, 1 Ἰωάννης] ὁ χρ(υσόστομος) mg P[1] 2 ἐφρόντιζεν Vb 3 ὁ ante ὄντως om P

κλησίας, ὁ ἔντιμος λίθος τοῦ στεφάνου τῆς πίστεως, ὁ μηδὲν ἀνάξιον θεοῦ πράττων καὶ παρὰ θεοῦ ἀξίως τὸν θρόνον καὶ τὴν χάριν δεξάμενος, ὃν καὶ ὁ τρόπος ἀπέδειξεν· ἐξορισθεὶς γὰρ ἔν τινι τόπῳ ἀπὸ φανερῶν μονῶν εὐξάμενος ἐτελειώθη. καὶ μετὰ πλείω ἔτη τὸ λείψανον αὐτοῦ ὡς τῶν μεγάλων καὶ ἁγίων μαρτύρων ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς Θεοδόσιος μετὰ πολλῆς δόξης ἀνεκαλέσατο. φροντίζων δὲ τὰ πρὸς ζωὴν τοῖς εὐλαβέσι κατακράζων ἔλεγεν, ὅτι Λόγον ἔχετε δοῦναι, ὅτι ἑαυτοὺς κρύπτετε καὶ τὸν λύχνον ὑμῶν ἐπὶ τὴν λυχνίαν οὐ τίθετε· παραιτούμενοι τὰς χειροτονίας ποιεῖτε, ἵνα χειροτονῶνται ἕτεροι, οὓς οὐκ οἴδαμεν. εἷς γὰρ b τῶν μοναχῶν χειρο|τονούμενος καὶ μὴ θέλων ἐπιτεθῆναι ἐπ' αὐτῷ τὴν χεῖρα τοῦ ἐπισκόπου τὸν δάκτυλον αὐτοῦ ἔδακεν.

ὁ οὖν Ὑπάτιος ἐλθὼν εἰς Ῥουφινιανὰς σὺν τῷ Τιμοθέῳ τοσοῦτον ἐπέτειναν τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς ἀλλήλους, ὡς πολλοὺς ὁρῶντας ζηλῶσαι καὶ ἀποτάξασθαι τῷ βίῳ καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κατὰ μέρος συναχθῆναι καὶ γενέσθαι σὺν αὐτοῖς μοναχοὺς τριάκοντα. προσκαρτερούντων δὲ αὐτῶν τῇ ψαλμῳδίᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ φιλοξενίᾳ ὁ κύριος καὶ τὸν δαίμονα ἀπή-

71, 13 cf. Matth. v 15 al.

71, 4 ὁ ἔντιμος ... πίστεως Vb: καὶ τοῦ στεφάνου τῆσ πίστεωσ· ὁ ἔντιμοσ λίθοσ P 8 καὶ μετὰ P: μετὰ οὖν Vb ἔτει V 9 ὡς ... ἁγίων P: μετὰ καὶ ἄλλων ἁγίων Vb 10 Θεοδ. ἀνεκαλέσατο μετὰ πολλῆς τῆς δόξης Vb 12 ὅτι ἑ. κρ. P: διὰ τὸ ἑαυτοὺς κρύπτειν Vb 13 τὴν om P 14 ποιεῖτε P: καὶ ποιοῦντες Vb 15 χειροτονοῦνται PVb 17 ἐπ' αὐτῷ om P 19 οὖν] δὲ P 20 τὴν ἄσκησιν καὶ om b 21 τὴν om P

λασεν τῆς μονῆς καὶ τῷ Ὑπατίῳ χάριν ἐδωρήσατο ἰαμάτων. ὁ οὖν Ὑπάτιος πρὸς πάντας συμπαθὴς ὢν παρὰ πάντων ἠγαπᾶτο· τοῖς γὰρ πάσχουσι συνέπασχεν καὶ τῶν θλιβομένων ἀντελαμβάνετο λέγων· Γέγραπται· ‘τοῖς δεσμίοις ὡς συνδεδεμένοι, τοῖς κακουχουμένοις ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι’, ‘κλαίειν | μετὰ κλαιόντων καὶ 72 χαίρειν μετὰ χαιρόντων.’ ἐν οἷς κουβικουλάριός τις τοὔνομα Οὐρβίκιος πάνυ χριστιανὸς ὢν καὶ μαθὼν περὶ τοῦ ἁγίου Ὑπατίου ἐφιλιώθη αὐτῷ πάνυ καὶ εὑρὼν τινα καταπονούμενον ὑπὸ ἰδίου ἀδελφοῦ (πλούσιοι ὑπάρχοντες ὁ εἷς τὸν ἕτερον ἀδελφὸν γοητεύσας ἔκφρονα ἐποίησεν καὶ ἐγκλείσας ἔν τινι τόπῳ ἐπειρᾶτο φονεύειν), τοῦτο οὖν μαθὼν ὁ καλὸς Οὐρβίκιος καὶ ἀποσπάσας αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν ἅγιον Ὑπάτιον καὶ παρέθετο. τινὲς δὲ τῶν παίδων αὐτοῦ ὑπονοήσαντες λέγουσι τῷ κουβικουλαρίῳ, ὅτι ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν τῇ μονῇ, τὰ πράγματα αὐτοῦ λαβεῖν ἔχει ἡ μονή. πεισθεὶς οὖν τούτοις τοῖς λόγοις παραγίνεται ἐν τῇ μονῇ καὶ ὁρμήσας εἰσέρχεται ὡς λέων ζητῶν πάλιν λαβεῖν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀποστεῖλαι εἰς τὸ ἴδιον χωρίον. ὁ δὲ ἄνθρωπος φρενοβλαβὴς ὢν ἠρρώστει σφόδρα καὶ τῷ σώ-

71, 30 Hebr. XIII 3
72, 1 Rom. XII 15 14 cf. I Petr. V 8

71, 26 ἐδωρίσατο Vb 27 ὁ οὖν Ὑπάτιος Vb: καὶ P 30 μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ... τῶν κακουχουμένων T κακουχημένοισ corr P[1] κακουμένοις b
72, 5 immo τοῦ ἰδίου πλούσιοι ... 6 τὸν P: πλουσίου ὑπάρχοντος· ὁ εἷς γὰρ τὸν Vb 7 πεποίηκεν Vb ἔν τινι τόπῳ om P 8 μαθὼν οὖν (om τοῦτο) P 9 αὐτὸν om P 12 πεισθεὶς ... 13 μονῇ om P 14 ἔρχεται P πάλιν om P 15 καὶ ... χωρίον om P 16 ἠρρώστη V, b καὶ ante τῷ om Vb

ματι· ἦν δὲ ὄνομα αὐτῷ Ἀέτιος. ὁ δὲ ἅγιος Ὑπάτιος ηὔχετο ὑπὲρ αὐτοῦ ὅπως ὑγιάνῃ, καὶ μὴ δυνάμενον γεύ-
b σα|σθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἐψώμιζε καὶ ἐξυπηρετεῖτο.
ὡς οὖν ἦλθεν ὁ Οὐρβίκιος ζητῶν αὐτὸν λαβεῖν καὶ ἀποστεῖλαι εἰς τὰ ἴδια, ἔλεγεν πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑπάτιος· Ἐμὲ ὁ θεὸς σωματοφύλακα ἐποίησεν τοῦ ἀνθρώπου καὶ οὐ δύναμαί σοι αὐτὸν δοῦναι, ἐπειδὴ καὶ ἀρρωστεῖ, μή ποτε ἐν τῇ ὁδῷ ἀποθάνῃ· ἔασον οὖν αὐτὸν ὑγιᾶναι τοῦ θεοῦ παρέχοντος, καὶ μετὰ ταῦτα λάβε αὐτόν· εἰ δὲ φοβῇ διὰ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ἐγγράφως ποιῶ μὴ λαβεῖν μέ τι ἐξ αὐτῶν. ἐγώ σοι αὐτὸν οὐ προδιδῶ· εἰ δὲ εὐψυχεῖς εἰσελθεῖν καὶ ἀποσπάσαι αὐτόν, ἀπόσπασον. ἐκεῖνος δὲ ὡς ἀπορηθεὶς μετὰ λύπης ἀπῄει· ἐπεμελεῖτο δὲ τοῦ ἀνθρώπου ὁ Ὑπάτιος εὐχόμενος καὶ ἐλαίῳ εὐλογημένῳ ἀλείφων αὐτὸν καὶ διαναπαύων αὐτὸν ἐποίησεν ἐλθεῖν εἰς ἑαυτὸν τοῦ θεοῦ παρέχοντος αὐτῷ τὴν ὑγείαν. καιρὸν δὲ διαιτηθεὶς ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐδόξαζε τὸν θεὸν εὐχαριστῶν τῷ Ὑπατίῳ· καὶ
73 μετὰ ταῦτα | ἱκανοῦ χρόνου διελθόντος ἀνεπαύσατο. καὶ

72, 17 ἦν δὲ ... ἀέτιοσ V, b: ἀέτιοσ ὀνόματι P δὲ ἅγιοσ P: οὖν Vb 18 ὑγιαίνῃ b 19 [ταῖσ ἰδί]αισ V cum ras ταῖς om b 20 ἐλθὼν δὲ ὁ οὐρβίκιοσ ἐζήτει αὐτὸν P ἦλθον b 21 τὰ ἴδια Vb: ἴδιον χωρεῖον P cf. 72, 15 ἔλεγεν ... Ὑπάτιος Vb: ὁ δὲ ὑπάτιοσ λέγει P 23 ἐπειδὴ καὶ Vb: ἐπειδὴ P 24 μὴ P: καὶ μή Vb οὖν] δὲ P 25 ὑγιάναι P μετὰ ταῦτα om P 26 αὐτοῦ om P 27 μὴ P: τοῦ μὴ Vb με τί P αὐτῶν P: αὐτῆσ Vb ἐγώ σοι αὐτὸν P: τοῦτον δέ σοι ἐγὼ Vb προδίδω Vb 28 εὐψυχῆσ Vb ἀποσπᾶσαι Vb αὐτὸν om P 29 ἀπορρηθεὶσ Vb ἀπίει Vb τοῦ δὲ ἀνθρώπου ἐπεμελεῖτο P 32 εἰσελθεῖν b παρασχῶντοσ V, b 33 ὑγίαν V: ὑγίειαν P 34 ἐδόξαζεν V ἐδόξαζον b

εὐθέως ἐδήλωσεν ὁ Ὑπάτιος τῷ κουβικουλαρίῳ, καὶ αἰτησάμενος ὁ κουβικουλάριος ἔλαβεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. ὅθεν εὐχαριστῶν ὁ Οὐρβίκιος ἦλθε κατασπαζόμενος ὡς πατέρα τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ καὶ προσφέρων καρποφορίαν οὐκ ἐδέχθη. καὶ λοιπὸν ἠξίου κἂν τὸ μοναστήριον φιλοκαλεῖν, καὶ λαβὼν τεχνίτας συγκαμνόντων καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐφιλοκάλησεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, τὸ εὐκτήριον οἰκοδομήσας καὶ ἕτερα κελλία, ὡς γενέσθαι δόξαν θεοῦ καὶ δύνασθαι πλείονας ἀδελφοὺς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ.

ὁ δὲ φιλόχριστος Ὑπάτιος ἐποίησεν ἑαυτῷ κελλίον πάνυ σεμνότατον, εἰς ὃ ἐνέκλειεν ἑαυτὸν τὴν τεσσαρακοστὴν τῆς θύρας μετὰ πηλοῦ χριομένης· θυρίδος δὲ μικρᾶς οὔσης ἐν τῇ θύρᾳ δι' αὐτῆς τὸν ἄρτον παρὰ μίαν ἐλάμβανεν καὶ δι' αὐτῆς συντυγχάνων ὠφέλει τοὺς παρόν|τας. καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ πάσχα προϊὼν ἐκ τοῦ προσώπου ἐφαίνετο ὡς ἄγγελος θεοῦ πεπληρωμένος τῆς χάριτος, καὶ εὐθέως ἀπῄει πρὸς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους· ἦν γὰρ χειροτονηθεὶς ἐν τῷ ἁγίῳ ἀποστολείῳ πρεσβύτερος, τοῦ μακαρίου Φιλοθέου τοῦ ἐπισκόπου μετὰ βίας αὐτὸν χειροτονήσαντος. λειτουργοῦντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ θείᾳ προσενέξει τοσοῦτον στενάζων ἀνεβόα πρὸς τὸν θεόν, ὡς τοὺς ἀκούοντας κατανύσσεσθαι τοῖς δάκρυσιν. φόβος δὲ καὶ ἐπιστήμη πᾶσιν ἐγένετο κατὰ κυριακὴν προϊὼν εἰς τοὺς ἀποστόλους, πάντας τε διωρ-

73, 2 ὁ Ὑπάτιος om P 4 ἦλθεν Vb 8 ἐφιλοκάλισεν V 13 χρειομένησ V 17 ἄγγελλοσ V τῆσ P: θείασ Vb 18 καὶ εὐθέωσ P: εὐθέωσ οὖν Vb ἀπίει Vb 19 χειροτωνηθεὶσ V ἀποστολίῳ V, b 12 αὐτὸν PV²b: αὐτῶν V¹ 22 προσανέξει b 23 κατανύγεσθαι P 24 κατὰ κυριακὴν om Vb 25 προιὼν εἰσ τοὺσ ἀποστόλουσ P: προϊόντοσ αὐτοῦ (αὐτοὺσ V¹) εἰσ τοὺσ ἁγίουσ ἀποστόλουσ Vb τε] δὲ P διορθοῦτο V

θοῦτο καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ· ὃν καὶ οἱ κληρικοὶ εὐλαβοῦντο ὡς πατέρα.

πολλάκις γὰρ ἐγκλειομένου αὐτοῦ ἀπεκαλύπτετο αὐτῷ πολλὰ μυστήρια, ἅπερ οὐκ ἐβούλετο λέγειν. ἐκ τούτου δὲ ἐγινώσκομεν, ὅτι εἴ τις τῶν ἀδελφῶν ἐθλίβετο ὑπὸ
74 λογισμῶν ἢ ἄλλης θλίψεως ἀδημο|νῶν, τοῦτον μεταστελλόμενος καὶ νουθετῶν ὠφέλει αὐτοῦ τὴν ψυχήν. ἐν οἷς περί τινος ἀδελφοῦ νεωστὶ ἐληλυθότος λέγει, ὅτι Ὁ δεῖνα χωρὶς εὐλογίας κλέπτων ἐσθίει. ὃν τηρήσας ἀδελφὸς ηὗρεν τοῦτο ποιοῦντα· καὶ διορθωθεὶς διὰ τῆς τοῦ ἁγίου νουθεσίας διωρθώσατο ἐν ἀγνοίᾳ τοῦτο πεποιηκέναι λέγων· ἑωράκει γὰρ αὐτὸν ὑπὸ ὄφεως ἀπὸ ποδῶν ἕως τραχήλου κυκλωθέντα ὅλον, καὶ τὸ στόμα τοῦ ὄφεως πρὸς τὸ στόμα τοῦ ἀδελφοῦ παρέκυπτεν. πολλάκις δὲ ἐν τῷ ἁγίῳ πάσχα ἐξερχόμενος τῆς κέλλης ηὑρίσκετο σωρεύσας τὰ διδόμενα αὐτῷ ψωμία ἐν τῷ κελλίῳ· μικρὸν γὰρ μετελάμβανεν καὶ τὸ ἄλλο ἐτήρει.

ἄλλοτε πάλιν δομέστικος τοῦ ἀνδρὸς Οὐρβικίου ὀνόματι Ἄλκιμος περιεργασθεὶς ἡμίξηρος ἐγένετο καὶ ἐλθὼν σὺν τῷ Οὐρβικίῳ παρεκάλει τὸν Ὑπάτιον ἰάσεως τυχεῖν. εὐχομένου δὲ τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ ἀλεί-
b φοντος | αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ὁ κύριος ἰά-

74, 3 νεοστὶ PV ἐκλελυθότοσ b λέγει· βλέπω ὅτι b omisso u. 4 κλέπτων 4 ἐσθείει V ὅ[ν τ]ηρησασ cum ras V¹ relicto supra τ accentu graui 5 εὗρεν Vb τοῦ ἁγίου om P 6 νοθεσίασ P διορθώσατο V τοῦτο om P 7 ἑωράκη V ἑοράκει P πωδῶν pr V¹ 8 τοῦ ... 9 στόμα om b 9 δὲ om P 10 εὑρίσκετο b 12 ἐτήρη V 13 πάλιν P: πάλιν ὁ Vb δομέστηκοσ Vb τοῦ relictum uidetur ex titulo honoris qualis λαμπροτάτου 14 ἐγένετο P: γέγονεν Vb 15 παρ[ε]κάλει cum ras V¹ 16 δὲ PV: οὖν b 17 ὁ κύριος om P

σατο αὐτόν. καὶ ἐν τῷ μεταξὺ θεωρεῖ ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ τὸν μισόκαλον ἐν σχήματι λαμπρῷ καὶ λέγοντα αὐτῷ· Ὑπάτιε, διὰ τί ἐπῆρες τὸν ἄνθρωπον ἀπ' ἐμοῦ; ἤδη γὰρ χρόνος ἐστίν, ἐξ οὗ παρεδόθη μοι. ὁ δὲ Ὑπάτιος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Ἐπιτιμήσει σοι ὁ κύριος, διάβολε, καὶ καταργήσει τὰς κακομηχανίας σου. ἕως πότε πολεμεῖς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων εἰς τὰς κνίσσας καὶ ῥυπαρίας ἀναστρεφόμενος ἀπὸ τοιαύτης δόξης ῥιφείς; ἕως πότε οὐ μετανοήσεις ἀπὸ τῶν κακῶν; ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος· Δέχεταί με ὁ θεὸς εἰς τὸν πρῶτόν μου τόπον, ἐὰν μετανοήσω, ὦ Ὑπάτιε; ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· Μή σοι καλῶς, διάβολε· οὐκ ἀρκετὸν γάρ σοι ἵνα παρακληθῇ ὁ θεὸς διὰ τῶν ἁγίων δέξασθαί σε ὡς ἕνα τῶν ἁμαρτωλῶν μετανοοῦντα; ἀπεκρίνατο ἐκεῖνος· Τοσαύτην ἔχω ἐξουσίαν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ σύ μοι λέγεις ὡς ἕνα ἁμαρτωλῶν ἔσεσθαι; | καλὰ λαλεῖς, Ὑπάτιε. καὶ τοῦτο εἰπὼν εὐξαμένου τοῦ ἁγίου ἀφανὴς ἐγένετο. ὁ δὲ κουβικουλάριος σὺν τῷ δομεστίκῳ ἐδόξαζον τὸν θεὸν καὶ εὐχαριστοῦντες ἠσπάζοντο τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ. ὁ οὖν κουβικουλάριος γενόμενος πραιπόσιτος ᾠκοδόμησεν ὑπὲρ εὐχῆς αὐτοῦ ἡρώειον καρποφορήσαντος καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως, εἰς ὃ τὰ λείψανα τῶν τελειουμένων

74, 19 λέγοντα αὐτῷ· Ὑπάτιε, διὰ τί Vb: ἔλεγεν τῷ ἁγίῳ ὑπατίῳ· τί P 21 ἐστίν om P 22 εἶπεν om P 23 καταργήσει τὰς om b 24 πολεμῆσ V κνίσασ Vb 25 ρυπαρ[ίασ] cum ras V¹ 26 μετανο[ήσησ] cum ras P¹: μετανοῆσ V μετανοεῖς b 28 ἐὰν P: εἰ Vb ὦ Ὑπάτιε et μή σοι καλῶς, διάβολε om P 29 ἀρκετῶν pr V¹ 32 ἁμαρτωλὸν PVb

75, 1 ὑπάτιε; sic P 3 δομεστήκῳ Vb 4 ὁ οὖν κουβικουλάριοσ Vb: καὶ P 5 πρεπόσιτοσ PV 6 ἐυχῆσ P: ψυχῆσ Vb ἡρωεῖαν PVb

ἀδελφῶν ἀποτίθεται, καὶ διαδεχθεὶς πάλιν ἑαυτῷ προσεῖχεν.

ἦλθεν δὲ καὶ ὁ μακάριος Ἰωνᾶς εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Ὑπατίου καὶ συνευξάμενος εὐλόγησεν αὐτὸν λέγων· Ἦλθόν σε ἰδεῖν, γνήσιον τέκνον· μέλλω γὰρ ὁδεύειν τὴν ὁδὸν τῶν πατέρων· κἂν σὲ εἶχον μετὰ θεὸν δεξιὰν χεῖρα, καὶ ἐάσας με ἐποίησας ἑαυτῷ μοναστήριον. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο. διηγεῖτο δὲ ὁ Ὑπάτιος ὅτι b ὄντος αὐτοῦ ἐν τῇ Θρᾴκῃ | ἀδελφὸς κρούσας αὐτὸν αἷμα ἐποίησεν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἐλθούσης τῆς ἐνάτης ὥρας ὑπὸ τοῦ συνειδότος πληττόμενος εὐλογίαν ὁ κρούσας αὐτὸν οὐκ ἔλαβεν. ἐν δὲ τῷ ἐσθίειν ἐπεζήτησεν ὁ ἀββᾶς τὸν ἀδελφὸν ἐκεῖνον καὶ μαθὼν τὸ πρᾶγμα ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ λέγει τῷ Ὑπατίῳ· Ποίησον εἰρήνην. καὶ ὁ Ὑπάτιος ἀπεκρίνατο· Πρὸ μικροῦ τὸ στόμα μου αἵματος ἐγέμισεν, καὶ νῦν ἐλθὼν φιλήσω αὐτόν; ταῦτα δὲ ἡμῖν ἔλεγεν διδάσκων ὅτι, κἂν συμβῇ τινα ὀργισθῆναι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, εὐθέως διαλλαγῆναι ὀφείλει, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἐδίδαξεν ἡμᾶς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. καὶ ὅτε ἦλθεν μονάσαι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἔλεγεν, ὅτι Ὄστρακον εὑρὼν καὶ θερμὸν ποιήσας ἐν αὐτῷ ἔβαψά μου τὸν ψωμόν· τοσοῦτον ἤμην ἐνδεής. καὶ ἄλλοτε ἐλθόντος ξένου καὶ ἡμῶν ἐχόντων ἕνα

75, 8 καὶ διαδεχθεὶσ P: διαδεχθεὶσ οὖν Vb πάλιν om P πάλιν [ἐν τῷ κελλίῳ Ὑπάτιος] ἑαυτῷ b pessima interpolatione 13 μετὰ P: μετὰ τὸν Vb 16 δὲ Vb: οὖν P 19 ἐννάτησ P τοῦ om b 24 ἐγέμησεν b 25 φιλήσω αὐτόν Vb: φιλήσει αὐτό P 27 διαλλαγῆναι ὀφείλει Vb: διαλλαγῇ P 28 ἦλθον P 29 θερμὸν ἐν αὐτῷ ποιήσασ Vb 31 ἐλθόντο[σ] cum ras P

ἄρτον ἀλλαχοῦ ἀπῆλθον εἰς συν|τυχίαν, ἵνα ὁ ἄρτος 76
ἀρκέσῃ τοῖς τε μετ' ἐμοῦ δύο ἀδελφοῖς καὶ τῷ ξένῳ. καὶ ἀπελθὼν κἀκεῖ εὗρον αὐτοὺς ὅτι ἐγεύσαντο, καὶ ἠρώτων με λέγοντες· Ἐγεύσω, ἀββᾶ Ὑπάτιε; καὶ ἀπεκρινάμην αὐτοῖς· Ναί. καὶ πάλιν γενομένῳ μοι ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἔλεγόν μοι οἱ ἀδελφοί· Κύρι, ἐγεύσω; ἀπεκρινάμην καὶ αὐτοῖς· Ναί. καὶ μαθὼν ὅτι ὁ θεὸς ἔπεμψεν ἄλλους ἄρτους τότε ὡμολόγησα αὐτοῖς καὶ ἐγευσάμην. ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν λειψάντων ἡμῖν ἄρτων ἐν τῇ μεσημερίᾳ καθήμενος ἐν τῷ προθύρῳ ἀπενύσταξα περίλυπος ὑπάρχων καὶ ὁρῶ τινα γηραιὸν ἔνδοξον ἐλθόντα καὶ λακτίσαντά με ἐν τῇ πλευρᾷ καὶ λέγοντά μοι· Ὑπάτιε, ἐλυπήθης ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχεις; ἔγειρε, μὴ λυποῦ· ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον οὐ μὴ λείψει εἰς τὴν τράπεζάν σου ἄρτος οὔτε σοῦ οὔτε τῶν μετὰ σοῦ. καὶ ἔπειθεν ἡμᾶς λέγων· Ὄντως, | τέκνα, ἀπὸ τότε πλειστά- b
κις ἠβουλήθην εἴ τι εἶχον δοῦναι πτωχοῖς, ἵνα ἴδω εἰ λείψει, καὶ οὐδέποτε ἔλειψε διὰ τὸν παρέχοντα, ὡς πληρωθῆναι τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν· 'οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ'.

αὐτοὶ δὲ ἐργαζόμενοι ἐκ τῶν ἰδίων κόπων εἶχον τὸν ἄρτον καὶ παρεῖχον καὶ ἄλλοις· εἰ δὲ καί τις ἐκαρπο-

76, 19 Ps. xxxiii 11

76, 2 τοῖσ τε μετ' ἐμοῦ δύο ἀδελφοῖσ Vb: δύο ἀδελφοῖσ τοῖσ μετ' ἐμοῦ P 4 με P: μοι Vb καὶ om P 7 καὶ ante αὐτοῖς om P 9 ἐν om P 10 μεσημερία sic PV: μεσημβρίᾳ b 11 τινὰ P 12 λακτίσαντεμε sic V 13 ἔγ[ει]ρε cum litura (fuit η) P 14 λείψη Vb 15 μετὰ σέ PV, b 16 ὄντωσ P: οὕτωσ Vb πλιστάκισ V 17 εἴδω PVb 18 λείψη Vb ἔλειψεν Vb 19 et 24 τὴν γραφὴν λέγουσαν P 22 παρεῖχον καὶ om P τις] τι b

φόρησεν, μετὰ προθυμίας τοῖς πτωχοῖς διεδίδοτο, ὡς πληροφορηθῆναι τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν· ‛αἱ χεῖρες αὗται ἐπήρκεσαν καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς μετ᾽ ἐμοῦ᾽· ὡς συναχθῆναι ἐν ὀλίγοις ἔτεσιν καὶ γενέσθαι σὺν αὐτῷ ἀδελφοὺς πεντήκοντα, οὓς κατὰ μέρος ὁ Ὑπάτιος καὶ ἄλλους πολλοὺς κατηχῶν μαθητὰς ἑαυτοῦ κατειργάζετο, καὶ καταφρονοῦντες τοῦ κόσμου ἐγίνοντο μοναχοί.

ἐν οἷς τις Ἀκύλας ὀνόματι ἐν τῇ ἀρχῇ ἀπετάξατο
77 μετὰ πέντε παίδων καὶ τῆς | ἐλευθέρας αὐτοῦ. καὶ τὴν μὲν γυναῖκα ἀπὸ διαστήματος ἐποίησεν εἰς κελλίον μονάζειν. εἷς δὲ ἐκ τῶν παίδων Βενιαμὶν λεγόμενος ἐχρησίμευσε πάνυ τῷ κυρίῳ. ἀνωμαλήσαντος γὰρ τοῦ ἀββᾶ Ὑπατίου καὶ ἤδη βαρέως ἔχοντος ἑστὸς τὸ παιδίον Βενιαμὶν μετὰ πόνου ψυχῆς ἐστέναξεν καὶ λέγει· Κύριε, διὰ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς πένητας ἐμὲ λάβε ἀντὶ τοῦ ἀββᾶ. καὶ εὐθέως ὑγιάναντος τοῦ ἀββᾶ ἐν τρισὶν ἡμέραις τὸ παιδίον ἠρρώστησεν καὶ ἀνεπαύσατο ἐν κυρίῳ. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀκύλας καλῶς πολιτευσάμενος ἐτελειώθη ἐν γήρᾳ καλῷ.

ὕδατος δὲ ἐπιρρέοντος ἐν τῷ ἀγωγῷ πλησίον τῆς μονῆς, ἐξ αὐτοῦ εἶχον οἱ ἀδελφοὶ τὴν χρείαν· τινὲς δὲ

76, 24 Act. xx 34

76, 23 διεδίδετο P 24 πληρωθῆναι Vb 25 ἐμ[οῦ] cum ras P 28 ἑαυτοῦ P: αὐτοῦ Vb 30 ἀπετάξατο ἐν τῇ ἀρχῇ Vb

77, 2 διαστή[μα]τοσ cum ras V1 3 Βενιαμῖν P Βενιαμὴν V 4 ἀνομαλήσαντοσ P: ἀνωμαλίσαντος Vb 5 ἑστὸσ P: ἑστὼσ Vb 6 βενιαμῖν P 7 τοὺς ἀδελφοὺς καὶ om b λ[άβε] cum ras V1 8 καὶ εὐθέωσ ὑγιάναντοσ τοῦ ἀββᾶ om V ἐν τρισὶν P: ἐν τρισὶν οὖν Vb 9 ἠρρώστησεν τὸ παιδίον Vb καὶ P: καὶ μετὰ ταύτας τὰς τρεῖς ἡμέρας Vb 9 ἐν κυρίῳ om P

ῥυπαρίας ἀκαθάρτους ἐνέβαλον εἰς τὸ ὕδωρ, ἢ κατὰ
ἄγνοιαν ἢ κατὰ ὑποβολὴν τοῦ δαίμονος, αὐτοὶ γινώσκου-
σιν. ὅμως οἱ ἀδελφοὶ ἐκ τούτου ἐν ἀρρωστίᾳ διετέθη|-
σαν καὶ πάνυ ἐθλίβοντο, ὅτι ἐπέμενον οἱ τοῦτο ποιοῦν- b
τες. ὁ δὲ ἅγιος Ὑπάτιος λυπηθεὶς ὡς πατὴρ εἰς τὰ
ἴδια τέκνα νηστεύσας καὶ εὐξάμενος παρεκάλει τὸν δε-
σπότην Χριστόν, ὅπως δώσῃ αὐτοῖς ὕδωρ ἢ τοὺς ἐπι-
βούλους παύσῃ. καὶ μετὰ τρίτην ἡμέραν ὁρᾷ τρεῖς ἄν-
δρας ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ λέγοντας πρὸς ἀλλήλους· Ποῦ
δείξωμεν τῷ ἀββᾷ, ἵνα ποιήσας τὸ ὄρυγμα ὕδωρ εὕρῃ
τοῖς ἀδελφοῖς; ὡς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν κρατῆσαι τῆς
χειρὸς τὸν Ὑπάτιον καὶ ἀπενέγκαι εἰς τὸν τόπον καὶ
εἰπεῖν αὐτῷ· Ὀρύξας ἐνταῦθα εὑρήσεις ὕδωρ. τῇ οὖν
ἐπαύριον λαβὼν ὁ Ὑπάτιος πάντας τοὺς ἀδελφοὺς καὶ
ἀπελθὼν εἰς τὸν τόπον τὸν ὑποδειχθέντα αὐτῷ καὶ εὐ-
ξάμενος ἐπὶ πολὺ ἅμα πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ὀρύξας
ηὗρεν ὕδωρ ἀσύγκριτον καὶ καθαρὸν καὶ πάνυ γλυκύ.
ὁ δὲ τόπος πλησίον τοῦ εὐκτηρίου οἴκου ἦν, ὡς τὸν
ἀντλοῦντα ἀπὸ τοῦ φρέατος εἰς τὸ μαγειρεῖον | ἐπεί- 78
γεσθαι.

ἄλλοτε πάλιν τὸ γέννημα τοῦ σίτου ἐβρώθη ὑπὸ σκωλήκων δεινῶς, ὃ εἶχον οἱ ἀδελφοί. γνοὺς δὲ ὁ Ὑπάτιος ὅτι ἤδη μέλλει ἀπόλλυσθαι καί τι ποιῆσαι οὐκ ἦν,

77, 15 καθ' ὑποβολὴν Vb 16 διετέθησαν P: ἐτέθησαν Vb 17 ἐθλ[ήβοντο] cum ras V¹ 18 Ὑπάτιος om Vb εἰς P: διὰ Vb 19 νηστεύων καὶ εὐχόμενος Vb 21 παύσει V μετὰ τρίτην ἡμέραν Vb: τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ P τρεῖς Vb: τινὰς P 23 εὕρει V 26 εὑρήσεις ὕδωρ. τῇ οὖν om b 28 τόπον τὸν om P 29 ὀρῦξας sic V 30 ευρεν sic b καὶ utrumque om P

78, 3 ἄλλο τὸ Vb γένημα P 4 σκωλίκων V δεινῶς ὃ PV: ὃ δεινῶς b 5 ἀπώλλυσθαι Vb καὶ τί P

γεμίσας σάκκους λέγει· Ῥογεύσωμεν αὐτὸ εἰς τὰς στράτας τοῖς πτωχοῖς, ἵνα μὴ φάγῃ αὐτὸ ὁ σατανᾶς. ὡς οὖν ἀπῆλθεν καὶ ἐδίδου τοῖς πτωχοῖς, καὶ τὸ γέννημα ὁ κύριος ἐπλήθυνεν αὐτομάτως ἄνευ ἀνθρωπίνης χορηγίας καὶ ὁ σκώληξ ἔτι ἐν αὐτῷ οὐκ ἐφάνη, ἀλλ' ἦν καθαρὸν λίαν.

ἄλλοτε παῖδες τέσσαρες Μοναξίου τοῦ ἀπὸ ὑπάτων ἀναχωρήσαντες ἦλθον ἐν τῷ μοναστηρίῳ βουλόμενοι ἀποτάξασθαι, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐποίησεν μονάζοντας. ὁ δὲ Μονάξιος ἐν πολλῇ σπουδῇ βερέδοις ἀποστείλας ἐζήτει αὐτούς, ὅτι εἷς ἐξ αὐτῶν συγγενὴς αὐτοῦ ἦν καὶ πάνυ αὐτὸν συνεκρότει, ὅςτις γενόμενος
b δοκιμώτατος | ἀσκητὴς καὶ πρεσβυτερίου κατηξιώθη. ἕνα δὲ ἐξ αὐτῶν πιάσας ὁ Μονάξιος ὀνόματι Παῦλον βασανίσας εἰς ἁλύσεις ἔβαλεν καὶ στρατιώτῃ παρέδωκεν ἐγκατάκλειστον ποιήσας. μέσης δὲ τῆς νυκτὸς ἄγγελος θεοῦ ἐλθὼν καὶ τὰ δεσμὰ αὐτοῦ ἔλυσεν καὶ τὰς θύρας ἀνέῳξεν καὶ ἀπολύσας αὐτὸν εἶπεν· Ἄπελθε καὶ σώζου. ὅςτις ἀπολυθεὶς καὶ εἰδὼς ποῦ εἰσιν οἱ ἄλλοι, ἦλθεν καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μοναστηρίῳ· οὔπω γὰρ ᾔδει τὸ μοναστήριον ὁ Μονάξιος. γνοὺς δὲ αὐτὸ μετὰ ταῦτα καὶ μαθὼν ἐκεῖσε εἶναι τοὺς παῖδας ἀποστέλλει πρὸς τὸν ἅγιον λέγων· Ἀπόστειλόν μοι τοὺς παῖδας. ὁ δὲ λέγει τοῖς παροῦσιν· Ἀπελθόντες εἴπατε αὐτῷ οὕτως· Ἐγὼ αὐτοὺς οὐκ ἐπαίρω ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ σοὶ διδῶ· εἰ δὲ τολμᾷς αὐτοὺς ἐπᾶραι, αὐτὸς ἐλθὲ καὶ ἔπαρον· αὐτοὶ

78, 6 αὐτ[ὸ] P cum ras 8 γένημα P 9 χωριγίασ Vb 10 κώληξ sic P 13 ἀναχωρίσαντες Vb 20 ἁλύσεισ ἔβαλλεν Vb 21 ἐγκατάκλιστον Vb 24 εἰσὶν P 26 ὁ Μονάξιος post γνοὺς δὲ traicit P αὐτὸ μετὰ om P 27 ἐκεῖσε εἶναι τοὺς παῖδας V, b: ποῦ εἰσὶν P 28 δὲ in ras V[1] 30 σοὶ] σὺ V 31 ἔλθε Vb

γὰρ πρὸς τὸν θεὸν κατέφυγον. ἐκεῖνος δὲ ἀκούσας καὶ ἀπορηθεὶς ἐν τῷ λόγῳ, ἀποστείλας | πρεσβυτέρους 79 παρεκάλει αὐτὸν λέγων· Ἐλθὲ ὅπως θεάσωμαί σε, διότι πόθον ἔχω τοῦ ἰδεῖν σε. πλειστάκις δὲ ἀποστείλαντος βιασθεὶς ἀπῆλθεν. ἄλλοι δὲ ἐνέτρεπον τὸν Ὑπάτιον λέγοντες· Μὴ ἀπέλθῃς, ὅπως μή σε εἰς φρουρὰν ἐμβαλὼν ἀπαιτήσῃ τοὺς ἀνθρώπους. συντυχὼν οὖν αὐτῷ ὁ Μονάξιος καὶ πάνυ περιχαρὴς γενόμενος διωμόσατο λέγων, ὅτι Τὴν νύκτα ταύτην ἐθεασάμην σε εὐχὴν ποιοῦντα ἐν τῷ οἴκῳ μου. ὡς οὖν ἤρξατο ἐγκαλεῖν περὶ τῶν παιδαρίων καὶ πολλὰ λέγειν ὡς πεπαιδευμένος καὶ τρὶς ἔπαρχος γενόμενος· Βούλομαι, φησίν, ἵνα τοὺς δούλους μου ἀποστείλῃς. ὁ δὲ Ὑπάτιος ὡς δῆθεν ἐκπληττόμενος λέγει πρὸς αὐτόν· Ἐὰν φρονῇς τὰ τῶν ἀνθρώπων, εἰκότως δοῦλοί σου εἰσίν· εἰ δὲ οὐ φρονεῖς τὰ τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ τὰ τοῦ θεοῦ, οὐκ εἰσὶν δοῦλοί σου ἀλλὰ σύνδουλοι. ἐὰν οὖν κωλύσῃς αὐτοὺς ἐκ | τοῦ κοι- b νοῦ δεσπότου θεοῦ, τί σοι ποιήσει; οὐχὶ ἐκκαύσει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐπὶ σοί; θαυμάσας δὲ ἐκεῖνος τὸν ἄνδρα καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ παρεκάλεσεν αὐτὸν λέγων· Ἀββᾶ, ποίησον εὐχὴν καὶ εὐλόγησόν μου τὸν οἶκον καὶ τὰ τέκνα καὶ ἄπελθε ἐν εἰρήνῃ καὶ εὔχου ὑπὲρ ἐμοῦ· οὐκ ἔτι γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν τολμήσω εἰπεῖν, ἵνα μὴ δουλεύσωσι τῷ θεῷ. εὐξάμενος οὖν καὶ εὐλογήσας αὐτὸν ἀπῄει ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ.

79, 1 ἀποριθεὶσ V 2 ἔλθε Vb θεάσομαί Vb 4 ἀνέτρεπον P 6 ἀπαιτήσοι V ἀπαιτῇ σε b 10-11 τρισέπαρχος PV 11 ἵνα in ras V[1] 12 ὡσ δῆθεν ἐκπληττόμενοσ λέγει Vb: ἔφη P 13 φρονεῖς b 14 εἰκότωσ omissum supplet mg V[1] φρονῇσ V 16 οὖν om P 22 ἀπὸ τοῦ νῦν om Vb 23 τῷ om Vb 24 ἀπίει Vb εἰς τὸ μοναστήριον P

Τοσοῦτον δὲ ἠγάπα τοὺς πένητας ὡς γίνεσθαι ὀρφανοῖς ὡς πατὴρ καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν. οὐδὲ γάρ ἐστιν δυνατὸν διηγήσασθαι, πόσους ἐνέδυσεν γυμνοὺς ἢ πόσους πεινῶντας διέθρεψεν ὁ κύριος δι᾽ αὐτοῦ. ἐκ γὰρ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐφαίνετο ὅτι φιλόπτωχος ἦν· ἡ γὰρ χάρις τοῦ θεοῦ ἔλαμπεν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ γεγραμμένον· ‘ἐλεημοσύνη ἀνδρὸς σφραγὶς | μετ᾽ αὐτοῦ’, ὡς πληρωθῆναι τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν· ‘μακάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ κύριος, κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν καὶ ζῆσαι αὐτὸν καὶ μακαρίσαι αὐτὸν ἐν τῇ γῇ’. οὔτε γὰρ πτωχός ποτε διὰ κενῆς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου. οὐκ ἔστιν εἰπεῖν πόσους τραύματα ἔχοντας ἐθεράπευσεν δι᾽ αὐτοῦ ὁ θεός· πολλοὺς γάρ, οὕσπερ οἱ ἰατροὶ ἀπηγόρευσαν ὡς μὴ δυναμένους θεραπείας τυχεῖν διὰ τὸ εἶναι πένητας, καὶ οἷς ἄλλος οὐκ ἠδύνατο πλησιάσαι διὰ τὴν δυσωδίαν, αὐτὸς ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἀπονίπτων τοὺς ἰχῶρας ἐπεμελεῖτο, χρώμενος μηδενὸς ἰατροῦ ἢ ἐμπλάστρου ἢ ἄλλου τινός (οὔτε γὰρ ἦν ἐπιστάμενος), ἀλλ᾽ ἢ φακῇ ἐψημένῃ καὶ ἅλατι κατέπλασσεν εὐχόμενος καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Χριστοῦ ποιῶν, καὶ ἐν

80, 1 Sirach xvii 22 3 Ps. xl 2

79, 26 ἀνδρὸς P: ἀνδρὸσ ἀνὴρ Vb 27 διηγήσασθαι om Vb 29 ἐφαίνετο om P 30 ἡ γὰρ om P

80, 1 ὡς σφραγὶς T σφράγισμα αὐτῷ Vb 2 prius τὴν om b, alterum P 3 συνιὼν PV: συνιὸν b ἐν — 4 ὁ κύριος om P 5 ζῆσαι PVb 6 διακενὴσ P¹Vb ἀνεχώρισεν V 8 ὁ θεός om P 10 καὶ om P 14 φακὴ P ἐψημένη P: ἐψιμένη V ἐψομένῃ b κατέπλα PVb commentum librarii κατέπλασεν aoristum esse opinati 15 σφραγίδα PVb καὶ ante ἐν om P

ὀλίγαις ἡμέραις τοῦ θεοῦ παρέχοντος τὴν χάριν ὑγιεῖς ἀπέλυεν δοξάζοντας αὐτόν. τοῖς δὲ θεραπευομέ|νοις b παρήγγελλεν μὴ αὐτῷ εὐχαριστεῖν, ἀλλὰ τῷ θεῷ καὶ δοξάζειν αὐτὸν τὸν ποιοῦντα θαυμαστὰ μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

πόσους μέλλοντας τυφλοῦσθαι ἀπὸ λευκωμάτων ὁ κύριος δι' αὐτοῦ ἰάσατο. ἐξ ὧν εἰσελθών τις μὴ βλέπων λέγει τῷ Ὑπατίῳ· Κατασφράγισόν με, δοῦλε τοῦ θεοῦ, καὶ πτύσον μου εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα ἀναβλέψω. τοσοῦτον δὲ ἦν ὀφθαλμιάσας, ὡς μὴ δύνασθαι αὐτὸν ἀναβλέψαι. εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ τὴν σφραγῖδα ποιήσαντος εὐθέως ὁ κύριος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπῆλθε βλέπων.

πόσους παραλελυμένους ἀπὸ δαιμόνων ὁ κύριος ἐστερέωσε δι' αὐτοῦ. ἕνα γάρ ποτε ἤνεγκαν ἓξ ἄνδρες βαστάζοντες ὀνόματι Ἀγαθάγγελον, ὃς παρελύθη ἀπὸ βροντῆς, δαίμονος κατεπελθόντος αὐτῷ. ὅλα γὰρ τὰ μέλη αὐτοῦ κινούμενα διεσπάραττεν, καὶ οὔτε χεὶρ αὐτοῦ οὔτε ποὺς ἐδύνατο στῆναι. ὅλον γὰρ τὸ σῶμα αὐτοῦ βοῶντος | 81 ἐπήδα ἐκ τῆς γῆς, ὡς μηδὲ κρατῆσαι αὐτὸν τινὰ δύνασθαι, ὡς πάντων τῶν ὁρώντων ἀπὸ τοῦ φόβου τὰς τρίχας ὀρθωθῆναι καὶ τὰς χεῖρας πρὸς τὸν θεὸν ἁπλοῦσθαι. ὃν ἰδὼν ὁ Ὑπάτιος καὶ σφραγίσας ἔλαβεν αὐτὸν ἔνδον καὶ εὐχόμενος καὶ ἀλείφων ἐλαίῳ εὐλο-

80, 17 αὐτόν Vb: τὸν θεὸν P 18 παρήγγειλεν P ἀλλὰ τὸν θεὸν δοξάζειν τὸν P 21 λευκομάτων V 22 ἰάσατο δι' ἀυτοῦ P ἐν οἷσ P 25 τοσοῦτον .... 94, 19 πεισθῆναι αὐτῷ om Vb, et V quidem sine lacunae indicio. in his igitur unici testis P notam lectioni non adponimus 26 σφραγίδα 30 ἤνεγκα[ν] cum ras 33 χεὶρ
81, 1 μὴ δὲ

γημένῳ καὶ λαβὼν τρεῖς φασκίας ἐσπαργάνωσεν αὐτόν, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέραις ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν.

πόσους φρενοβλαβήσαντας ἀπὸ δαιμόνων ὁ κύριος ἰάσατο δι' αὐτοῦ· τοσαύτην γὰρ χάριν ἔλαβεν ἰαμάτων παρὰ θεοῦ, ὡς καὶ τοὺς δεινοτάτους δαίμονας διὰ τῆς εὐχῆς καὶ τῆς σφραγῖδος τοῦ Χριστοῦ ἀπήλαυνεν. ποτὲ γὰρ Ζωάνης ὁ κόμης, ὃς καὶ στρατηλάτης ἔμελλε γίνεσθαι, εἰ μὴ ἐτελεύτα, τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ὀνόματι Ἀθηλαᾶν ἤνεγκεν τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ ὑπὸ δεινοῦ πνεύματος
b ἐνοχλούμενον. ἦν δὲ ὁ δαίμων ἀπὸ περιερ|γίας δεινῆς. καὶ γεμίσας ὁ κόμης τὴν χεῖρα αὐτοῦ χρυσίου ἐπεδίδου τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ. ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· Εἰς πραγματείαν ἦλθες τοῦ ἀγοράσαι τὴν χάριν τοῦ θεοῦ; οὐ γινώσκεις ὅτι ὁ Χριστὸς ἡμῖν ἐνετείλατο λέγων, ὅτι ʽδωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότεʼ; ὁ δὲ κόμης πάνυ ὠφεληθείς, ὅτι μὴ δεξάμενος τὸ χρυσίον τοιαῦτα αὐτὸν ἐνουθέτησεν, τὸν θεὸν ἐδόξαζε τὸν ποιήσαντα αὐτὸν τοιούτῳ ἀνδρὶ συντυχεῖν. ἠσπάζετο δὲ τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ ὁ αὐτὸς κόμης ἄχρι τελευτῆς αὐτοῦ ὡς πατέρα. ὁ δὲ τούτου ἀδελφὸς παραμείνας ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐπὶ καιρόν, εὐχομένου τοῦ ἁγίου ὁ κύριος καὶ τοὺς τὰ περίεργα ποιήσαντας ἐφανέρωσεν καὶ τὸν δαίμονα ἀπήλασε τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἰαθεὶς ἐγένετο ὑγιής· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ζωάνου γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ κόμης.

οἱ δὲ ἄγροικοι τῶν χωρίων τῶν κειμένων πλησίον
82 τῆς μονῆς οὐ μόνον αὐτοὶ | ἐθεραπεύοντο ἀπὸ τῶν κακῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν εἴ ποτε ἠρρώστησεν ἢ ὑπὸ δαίμονος ἢ ὑπὸ ἄλλου τινὸς πάθους, εὐθέως πρὸς

81, 19 Matth. x 8

81, 7 ἓν   11 σφραγίδοσ   13 ἀ*θ[η]λαᾶν cum ras

τὸν ἅγιον αὐτὸν ἀπέφερον, καὶ μετὰ ἅλατος τῇ ἰδίᾳ χειρὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ βοὸς ἀπέτριβε καὶ εὐχὴν ποιήσας τὴν σφραγῖδα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐπετίθει, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν.

ἦν δὲ λοιπὸν ἐτῶν ἑξήκοντα καὶ ἠρρώστησε σφόδρα, ὥςτε πάντας ἡμᾶς νομίσαι ὅτι μέλλει τελειοῦσθαι· καὶ λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ πτωχοὶ καὶ φίλοι καὶ οἱ ἔξω ἀπὸ τῶν ἄλλων μοναστηρίων μοναχοὶ τοσοῦτον λυπούμενοι ἔκλαιον εὐχόμενοι περὶ αὐτοῦ, ὡς πάντας γνῶναι ὅτι διὰ τοὺς εὐχομένους καὶ κλαίοντας ῥῶσιν ἔλαβε παρὰ θεοῦ. μετὰ γὰρ τὴν κοίμησιν τοῦ ἁγίου Δαλμάτου αὐτὸν λοιπὸν εἶχον πάντες ὡς πατέρα. | αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ ὑγιᾶναι διηγεῖτο ἡμῖν λέγων· b
Ὄντως, τέκνα, ἔθλιψέ με ὁ σατανᾶς, ἐμποδίσας μοι τὴν καλὴν ὁδὸν ἀπελθεῖν· ἐν γὰρ τῷ ἀπιέναι με ἔστη ὁ διάβολος λέγων· Ποῦ αὐτὸν ἀπάγετε; ἔτι ἔχω παλαῖσαι μετ' αὐτοῦ. καὶ εὐθέως ὁ ἀπαγαγών με λέγει· Ἔτι ἔχεις ἀγωνίσασθαι· ἄπελθε οὖν, πρόσεχε τὰ παιδία σου.

Ταῦτα οὖν ἐδίδασκεν ἡμᾶς ἀεὶ τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς καὶ τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους μοναχοὺς καὶ φίλους· οὐ γὰρ ἐπιλάθομαι τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας τὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ μνημονεύσω, ὅπως καὶ οἱ ποθοῦντες τοῦ μαθεῖν ζῆλον πνευματικὸν ἀναλάβωσι τῆς τούτου ἀρετῆς, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὴν νουθεσίαν αὐτοῦ ὠφεληθῶσι.

ταῦτα οὖν ἔλεγεν, ὅτι Δεῖ τὸν βουλόμενον εὐαρεστῆσαι θεῷ καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καταξιωθῆναι ἐκλέξασθαι τὰς δύο ἐντο|λὰς τοῦ κυρίου, περὶ ὧν 83

82, 4 conicias αὐτὸ, sed cf. u. 5. 7 6 σφραγίδα 16 ὑγιάναι 18 τὸ 21 fort. τοῖς παιδίοις 22 scriptoris usus ἑαυτοῦ poscit 24 immo τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ 28 ὀφεληθῶσι

γημένῳ καὶ λαβὼν τρεῖς φασκίας ἐσπαργάνωσεν αὐτόν, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέραις ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν.

πόσους φρενοβλαβήσαντας ἀπὸ δαιμόνων ὁ κύριος ἰάσατο δι' αὐτοῦ· τοσαύτην γὰρ χάριν ἔλαβεν ἰαμάτων παρὰ θεοῦ, ὡς καὶ τοὺς δεινοτάτους δαίμονας διὰ τῆς εὐχῆς καὶ τῆς σφραγῖδος τοῦ Χριστοῦ ἀπήλαυνεν. ποτὲ γὰρ Ζωάνης ὁ κόμης, ὃς καὶ στρατηλάτης ἔμελλε γίνεσθαι, εἰ μὴ ἐτελεύτα, τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ὀνόματι Ἀθηλαᾶν ἤνεγκεν τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ ὑπὸ δεινοῦ πνεύματος b ἐνοχλούμενον. ἦν δὲ ὁ δαίμων ἀπὸ περιερ|γίας δεινῆς. καὶ γεμίσας ὁ κόμης τὴν χεῖρα αὐτοῦ χρυσίου ἐπεδίδου τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ. ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· Εἰς πραγματείαν ἦλθες τοῦ ἀγοράσαι τὴν χάριν τοῦ θεοῦ; οὐ γινώσκεις ὅτι ὁ Χριστὸς ἡμῖν ἐνετείλατο λέγων, ὅτι ʽδωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότεʼ; ὁ δὲ κόμης πάνυ ὠφεληθείς, ὅτι μὴ δεξάμενος τὸ χρυσίον τοιαῦτα αὐτὸν ἐνουθέτησεν, τὸν θεὸν ἐδόξαζε τὸν ποιήσαντα αὐτὸν τοιούτῳ ἀνδρὶ συντυχεῖν. ἠσπάζετο δὲ τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ ὁ αὐτὸς κόμης ἄχρι τελευτῆς αὐτοῦ ὡς πατέρα. ὁ δὲ τούτου ἀδελφὸς παραμείνας ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐπὶ καιρόν, εὐχομένου τοῦ ἁγίου ὁ κύριος καὶ τοὺς τὰ περίεργα ποιήσαντας ἐφανέρωσεν καὶ τὸν δαίμονα ἀπήλασε τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἰαθεὶς ἐγένετο ὑγιής· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ζωάνου γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ κόμης.

οἱ δὲ ἄγροικοι τῶν χωρίων τῶν κειμένων πλησίον 82 τῆς μονῆς οὐ μόνον αὐτοὶ | ἐθεραπεύοντο ἀπὸ τῶν κακῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλογα αὐτῶν εἴ ποτε ἠρρώστησεν ἢ ὑπὸ δαίμονος ἢ ὑπὸ ἄλλου τινὸς πάθους, εὐθέως πρὸς

81, 19 Matth. x 8

81, 7 ἓν   11 σφραγίδοσ   13 ἀ*θ[η]λαᾶν cum ras

τὸν ἅγιον αὐτὸν ἀπέφερον, καὶ μετὰ ἅλατος τῇ ἰδίᾳ χειρὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ βοὸς ἀπέτριβε καὶ εὐχὴν ποιήσας τὴν σφραγῖδα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐπετίθει, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν.

ἦν δὲ λοιπὸν ἐτῶν ἑξήκοντα καὶ ἠρρώστησε σφόδρα, ὥςτε πάντας ἡμᾶς νομίσαι ὅτι μέλλει τελειοῦσθαι· καὶ λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ πτωχοὶ καὶ φίλοι καὶ οἱ ἔξω ἀπὸ τῶν ἄλλων μοναστηρίων μοναχοὶ τοσοῦτον λυπούμενοι ἔκλαιον εὐχόμενοι περὶ αὐτοῦ, ὡς πάντας γνῶναι ὅτι διὰ τοὺς εὐχομένους καὶ κλαίοντας ῥῶσιν ἔλαβε παρὰ θεοῦ. μετὰ γὰρ τὴν κοίμησιν τοῦ ἁγίου Δαλμάτου αὐτὸν λοιπὸν εἶχον πάντες ὡς πατέρα. | αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ ὑγιᾶναι διηγεῖτο ἡμῖν λέγων· b Ὄντως, τέκνα, ἔθλιψέ με ὁ σατανᾶς, ἐμποδίσας μοι τὴν καλὴν ὁδὸν ἀπελθεῖν· ἐν γὰρ τῷ ἀπιέναι με ἔστη ὁ διάβολος λέγων· Ποῦ αὐτὸν ἀπάγετε; ἔτι ἔχω παλαῖσαι μετ' αὐτοῦ. καὶ εὐθέως ὁ ἀπαγαγών με λέγει· Ἔτι ἔχεις ἀγωνίσασθαι· ἄπελθε οὖν, πρόσεχε τὰ παιδία σου.

Ταῦτα οὖν ἐδίδασκεν ἡμᾶς ἀεὶ τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς καὶ τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους μοναχοὺς καὶ φίλους· οὐ γὰρ ἐπιλάθομαι τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας τὴν ὠφέλειαν, ἀλλὰ μνημονεύσω, ὅπως καὶ οἱ ποθοῦντες τοῦ μαθεῖν ζῆλον πνευματικὸν ἀναλάβωσι τῆς τούτου ἀρετῆς, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὴν νουθεσίαν αὐτοῦ ὠφεληθῶσι.

ταῦτα οὖν ἔλεγεν, ὅτι Δεῖ τὸν βουλόμενον εὐαρεστῆσαι θεῷ καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καταξιωθῆναι ἐκλέξασθαι τὰς δύο ἐντο|λὰς τοῦ κυρίου, περὶ ὧν 83

82, 4 conicias αὐτὸ, sed cf. u. 5. 7   6 σφραγίδα   16 ὑγιάναι   18 τὸ   21 fort. τοῖς παιδίοις   22 scriptoris usus ἑαυτοῦ poscit   24 immo τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ   28 ὀφεληθῶσι

εἶπεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ὅτι ʽἐν ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανταιʼ, ἐν τῷ· ʽἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόνʼ. ἐὰν γὰρ φθάσῃ εἰς τινὰ κατάνυξις τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰσελθεῖν, καὶ ἐνθυμηθεὶς λογίσηται ἐν ἑαυτῷ, ὅτι πάντα τὰ τοῦ κόσμου τούτου ματαιότης ἐστὶ καὶ παρέρχεται (ʽπαράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτουʼ), καὶ γνοὺς ὅτι οὐκ ἔστιν ὠφεληθῆναι ἐξ αὐτοῦ εἰ μὴ ὅτε πράξῃ ἔργον ἀγαθόν, τοῦτο κερδήσας ἄρῃ μετʼ αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο εὑρίσκῃ ἔλεος παρὰ θεοῦ, καὶ γνοὺς λοιπὸν ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ πολλαὶ ἐπιθυμίαι περισπῶσιν αὐτόν, τότε λογισάμενος αἱρήσεται καταφρονῆσαι τοῦ κόσμου καὶ ἀπελθεῖν ἐν b ἰδιάζοντι τόπῳ | καὶ ἐν ἡσυχίᾳ δέεσθαι τοῦ θεοῦ νυκτὸς ⟨καὶ⟩ ἡμέρας κατὰ τὸν λέγοντα· ʽμακάριος ὃς ἄρῃ ζυγὸν ἐκ νεότητος αὐτοῦ· καθίσει καταμόνας καὶ σιωπήσεταιʼ. θαυμάζω γάρ, ἔλεγεν, εἰ ἐν τῷ κόσμῳ τις ἀναστρεφόμενος δυνηθῇ φυλάξαι ἀμέμπτως τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ, καθὰ καὶ ὁ κύριος εἶπεν· ʽοὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύεινʼ. τὸ δὲ μετὰ σεμνότητος καὶ δικαιοσύνης ἐν τῷ κόσμῳ διάγειν δυνατόν. μείζων δέ ἐστιν ὁ διὰ τὸν θεὸν πάντων καταφρονήσας καὶ μηδὲν ἄλλο μεριμνῶν ἢ πῶς ἀρέσῃ τῷ θεῷ δεόμενος αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καθὼς αὐτὸς εἶπεν· ʽἔργον ἡγοῦ τὴν διὰ

83, 2 Matth. xxii 40 3 Matth. xxii 37, 39 9 I Cor. vii 31 17 Thren. iii 27 21 Matth. vi 24 25 cf. I Cor. vii 32 26 cf. Luc. xviii 1

83, 2 ἐν ταύταις ταῖς T 3 κρέμαται καὶ οἱ προφῆται T 11 ὀφεληθῆναι 12 εὑρίσκει 17 καὶ om 18 καθίσῃ 25 ἀρέσει

παντὸς δέησιν'. ὁ γὰρ διαθρέψας ἑξακοσίας χιλιάδας ἄνευ σπόρου οὐκ ἀδυνατήσει διαθρέψαι αὐτόν. εἰ δὲ καὶ εὐλαβεῖς ἄνδρας εὑρὼν κατοικήσῃ σὺν αὐτοῖς, καὶ οὕτω μανθάνῃ ὁ τοιοῦτος ἐν χρόνῳ ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν καὶ τῆς νουθεσίας | 84 τῶν προοδευσάντων ἁγίων πατέρων καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς πείρας, πῶς ἀρέσῃ τῷ κυρίῳ (δεῖ γὰρ αὐτὸν διὰ πολλῶν θλίψεων καὶ πειρασμῶν ὧν πειράζει αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς γνῶναι, ποῖον καλόν ἐστι τὸ ἀνθίστασθαι ταῖς μεθοδείαις τοῦ διαβόλου καὶ πῶς γλυκύ ἐστι τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ θεῷ), τότε ἄρχεται ζητεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ πόνῳ ψυχῆς καὶ αἰτεῖν παρ' αὐτοῦ βοήθειαν, ἵνα ἐλθὼν ὁ κύριος φωτίσῃ αὐτοῦ τὸν νοῦν καὶ μέλλῃ διακρίνειν τὸ πικρὸν ἀπὸ τοῦ γλυκέος. πάνυ γὰρ πικρὸν τὸ ἐπιδοῦναι ἑαυτὸν τῇ ἁμαρτίᾳ, ὡς δῆθεν φαινομένης ἀναπαύσεως τῇ σαρκί, καὶ πάνυ γλυκύ ἐστι τὸ διοδεῦσαι διὰ τῆς 'στενῆς ὁδοῦ καὶ τεθλιμμένης τῆς ἀπαγούσης ἡμᾶς εἰς τὴν ζωήν', ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται. ἀεὶ γὰρ ἔθος ἐστὶ τῷ διαβόλῳ ὑποβάλλειν τὸ φαγεῖν | b καὶ πιεῖν καὶ ἱμάτια φορέσαι διάφορα καὶ ἀπολαῦσαι τοῦ βίου καὶ γαμήσαντα νομίμως τέκνα ποιῆσαι. ταῦτα δέ ἐστι τὰ δηλητήρια αὐτοῦ. ὥσπερ γὰρ ὁ ἰχθὺς φαγὼν τὸ δέλεαρ κατέχεται ἐν τῷ ἀγκίστρῳ, οὕτω καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐν τούτοις ἡμᾶς δολιεύεται. ἀνάγκη γὰρ γαμήσαντα χρήματα ἐπιποθεῖν καὶ διὰ τὰ χρήματα ἐπιποθεῖν ἀδικῆσαι ἐπιορκεῖν τε καὶ μάχεσθαι περισπώ-

83, 27 u. Exod. XVI cl. XII 37
84, 12 Matth. VII 14

83, 27 ἑξακοσίασ 29 εὕρὼν κατοικήσει 30 μανθάνει 84, 2 ἀρέσει 7 πόνου 8 ἐλθ[ὼ]ν cum ras 9 μέλλει 17 δειλητήρια 21 περισπώμενοσ

μενον εἰς πραγματείας, ὡς μήτε εἰς ἐκκλησίαν ἀπιέναι, καὶ λοιπὸν ἐπιθυμεῖν ἐδέσματα διάφορα καὶ καλλωπισμὸν ἱματίων· δι' ὧν τίκτεται ἐπισκότωσις τῇ ψυχῇ καὶ πώρωσις δεινοτάτη, ἵνα μὴ ἀναπαύσῃ ἡ ψυχὴ καὶ ζητήσῃ θεὸν κατὰ τὸν ἀπόστολον λέγοντα· 'ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ κυρίῳ'. εἰ δὲ καὶ χρήματα ἔχων καὶ ταῦτα περιποιούμενος κατέχῃ, ἄκουε τοῦ
85 κυρίου λέγοντος, | ὅτι 'πᾶς ὅςτις ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀγρὸν ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφάς, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει'. καὶ μὴ ἀπίστει αὐτῷ· ἀψευδὴς γάρ ἐστι καὶ δυνατὸς δοῦναι ἃ ἐπηγγείλατο. ὁ γὰρ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὸν κόσμον παραγαγών, ὁ καὶ σὲ πλάσας καὶ τὰ χρήματά σοι παρασχὼν ἀνίκανος οὐκ ἔστι δοῦναι. 'πᾶν γὰρ ῥῆμα οὐκ ἀδυνατεῖ παρὰ τῷ θεῷ', μόνον ἡμεῖς μὴ ἀπιστῶμεν, ἀλλὰ πάντα δι' αὐτὸν σπουδάσωμεν ποιεῖν. καὶ τότε γνωσόμεθα τῶν ἔργων ὧν ποιεῖ μεθ' ἡμῶν, ὅτι ἡ θλίψις ἡ γινομένη διὰ τὸν θεὸν πλήρης χαρᾶς ἐστι καὶ εὐφροσύνης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ καὶ εἰς ἡμᾶς ἡ τοιαύτη γνῶσις τοῦ θεοῦ, οὔτε ὕβριν οὔτε πεῖναν οὔτε δίψαν οὔτε λοιδορίαν οὔτε ἐξουδένωσιν οὔτε γυμνότητα
b οὔτε διωγμὸν | οὔτε ἄλλην θλίψιν ὅλως προσποιούμεθα, ἀλλὰ πάντα ὑπομενοῦμεν διὰ τὸν θεὸν ἀγαλλόμενοι. ἐὰν γὰρ πάντα ἐπιρρίψωμεν ἐπὶ τὸν θεὸν καὶ μὴ ἐκδικῶμεν ἑαυτούς, αὐτὸς πάντα ἡμῖν κατευοδοῖ καὶ ποιεῖ

84, 26 I Cor. VII 32
85, 1 Matth. XIX 29 4 cf. Tit. I 2 Rom. IV 21 7 Luc. I 37 17 cf. Ps. LIV 23 καὶ μὴ κτλ. cf. Rom. XII 19 18 cf. Ps. I 3

84, 26 ἀπόστολον glossema esse uidetur 27 ἀρέσει
85, 6 πλάσασ ex κλάσασ m. pr. 17 ἐπιρρίψωμεν

μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ· καὶ τότε ἐκπλαγέντες γνω-
σόμεθα πρὸς ποῖον δεσπότην κατεφύγομεν. τὸ γὰρ
ἀγαπῆσαι τὸν θεὸν ἐξ ὅλης καρδίας τοῦτό ἐστιν, ὥς-
περ κατὰ κόσμον ἐάν τις δεθῇ πόθῳ γυναικείῳ ἢ γνησίου
φίλου· κἂν διώκηται, κἂν βιάζηται, κἂν ζημιοῦται, κἂν
μυρία πάσχῃ κακά, τῆς ἀγάπης ἐκείνης οὐκ ἐξίσταται·
οὕτως καὶ ὁ τὸν θεὸν ποθῶν πάντοτε ἀποκρέμαται εἰς
τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ἀγάπην αὐτοῦ καὶ πάν-
των καταφρονεῖ τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων καὶ πάντα
πόνον ὑπομένει εὐχαριστῶν καὶ δοξάζων τὸν θεὸν καὶ
σπουδάζει ἀεὶ | μετὰ πολλοῦ πόθου τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ 86
ἐργάζεσθαι ἐν θέρμῃ ζεούσῃ κατὰ τὸν λέγοντα· 'σὺ ἐνε-
τείλω τὰς ἐντολάς σου φυλάξασθαι σφόδρα'. κἂν
σκολιόν τι συναντήσῃ, κἂν θλίψις, κἂν πόλεμος σατανι-
κὸς ἢ ἀνθρώπινος, εἰ καὶ μαρτυρῆσαι πάρεστιν, ἅπαξ
ἁπλῶς πάντα ὑπομένει μετὰ χαρᾶς, καὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ
καὶ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ οὐκ ἐξίσταται κατὰ τὴν γραφὴν
τὴν λέγουσαν· 'παρὰ βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ, ἐγὼ
δὲ οὐκ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς σου', αὐτῷ βουλόμενος
ἀρέσκειν καὶ πάντα τὰ ἀναπαύοντα τὸν θεὸν ἀκορέ-
στως ποιεῖν.

ὁμοίως καὶ τὸ ἀγαπῆσαι τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν
τοῦτό ἐστιν ὃ εἶπεν ὁ κύριος, ὅτι 'ὅσα ἂν θέλητε
ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς τὰ αὐτὰ
ποιεῖτε αὐτοῖς'. ὅσα ἂν θέλωμεν ἵνα ἄλλος ποιήσῃ
ἡμῖν ἀγαθά, ταῦτα καὶ ἡ|μεῖς ποιήσωμεν τῷ πλησίον, b

85, 19 cf. Luc. x 37 21 cf. Matth. xxii 37
86, 2 Ps. cxviii 4 8 Ps. cxviii 87 12 cf. Matth. xxii 39 13 Matth. vii 12

85, 22 γυναικίω
86, 16 ὑμῖν

καὶ ὅσα οὐ θέλομεν παθεῖν παρά τινος, μήτε ἡμεῖς ποιήσωμεν τινί. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἀγαπῆσαι τὸν πλησίον κατὰ τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν· ‛καὶ οὐκ ἐποίησε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν’, καὶ ‛ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται’, ἀλλὰ πάντα ὑπομένει. βλέπετε γὰρ πῶς ἡμᾶς ἠγάπησεν ὁ θεός, ὅτι δι’ ἡμᾶς κατηξίωσεν ἄνθρωπος γενέσθαι καὶ σταυρὸν ὑπομεῖναι, ἵνα ἡμᾶς λυτρώσηται ἀπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ τὴν εὐποιίαν τὴν εἰς τοὺς πένητας ἀναδεχόμενος ὑπὲρ αὐτῆς βασιλείαν οὐρανῶν δίδωσιν. ‛εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, πῶς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν;’

‛βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί’, ὅτι εἰς ἀγγελικὸν τάγμα ἐκλήθητε. ὥςπερ γὰρ οἱ ἄγγελοι καθ’ ἑκάστην δοξάζουσι τὸν θεόν, οὕτως καὶ ὑμεῖς ὑμ-
87 νοῦντες σπουδάζετε καὶ τοῖς ἔργοις | δοξάζειν κατορθοῦντες τὰς ἀρετάς, καθὼς προείπαμεν, πρῶτον μὲν τὴν ἀγάπην τὴν πρὸς θεὸν καὶ τὸν πλησίον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐγκράτειαν τὴν ἡσυχίαν τὴν ὑπομονὴν τὴν ἀκτημοσύνην τὴν σωφροσύνην τὴν μακροθυμίαν τὸ πενθεῖν τὰς ἁμαρτίας ἀεί. ὁ γὰρ φθάσας γεύσασθαι τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ νυκτὸς καὶ ἡμέρας κλαίει, πῶς περάσῃ τὸ πέλαγος τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ διασωθεὶς εἰσέλθῃ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Χριστοῦ. ταῦτα οὖν σπουδάζετε ποιεῖν, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν οἱ ἄνθρωποι τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν

86, 19 Ps. xiv 4 20 Rom. xiii 10 22 cf. I Ioh. iv 10 26 I Ioh. iv 11 28 I Cor. i 26

86, 22 ἠγάπησεν 24 καὶ τὴν — 26 δίδωσιν non suo loco leguntur, fortasse relicta ex tractatione misericordiae
87, 8 περάσει 10 εἴδωσιν

τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἵνα γένηται ἐφ' ὑμᾶς 'μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος', δι' οὗ ὁ κύριος δοξάζεται. ὑμεῖς γὰρ ἐπὶ γῆς ἀγγελικὸν βίον ἀναδεξάμενοι, ἐὰν ἀγωνίσησθε τὸν βραχὺν τοῦτον καιρὸν καὶ νικήσητε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ τὰς μεθοδείας τοῦ ἐχθροῦ καὶ περιγέ|νησθε τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς καὶ εὐαρεστή- b σητε τῷ θεῷ, πολὺ τῶν ἀγγέλων βελτίους γενήσεσθε κατὰ τὸν λέγοντα· 'οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν;' οἱ μὲν γὰρ ἄγγελοι ἀσώματοι ὄντες οὐ δύνανται ἁμαρτῆσαι, ἡ δὲ σὰρξ αὕτη πειρασμὸς ἡμῖν ἐστιν 'ἐπιθυμοῦσα κατὰ τοῦ πνεύματος'· γινώσκετε οὖν ὅτι οὕτως 'λάμψουσιν οἱ δίκαιοι ὡς ὁ ἥλιος' καὶ ἀπολήψονται τὰ ἀπόρρητα ἀγαθά. πρὸς ὑμᾶς γὰρ εἶπεν ὁ κύριος· 'ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται;' δι' ὑμῶν γὰρ ἁλίζονται οἱ ἄνθρωποι βλέποντες ὑμῶν τὴν ἀναστροφήν. ὑμεῖς γὰρ ἀπαρχή ἐστε τοῦ κόσμου· ὥςπερ γὰρ γεωργὸς ὅτε ἀλοήσῃ τὸν σῖτον αὐτοῦ προσφέρει ἀπαρχὴν τῷ κυρίῳ καὶ διὰ τοῦ μικροῦ ὅλον τὸν σῖτον ὁ κύριος εὐλογεῖ, οὕτως καὶ τὸν κόσμον διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐλεεῖ. βλέπετε γάρ, ἀδελφοί, ἀπ' ἐντεῦθεν πόσα | ἡμῖν ἐδωρήσατο ἀγα- 88 θὰ τοῖς δουλεύουσιν αὐτῷ· πρῶτον ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας τοῦ κόσμου καὶ τῶν θορύβων καὶ ἐν ἡσυχίᾳ διάγοντας ἡμᾶς ποιεῖ μηδεμίαν μέριμναν ἔχειν, εἰ μὴ πῶς ἀμέμπτως τὰς ψυχὰς παραστήσωμεν τῷ κυρίῳ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ καταξιωθῶμεν στῆναι ἐκ

87, 11 Matth. xxiv 46 = Luc. xii 43 19 I Cor. vi 3 21 Gal. v 17 22 Matth. xiii 43 24 Matth. v 13

87, 15 βραχὺ 22 ἐκλάμψουσιν T 28 ἀλοήσει 88, 4 μὴ δὲ μίαν 5 μήπωσ

δεξιῶν τοῦ κυρίου. δεύτερον, ὅτι ἀναξίους ὄντας ἐποίησεν ἡμᾶς δοξάζειν αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας καὶ τὰς λειτουργίας αὐτῷ ἀναπέμπειν. τρίτον παρέχει ἡμῖν τὰ πρὸς ζωήν, ὡς οὐκ οἴδαμεν, ἢ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν, ἢ δι' ἀνθρώπων φοβουμένων αὐτόν. τέταρτον, ὅτι τιμῶσιν ἡμᾶς διὰ τὸν θεὸν καὶ ἄρχοντες καὶ βασιλεῖς οἱ κατὰ κόσμον ἔνδοξοι, δῆλον· ὅτι χριστιανοὶ ὄντες. ὑπὲρ τούτου μόνον ἆρα δυνάμεθα εὐχαριστῆσαι τῷ κυρίῳ ἀξίως; τί γὰρ ἀνταποδώσωμεν αὐτῷ
b περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν; | πέμπτον, ὅτι κατηξίωσεν ἡμᾶς ἐλθεῖν ἀπὸ σκότους τῆς ἀγνωσίας εἰς τὸ φῶς τῆς γνώσεως αὐτοῦ. καὶ τί εἴπω ἢ τί λαλήσω, ὅτι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παρήγαγεν ἡμᾶς; ἐὰν γὰρ θέλω κατὰ μέρος λέγειν ὅσα παρέσχεν καὶ παρέχει ἡμῖν ἀγαθὰ ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ (τὰ γὰρ τοῦ μέλλοντος οὐδὲ εἰπεῖν δύναμαι), ἐπιλείψει με διηγούμενον ὁ χρόνος.

πολλάκις ἐν τῷ κόσμῳ ὄντες οὐδὲν τούτων εἴχομεν, ἀλλ' ἐνίοτε ἐπενούμεθα καὶ ἐν ἄλλοτε ἐταλαιπωροῦμεν ἀναστρεφόμενοι ἐν ἁμαρτίαις ἢ ἐν μάχαις ἢ ἐν θλίψεσιν ἢ ἐν δικαστηρίοις ἢ ἐν ἄλλοις τοῖς οὖσιν ἐν τῷ κόσμῳ, εἰ καί τις πλούσιος ὑπῆρχεν, ὀδυνηρὰν αὐτῷ ζωὴν προσεπόριζεν ὁ πλοῦτος.

πρὸς ταῦτα οὖν, ἀδελφοί, τίς ἱκανὸς εὐχαριστῆσαι τῷ θεῷ ἢ ὅλως ἀνανεῦσαι πρὸς αὐτόν; ὑμεῖς δὲ μακάριοί ἐστε οἱ πενόμενοι τῷ κόσμῳ καὶ πρὸς θεὸν πλου-
89 τοῦντες, οἱ | ἀποθανόντες τῷ κόσμῳ, ζῶντες δὲ τῷ

88, 31 cf. ep. Iac. II 5
89, 1 cf. Col. II 20 Rom. VI 11

88, 11 ἀνθρώπων ex ἀνθρώπου m. pr. 14 τοῦτο μόνον 16 fort ἀπέδωκεν 22 ἐπιλήψει 24 ἐπαινούμεθα 27 fort. καὶ εἴ τις

θεῷ κατὰ τὸν λέγοντα· ʽὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντεςʼ. ʽἀπεθάνετε γὰρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷʼ. τοῦτο οὖν λέγω ὑμῖν, ἀδελφοί μου, μὴ ὅταν μόνον λαμβάνωμεν τὰ ἀγαθὰ παρὰ τοῦ θεοῦ, ὑμνῶμεν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἐν θλίψεσιν ὁμοίως αὐτῷ προστρέχωμεν καὶ μὴ χωριζώμεθα αὐτοῦ, ἀγαπῶντες αὐτὸν καὶ εὐχαριστοῦντες αὐτῷ ἐπὶ πᾶσι τοῖς συμβαίνουσιν ἡμῖν. πολλάκις γὰρ δοκιμάζει ἡμᾶς ὁ θεός, εἰ ὑπομένομεν θλιβόμενοι εἰς τὴν ἀγάπην αὐτοῦ. μὴ οὖν ὅταν εἰρηνεύωμεν τότε φίλοι αὐτοῦ γινώμεθα ἢ ὅταν εὐθυμῶμεν ἐν ἀνέσει τότε δουλεύωμεν αὐτῷ καὶ δοξάζωμεν αὐτὸν ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, ἀλλʼ ὅταν θλίψεσι καὶ κακουχίαις καὶ πειρασμοῖς περιπέσωμεν, τότε προθυμο|τέρως εὐχαριστοῦντες δουλεύσομεν b αὐτῷ, ὅπως ἐν τάχει τῶν πειρασμῶν λυτρωθῶμεν. ὥσπερ γὰρ στρατιώτην, εἰρήνη αὐτὸν οὐ τρέφει, οὔτε ποιεῖ αὐτὸν προκόψαι εἰς μείζονας ἀρετὰς ἢ ἄρα σκῦλα, ἐὰν μὴ πολεμήσῃ καὶ ἀγωνίσηται, οὕτω καὶ ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ὅταν περιπέσῃ διωγμοῖς καὶ βασάνοις καὶ ἐνώπιον ἀρχόντων παραστῇ καὶ ὑποβάλωσιν αὐτὸν διαφόροις βασάνοις ἐν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ καὶ λοιποῖς πειρατηρίοις, τότε πλεῖον ἀγαλλιᾶται καὶ ὑπομένει καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ οὐκ ἐξίσταται· προβλέπει γὰρ τὸν στέφανον, ὃν δίδωσιν ὁ θεὸς τοῖς νομίμως ἀγωνιζομένοις, καὶ οὐκ ἀρνεῖται τὸν δεσπότην αὐτοῦ οὔτε ἄλλό τι τῶν παρὰ

89, 2 II Cor. VI 10 3 Col. III 3 17 prouerbium cf. schol. Aeschinis or. II 161 Demadis fr. 1, 2

89, 6 ὑμνοῦμεν 7 προστρέχομεν pr. χωριζωμεθα s. acc. 11 γινόμεθα 12 ἐυθυμοῦμεν 13 δοξάζομεν 15 immo δουλεύωμεν 18 ἆρα σκύλα 22 λυποῖσ

τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ὄντων ὑπακούει τοῦ ποιῆσαι. ὁ γὰρ εἰς τὴν τοιαύτην ἀγάπην Χριστοῦ φθάσας δεθῆναι, 'ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος', οὗτος ἔργοις |
90 ψάλλει· 'τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα' ἤ τι τῶν τοιούτων 'οὐ δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τῆς ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν', πόθον ἔχων μαρτυρῆσαι, ὅτι βέλτιόν ἐστι τῷ χριστιανῷ μίαν ὥραν ὑπομεῖναί τι τῶν τοιούτων διὰ τὸν θεὸν καὶ στεφανωθῆναι, ἢ ἐν κραβάττῳ μετὰ ὀδύνης ἀποθανεῖν· ἐν γὰρ τῷ χωρίζεσθαι τὸ σῶμα πολὺς κίνδυνος καὶ ἀγὼν γίνεται.

γινώσκετε οὖν, τεκνία, ὅτι ἡ ἐγκράτεια μέγα κτῆμά ἐστι τῷ χριστιανῷ· πάντων γὰρ τῶν κακῶν ἐστι χαλινὸς καὶ πολλῶν ἀγαθῶν πρόξενος· τὰ γὰρ πάθη τοῦ σώματος δαμάζει καὶ τὸν νοῦν καθαρὸν ἀπεργάζεται καὶ εἰς γνῶσιν ἀγαθὴν φέρει καὶ τὸ βρῖθον τῆς νεότη-
b τος καταστέλλει. δεινὸς | γάρ ἐστιν ὁ τῆς γαστριμαργίας πόλεμος· πάντα γὰρ τὰ κακὰ τούτῳ ἀκολουθεῖ· καὶ τοῦ σώματος γὰρ φθορά ἐστι καὶ τῆς ψυχῆς δεσμὸς ἐπὶ κακίᾳ σύρων, ὅςτις κατὰ μέρος καὶ τῶν ἄλλων κακῶν περιγίνεται· εὐλογοφανὴς γάρ ἐστι καὶ ἀπὸ γραφῆς διαλέγεται, ὅτι τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν οὐδὲν κακόν ἐστιν· οὐ γέγραπται ὅτι 'οὐ τὰ εἰσπορευόμενα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα'; τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ κύριος τοῖς Ἰουδαίοις, ἐπειδὴ ἐνεκάλουν ὅτι οἱ μαθη-

89, 29 Col. III 14
90, 1 Rom. VIII 35 3 Rom. VIII 39 21 Matth. XV 11
23 Matth. XII 1 Marc. II 23 Luc. VI 1

90, 3 ἢ τί 14 βρίθον

ταὶ αὐτοῦ ἐν σαββάτῳ στάχυας ἔτιλλον, ὃ οὐκ ἦν ἐξὸν
κατὰ τὸν νόμον· αὐτὸς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ʿΟὐ τὰ εἰσ-
πορευόμενα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον᾿ ἀντὶ τοῦ Εἴθε καὶ
ὑμεῖς στάχυας ἐτρώγετε, καὶ μὴ πονηρὰ ἐκ τῆς καρδίας
ὑμῶν ἐβλάστανε, καὶ τὰ σάββατα τηροῦντες τὸν ποιη-
τὴν τοῦ σαββάτου παρωργίζετε. καὶ ἡμεῖς οὐ τὴν | πάν- 91
των ἀποχὴν λέγομεν ἐγκράτειαν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἐν διαφό-
ροις ἐδέσμασι τρέφειν τὸ σῶμα· τὸ γὰρ λάχανον καὶ
τὸ ὄσπριον καὶ ὁ πυρὸς πρὸς ζωὴν καὶ ὑπηρεσίαν τῆς
ψυχῆς καὶ εὐτονίαν τῆς ἀγαθῆς ἐργασίας ἀναγκαῖα
ἐστίν· ἀλλ᾿ ἀπαγγέλλομεν τὴν κυβέρνησιν τῷ σώματι
προσφέρειν, ἵνα μήτε καταβαρυνθῇ ἐδέσμασι καὶ τὴν
ψυχὴν κατασπάσῃ εἰς ἁμαρτίας, μήτε πάλιν ἐκπιεσθῇ
καὶ καταπέσῃ καὶ ἐμποδίσῃ εἰς τὰ πνευματικὰ τὴν ψυ-
χήν. ὀφείλει δὲ ἡ ψυχὴ δουλαγωγεῖν τὸ σῶμα, ἵνα
ὅταν ἀτονήσῃ, μικρὸν αὐτῷ ἐπιδώσῃ, ὅταν πάλιν στρη-
νιᾷ, ἐπισφίγξῃ· πολλῶν γὰρ κακῶν ἡ βρῶσις ἡ ἄμετρος
τῷ ἀνθρώπῳ πρόξενος γέγονεν καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἡ
ἐγκράτεια, καθὼς αἱ θεῖαι γραφαὶ διδάσκουσιν· ἀπ᾿ ἀρ-
χῆς ὁ Ἀδὰμ ὁ προπάτωρ ἡμῶν | διὰ βρώσεως τοῦ πα- b
ραδείσου ἐξεβλήθη, πάντα ἔχων εἰς ἀπόλαυσιν· καὶ ὁ
λαὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ μάννα ἐσθίων κρέα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ
ἐπεθύμει καὶ ʿσκόρδα καὶ κρόμυα καὶ πράσα καὶ πέπο-
νας καὶ σικυούς·᾿ τούτων εἰς τὰ εἴδωλα τραπέντων
παρώργισαν τὸν θεὸν καὶ ἔπεσεν τὰ κῶλα αὐτῶν ἐν τῇ
ἐρήμῳ. οἱ δὲ τρεῖς παῖδες μὴ βουλόμενοι μιανθῆναι εἰς

91, 17 cf. Exod. xvi 3 18 cf. Num. xi 5 21 cf. Dan. i 11 sqq.

91, 1 παροργίζετε 2 ἀλλὰ μὴ τὸ ἐν 11 ἐπιδώσει 17 κρέατα ἐν 18 πρᾶσα 19 σικυόυσ sic 20 ἔπε-σ[ε]ν cum ras ampliore

τὰ εἴδωλα παραιτήσαντο ἐκ τῆς βασιλικῆς τραπέζης
ἐσθίειν, καὶ σπέρματα ἐσθίοντες βελτίονες ἀνεδείχθησαν
τῶν ἐσθιόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν
λέγοντα· 'ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή
πως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι'. καὶ εἰ ὁ
τοιοῦτος ἀπόστολος τοῦτο λέγει, τί ἡμεῖς εἴπωμεν; 'ὁ
γὰρ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται'· ἐὰν γάρ τις ἐξ-
ακολουθῇ τῇ ὀρέξει τῆς καρδίας αὐτοῦ, ποιεῖ ἑαυτὸν |
92 ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν· ὁ γὰρ ἐμπιπλῶν γαστέρα αὐτοῦ
τὸν κατὰ διάνοιαν πόλεμον οὐ δύναται πολεμῆσαι οὔτε
φαντασιῶν νυκτερινῶν ἢ σωματικῶν ὀδυνῶν ἀπαλλα-
γῆναι. 'ὁ γὰρ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἐκ τῆς σαρκὸς
θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ
πνεύματος θεριεῖ ζωὴν αἰώνιον'.

μὴ πάλιν ἐγκρατευόμενοι ἢ εὐχόμενοι ἢ καλόν τι
ποιοῦντες ὡς μέγα τι πράττοντες διατεθῆτε, γινώσκον-
τες ὅτι πᾶν ὃ ἔχομεν ἀγαθὸν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· 'τί
γὰρ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι
ὡς μὴ λαβών'; 'ἐὰν γὰρ μὴ κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον,
εἰς μάτην ἐκοπίασεν ὁ οἰκοδομῶν'. 'ὅταν οὖν πάντα
ποιήσητε τὰ διαταχθέντα, εἴπατε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοι
ἐσμέν· ὃ δεῖ ποιῆσαι ἐποιήσαμεν'. τοὺς γὰρ ταπεινο-
b φρονοῦντας ἐγείρει ἐν δόξῃ ὁ κύριος, καὶ | 'τοῖς ταπει-
16 νοῖς δίδωσι χάριν'. ἡμεῖς γὰρ οὐδὲν ἄλλο ἐποιήσαμεν,

91, 25 I Cor. IX 27 27 I Cor. IX 25 29 cf. Sir. XVIII 30. 31

92, 4 Gal. VI 8 9 I Cor. IV 7 11 Ps. CXXVI 1 12 Luc. XVII 10 15 ἐγείρει ἐν δόξῃ cf. I Cor. XV 43 Prou. III 34 Iac. IV 6 I Petr. V 5

91, 25 ὑποπιάζω 27 εἴπομεν

92, 13 εἴπατε τὰ διαταχθέντα. ὅτι literis β̄ ᾱ γ̄ sscr m pr

εἰ μὴ εἴ τι ἐπεδώκαμεν ἑαυτοὺς εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ ἄλλα λοιπὸν πάντα αὐτὸς ἡμῖν δίδωσι διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. πῶς οὖν τολμήσωμεν καυχᾶσθαι ὅτι δίκαιοι ἐσμὲν ἢ καλόν τι ἐποιήσαμεν; ἐὰν γάρ τις οἰηθεὶς ἐπαινέσῃ ἑαυτόν, εὐθὺς ὑποστέλλει ἡ χάρις ἀπ᾿ αὐτοῦ καὶ δείκνυται τί ἐστι, καὶ τότε ἄρχεται γινώσκειν ὅτι ἄνθρωπός ἐστι μεστὸς ἁμαρτιῶν καὶ μὴ δυνάμενος καλὸν ποιῆσαι, ἐὰν μὴ ἐλθοῦσα ἡ χάρις τοῦ θεοῦ κατοικήσῃ ἐν αὐτῷ. ἡ γὰρ ὑψηλοφροσύνη καταστρέφει τὸν ἄνθρωπον· ‛ὁ γὰρ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται’. εἴ τις οὖν ταπεινοφρονεῖ καὶ ἡγεῖται ἑαυτὸν εὐτελέστερον πάντων, αὐξήσει αὐτὸν ἡ χάρις· τοῦτο δὲ ὀφείλει ἔχειν πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ | αὐτοῦ, ὅτι Ὁ κύριος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ 93 ἠλέησέν με καὶ κατηξίωσέν με δουλεύειν αὐτῷ, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα σώσει αὐτὸν τῇ χάριτι αὐτοῦ. ἐξ ἔργων γὰρ νόμου οὐδεὶς δικαιοῦται κατὰ τὸν λέγοντα· ‛χάριτι ἐστὲ σεσωσμένοι’. ἡ γὰρ ταπεινοφροσύνη τεῖχος ἄρρηκτόν ἐστι καὶ στέφανος πασῶν τῶν ἀρετῶν.

μὴ οὖν ἀκηδιάσωμεν ἐν τῇ ἀσκήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιτείνωμεν τὴν προθυμίαν ἡμῶν, ‛τῶν ὄπισθεν ἐπιλανθανόμενοι, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενοι κατὰ σκοπὸν διώκωμεν ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ’. ὀλίγος γάρ ἐστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν. σπουδάσωμεν ἀπελθεῖν εἰς τὰ ἴδια. ‛ξένοι γάρ ἐσμεν καὶ παρεπίδημοι’,

92, 27 Luc. xiv 11
93, 5 Eph. ii 5 8 Phil. iii 14 11 cf. Hebr. vi 11 ev. Ioh. i 11 12 Hebr. xi 13

93, 8 τὸν ὄπισθεν: τὰ ὄπ. T 9 ἐπεκτενόμενοι 10 διώκομεν

καὶ διὰ τοῦτο ἐπεδημήσαμεν, ἵνα ἀγωνισάμενοι κατὰ τῶν πολεμίων διὰ τῆς βοηθείας τοῦ θεοῦ ἀπέλθωμεν
b εἰς τὴν τῶν ἁγίων πόλιν ἀ|ναπαυόμενοι εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. μὴ οὖν τις δειλιάσῃ ἢ ἀκηδιάσῃ λέγων, ὅτι Πόσον ἔχω ὑπομεῖναι νηστεύων καὶ ἀγρυπνῶν ἢ χαμαικοιτῶν ἢ σωφροσύνην ἀσκῶν ἢ πρὸς δαίμονας μάχεσθαι, ὅτι ἀσθενής εἰμι τῷ σώματι, ἀλλὰ μᾶλλον πίστιν ἀναζωσάμενος εἴπῃ, ὅτι Ὁ θεὸς ᾧ δουλεύω αὐτὸς παρέχει μοι δύναμιν. ἐὰν γάρ τις τὸν πρῶτον πόλεμον νικήσῃ διὰ τοῦ θεοῦ, προθυμότερος γίνεται εἰς τὸν πόλεμον τὸν δεύτερον.

σπουδάσατε οὖν, ἀδελφοί μου, τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖν καὶ 'γρηγορεῖν καὶ προσεύχεσθαι, ἵνα μὴ ἐμπέσητε εἰς πειρασμόν', καθὼς εἶπεν ὁ κύριος· εὐχόμενοι δὲ 'μὴ μετεωρίζεσθε' τὸν νοῦν ὑμῶν, ἀλλ' ἐν πόνῳ ψυχῆς νήφοντος τοῦ νοὸς ὑμῶν τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν. δοξάσατε οὖν αὐτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματι-
94 καῖς κατὰ τὴν | γραφὴν τὴν λέγουσαν· 'τί γὰρ ὄφελος ἐὰν ψαλῶ τῷ πνεύματι, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν'; τί οὖν φησι; 'ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ· προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ'. 'νήψατε καὶ γρηγορήσατε. ὁ γὰρ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ. ᾧ ἐὰν ἀντιστῆτε στερεοὶ τῇ πίστει', καυσούμενος ἐκφεύξεται ἀφ' ὑμῶν. μὴ οὖν δειλιῶμεν τοὺς ἀπατεῶνας καὶ ἐχθροὺς ἡμῶν

93, 20 cf. I Petr. I 13 25 Matth. XXVI 41 27 Luc. XII 29
94, 1 I Cor. XIV 14 3 I Cor. XIV 15 5 I Petr. V 8

93, 15 ἀπαιράντουσ 27 μετεωρίζεσθαι
94, 6 καταπίει 7 στερεοῖ 8 ἀπαταιῶνασ

δαίμονας. ἀεὶ γὰρ κομποποιοῦσιν ἐν ταῖς φαντασίαις μηδὲν ἰσχύοντες κατὰ τῶν πιστῶν, ἀλλ' οὔτε ἀναγκάσαι ἡμᾶς εἰς τὰ φαῦλα δύνανται, ἀλλὰ μόνον ὑποβάλλουσιν διὰ τέχνης εὐλογοφανοῦς δολιευόμενοι. λοιπὸν ἐν ἡμῖν ἐστι σφόδρα ἁγνίσαντας ἑαυτοὺς ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον, ἵνα παράσχῃ ἡμῖν διάκρισιν τοῦ νοῆσαι τὰς τέχνας αὐτοῦ κατὰ τὸν λέγοντα· 'οὐ γὰρ αὐ|τοῦ τὰ νοή- b ματα ἀγνοοῦμεν'. ἡ γὰρ παρουσία τοῦ κυρίου ἀσθενῆ αὐτὸν ἐποίησεν καὶ μηδὲν ἰσχύειν κατὰ τῶν πιστῶν. μὴ οὖν ἀκούσωμεν αὐτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ κυρίου (ἐν ἡμῖν γάρ ἐστι τὸ μὴ πεισθῆναι αὐτοῦ καὶ τὸ πεισθῆναι), μήτε δειλιῶμεν τὰς φαντασίας αὐτοῦ ἔχοντες τὸν κύριον βοηθοῦντα ἡμῖν. 'οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ'.

Ταῦτα οὖν ἐν πᾶσι τοῖς χρόνοις ἐδίδασκεν ἡμᾶς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, ἡμεῖς δὲ ἀκούοντες παρ' αὐτοῦ ταῦτα καὶ ὁρῶντες τὰ θαυμάσια τοῦ θεοῦ γινόμενα δι' αὐτοῦ, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν αὐτοῦ πολλοὺς ἐκ ποικίλων νόσων ἰᾶτο ὁ κύριος, θαυμάζοντες ἐδοξάζομεν τὸν τοιαύτην χάριν διδόντα τοῖς δουλεύουσιν αὐτῷ καὶ προθυμίαν λαμβάνοντες ἐγινώσκομεν ὅτι τοῦτό ἐστιν ὃ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς διὰ | τῆς φωνῆς τῆς 95 ἐνεχθείσης αὐτῷ διὰ τοῦ ἀέρος, ὅτι 'τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς', ὅτι καὶ ζῶντος αὐτοῦ

94, 15 II Cor. II 11 21 II Tim. I 7
95, 1 cf. 69, 29

94, 13 τὸν [κ]ν̄ cum ras 19 καὶ τὸ πεισθῆναι: hinc rursus incipit Vb 20 μήτε Pb: μήτε οὖν V 25 ἑαυτοῦ] αὐτοῦ PVb 26 ταῦτα om P θεοῦ P: θεοῦ τὰ Vb 28 ποικίλλων V ἰάσατο P 30 λαβόντεσ P

πολλῶν πρόξενος γέγονεν ὁ βίος αὐτοῦ ⟨τοῦ⟩ εἰς τὸν φωτισμὸν τῆς σωτηρίας καταφυγεῖν καὶ ἀποταξαμένους τῷ κόσμῳ γενέσθαι μοναχούς, καὶ μετὰ τὸ ἀναλῦσαι αὐτὸν πρὸς τὸν θεὸν ἡ νουθεσία αὐτοῦ πολλοῖς ὠφέλεια γενήσεται καὶ φωταγωγήσει εἰς τὸ φῶς τοῦ κυρίου. φῶς γὰρ κυρίου τὸ φοβεῖσθαι τὸν κύριον· πᾶς γὰρ ὁ ἀκούων τὰς ἐντολὰς κυρίου καὶ τὰς νουθεσίας τῶν ἁγίων πατέρων καὶ φυλάττων ἐν φωτὶ κυρίου τὸ ἴχνος αὐτοῦ [ὁ γὰρ ποιῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ φυλάττων καὶ ταπεινῶν ἑαυτόν] τεθεμελίωται ἐπὶ τὴν πέτραν· ʻἡ δὲ πέτρα ἐστὶν ὁ Χριστόςʼ· καὶ γὰρ οἱ ἅγιοι πατέρες οὐδὲν ἔξωθεν τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ διδάσκουσιν ἡμᾶς.

Ἡ δὲ δίαιτα ἦν τοῦ ἁγίου Ὑπατίου ὄσπριον καὶ
b λάχανον καὶ ἄρτος | ὀλίγος, εἰς τὸ γῆρας δὲ αὐτοῦ οἴνου ὀλίγου μετελάμβανεν. ἤσθιεν δὲ πάντοτε εἰς τὴν βαθεῖαν ἐνάτην, πολλάκις δὲ καὶ ὑπερθέσεις ἐποίει, καὶ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ὑπὲρ μίαν ἤσθιεν, ἐγκλείων ἑαυτὸν καὶ ψάλλων καὶ εὐχόμενος ὀρθρινά, τρίτην, ἕκτην, ἐνάτην, λυχνικά, πρωθύπνια, μεσονύκτια κατὰ τὸν λέγοντα· ʻἑπτάκις τῆς ἡμέρας ᾔνεσά σε ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σουʼ. ἐποίει οὖν τὸ νυχθήμερον, ψάλλων ἑπτάκις, ἑκατὸν ψαλμοὺς καὶ ἑκατὸν εὐχάς. ταύτην οὖν τὴν πολιτείαν ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ ἐκτελέσας, τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς κατέλιπεν, μήτε ἐν τῷ γήρει ποτὲ ὑπενδοὺς

95, 13 cf. Matth. VII 25 I Cor. X 4 22 Ps. CXVIII 164

95, 4 exspectes πολλοῖς τοῦ inserendum erat τὸν P: τὸ τὸν Vb 6 γίνεσθαι P 11 ὁ — 13 ἑαυτόν ex altera uersione sententiae antecedentis profecta 12 καὶ φυλάττων om P 18 ὀλίγου om b 19 et 21 ἐννάτην Vb 20 καὶ om P 22 προθύπνια P in mg suppl V[1] μεσονυκτινὰ V: μεσονυκτικὰ b 23 τὴν ἡμέραν b 24 ψάλλω P 26 ἐκτελέσας τοῖς ἑαυτοῦ om b 27 κατέλειπεν Vb

εἰς ἣν ἀεὶ κατεῖχε δίαιταν· ὑγιὴς γὰρ ἀεὶ διαμένων τὸ σῶμα εἶχεν συνεστηκός· καὶ τοσοῦτον εἶχε τὸ πρόσωπον ἀνθηρὸν ὥςπέρ τις πολυτελῶν σιτίων μετέχων. ἀληθῶς γὰρ οἱ ἅγιοι λαμπρῶν σιτίων μετέχουσιν ἀπο|λαύοντες τῆς θείας καὶ πνευματικῆς τραπέζης ἐν τῷ 96 ἔσω ἀνθρώπῳ.

ἐγίνετο δὲ αὐτῷ συνεχῶς κατάνυξις εὐχομένῳ, καὶ τοσοῦτον ἔκλαιεν καὶ ἐβόα πρὸς τὸν θεόν, ὡς φόβῳ συνέχεσθαι ἡμᾶς δακρύοντας· ἔλεγεν δὲ ἡμῖν ἀεί· Ὁ μονάζων τοῦτον ἔχει τὸν θεμέλιον τῆς προκοπῆς, τὸ ἀποτάξασθαι τοῖς ἰδίοις θελήμασι καὶ τὴν ὑπακοὴν τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς ἐκπληροῦν καὶ ʽπᾶσαν τὴν μέριμναν καὶ τὴν ἐλπίδα ἐπιρρῖψαι πρὸς τὸν θεόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ἡμῶν·ʼ οὐ γὰρ παρορᾷ ὁ κύριος τοὺς ἐλπίζοντας εἰς αὐτόν· ἰδοὺ γὰρ ἤλθετε ὑμεῖς πρὸς τὴν ταπείνωσίν μου ἐάσαντες τὸν κόσμον διὰ τὸν θεὸν καὶ τοὺς γονεῖς ἑαυτῶν καὶ τὸ βάρος ἐπ' ἐμὲ ἐπεθήκατε τῆς ὑμῶν διαγωγῆς· ὃ οὖν ὑμῖν εἴπω τοῦτο ὀφείλετε ποιεῖν. καὶ γὰρ ἐγὼ σπουδάζω τὸ εὐάρεστον τῷ θεῷ λέγειν. ὑμεῖς οὖν ἀκούετέ μου, ἵνα ἀμφότεροι τῷ θεῷ εὐαρεστή|σωμεν b καὶ καταξιωθῶ μεθ' ὑμῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰπεῖν· Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκας ὁ θεός. ταῦτα οὖν διδάσκων ἡμᾶς ἑτέρας παραγγελίας ἐν χάρτῃ ἔγρα-

96, 8 I Petr. v 7

95, 28 ἧς b 29 συνεστηκό[σ] ex συνεστηκώσ P εἶχεν V προσώπον P 30 ὥσπερ τὸ Vb: ὡσ P σιτείων PVb ut u. 31 μετέχων Pb: μετέχον V

96, 7 θελήμασιν Vb 8 πνευματικοῦ om P ἐκπληροῖν V 9 ἐπιῤῥίψαι PVb μέλλει PVb 10 ὁ om Vb 13 conicias ⟨τοὺς⟩ ἑαυτῶν sed haec ex Hypatii schedis (u. 19) sublata ἐμοὶ P 14 ὠφείλετε V 17 τῇ om b 19 ἔγραψεν ἐν χάρτῃ Vb

ψεν καὶ παρέδωκεν, ὅπως διὰ τούτων εὐαρεστήσωμεν τῷ κυρίῳ. τοῖς δὲ φίλοις τοῖς ἐρχομένοις ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἔλεγεν κἀκείνοις τὰ δέοντα, ὅπως μηδὲν προκρίνωσι τοῦ φόβου τοῦ θεοῦ, φεύγειν τε ἀπὸ ἀδικιῶν, σπουδάζειν δὲ συνεχῶς εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ κατὰ δύναμιν ἐλεημοσύνας ποιεῖν. ταῦτα οὖν νουθετούμενοι ἠσπάζοντο αὐτὸν καὶ ἀνεχώρουν ὠφελούμενοι.

Ποτέ τινος ἄλλου ἐλθόντος πρὸς αὐτὰν κοσμικοῦ καὶ ἕλκος ἔχοντος δεινόν (ὁ γὰρ μηρὸς αὐτοῦ ὅλος ἦν σεσηπώς) ἐπεμελεῖτο αὐτὸν εὐχόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ· καὶ οὐδεμία ὠφέλεια ἐγίνετο τῷ ἀνθρώπῳ. τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος Ὑπάτιος· Μή τι κακὸν διεπράξω; ὁ δὲ ἀπεκρί-
97 να|το, ὅτι Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν με ἐν τῷ μοναστηρίῳ γυνή τις μάχαιραν λαβοῦσα ἐπαοιδὰς ἔλεγεν ἐπὶ τὸ ἕλκος. ὅτε οὖν ἐξωμολογήσατο, διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἅγιος Ὑπάτιος λέγων, ὅτι Ἑώρακα ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ τὴν γυναῖκα ἔξω τοῦ πυλῶνος καθεζομένην καὶ τὸν διάβολον ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος αὐτῆς ἐν κιβωρίῳ καθεζόμενον σχήματι βασιλικῷ καὶ πολλῶν δαιμόνων ἔχοντα παράστασιν. ἐξήρχοντο δὲ ἀδελφοὶ διώκοντες τὴν γυναῖκα καὶ οἱ δαίμονες ἀντεπάλαιον τοῖς ἀδελφοῖς. ἐμοῦ δὲ ἐπιφθάσαντος λέγει ὁ διάβολος τοῖς ἑαυτοῦ ὑπηρέταις· Δότε τόπον, οὐδὲν δύνασθε αὐτῷ ποιῆσαι. καὶ εὐθὺς τοὺς πάντας ὁ κύριος ἀφανεῖς ἐποίησεν. καὶ γέγονεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιὴς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις.

96, 22 κἀκείνοις om Vb 25 νουθετ[ού]μενοι cum ras P 26 ὀφελούμενοι P 27 ποτέ τινὸσ P 28 ὅλοσ ex ὅλω V[1] ὅλως b 29 αὐτὸν Vb: οὖν P 30 τῶ V, b: ἐν τῶ P αὐτῷ om P 31 διεπράζω V

97, 1 με Vb: αὐτὸν P 2 ἐπαοιδίασ Vb 3 ἐξομολογήσατο PVb 4 ὅτι P: λέγων ὅτι Vb ἑόρακα P 7 βασιλεικῶ V 8 δὲ P: δὲ οἱ Vb

ἄλλον πάλιν ἤνεγκαν πρὸς αὐτὸν ἔχοντα τὴν κεφαλὴν ὀγκωμένην, ὡς ἄν τις ἴδοι ὄγκον τριῶν κεφα|λῶν εἰς ἓν b γενομένων, καὶ ἐν αὐτῇ ἕλκη ἔχοντα. ἦν δὲ οὗτος ὑπηρέτης τοῦ δρομικοῦ, ὥς τινες λέγουσιν ἱπποκόμος. εὐξάμενος οὖν καὶ καταπλύνας ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἐπεμελεῖτο αὐτόν. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις τοῦ πάθους μηδὲν προκόπτοντος ὁ Ὑπάτιος θαυμάζων ἔλεγε τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐξομολόγησαι, μή τι προσέκρουσας τῷ θεῷ; εἰ μὴ γὰρ αἰτία τις ὑπῆρχεν, οὐκ ἂν ἠπόρει ὁ θεὸς τῶν καμάτων ἡμῶν. τοῦ δὲ μηδὲν ὁμολογοῦντος ὁρᾷ ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ τῇ νυκτὶ δαίμονας πέντε λέγοντας αὐτῷ· Τί θέλεις ἐπᾶραι τὸν ἄνθρωπον ἀφ' ἡμῶν; μὴ κάμνε· ἡμῖν γὰρ παρεδόθη διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ. τοῦ δὲ ἁγίου εἰπόντος· Ποίαν; ἔφησαν ἐκεῖνοι, ὅτι Γυναῖκα ἔχων τὴν τοῦ ἑτέρου ἐμοίχευσεν καὶ μοιχεύσας ὤμοσεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ καὶ ὀμόσας προσῆλθεν καὶ ἐκοινώνησεν εἰς τὸ πρωΐ. τότε εἶπεν ὁ ἅγιος τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι | Τάδε ἐποίησας; ὃ 98 δὲ ἀπεκρίνατο οὕτως εἶναι. τότε λέγει αὐτῷ· Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐξωμολογήσω ἐρωτώμενος, ἰδοὺ ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ ἀποθνήσκεις. εἰ γὰρ ἀνήγγειλας καὶ μετενόησας, παρεκαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς τὸν θεόν, ἵνα συγχωρήσας ἰάσηταί σε. τοῦ δὲ λοιποῦ ἀπήλπισε καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἀπέθανεν· 'ψυχὴ γὰρ ἡ ἁμαρτάνουσα αὐτὴ ἀποθανεῖται.'

ἄλλοτε πάλιν μοναχοί τινες ἀπὸ τριῶν σημείων ἐκκλησίδιον μικρὸν εἶχον. καὶ ἀπῆλθεν πρὸς αὐτοὺς

98, 7 Ezech. XVIII 4

97, 15 εἶδοι Vb ἴδη P 16 γενόμενον P 18 αὐτὸν om P 19 μηδὲν om Vb 20 ἐξωμολώγησαι V 22 conicias ὑπερεώρα 24 ἐπάραι PVb 25 κάμνε Vb: κάμε P 29 ὠμόσας PV τότε P: ταῦτα Vb

98, 3 ὡμολόγησας Vb 4 ἀποθνίσκεισ· ἡ γὰρ P 5 συγχωρίσασ V 6 ἀπήλπισαι P ἀφήλπισε Vb 7 αὕτη T

περίεργός τις προφάσει τοῦ ἀποτάξασθαι· εἶχεν δὲ καὶ παιδάριον μετ' αὐτοῦ. ἐνέμενε δὲ θλίβων τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὸν ἡγούμενον εἴς τινας προφάσεις. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ ἡγούμενος Εὐμάθιος, ἀνὴρ θαυμαστὸς καὶ κεκορεσμένος τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ. ἀποστέλλει οὖν οὗτος πρὸς τὸν
b Ὑπάτιον παρακαλῶν ἥκειν πρὸς αὐτόν, ὅτι πά|νυ ἐθλίβετο. ἀπελθὼν δὲ ἅμα τῷ ἰδεῖν εὐθέως ἔγνω τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τίς ἦν. ἐγένετο δὲ σφαλῆναι τὸν παῖδα ἐκεῖ· κἀκεῖνος τύπτων τὸν ἴδιον παῖδα αἱματόφυρτον ἐποίησεν· ὁ δὲ Ὑπάτιος λαβὼν τὴν ῥάβδον, μεθ' ἧς ἔτυπτεν τὸν παῖδα, ἔκρουσεν αὐτὸν λέγων· Ἦλθες ὧδε φόνους ποιῆσαι; κἀκεῖνος χολέσας ἠπείλησεν αὐτῷ λέγων· Εἴσω μιᾶς ἑβδομάδος δεῖ μέ σου ἐκδικηθῆναι. ἦλθεν οὖν ὁ Ὑπάτιος εἰς τὸ ἴδιον μοναστήριον καὶ μεθ' ἡμέρας πέντε ὁρᾷ δαίμονας τέσσαρας ἐν σχήματι καμήλων, δρακόντων δὲ εἶχον τραχήλους καὶ κεφαλάς. ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ὁ παρὼν αὐτῷ ἀνωτέρω αὐτὸν προσελαμβάνετο, καὶ ἐπεκτείνοντες οἱ δαίμονες τοὺς τραχήλους ὥςτε καταλαβεῖν αὐτόν, οὐκ ἠδύναντο, διότι ἀνωτέρω ἀνέβαινεν. τέλος δείκνυσιν αὐτῷ ὁ ἄγγελος
99 ἐκεῖνον | τὸν ἄνθρωπον ἐν σχήματι δούλου ἠλιμμένου τὴν καπίλαν αὐτοῦ καθήμενον ὑπὸ κλίνην, λέγων· Οὗτος ἀπέστειλεν αὐτούς. ὁ δὲ Ὑπάτιος πρὸς τοὺς δαίμονας λέγει· Ὑμῖν λέγω τοῖς δαίμοσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἀπέστειλεν ὑμᾶς ποιῆσαι ἐμοί, ἀπέλθετε ἐκείνῳ ποιῆσαι. καὶ εὐθὺς ἐκεῖνοι

98, 11 με[τ' αὐ]τοῦ cum ras P ἐνέμενεν V ἀνέμενεν b 15 παρακαλὼν Vb 16 τῷ] τὸ PVb 17 διὰ...θεοῦ om Vb σφαλεῖναι Vb 18 τύπτειν b ἴδιον om Vb 19 ῥάβδ[ο]ν cum ras P 21 χωλέσας Vb 22 [ἑβδομ]άδος cum ras P δεῖμαι V
99, 6 μοι PVb ἀπέλθατε V ἐκείνω corr P[1]: ἐκεῖνο pr P[1], Vb ποιῆσαι] ποιήσατε P ποιήσατε αὐτῶ Vb

ἀπεστράφησαν πρὸς τὸν πέμψαντα αὐτούς· ὁ δὲ παραχρῆμα ἤρξατο ἐλεγχόμενος κατεσθίειν τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ καὶ τὰς χεῖρας ἀφειδῶς· ἦλθον οὖν πάλιν οἱ ἀδελφοὶ πρὸς τὸν Ὑπάτιον λέγοντες, ὅτι Δεινῶς κατατρώγει ἑαυτὸν καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεῖται. καταξίωσον οὖν ἐλθεῖν καὶ εὔξασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ. συνέβη δὲ αὐτὸν ἐγκλεισθῆναι (ἐπελθοῦσα γὰρ ἦν ἡ ἁγία τεσσαρακοστή), καὶ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, ὅτι Ἄφετε αὐτὸν παιδευθῆναι ὀλίγον, ἵνα ἐπιγνῷ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ. ἀναπαύ|σατε b οὖν αὐτὸν ἕως τοῦ ἁγίου πάσχα. πληρωθείσης οὖν τῆς νηστείας ἐν τῷ ἁγίῳ πάσχα ἀπῆλθεν ὁ ἅγιος Ὑπάτιος καὶ εὑρίσκει αὐτὸν ἐν δεινοῖς καὶ λέγει αὐτῷ· 'Μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. μὴ γένοιτο·' ἔγνως ὅτι ὑπερασπίζει ὁ θεὸς τῶν δούλων αὐτοῦ; καὶ εὐθέως ἐποίησεν ὑπὲρ αὐτοῦ εὐχήν, ἀλείψας αὐτὸν ἐλαίῳ καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Χριστοῦ ποιήσας· εὐθὺς ὁ κύριος ἰάσατο αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· στῆναι δὲ οὐκ ἠδύνατο διὰ τὴν πολλὴν κακουχίαν. λέγει οὖν ὁ Ὑπάτιος τῷ ἀββᾷ Εὐμαθίῳ· Εἴσω ὀλίγων ἡμερῶν ἔχει ὑγιᾶναι καὶ εὐθὺς ἀπόλυσον αὐτόν. καὶ ῥυσθέντες οἱ ἀδελφοὶ ἀπὸ τῆς θλίψεως ἐκείνης εὐχαρίστουν τῷ θεῷ.

ἄλλος πάλιν ἀναγνώστης τῶν ἁγίων ἀποστόλων πλησίον τοῦ μοναστηρίου ἔγημεν καὶ λαβὼν τὸ ἥμισυ τῆς προικὸς ἐπεζήτει τὸ ἄλλο ἥμισυ τοὺς γονεῖς τῆς

99, 18 Rom. III 5

99, 7 ὁ δὲ παραχρῆμα Vb: καὶ P 9 ἀφειδῶς om P 11 τῷ V 12 συνέβει V αὐτὸν Vb: αὐτὸν τοῦ P 13 ἐγκλισθῆναι Vb ἁγία om P 17 ἅγιος om P 22 σφραγίδα PVb 23 καὶ ante εὐθὺς excidisse uidetur 26 ὑγιάναι P

100 κόρης· ἡ δὲ κόρη | οὐκ ἔτικτεν. οἱ δὲ γονεῖς ὀργιζόμενοι ἦσαν τῇ κόρῃ καὶ πρὸ τοῦ γῆμαι, καὶ γνόντες ὅτι οὐ τίκτει οὐ μόνον τὴν προῖκα οὐκ ἐπλήρουν, ἀλλ᾽ οὔτε εἰρηνεῦσαι ἐβούλοντο τῇ θυγατρί. ἦλθον δὲ οἱ ἀμφότεροι πρὸς τὸν Ὑπάτιον καὶ ἠξίου ἡ κόρη ὥςτε εἰρηνεῦσαι μετὰ τῶν γονέων αὐτῆς. ὁ δὲ Ὑπάτιος ἔλεγεν· Ποιήσατε εἰρήνην μετὰ τῆς θυγατρὸς ὑμῶν. ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἐβούλοντο λέγοντες, ὅτι Ἐὰν ἀποθάνῃ, καὶ ὃ ἐδώκαμεν εἰς προῖκα δεῖ ἡμᾶς λαβεῖν, ἐπειδὴ τέκνον οὐκ ἐποίησαν. χρόνου οὖν διελθόντος κἀκείνων μὴ βουλομένων εἰρήνην ποιῆσαι μετὰ τῆς θυγατρός, τέλος ἐφώνησεν ὁ Ὑπάτιος ἐπὶ πάντων τὴν κόρην καὶ στήσας ἐν τῷ μέσῳ ἔφη· Σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συλλήψῃ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
b αὐτοῦ Περσωνᾶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πάππου αὐτοῦ. | καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Περσωνᾶν, τοῦ θεοῦ ποιήσαντος τὸν λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ. ʻθέλημα γὰρ τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει᾽ καὶ ʻτῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούσεται᾽. κἀκεῖνοι κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ χρέος ἀπέδωκαν καὶ τὴν εἰρήνην ἐποίησαν καὶ τὸν θεὸν ἐδόξασαν ἐπὶ τῷ γεγονότι.

ἄλλον ποτὲ χωρικὸν ὀνόματι Ζήνωνα ἤγαγον πρὸς τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ δεινῶς ὑπὸ δαίμονος καταφερόμενον, ὡς μὴ γινώσκειν αὐτὸν ποῦ ἐστιν· ἀπελάλει δὲ καὶ πᾶσιν ἐπήρχετο. ἡ δὲ κώμη αὐτοῦ ἦν ἀπὸ σημείων

100, 14 cf. Luc. I 31   18 Ps. XL 9 et 2

100, 1 τέκνον post ἔτικτεν add P   3 ἐκλήρουν b   7 δὲ om Vb   10 [οὖ]ν cum ras P   11 τῆσ P: τῆσ αὐτῶν Vb   12 ἐπὶ πάντων τὴν κόρην Vb: τὴν κόρην πάντων παρεστώτων P   13 ἔφει V   σὺ V   14 συλλήψει V   24 ἔστιν Vb   25 κόμη V

ἐξ τοῦ μοναστηρίου. κλαίουσα δὲ ἡ τούτου ἐλευθέρα προσέπιπτεν τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ. ὁ δὲ Ὑπάτιος πᾶσιν ἔλεγεν, ὅτι Ὁ κύριος εἶπεν τῷ τυφλῷ· ʻπιστεύεις ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι'; εἰ οὖν ὁ κύριος ἀπαιτεῖ τὴν πίστιν τοῦ προσερχομένου, πόσῳ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι. | εἰ οὖν πιστεύετε τῷ θεῷ μου, ᾧ δουλεύω ἐκ νεότητός μου, ὅτι τὴν ἴασιν ὑμῖν παρέχει διὰ τῆς παρακλήσεώς μου, ἑτοίμως ὁ θεὸς τὴν θεραπείαν δωρεῖται. εἰ γὰρ οἱ προσφέροντες μὴ ἔχωσί τινα πίστιν, ὁ πρεσβεύων οὐ δύναται ῥᾳδίως ἀκουσθῆναι, ἐπειδὴ ἡ πίστις τοῦ προσιόντος τῇ εὐχῇ οὐ συνεργεῖ. ἐὰν οὖν ἡ πίστις ἐκείνου τῇ εὐχῇ συνεργήσῃ, εἰσακούει ὁ θεὸς τοῦ εὐχομένου καὶ τὰ ἰάματα χαρίζεται. μὴ γὰρ νομίσῃ τις ὅτι ἐκτὸς τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος δύναταί τινα ἰάσασθαι, καθὼς εἶπεν ὁ κύριος· ʻνοσοῦντας θεραπεύετε, δαίμονας ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε'· δῆλον ὅτι παρὰ τοῦ θεοῦ τὴν χάριν λαμβάνουσι τῶν ἰαμάτων οἱ ἄξιοι καὶ αὐτὴ ἐνεργοῦσα εἰς αὐτοὺς τὰ ἰάματα χαρίζεται. ταῦτα ἐνου|θέτει τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν ἕνεκεν θεραπείας, ὅπως τὸν θεὸν δοξάζωσι τὸν σῴζοντα τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν καὶ ἰώμενον πᾶσαν νόσον διὰ τῆς πρεσβείας τῶν ἁγίων αὐτοῦ. ὡς οὖν ἐδέξατο τὸν Ζήνωνα, τὰς χεῖρας αὐτοῦ

100, 28 Matth. ix 28
101, 7 cf. Iac. ii 22 11 Matth. x 8

100, 27 Ὑπατίῳ om b
101, 3 παρακλίσεως V ἑτοίμως ὁ θεὸς] [καὶ] ὅτι b
4 εἰ οὖν οἱ Vb: ἐὰν γὰρ μὴ ὁ προσερχόμενοσ ἰαθῆναι ἢ οἱ P μὴ ante ἔχωσι om P 7 συνεργήσει Vb 12 δῶτε V 13 λαμβάνουσιν Vb exspectes αὕτη 16 δοξάζωσι Pb: δοξάσωσι V 17 ἰάμενον b

ἠσφαλίσατο σάκκον ἐνδύσας αὐτὸν χειρίδας μὴ ἔχοντα, ὡς ἐζωσμένον εἶναι καὶ τὰς χεῖρας ἔνδον ἠσφαλισμένας. ὁ δὲ σάκκος ἦν ἰσχυρότατος πάνυ· τοὺς γὰρ δεινῶς δαιμονιῶντας καὶ ἐπερχομένους εἰς τὸ πλῆξαί τινας ἐνέδυεν αὐτοὺς τὸν σάκκον καὶ αὐτοὶ μὲν τινὶ οὐκ ἐπήρχοντο, ἀλλ' ἐδαμάζοντο παραμένοντες τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ· ὁ θεὸς γὰρ αὐτοὺς διὰ τῆς πρεσβείας τοῦ ἁγίου ἰᾶτο. οὕτως οὖν ὁ Ζήνων ἀπολαλῶν ἔλεγεν τῷ δούλῳ τοῦ θεοῦ· Τί ἔχεις μετ' ἐμοῦ, ἄνθρωπε; τί ἐπαίρεις τοὺς ἐμούς; ἐγὼ αὐτοὺς συνάγω καὶ σὺ αὐτοὺς σκορπίζεις
102 κακῶς· τί ἔχεις μετ' ἐμοῦ; τί τὰ ἐμὰ | πραιδεύεις; τί σοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς; ταῦτα ἀκούοντες οἱ ἀδελφοὶ ἐμειδίων χαίροντες ἅμα καὶ τὸν θεὸν ὑμνοῦντες εὐπρόθυμοί τε ἐγίνοντο εἰς τὸ γνησίως δουλεύειν τῷ θεῷ ὁρῶντες τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν φοβουμένων αὐτόν. ἐν ὀλίγαις οὖν ἡμέραις ἰάσατο αὐτόν· καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εὐθέως εἰς τὰς ἀταξίας τοῦ βίου περιεπάτει καὶ ἐπέστρεψεν εἰς αὐτὸν πάλιν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον· καὶ φέρουσιν αὐτὸν πάλιν ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ χείρονα ἐποίει τῶν πρώτων μὴ λαμβάνων τροφήν. ὁ δὲ ἅγιος ἐλθὼν ἐψώμιζεν αὐτὸν τῇ ἰδίᾳ χειρί, καὶ μόλις ἐδέχετο. παραμείνας οὖν χρόνον καὶ ἰαθείς, πάλιν ἐπηρεάσθη καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν διὰ πολλοῦ χρόνου. τοῦτο οὖν τέσσαρας ἀγωγάς. ἐπὶ τέλει ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν,
b καὶ εὐχαρίστει τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ | δοξάζων τὸν θεόν·

101, 19 ἠσφαλίζατο b 21 ἦν om P ἰσχυρώτατος Vb γὰρ om Vb 22 καὶ om Vb πλῆξαί Vb: πλῆθοσ P ἐνέδυσεν P 24 ἐδα[μ]άζοντο cum ras P

102, 2 οὖν post ταῦτα add P 7 [ἀτ]αξίας cum ras ampliore P ἀ[ταξί]ας cum ras V[1] περιεπάτη V 10 χείρωνα V λαμβάνω P

τοῦ λοιποῦ γὰρ διέμενεν ὑγιής. ὑπῆρχεν δὲ ὁ ἅγιος ἀνεξίκακος λίαν καὶ ἐσπλαγχνίζετο εἰς τοὺς τὰ πάθη ἔχοντας καὶ ἔλεγεν· Οὗτός ἐστιν ὁ ὑπὸ τῶν λῃστῶν δαρείς, τῶν δαιμόνων, καὶ ἡμιθανὴς γεγονώς· τούτῳ ποιήσωμεν ἔλεος διὰ τὸν θεόν· τὸν γὰρ Ἀδὰμ ὁ κύριος ἐλθὼν ἐλυτρώσατο διὰ τοῦ βαπτίσματος, ἐν ᾧ βαπτίζονται οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν.

ἀνεγίνωσκέν τε ὁ ἅγιος Ὑπάτιος ἡσύχως· ἦν γὰρ πόθον ἔχων εἰς τὰς θείας γραφὰς καὶ σπουδαίως ἐφιλοκάλει, εἴ που εὗρεν βιβλίον ἐνδιάθετον τῶν ἠθῶν τὴν κατάστασιν ἔχον, μήτε προϊὼν εἰ μὴ εἰς τὸ ἀποστολεῖον τὸ πλησίον κατὰ κυριακὴν ἕνεκεν τῆς λειτουργίας τοῦ θεοῦ, καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν εὐθέως ἐν τῷ μοναστηρίῳ ὑπέστρεφεν. τοσοῦτον δὲ ἦν συνετός, ὡς πάντοτε ὥςπερ θεοφορούμενον | αὐτὸν ὁρᾶσθαι· προορατικὸς γὰρ ἦν ἐν τοῖς 103
πράγμασι, καὶ τὰς ἐκβάσεις προέβλεπε διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. ἀπὸ σχολαστικῶν γάρ τινες ἀποταξάμενοι γεγόνασιν αὐτοῦ μαθηταί, καὶ εἴ ποτε ἐβουλήθησαν τῇ τέχνῃ τῆς παιδεύσεως αὐτῶν φιλοσοφῆσαι ἐν τῇ ὁμιλίᾳ, εὐθέως ἔλεγεν αὐτοῖς, εἰ ὀρθῶς ἀπεκρίναντο κατὰ τὸ δίκαιον ἢ μετὰ τεχνικῆς φιλοσοφίας.

102, 18 cf. Luc. x 30

102, 16 τοῦ λοιποῦ Vb: λοιπὸν P διέμεινεν b 17 ἐσπλαγχνίζετο P pr V¹: εὐσπλαγχνίζετο corr V¹ ηὐσπλ. b 18 τῶν om Vb λιστῶν V 19 εἰμηθανεισ V γεγο[νώ]σ cum ras P τοῦτο b 20 Ἀδὰμ b: ἀδὰμ περὶ οὗ λέγει τὸ εὐαγγέλιον PV glossema ad u. 18 sq. attinens post 19 γεγονώς inseruit b 21 ἐλυτρώσατο om P 26 ἔχον ex ἔχων corr P¹

103, 2 πράγμασιν Vb, sed hoc iam non adnotabimus P ducem secuti 5 αὐτω s. acc. P φιλοσοφίσαι V

Ζῆλον δὲ εἶχε θεοῦ καὶ πολλοὺς τόπους ἐν τῇ Βιθυνῶν χώρᾳ ἀπὸ πλάνης εἰδωλικῆς ἡμέρωσεν· εἴ που γὰρ ἤκουσεν ἢ δένδρον ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ὅτι προσκυνοῦσί τινες, ἤρχετο ἐκεῖ εὐθέως παραλαβὼν τοὺς μονάζοντας τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς καὶ κατακόψας αὐτὸ κατέκαιεν πυρί· καὶ οὕτω λοιπὸν κατὰ μέρος χριστιανοὶ γεγόνασιν. καὶ
b γὰρ ὁ κύρις Ἰωνᾶς ὁ τούτου πατὴρ γενόμενος | οὕτως ἡμέρωσε τὴν Θρᾴκην καὶ χριστιανοὺς ἐποίησεν. ὁ δὲ ἅγιος Ὑπάτιος εἴ που εἶδεν τινὰ ἀμελοῦντα εἰς τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἐκινεῖτο ἀπὸ τοῦ ζήλου καὶ ἔλεγεν ἡμῖν· Τεκνία, σπουδάσατε εἰς τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα μὴ ἀγανακτῶ· ἐν γὰρ τῷ ἀγανακτεῖν με τὴν εὐχήν μου οὐχ ὁρῶ καθαράν· ὅμως καλόν ἐστι μικρὸν κόλαφον ἔχειν, ἵνα γινώσκωμεν ὅτι ἄνθρωποι ἐσμὲν ἁμαρτωλοί, καθὼς λέγει ὁ ἀπόστολος· 'ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι'. ἀφ' οὗ γάρ με ἔταξεν ὁ θεὸς ἀφηγεῖσθαι ὑμῶν τῶν αὐτοῦ προβάτων, ἀνάγκη μοι ἐπίκειται, ἐὰν μὴ εὐαγγελίσωμαι καὶ διδάξω ὑμᾶς τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ· εὐλαβοῦμαι γὰρ μὴ ἐγκληθῶ ὡς Ἠλί, διὰ τί οὐκ ἐπετίμησεν πρὸς διόρθωσιν τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς, τῷ Ὀφνὶ καὶ Φινεὲς τοῖς ἱερεῦσι, καὶ σὺν αὐτοῖς ἀπέλαβε τὴν ὀργήν. καὶ γὰρ ὁ ἀπόστολος
104 λέγει· | 'ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον', καί· 'ὁ ἀγα-

103, 22 II Cor. xii 7 27 cf. I Reg. ii 27-36 iv 11
104, 1 II Tim. iv 2 cf. Hebr. xii 6 Prov. iii 12

103, 8 βηθυνῶν P 9 εἰδολικῆσ V εἴ που P: ποῦ Vb 10 ὅτι om pr V 20 γινώσκομεν b 22 σκώλωψ, PV σκῶλωψ b 23 ἵνα με κολαφίζῃ om P μ[ὴ] P cum ras ὑπεραίρομαι PV, b [ἀ]φ' P cum ras 25 μοι P: μαι V με b εὐαγγελίζωμαι b 27 διὰ τὶ PVb: exspectes διότι ἐπιτίμησεν Vb διώρθωσιν V 28 exspectes καὶ τῷ Φινεὲς

πῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ παιδεύσει αὐτόν'. ὑμεῖς οὖν, τέκνα, σπουδάσατε τὴν ἀρετὴν κατορθῶσαι, τοῦ θεοῦ παρέχοντος τὴν χάριν καὶ τὴν ὑπομονήν, καὶ μὴ θέλουσαν τὴν καρδίαν ἄγχειν αὐτὴν μετὰ βίας πάντοτε εἰς ἀγαθόν, 'εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν'. 'ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε, πάντα δοκιμάζοντες τὸ καλὸν κατέχετε'· 'ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν'· βιαστῶν γάρ ἐστιν 'ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν'.

τοσαύτας δὲ ἐποίει ἐλεημοσύνας τοῖς πένησι καὶ τοῖς λειπομένοις μονάζουσιν, ὡς τοὺς ὁρῶντας δοξάζειν τὸν θεὸν καὶ λέγειν· Ἀληθῶς οὗτος κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὕπατός ἐστι Χριστοῦ καὶ ὁ Χριστὸς χορηγεῖ αὐτῷ. ποτὲ γὰρ ἔμελ|λε λιμὸς γίνεσθαι καὶ ἑώρακεν b ἑαυτὸν διδόντα ἐν τῇ νυκτὶ τοῖς πένησιν ἄρτους καὶ τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ τὸν πάντοτε συμπαρόντα αὐτῷ λέγοντα αὐτῷ· Τήρησον, ἀββᾶ, λιμὸς γὰρ ἔχει γενέσθαι, καὶ ἵνα τότε αὐτοῖς δώσῃς. καὶ εὐθὺς τῇ ἐπαύριον παρακαλέσας φίλους καὶ δανεισάμενος ἀποτίθεται ὄσπριον καὶ σῖτον εὐώνως· καὶ εἴσω δέκα ἡμερῶν σπανία ἐγένετο, ὡς μὴ εὑρίσκειν μηδὲ τὸ ἥμισυ τῶν ὠνίων καθὼς τότε ἐδίδοτο· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ λιμὸς ἔτη τρία. πᾶσα οὖν ἡ ἀγροικία λιμώττουσα πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς αὐτὸν

104, 6 Col. I 11 6 s. I Thess. V 21. 22 8 Hebr. X 36 10 Matth. XI 12

104, 5 αὐτὴν Vb 7 ἀπέχεσθ[ε] c ras V¹ 13 λιπομένοισ P 15 καὶ ὁ χσ̄ PV: ὃς b χωρηγεῖ V 17 ἐν τῇ νυκτὶ exspectes ante ἑαυτὸν posita esse 19 αὐτῷ om b καὶ abesse poterat 22 ἴσω b 24 ὁ λιμὸσ Vb

ἀπεκρέμαντο μάλιστα ἐν τοῖς χειμῶσιν. ὁ δὲ καλόγηρος ἐκέλευσεν ἑψεῖσθαι ὄσπριον καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐνάτης συνάγεσθαι ὡς πεντακοσίας ψυχάς, καὶ ἐσθίοντες πάντες ἔλεγον τὸ ‘κύριε ἐλέησον’ καὶ μετὰ εὐχαριστίας καὶ εὐχῆς ἐλάμβανον τὴν τροφὴν τῆς ἡμέρας, ὡς πληροῦ|-
105 σθαι τὸ γεγραμμένον· ‘ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ’. καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ, ὅτι ‘τοῦ πιστοῦ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὀβολός’. εἴ τις δὲ ὠφελήθη ποτὲ εἰς τὸν βίον αὐτοῦ καὶ ἐβουλήθη αὐτὸν μακαρίσαι εἰς πρόσωπον, ἀηδιζόμενος ἔλεγε πρὸς αὐτόν· Εἴ τι ἂν εἶδες ἀγαθόν, ἀδελφέ, τοῦ θεοῦ ἐστιν· εἴ τι δὲ ὡς ἄλλως, ἐμόν ἐστιν· τὸν θεὸν οὖν δόξαζε καὶ αὐτῷ εὐχαρίστει καὶ μὴ μακαρίσῃς ἄνθρωπον πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ· ἕως γάρ ἐσμεν ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ, ὑπὸ φόβον καὶ τρόμον ἐσμέν, μή τι ὡς ἄνθρωποι πταίσωμεν καὶ προσκρούσωμεν τῷ θεῷ· ἕως οὖν τελευταίας ἡμέρας μηδεὶς καυχήσηται ἢ ἀμεριμνήσῃ, ἀλλὰ μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν
b ὀφείλομεν κατεργάζεσθαι τοῦ θεοῦ συ|νεργοῦντος ἡμῖν.
16 εἴ τις οὖν τῶν πάνυ πλουσίων καὶ συνετῶν καὶ τὸν θεὸν ἀγαπώντων ἐβούλετο μαρτύριον οἰκοδομῆσαι εἰς τοὺς

105, 1 Ps. CXII 9, cf. II Cor. IX 9 4 Prov. XVII 6 14 cf. Phil. II 12 s.

104, 26 ἀπεκρέμαντο Vb: ἀπεκρίναντο P 27 ἐννάτησ P corr V 28 πάντες om b

105, 2 ἡ om b 7 ἀειδιζόμενοσ V αἰδιζόμενος b 8 ἐμόσ P 9 αὐτὸν PVb μὴ Vb: δὴ P 12 καὶ προσκρούσωμεν om P 13 ἀμεριμνήσει PVb 14 ἑαυτοῦ b 15 ὀφείλωμεν Vb θεοῦ om b 16 θεὸν Vb: χν̄ P 17 ἀγαπόντων Vb

πέριξ τόπους, ηὔχετο ὅπως ἐκ τῶν μαθητῶν Ὑπατίου ποιήσῃ κληρικούς, λέγων ὅτι Ὄντως ἐκεῖνοι ἐσταυρωμένοι εἰσίν. καὶ πολλὰ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα παράσχῃ, καὶ ῥᾳδίως οὐ παρεῖχεν αὐτοῖς.

ἐν οἷς καὶ Νεστορίου ἐρχομένου ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ μέλλοντος γίνεσθαι ἐν τῇ φαιδρᾷ καὶ βασιλευομένῃ Κωνσταντίνου πόλει ἐπισκόπου (ὃν ἔφερεν Διονύσιος ὁ στρατηλάτης γενόμενος τῆς ἀνατολῆς), ὡς δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἔμελλε γίνεσθαι, ὁρᾷ ὁ ἅγιος Ὑπάτιος, ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς αὐτῆς μεγαλοπόλεως ὅτιπερ τινὲς κοσμικοὶ προκαθίζουσιν αὐτὸν ἐν τῷ θρόνῳ, καὶ εὐθέως φωνὴ λέγουσα· Τρεῖς καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ, καὶ ἐκτίλλετε τὸ ζιζάνιον. ἤρξατο οὖν ὁ Ὑπάτιος λέγειν τισὶν καὶ | τοῖς ἀδελφοῖς ὅτι Εὐλαβοῦμαι, τέκνα, 106 διὰ τὸν μέλλοντα γίνεσθαι, ὅτι ἑώρακα περὶ αὐτοῦ ὅτι σκολιάσαι ἔχει εἰς τὴν πίστιν, καὶ ἄρχει τρία ἥμισυ ἔτη. ἐν τῷ οὖν διὰ τοῦ μοναστηρίου διέρχεσθαι αὐτὸν οὐκ οἶδα πόθεν ἀκούσας Νεστόριος οὐκ ἠβουλήθη ἐλθεῖν εἰς συντυχίαν τοῦ ἁγίου, καθὼς πανταχοῦ πάντας ἐπεσκέπτετο ἐν τῷ ὁδεύειν. ὅτε οὖν εἰσῆλθεν ἐν τῇ μεγαλοπόλει καὶ γέγονεν ἐπίσκοπος, εὐθὺς ἀποστέλλει κληρικοὺς πρὸς τὸν Ὑπάτιον λέγων· Ἀπελθόντες εἴπατε τῷ ἐνυπνιαστῇ ἐκείνῳ, ὅτι ἐγὼ εἴκοσι ἔτη ἔχω κρατῆσαι τῆς πόλεως, καὶ ποῦ τὰ ἐνύπνιά σου; ὁ δὲ Ὑπάτιος

105, 30 cf. Matth. XIII 25—30

105, 23 καὶ βασιλευομένῃ om Vb 26 ἐν τῇ . . . 27 μεγ. P: ἐν τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ ἐκκλ. τῆσ μεγ. Vb 30 ἐκτίλεται Vb: ἐκτίλατε P

106, 3 σκολειᾶσαι Vb καὶ ἄρχει P: ἄρχει δὲ Vb τρία καὶ ἥμισυ b 5 ἠβουλήθην b ἐβουλήθη P 7 τῷ Pb: τὸ V μεγάλῃ πόλει Vb

λέγει αὐτοῖς· Εἴπατε τῷ ἐπισκόπῳ, ὅτι ἐὰν γένηται ὃ
εἶδον, ἀποκάλυψις ἦν, εἰ δὲ μή, ἐνύπνιον ἦν καὶ ἐφαν-
τάσθην ὡς ἄνθρωπος. ἀπορηθεὶς οὖν ἐν τῇ ἀποστα-
λείσῃ αὐτῷ ἀποκρίσει μετ' ὀλίγον καιρὸν πάλιν ἄλλους
b τινὰς | ἀποστέλλει, ὅπως ἐπιλάβωνται αὐτοῦ τινα ῥήματα·
οἳ δὲ πειράσαντες αὐτὸν ἐν ἐπερωτήσεσι τισὶν ἀκαί-
ροις καὶ ἀνωφελέσιν οὐ μόνον ὅτι οὐχ εὗρον ἐπιλαβέ-
σθαι τῶν λόγων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ θαυμάζοντες ἀνεχώρη-
σαν μεγάλην σύνεσιν μαθόντες ἐν αὐτῷ· ὅθεν ἡσυχάσας
Νεστόριος οὐκ ἔτι τινὰ ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. πλη-
ρωθέντων δὲ τῶν τριῶν ἐτῶν ἤρξατο κατὰ μέρος φανε-
ροῦσθαι ὁ πονηρὸς θησαυρὸς τῆς καρδίας αὐτοῦ· ἐν
γὰρ τῷ ὁμιλεῖν ἐλάλησεν ἀπόρρητα περὶ τοῦ κυρίου κατὰ
τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ἅπερ οὐκ ἔστιν ἡμῖν σεμνὸν τὸ λέ-
γειν, οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος τὴν θείαν γραφὴν τὴν λέγουσαν,
ὅτι 'τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται'; καὶ 'βαθύτερά σου
μὴ ἐρεύνα'. καὶ γνοὺς ὅτι παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἐφρόνησεν ὁ
107 Νεστόριος, εὐθέως ἐν τῷ ἀποστολείῳ περιεῖλεν | τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ὁ Ὑπάτιος τοῦ μὴ ἀναφέρεσθαι ἐν τῇ προσφορᾷ.
γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Εὐλάλιος
δεδοικὼς τὴν ἔκβασιν τοῦ πράγματος, ὡς δὲ λόγος εἶχεν,
κἀκεῖνος ἐδήλωσεν αὐτῷ, ἵνα ἐπιτιμήσῃ τῷ Ὑπατίῳ·

106, 23 cf. Luc. VI 45   27 Ies. LIII 8   cf. Sir. III 21

106, 14 ἀποριθεὶσ V ἀποκριθεὶς b   ἀποσταλείσῃ αὐτῷ om P   16 ἐπιλάβονται Vb fort ἐπιλάβωσιν   17 ἐν om Vb   18 ὅτι om b   [οὐ]χ cum ras V¹   20 σύναισιν V   ἡσύχάσασ P   24 τω P, b: τὸ V   ἀπόρρ[η]τα cum ras V¹   25 τὸ P: τοῦ Vb   27 διηγ[ή]σεται cum ras V¹   28 καὶ ... ἐφρόνησεν P: γνοὺσ δὲ ὁ ὑπάτιοσ ὅτι παρ' ὃ δεῖ ἐφρόνησεν Vb   107, 2 ὁ Ὑπάτιος om Vb   5 αὐτὸν Vb   ἐπιτιμήσει b

ἦν γὰρ ἀκμὴν ἐγκρατὴς ἐν τῇ πόλει ὁ Νεστόριος· καὶ λέγει οὕτως ὁ Εὐλάλιος τῷ Ὑπατίῳ· Διὰ τί περιεῖλες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μὴ γινώσκων τὸ ἀποβησόμενον; ὁ δὲ Ὑπάτιος ἔφη· Ἐγὼ ἀφ' οὗ ἔγνων ὅτι ἄδικα λαλεῖ περὶ τοῦ κυρίου μου, οὐ κοινωνῶ αὐτῷ οὔτε ἀναφέρω τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἔστιν ἐπίσκοπος. τότε λέγει ὁ ἐπίσκοπος ἐν ὀργῇ· Ὕπαγε, διόρθωσον ὃ ἐποίησας· ἐπεί τι ποιῆσαι ἔχω εἰς σέ. ὁ δὲ Ὑπάτιος ἀπεκρίθη· Ὃ θέλεις, ποίησον· ἐγὼ γὰρ πάντα προεθέμην παθεῖν καὶ οὕτως τοῦτο ἐποίησα. ὡς οὖν ὥδευσεν ἐν τῇ Ἐφέσῳ ὁ Νεστόριος καὶ | συνεκροτήθη σύνοδος, τῇ ἡμέρᾳ b
ᾗ ἔμελλε καθαιρεῖσθαι, ὁρᾷ ὁ Ὑπάτιος, ὅτι ἄγγελος κυρίου κρατήσας τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν ἀπόστολον ἀπήγαγεν πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα λέγων· Εἰπὲ τῷ βασιλεῖ· Δὸς ἀπόφασιν Νεστορίῳ. κἀκεῖνος ἀκούσας ἔδωκεν. καὶ ἐσημειώσατο τὴν ἡμέραν, καὶ ηὑρέθη ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ καθῃρέθη, πληρωθέντων τῶν τριῶν ἥμισυ ἐτῶν, καθὼς ὁ κύριος προεδήλωσεν αὐτῷ. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἠνέχθη ἡ καθαίρεσις Νεστορίου· καὶ ἀνεγνώσθη ἐνώπιον παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, παρόντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Εὐλαλίου καὶ Ὑπατίου.

ἄλλοτε πάλιν Λεόντιος ὁ ὕπαρχος ἐπεχείρησεν Ὀλύμπια ἀνανεοῦν ἐν τῷ θεάτρῳ Χαλκηδόνος, ἅπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς καὶ ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης ἄξιος Κωνσταντῖνος καθεῖλεν. ὡς οὖν ἤκουσεν τοῦτο ὁ Ὑπάτιος, τοσαύτην

107, 6 καὶ λέγει οὕτωσ P: λέγει οὖν Vb 10 κοινονῶ V 12 διώρθωσον Vb 13 ἐπεὶ τί P 16 ὁ om Vb 17 ἤμελλεν V, b 18 κρατείσασ V 19 εὐ[σε]βεστατον cum ras P 21 εὑρέθη b 22 πληθέντων τῶν τριῶν καὶ ἡμ. b 24 Νεστορίου om P 27 ἔπαρχοσ Vb ἐπεχείρισεν V ἐπεχειρίσθη b ὀλύμπία P 28 χαλκηδῶνοσ P ἀρχέοι V 30 ὁ Ὑπάτιος om P

108 Ζήλου σφοδρότητα ἐπεδεί|ξατο, ὡς στενάζοντα κλαίειν καὶ ἀναβοᾶν πρὸς τὸν θεὸν καὶ λέγειν, ὅτι Κύριέ μου, ζῶντός μου εἰδωλολατρεία βούλεται ἀνθῆσαι; μὴ συγχωρήσῃς τοῦτο, δέσποτα. καὶ εὐθέως λέγει τοῖς ἀδελφοῖς· Εἴ τις δειλός ἐστιν ἀποθανεῖν διὰ τὸν Χριστόν, μὴ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὡς εἴκοσι ἀδελφοί, καὶ εὐθέως ὥρμησε πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Εὐλάλιον. τοῦ δὲ ἐπισκόπου πυνθανομένου τὸν σκυλμὸν αὐτοῦ ἔφη αὐτῷ· Ἤκουσα καὶ ἔγνων, ὅτι εἰδωλολατρεία μέλλει γίνεσθαι ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις πλησίον ἡμῶν καὶ τῆς ἁγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας, καὶ ἔκρινα ἐν τῷ θεάτρῳ ἀπελθεῖν καὶ ἀποθανεῖν ἢ τοῦτο συγχωρῆσαι γενέσθαι. ὁ δὲ ἐπίσκοπος καὶ ἐν τούτῳ ἀντέστη αὐτῷ λέγων· Ἁπλῶς ἀποθανεῖν θέλεις, ἂν μή τις ἀναγκάζῃ ἡμᾶς θύειν; σὺ μονάζων ὢν κάθου καὶ ἡσύχαζε· τοῦτο γὰρ
b ἐν ἐμοί ἐστιν. | ὁ δὲ ἔφη· Ἐπειδὴ γὰρ ἐν σοί ἐστι καὶ οὐ μέλει σοι, ἐγὼ βλέπων τὸν δεσπότην ἀτιμαζόμενον ὑπὸ τῶν ταῦτα ἐπιχειρούντων καὶ τὸν χριστιανὸν λαὸν ἐν ἀγνοίᾳ ἀπερχόμενον καὶ εἰδωλολατροῦντα ἦλθον διαμαρτύρασθαι τὴν ἁγιωσύνην σου, ὅτι αὔριον προκαθίσαντος τοῦ ὑπάρχου εἰσελθεῖν ἔχω μετὰ πλήθους μοναχῶν καὶ ἄνωθεν κατασῦραι τὸν ὕπαρχον καὶ οὕτως ἀποθανεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ ἢ ἐμοῦ ζῶντος τοῦτο συγχωρήσω γενέσθαι. ὁ δὲ ἐπίσκοπος καὶ ἐν ἄλλοις πολλάκις ὕβριζεν

108, 1 ὡσ P: ὥστε Vb 2 ἀναβοὰν P 3 εἰδωλωλατρεία V ut u. 9. 19 ἀνθίσαι Vb συγχωρίσησ V 6 ἠκολούθισαν V 8 σκυλμὸν P: σκοπὸν Vb 9 εἰδωλαλατρεία P 11 ἀπελθεῖν καὶ om Vb 12 συγχωρίσαι V 16 ἐστι ex ἐστιν P[1] 17 μέλλει Vb 18 τῶν χριστιανὸν V 20 ἁγιοσύνην Vb 21 ἐπάρχου Vb 22 κατασύραι PVb ἔπαρχον Vb 23 συγχωρίσω V συγχορῆσαι b

αὐτὸν καὶ ἐξουθένει. ὁ δὲ Ὑπάτιος εὐθέως πρὸς τοὺς ἀρχιμανδρίτας ὥρμησε λέγων· Συναγωνίσασθέ μοι, ἵνα διώξωμεν τὸν διάβολον, εἰ δὲ μή, ἀποθάνωμεν διὰ τὸν θεόν. ἔχαιρον δὲ πάντες καὶ ὑπήκουον αὐτῷ ὡς πατρί. γνοὺς δὲ ταῦτα Λεόντιος ὁ ὕπαρχος, ὅτι συνεφώνησαν οἱ μοναχοὶ κωλῦσαι αὐτόν, ἀρρωστίαν προ|φασισάμενος 109
ἀντιπέρα εἰς Κωνσταντινούπολιν ⟨ἔμεινεν⟩ μηδὲν ποιήσας ὧν προῄρητο· τοῦ γὰρ Ὑπατίου προῃρημένου ἀθλῆσαι ὁ κύριος ἀνέτρεψε τὴν βουλὴν τῶν κακὰ βουλευομένων. ὁ δὲ ἐπίσκοπος Εὐλάλιος καὶ ἐν τούτοις καὶ ἐν πλείοσι γνοὺς τὸν Ὑπάτιον ὅτι ἐσταυρωμένος ἦν καὶ πάντα διὰ τὸν θεὸν ἐποίει καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατευοδοῦτο, εἰς ὕστερον ἐτίμα αὐτὸν πάνυ καὶ ἐδυσώπει μικροῦ δεῖν ὡς πατέρα· ἦν γὰρ οὗτος πάνυ εὐλαβὴς καὶ σεμνὸν βίον καὶ ὀρθότατον ἔχων. ὁ δὲ Ὑπάτιος τοσοῦτον ἦν ζηλώσας τὸ πρᾶγμα τὸ τῶν Ὀλυμπίων, ὡς καὶ μαθεῖν αὐτὸ ἠγωνία καὶ τίς ἡ κακία τοῦ ἐπιτηδεύματος· οὐ γὰρ ᾔδει αὐτὸ εἰ μὴ μερικῶς ἐξ ἀκοῆς. ὡς οὖν ἐφρόντιζε περὶ τούτου, ἀποστέλλει αὐτῷ ὁ θεὸς ἄνθρωπον ὀνόματι Εὐσέβειον εἰς ἄκρον εἰδότα τὰ πε|ρὶ τούτου· ἔλεγεν οὖν b
ὁ Εὐσέβειος οὗτος πάνδεινον εἶναι ἑορτὴν τοῦ σατανᾶ

108, 26 συναγωνίσασθαί V 28 πρα P 29 ὁ ὕπαρχος om Vb
109, 2 ἀντιπερᾶ P, b ἀντιπερνὰ V κωνσταντίνούπολιν P ἔμεινεν inseruimus 3 προείρητο b προειρημένου P προερουμένου Vb 4 ἀνέτρεψαι P κακῶν P 6 ἐσταυρωμένωσ pr V[1] 8 δὴν PV 9 πατρί Vb σεμνὸν ... 10 ἔχων P: σεμνότατον βίον διάγων καὶ ὀρθώτατον Vb 11 τὸ πρᾶγμα ante ζηλώσας dat Vb αὐτῶ V, b 12 ἠγωνία V ἡ γωνία b εἴδη Vb 13 αὐτὸν b 14 Εὐσέβιον b ut semper 15 τὰ om Vb 16 ἑωρτὴν V

Ὀλύμπια καὶ πληρεστάτην εἶναι εἰδωλομανίαν καὶ τῶν χριστιανῶν ὄλισθον καὶ ἀπώλειαν· καὶ ἐκτίθεται αὐτῷ ἐν χάρτῃ τὴν διήγησιν.

τοσαύτην δὲ εἶχεν ἀκτημοσύνην καὶ τὸν τρόπον ἀφιλάργυρον ὁ μακάριος, ὡς πλειστάκις αὐτὸν πείθειν ἡμᾶς καὶ λέγειν, ὅτι Οὐδέποτε ἔσχον ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι τί ποτε κέκτημαι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἀλλ' ὅτι ὁ θεός με ἔστησεν οἰκονόμον. ἐν οἷς ποτε εἴασεν αὐτῷ κληρονομίαν σχολαστικός τις ὀλίγα νομίσματα καὶ ἱμάτια, καὶ εὐθὺς διέδωκεν αὐτὰ μοναστηρίοις, τὰ δὲ ἱμάτια τοῖς πένησιν· ὀλίγα δὲ ἐκ τῶν ἱματίων κατελείφθη. καὶ λέγει τῷ ἀδελφῷ τῷ παρεστῶτι αὐτῷ· Ὕπαγε, ἅπλωσον αὐτά, ἵνα μὴ βρωθῶσιν ὑπὸ σητῶν. ὁ δὲ ἀδελφὸς τινάξας | αὐτὰ λέγει τῷ ἀββᾷ Ὑπατίῳ, ὅτι Κέλευσόν μοι ἐνδῆσαι αὐτὰ μετὰ σινδόνης, ἵνα μὴ βρωθῶσιν· ὁ δὲ Ὑπάτιος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων· Ἄξιος εἶ ἐπιτιμίας, ὅτι εἶπες· Ἐνδήσω αὐτὰ εἰς τὸ ἀποθέσθαι, καὶ οὐ μᾶλλον· Δίδωμι αὐτὰ τοῖς πτωχοῖς. ὁ δὲ ἀδελφὸς ἰδὼν τὴν φιλοπτωχίαν αὐτοῦ πάνυ ὠφελήθη.

σχολαστικὸς δέ τις ἀκούσας περὶ τοῦ ἁγίου Ὑπατίου καὶ ὢν πάνυ χριστιανὸς ἐγνώσθη αὐτῷ καὶ γέγονεν αὐτῷ ἐνδιάθετος φίλος· ἦν γὰρ ποθῶν τὸν θεὸν καὶ τιμῶν τοὺς εὐσεβεῖς ἄνδρας. εἶχεν δὲ οὗτος καὶ ἄλλους ἀδελφοὺς τρεῖς, ὁμοίως καὶ αὐτοὶ σχολαστικοί· ἐξ αὐτῶν δὲ οἱ δύο οὔπω εἰλήφεισαν τὸ βάπτισμα. γνοὺς δὲ ἀπὸ συνέσεως ὅτι μέγιστός ἐστιν ἐν φιλοθεΐᾳ ὁ Ὑπάτιος καὶ

109, 17 ὀλυμπία P εἰδολωμανίαν V 24 ἴασεν V ἔασεν b αὐτῷ om Vb 26 τοῖσ fort ex αὐτοῖσ P 27 κατεληφθη sine acc. P

110, 1 αὐτὰ om P 6 εἰδὼν Vb 10 αὐτῶ ex αὐτὰ (?) P¹ 11 εὐλαβεῖσ Vb οὔτωσ pr V¹ 13 οἱ addit mg P¹

κεκόσμηται πίστει καὶ ἀρετῇ, ἀπέρχεται καὶ φέρει τοὺς ἑαυτοῦ ἀδελφούς. οἳ δὲ λέγουσι τῷ ἀββᾷ Ὑπατίῳ | πειράζοντες αὐτόν, ὅτι Παρθένος τις ἐλευθέρα βούλεται b
παρὰ σοὶ ξενίδιον λαβεῖν καὶ μεῖναι σήμερον. ὁ δὲ ἀββᾶς Ὑπάτιος γνοὺς τὸ πᾶν διὰ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ λέγει αὐτοῖς· Καὶ ξενίδιον ἔνι καὶ ἡμεῖς δεχόμεθα. ῥᾳδίως δὲ γυναικὶ οὐ συνετύγχανεν ὁ Ὑπάτιος. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι Εἰ δέξεται ἡμᾶς ἡ ἁγιωσύνη σου, βουλόμεθα τοῦ θεοῦ παρέχοντος διὰ τῶν χειρῶν σου λαβεῖν τὸ ἅγιον βάπτισμα. ἦσαν γὰρ πάνυ ὠφεληθέντες ὑπὸ τῆς νουθεσίας αὐτοῦ, ἀκούσαντες καὶ τὸν βίον αὐτοῦ παρὰ τοῦ προτέρου αὐτῶν ἀδελφοῦ. εὐθὺς οὖν ὁ Ὑπάτιος εὐχαριστῶν τῷ κυρίῳ ἐδίδου αὐτοῖς ἀναγινώσκειν καὶ ἔλεγεν· Καθ' ἑκάστην, τεκνία, σπουδάσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν σῶσαι, ὅτι αὐτὸ κέρδος ἔχετε ἀπὸ τοῦ κόσμου· τὰ γὰρ ἄλλα πάντα ὧδε μένουσιν. ἦσαν γὰρ σφόδρα εὔποροι σεμνῶς βιοῦντες.

ὡς οὖν ἐβάπτι|σεν αὐτούς, τοσοῦτον εἰς τὸν ἕνα ἐξ 111
αὐτῶν ἐξεχέθη ἡ χάρις τοῦ θεοῦ, ὡς νοῆσαι τοὺς παρεστῶτας ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἡρπάγη ἐν τοῖς οὐρανοῖς· πρὶν ἢ γὰρ τοῦ ἐπινεῦσαι αὐτὸν εἰς τὸ βαπτισθῆναι,

110, 15 cf. III Macc. VI 1 28 cf. Marc. VIII 35 Luc. IX 24 XVII 33
111, 2 cf. Ps. XLIV 3 3 II Cor. XII 4 Apoc. XII 5

110, 16 οἱ δὲ Vb: καὶ P 17 αὐτὸν b: αὐτῷ V om P τις παρθένος Vb 18 ξενείδιον P δὲ] καὶ b 20 ξενείδιον PV 22 αὐτῷ om P ἁγιοσύνη b 24 ὀφεληθέντεσ PV: ὀφειληθέντες b 25 ἀκούσαντεσ... αὐτοῦ Vb: καὶ τὸν βίον ἀκούσαντεσ P 28 ἔλεγον P τέκνα Vb 29 ἡμῶν P αὐτὸ b: αὐτῷ PV
111, 4 πρινὴ Vb αὐτὸν ex αὐτοὺσ V[1]

ἐμεγαλαύχει ἐν τοῖς τοῦ βίου πράγμασι διάγων. ὅτε δὲ ἐβαπτίσθη, τοσοῦτον ἐπληρώθη κατανύξεως ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ὡς εὐθὺς ἀποτάξασθαι πᾶσιν τοῖς τοῦ κόσμου πράγμασι καὶ μηδὲν ἄλλο μεριμνᾶν εἰ μὴ πῶς ἀρέσῃ τῷ θεῷ· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας εὐχόμενος καὶ κλαίων καὶ ἡμᾶς εἰς κατάνυξιν ἔφερεν· ἐταπεινοφρόνει δὲ καὶ ἡγεῖτο ἑαυτὸν ἔσχατον πάντων. καὶ ὁ ἅγιος Ὑπάτιος ἠγάπα αὐτόν, καὶ ἰδὼν τὴν μεταβολὴν τὴν ἐξ ἁγίου πνεύματος γενομένην ἐβουλήθη κατασχεῖν αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ· ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν ἀπελθεῖν καὶ σῶσαι τὴν αὐτοῦ γαμετήν. ὁ δὲ Ὑπάτιος εἶπεν αὐτῷ· Ἐὰν ἀπέλθῃς,
b εὐ|θέως χειροτονοῦσί σε πρεσβύτερον. καὶ καθὼς εἶπεν αὐτῷ, οὕτως καὶ ἐγένετο, καὶ χειροτονηθεὶς μετὰ τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς ἀπετάξατο, καὶ συνῴκησαν μετ' ἀλλήλων ἁγνῶς ὡς δύο ἀδελφοί. καὶ ζηλώσας τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ὑπατίου εὐλαβῶς διῆγεν, ὡς πάντας ὠφελεῖσθαι εἰς αὐτόν, καὶ βουλόμενος μιμήσασθαι τὸν ἀββᾶν πόθῳ κινούμενος ᾔτησεν ἐγγραφῆναι τὸν βίον τοῦ ἀββᾶ. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ κατηξιώθη πρεσβυτερίου, καὶ ὁμοθυμαδὸν κατοικοῦντες ἐκτενῶς ἐδούλευσαν τῷ θεῷ.

πόσοι δὲ καὶ ἄλλοι μόνον ἰδόντες τὸν Ὑπάτιον πόθον ἔλαβον τοῦ βαπτισθῆναι ὑπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ; πόσους δὲ καὶ ἀπὸ αἱρέσεων καὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἐπέστρεψεν, καὶ μοναχοὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐγίνοντο καταφρονοῦντες τοῦ κόσμου; πόσοι χειμαζόμενοι ἐν πράγ-
112 μασι κατέ|φυγον πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ

111, 5 ἐμεγαλαύχη Vb 7 κόσμου P: βίου Vb 8 ἄλλον b ἀρέσει P 10 ἐταπεινωφρόνει Vb 14 ἑαυτοῦ b 18 ἀπετάξατο om Vb συνοίκησαν V 20 ὀφελεῖσθαι P, Vb 25 μόνον om Vb 27 ἀιρέσεω[ν] cum ras P[1] 28 πολλοὶ om Vb ἐγένοντο b 112, 1 κατέφευγον Vb καὶ πρὸς αὐτὸν om P

βοηθείας ἐτύγχανον; πᾶσι γὰρ περιβόητος γενόμενος παρὰ πάντων ἠκούετο. τίς γὰρ ξένος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν καὶ οὐκ ἀνεπαύετο; ἢ τίς λυπούμενος οὐ παρεμυθεῖτο; τοῖς γὰρ πάσχουσι συνέπασχεν καὶ τοῖς ὀλιγωροῦσιν ἐν τῇ ἀσκήσει προθυμίαν ἐδίδου· ὁρῶντες γὰρ πάντες γέροντα αὐτὸν καὶ οὕτως ἀγωνιζόμενον προθυμίαν ἐλάμβανον. περὶ δὲ τραυματικῶν ἢ χωλῶν ἢ τυφλῶν ἢ παραλυτικῶν ἢ ἀρρώστων, ὅσους ὁ κύριος ἰᾶτο διὰ τῶν εὐχῶν αὐτοῦ, οὔτε ἐξηγήσασθαι τὸ καθ' ἓν δυνατόν.

ἀκούσαντες δὲ περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ δύσει καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ ἔγραφον αὐτῷ ὡς πατρί, καὶ εὐλογίας ἀπέστελλον αὐτῷ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ Αἰγύπτου καὶ Συρίας καὶ Ῥώμης Ἀσίας τε καὶ Θεσσαλονίκης· πάντες οἱ ἀρχιμανδρῖται καὶ ἐπίσκοποι καὶ ἄνδρες εὐλαβεῖς ἐκ | b τῆς ἐρήμου ηὔχοντο ἀντίγραφα δέχεσθαι παρ' αὐτοῦ καὶ εὐλογίας. ὃ δὲ ἀντέγραφεν παρακαλῶν πάντας, ἵνα εὔχωνται ὑπὲρ αὐτοῦ ὅπως μετὰ καλοῦ περάσωμέν, φησίν, τὸν αἰῶνα τοῦτον.

ὁ δὲ εὐσεβέστατος βασιλεὺς Θεοδόσιος δεύτερον θεασάμενος αὐτὸν περιεπλάκη ἀσπαζόμενος αὐτὸν καὶ λέγων· Καθὼς ἤκουσα οὕτως καὶ εἶδον. πυκνότερον δὲ ἔγραφεν ὡς πατρὶ καὶ παρεκάλει τοῦ ἀντιγράφειν αὐτῷ, καὶ ἀντέγραφεν αὐτῷ τὴν εὐχὴν ταύτην ὡς χριστιανῷ· Δώῃ σοι κύριος ἐν τελείᾳ καρδίᾳ ʿἐκζητεῖν τὰ δικαιώματα

112, 26 cf. I Paral. xxviii 9 Ps. cxviii 56. 94

112, 5 ὀλιγοροῦσιν PVb 7 ἀγονιζόμενον V 12 δὲ] καὶ b 14 αὐτῷ om P 16 ἀρχιμανδρίται Vb καὶ οἱ ἐπίσκοποι Vb 19 εὔχονται Vb φησίν om P 21 Θεοδώσιοσ V 23 ποικνότερον V 24 αὐτὸν Vb αὐτὸν τοῦ ἀντιγράφειν b

αὐτοῦ᾽. αἱ δὲ τρεῖς βασίλισσαι αἱ ἀδελφαὶ τοῦ βασιλέως ποθήσασαι ἰδεῖν τὸν Ὑπάτιον ἔρχονται πλησίον τοῦ ἀποστολείου εἰς τὸ παλάτιον καὶ δηλοῦσιν αὐτῷ· Ἐλθὲ ἵνα σε ἴδωμεν, ἢ ἐρχόμεθα ἡμεῖς πρὸς σέ, ἵνα εὐλογη-
113 θῶμεν. ὃ δὲ ἀναγκασθεὶς ὅτι τὸν Χριστὸν ἀγαπῶ|σιν ἀπῆλθεν, καὶ ὠφελήσας αὐτὰς διὰ τῆς νουθεσίας αὐτοῦ καὶ εὐχὴν ποιήσας εὐλόγησεν αὐτὰς καὶ ἀνεχώρησεν.

ἄλλοι σχολαστικοὶ δύο ἐγνώσθησαν αὐτῷ καὶ ἐσύχναζον ὡς πρὸς πατέρα, θαυμάζοντες αὐτοῦ καὶ τὴν σύνεσιν καὶ τὸν βίον. οἵτινες διηγήσαντο ἡμῖν πολλὰ θαυμάσια τοῦ θεοῦ ἑωρακέναι ἐν τῷ ἀνδρί. ἐξ ὧν τινες καὶ τοῦτο ἔλεγον, ὅτι Ἀπήλθομεν εἰς τὸ ἴδιον χωρίον, παιδίον δὲ δουλάριον αὐτῶν ἔκρουσε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐν ξύλῳ ὡς τὰς σάρκας σὺν τῷ ὀφθαλμῷ κρέμασθαι εἰς τὸ ἐκπεσεῖν· κλαιόντων δὲ πάντων τί ποιῆσαι οὐκ ἦν. εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν σύνδουλος λέγει· Φέρετε εὐλογίαν τοῦ ἁγίου Ὑπατίου, καὶ ἰᾶται ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ. ἀποστείλαντες δὲ καὶ λαβόντες εὐλογίαν παρὰ τοῦ ἁγίου ἤγαγον, καὶ βρέξαντες ἐν ὕδατι ἐπέδησαν τὸν
b ὀφθαλμὸν αὐτοῦ καὶ τῇ ἐπαύριον | λύσαντες εὗρον αὐτὸν ὑγιῆ καὶ ὁλόκληρον ὡς τὸν ἄλλον αὐτοῦ ὀφθαλμόν, καὶ πάντες ἐδόξαζον τὸν θεόν.

καὶ ἄλλοι πολλάκις διηγήσαντο, ὅτι μακρὰν εὑρεθέντες καὶ κινδύνοις περιπεσόντες διὰ τῶν εὐλογιῶν τοῦ ἁγίου Ὑπατίου ὁ κύριος ἔσωσεν αὐτούς.

112, 27 βασίλε·σσαι V 30 εἴδωμεν V
113, 2 ὀφελήσασ P 6 σύναισιν V post ἡμῖν XXVI fere litterae erasae in V 7 ἑορακέναι P 8 ἀπήλθωμεν Vb χωρεῖον P 10 σὺν τῶ ὀφθαλμῶ P: τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ b τῶν ὀφθαλμῶν V[1] sed αὐτοῦ V[1] mg 13 ἁγίου om P 15 ἐπέδεσαν b 17 ὀφθαλμῶν pr V[1]

εἷς γάρ ποτε ναυαγήσας καὶ διασωθεὶς σὺν τοῖς ἀνθρώποις (τὰ γὰρ τοῦ πλοίου ἀπώλετο πάντα), δύο τινὲς ἐξ αὐτῶν τῶν ναυτῶν ἐδράξαντο δύο πρησώρια ὁλοσηρικῶν, ἐζήτουν δὲ τίνος ἐστίν. τότε λέγει ὁ ἄνθρωπος· Λύσατε, καὶ ἐὰν εὑρεθῶσιν εὐλογίαι τοῦ ἁγίου Ὑπατίου, ἐμά ἐστιν. καὶ λύσαντες εὗρον οὕτως καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, ὅτι οὐκ ἐβράχη εἰ μὴ ἓν ἱμάτιον.

πλησίον δὲ τῆς μονῆς στάβλος ὑπάρχει, ἐν ᾧ εἰσιν οἱ ἵπποι τοῦ δρόμου, καὶ εἰσελθὸν δαιμόνιον ἐφόνευεν τοὺς ἵππους· ὁ δὲ σταβλιστὴς ἦλθεν βοῶν καὶ προσπίπτων τῷ ἁγίῳ Ὑπατίῳ· ὁ δὲ εὐλογήσας ὕδωρ δέδωκεν αὐτῷ λέγων· Ῥᾶνον ἐν | τῷ οἴκῳ καὶ εἰς τοὺς ἵπ- 114
πους. δοὺς δὲ αὐτῷ καὶ εὐλογίαν εἶπεν· Κρέμασον αὐτὴν ἐν τῷ οἰκήματι καὶ ὁ δαίμων φεύξεται. ἀπελθὼν δὲ ἐκεῖνος καὶ ποιήσας ὡς ἐκελεύσθη παρὰ τοῦ ἁγίου, οὐκ ἔτι ἄλλο ζῶον ἀπέθανεν τοῦ δαίμονος ἀποδράσαντος.

πολλοὺς δὲ καὶ τῶν χωρικῶν εἰς τοὺς οἴκους εἰσελθὸν δαιμόνιον ἔθλιβε σφοδρῶς ἀποκτένον ἢ βοῦν ἢ πρόβατον. οἱ δὲ χωρικοὶ εὐθέως ἦλθον πρὸς αὐτὸν κλαίοντες, ὅπως ἀπελθὼν ποιήσῃ εὐχήν· ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ καὶ εὐχὴν ποιήσαντος ὁ κύριος ἰάσατο αὐτούς.

μετὰ δὲ πολὺν χρόνον τοῦ ἐξορισθῆναι Νεστόριον ἤρχοντο πολλάκις καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ κληρικοὶ καὶ εὐ-

113, 23 δύο δέτινεσ P 24 ἐκ τῶν omisso αὐτῶν P 25 ὁλοσιρίκων PV εἰσίν Vb 27 ἐμαί b 29 σταῦλος b ὑπῆρχεν Vb 30 εἰσελθὼν PV ἐφόνευσεν P 31 σταυλιστής b σταβληστὴσ PV 32 Ὑπατίῳ om b ἔδωκεν P

114, 2 δὲ] καὶ b 7 εἰσελθὼν P 8 ἀποκτένων PV 9 οἱ... αὐτὸν Vb: εὐθέωσ δὲ ἤρχοντο πρὸσ τὸν ὑπάτιον P 10 ἀπελθόντος... 11 ὁ Vb: καὶ ἀπερχόμενοσ ηὔχετο. καὶ P 11 ἰᾶτο P 12 πολλὺν V 13 κληρικοὶ καὶ om b

λαβεῖς ‚ἀσκηταὶ καὶ ἡρώτων αὐτόν, εἰ δυνατὸν ἐλθεῖν Νεστόριον ἐν Κωνσταντίνου πόλει· ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν· Εἰ ἔστι καιρὸς τοῦ ἀντιχρίστου, δεῖ Νεστόριον
b ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντίνου πόλει, εἰ δὲ | καιρὸς οὐκ ἔστιν τοῦ ἀντιχρίστου, οὐδὲ Νεστορίου τοῦ ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντίνου πόλει· ἡ γὰρ διδαχὴ Νεστορίου προετοιμασία τοῦ ἀντιχρίστου ἐστίν. ὄντως γάρ, ἀδελφοί, ἐρυθριῶ τὴν ἀσέβειαν τῶν τὰ ἐκείνου λαλούντων καὶ τὰ ἀκατάληπτα οἰομένων· ʻτολμηταί, αὐθάδειςʼ ʻἃ οὐχ ἑωράκασιν ἐμβατεύοντεςʼ Νεστόριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, εἰς οὓς ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ γρηγορήσει ʻκαὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάξειʼ, ἐὰν μὴ ἐπιστρέψωσι καὶ μετανοήσωσιν ἐκ τῆς ἀπάτης αὐτῶν τῆς παρανόμου· ἡμᾶς δὲ γένοιτο ʻπεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺςʼ τῆς διανοίας ἔχοντας βαδίζειν ἐπὶ τὴν ἀληθῆ τρίβον καὶ τὴν πίστιν ἣν παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπόστολοι κατέχειν, προσκυνοῦντες ʻἕνα θεὸν ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν· ἓν γὰρ θέλημα, μία δύναμις, μία θεότης,
115 μία βασιλεία πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου | πνεύματος, ἥ τε τοῦ μονογενοῦς ἐνανθρώπησις ἀληθὴς σαρκωθέντος ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου κατὰ τὴν τῶν πατέρων εὐσεβῆ παράδοσιν καὶ ἐν σαρκὶ φανερωθέντος ἡμῖν καὶ θαύματα ἐργασαμένου θεῖα καὶ παράδοξα καὶ παθόντος σαρκὶ τὸν ὑπὲρ ἡμῶν σταυρόν τε καὶ θάνατον καὶ συναναστήσαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ τοὺς ὑπὸ ἁμαρτιῶν κατερραγμένους καὶ ἀναγαγόντος ἡμᾶς

114, 22 II Petr. II 10 Col. II 18 23 cf. Baruch II 9 24 II Petr. II 3 25 cf. Act. III 19 26 Eph. I 18

114, 18 νεστορίου P: νεστόριον Vb 22 τολμηταί P: τολμῆσαι Vb ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων T ἑοράκασιν P 24 γρηγορίσει Vb 28 τρῖβοσ P
115, 2 ἐνανθρώπισισ V 4 παράδωσιν V 8 ἀπὸ P

εἰς τὴν πρώτην μακαριότητα᾽. οἱ μὲν οὖν ἀκρύοντες ἔχαιρον καὶ ἠσπάζοντο αὐτὸν καλῶς διδασκόμενοι.

ποτὲ δὲ ἀπιόντος αὐτοῦ ἐν κυριακῇ εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους εὑρέθη τις γυνὴ ξένη βοῶσα καὶ ἐλεγχομένη, καὶ ὁρκίζουσα ἔλεγεν· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὦ Ὑπάτιε, μή με βασανίσῃς. καὶ εἰσελθοῦσα ἕως τοῦ προθύρου ἔμεινεν συγκλῶσα ἑαυτὴν ἕως ἀπολύσεως· καὶ εὐθέως | ἐξελθὼν b
ἐσφράγισεν αὐτὴν ποιήσας εὐχήν· ἐκείνη δὲ πεσοῦσα εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἡσυχάσασα μίαν ῥοπὴν ἀνέστη σωφρονοῦσα τοῦ θεοῦ τὴν ἴασιν αὐτῇ παρασχόντος διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ ἁγίου.

ἄλλός τις νεώτερος ὀνόματι Ἀλέξανδρος ἠνέχθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς κλαίοντος καὶ παρακαλοῦντος τὸν ἅγιον περὶ τοῦ ἰδίου υἱοῦ. ὁ δὲ λέγει· Ἔασον αὐτὸν παραμεῖναι ἐν τῷ μοναστηρίῳ. παραμείναντος δὲ αὐτοῦ ἡμέρας τεσσαράκοντα δυσεκβάτως εἶχεν ὁ δαίμων ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ· τέλος προσευξαμένου τοῦ ἁγίου ἐξῆλθεν ὁ δαίμων ἐκλαλήσας μεγάλα.

ἄλλον πάλιν νεανίσκον ὀνόματι Στέφανον ἤνεγκεν ἡ ἰδία μήτηρ δεινῶς ὑπὸ δαίμονος ἐλαυνόμενον· οὐ γὰρ ἠδύνατο παραμένειν ἐν ἑνὶ τόπῳ πλαζόμενος εἰς ἀτοπίας· τοσοῦτον γὰρ ἦν δυνατός, | ὡς περιγίνεσθαι αὐ- 116
τὸν δέκα ἀνδρῶν καὶ τὰς ἁλύσεις ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ὡς ξύλα συντρίβειν. παραμείνας δὲ ἐν τῷ μοναστηρίῳ καὶ ὑγιὴς γενόμενος διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ ἀπελθὼν πάλιν εἰς τὰς νεωτερικὰς ἀταξίας τοῦ

114, 29—115, 9 confessio fidei ex symbolo CPolitano a. 381 (Mansii Conc. VII 957b) ducta

115, 13 σοί b: σὺ PV ὦ in ras V1 15 ἑαυτὴν om b 24 αὐτοῦ om P ἡμέρας om b 28 ἡ μήτηρ ἡ ἰδία αὐτὸν δεινῶσ P 29 πελαζόμενος PVb 116, 5 τοῦ κόσμου om P

κόσμου περιεπάτει. ὅθεν ἐπέστρεψεν πάλιν ἐπ' αὐτὸν ὁ δαίμων, καὶ πάλιν δήσαντες αὐτὸν ἔφερον πρὸς τὸν ἅγιον· ὅντινα ἰᾶτο ὁ θεὸς διὰ τῆς παρακλήσεως τοῦ ἁγίου. τοῦτο δὲ ἐποίησεν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον, ὡς διαβῆναι τετραετῆ χρόνον. ὕστερον δὲ ἐπεχείρησεν ὁ δαίμων καὶ φόνον ποιῆσαι· σκάμνον γὰρ μέγαν ἐπάρας κοιμωμένων τῶν ἀδελφῶν εἰς τὸ μεσημβρινόν, κατὰ κεφαλῆς ἠβούλετο κρούειν· ἀλλ' ὁ κύριος οὐ συνεχώρησεν αὐτῷ· 'φυλάσσει γὰρ κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ'· εἷς γὰρ τῶν νεανίσκων ἐξυπνίσας ἐκράτησεν αὐτὸν καὶ θορύβου γενο-
b μέ|νου ἔδησαν αὐτὸν μόλις τριάκοντα ἕξ· ὃς ἐξ αὐτῶν ἔδακεν δύο, τοῦ ἑνὸς τὸν βραχίονα καὶ τοῦ ἄλλου τὸν δάκτυλον ἀπέτεμεν. ὁ δὲ κύριος διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ δούλου αὐτοῦ Ὑπατίου κἀκεῖνον εἰς τέλος ἰάσατο καὶ οὐκ ἔτι ἐπλησίασεν αὐτῷ ὁ δαίμων, καὶ τοὺς δαχθέντας ἐθεράπευσεν.

ἄλλον ἄγροικον ὀνόματι Τρύφωνα ἤνεγκαν σεσηπότα ἔχοντα τὸν πόδα πρὸς τὸ θεραπευθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἁγίου· ὁ δὲ δοῦλος τοῦ θεοῦ προσκαλεσάμενος ἔμπειρον ἰατρόν, ὅπως δι' ἐπιστήμης τὸ ὀστέον τὸ λεγόμενον καλαμίσκον ἐκκόψῃ, ἐκείνου δὲ λέγοντος· Μᾶλλον ἀποκόψωμεν τὸν πόδα ἀπὸ τοῦ γόνατος, ὁ Ὑπάτιος ἐπευξάμενος κελεύει τὸ ὀστέον ἀρθῆναι. λαβὼν οὖν ὁ ἰατρὸς τέρετρον καὶ σφῦραν ἔκοπτε τὸ ὀστοῦν καὶ ψόφον ἀπε-

116, 6 II Thess. III 6; 11 14 Ps. XCVI 11

116, 12 μέγαν P: μέγα Vb κοιμομένων V 13 ἐβούλετο Pb 14 συνεχώρισεν V 17 μόλισ ἔδησαν αὐτὸν λϛ Vb 23 Τρίφωνα b ἤνεγκεν b 27 καλαμῖσκον P: καλαμίσκων pr V1 ἐκκοψει V 28 εὐξάμενοσ Vb 30 σφύραν PVb

τέλει· ὁ δὲ ἄγροικος πονῶν ἔλεγεν· Τί μοι ποιεῖτε; ὁ
δὲ ἰατρὸς χαριέντως λέγει αὐτῷ· Ποδάριόν σοι | ποιοῦ- 117
μεν χωρὶς ὀστέου. καὶ ἄραντες τὸ ὀστοῦν ἀπὸ τοῦ
ἀστραγάλου, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ὁ κύριος ἰάσατο αὐτὸν
ἔχοντα τὸν πόδα χωρὶς ὀστέου· ἔτρεχεν δὲ ὡς πάντες
καὶ ἔκαμνε πλέον τῶν ἄλλων, καὶ οὐδὲν ἐνεπόδιζεν
αὐτόν, ὡς πάντας τοὺς ὁρῶντας δοξάζειν τὸν θεόν.

ἄλλοτε πάλιν λάκκον ὤρυγον οἱ ἀδελφοὶ δύο ὀργυιῶν τὸ βάθος καὶ ἀνενεγκόντες λίθον μέγαν, οἷον αἴρουσιν ὀκτὼ ἄνδρες, καὶ ἐξ ἄκρου ἀποθέμενοι ἀπέπεσεν ὁ λίθος καὶ συνέλαβε δύο ἀδελφοὺς κάτω ἐν τῷ λάκκῳ. παρεστὼς δὲ ὁ ἅγιος Ὑπάτιος καὶ θεασάμενος τὸ γεγονὸς ἐν τῷ καταπίπτειν αὐτοὺς ἀνέκραξε λέγων· 'Εὐλογητὸς κύριος'· καὶ οὐδὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐβλάβη ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ σύνολον, εἰ μὴ μόνον ὁ εἷς ἔβρεξεν τὰ ἱμάτια· ὕδωρ γὰρ ἦν ἐν τῷ λάκκῳ, δι' ὃ καὶ ὀρύγοντες εὗρον καὶ
τὸν λίθον. τὸ δὲ ὕδωρ ἤυρισκον, ὅπως ἀρδεύοιτο | αὐ- b
τῶν ὁ κῆπος.

ἄλλός τις στρατευόμενος σκρινιάριος τῶν ἐπάρχων ὀνόματι Ἐγέρσιος, μέσην ἡλικίαν ἔχων Ἕλλην ὑπῆρχεν· βουλόμενος δὲ ὁ θεὸς σῶσαι αὐτὸν οἰκονομεῖ ἀπολέσαι αὐτὸν χαρτία· καὶ ἦν ἀκούων περὶ Ὑπατίου καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν προσπίπτων αὐτῷ καὶ λέγων· Εὖξαι, ἵνα εὑρεθῇ τὰ χαρτία, καὶ πιστεύω τῷ θεῷ· ἐπεὶ ἐὰν

117, 12 Luc. I 68

117, 1 χαριεντῶσ P πόδα σοι P 5 ἔκαμ[ν]ε e ras P ἐνεμπόδιζεν Vb 7 ὤρυγαν V, b ὀργυῶν V, b 8 μέγα V 13 ἐβλάβει Vb 15 δι' ὃ] διὸ PVb ὠρύγοντεσ Vb: ὀρυγέντεσ P 16 ἀρδεῦοι b 21 post Ὑπατίου extremo uersu nota particulae καὶ deleta uocem ipsam omnibus litteris scripsit V[1]

μὴ εὑρεθῇ, φυγῇ χρῶμαι ἢ ἄλλό τι κακὸν ἐπινοῶ, ἵνα
μὴ ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος ἀναιρεθῶ. ὁ δὲ ἐνουθέτησεν αὐ-
τὸν παραινέσεσι καὶ εὐξάμενος τῷ θεῷ λέγει αὐτῷ· Ὕ-
παγε, ἀπαντήσει γάρ σοι ἄνθρωπος λέγων ὅτι εὕρηνται
οἱ χάρται, καὶ εὐθὺς ὡς συνετάξω τῷ θεῷ, ποίησον καὶ
γενοῦ χριστιανός. ὡς οὖν ἀπῆλθεν τρία σημεῖα, ἤδη
μέλλων περᾶν ἤκουσεν ὅτι ηὕρηνται τὰ χαρτία· κατε-
δίωκεν γὰρ αὐτὸν ἴδιος αὐτοῦ ἄνθρωπος νομίσας ὅτι
118 ἀπέδρα, καὶ ἀπαντήσας ἀπήγγειλεν | αὐτῷ, ὅτι εὕρηνται
οἱ χάρται· ἐκεῖνος δὲ περιχαρὴς γενόμενος ἀνέκαμψεν
πρὸς τὸν Ὑπάτιον εὐχαριστῶν τῷ κυρίῳ, καὶ οὐ μόνον
ἐπίστευσε τῷ θεῷ καὶ ἐβαπτίσθη, ἀλλὰ καὶ ἀπετάξατο·
στήσας γὰρ ἴδιον ἄνθρωπον εἰς τὸ σκρινίον αὐτὸς σε-
μνὸν βίον καὶ εὐλαβῆ διῆγεν· καὶ γενόμενος ξενοδόχος
ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας ἐξενοδόχει καὶ μονάζοντας καὶ πτω-
χοὺς ἱκανούς, τὴν τροφὴν ἀπονέμων ἐξ ὧν ἔδωκεν αὐτῷ
ὁ θεὸς ἐν τῇ στρατείᾳ.

ἄλλοτε πάλιν ἀρχιμανδρίτης τις ὀνόματι Ἀλέξανδρος
ἐλθὼν ἐκ τῆς ἀνατολῆς καὶ σὺν αὐτῷ ἀδελφοὶ ὡς ἑκα-
τὸν ᾤκησαν ἐν τῇ πόλει. καὶ ἡ πολιτεία αὐτοῦ ἐπίδο-
ξος πᾶσιν ἐγένετο· ζηλωτὴς γὰρ ἦν εἰς ἄκρον, καὶ ζήλῳ
φερόμενος ἤλεγχε τοὺς ἄρχοντας, εἴ τι ἂν συνέγνω ἄτο-
πον. ἐκεῖνοι δὲ μίαν βουλὴν ποιήσαντες ἐξώρισαν αὐ-
b τόν, | ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. ἐκεῖνος δὲ
ἅμα τοῖς ἀδελφοῖς ἐξελθὼν ἐκ τῆς πόλεως ἔρχεται καὶ
καταφεύγει εἰς τοὺς ἀποστόλους πλησίον τῆς μονῆς
Ὑπατίου. καὶ ἀποστέλλει ὁ ἐπίσκοπος ὄχλους διὰ τὸ
κέλευσμα τῶν ἀρχόντων, ἵνα διώξωσιν αὐτοὺς ἐκεῖθεν.

117, 25 ἐνουθέτισεν V 30 εὕρηνται Vb
118, 2 αἱ b 5 ἴδιον ἄνθρωπον Vb: ἄν̄ον εἰσ ἴδιον πρόσ-
ωπον P σκρινεῖον PVb 10 ἄλλο τε V, b

οἱ δὲ ὄχλοι ἐλθόντες καὶ τοὺς ἀδελφοὺς σὺν τῷ Ἀλε-
ξάνδρῳ δείραντες ἐξέβαλον τοῦ ἀποστολείου, τοὺς δὲ
καὶ ἐτραυμάτισαν. βαστάζοντες λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ τὸν
ἀββᾶν αὐτῶν, διέβαινον πλησίον τοῦ μοναστηρίου, οὐ
γὰρ ἠδύνατο περιπατεῖν διὰ τὰς πληγάς. παριόντων
οὖν αὐτῶν, ἐκεῖσε ἐξελθὼν ὁ Ὑπάτιος ἐπέσχεν αὐτούς·
εἰσαγαγὼν οὖν πάντας ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἀνεκτήσατο
καὶ τὰ τραύματα ἐθεράπευσεν. ὁ δὲ ἐπίσκοπος Χαλκη-
δόνος ἀποστέλλει λέγων τῷ Ὑπατίῳ· Ὅτι ἐδέξω Ἀλέ-
ξανδρον, αὔριον σὺν αὐτῷ διωχθῆναι | ἔχεις. ὃ δὲ λέγει 119
τῷ ἀποσταλέντι· Εἰπὲ τῷ ἐπισκόπῳ· Οὕτως ἔσται ʽὁ
ἁπτόμενος αὐτοῦ, ὡς ὁ ἁπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ αὐτοῦʼ. τῇ οὖν ἕωθεν ἀποστέλλει ὁ ἐπίσκοπος
δεκανοὺς τῶν μαρτυρίων καὶ πτωχοὺς καὶ ἐκ τῶν ἐρ-
γαστηρίων τινὰς καὶ κληρικοὺς καὶ βούρδονας δύο, ἵνα
καθίσαντες ὁδεύσωσιν εἰς τὴν ἐξορίαν. οἱ δὲ ἄγροικοι
λυπηθέντες ἀποστέλλουσι πρὸς τὸν Ὑπάτιον λέγοντες·
Κέλευσον καὶ συναχθέντες διώξομεν αὐτούς. ὃ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἐάσατε, τέκνα, εἰ γὰρ οὐκ ἔστιν ἀπὸ θεοῦ δι-
ωχθῆναι ἡμᾶς, ὁ θεός μου διώξει αὐτούς. ὡς δὲ ἑτοι-
μάσθησαν οἱ ἀδελφοὶ ἀμφότεροι, καὶ ἐβούλετο ἕκαστος
κἂν βιβλίον ἆραι εὐλογίαν εἰς τὴν ὁδόν, ἰδοὺ δεκανὸς
ἀπὸ τοῦ παλατίου ἔφιππος, ὃς μαθὼν τὰ γινόμενα εἰσελ-
θὼν ἐν τῷ ὄχλῳ λέγει· Δότε νοτάριον καὶ χάρτην, | δότε b
ὑμῶν τὰ ὀνόματα· ἡ βασίλισσα ἀπέστειλε μαθεῖν, τίνες

119, 2 Zachar. II 8

118, 22 δήραντεσ Vb 23 βαστάζωντεσ V¹ 26 κατέσχεν P 28 χαλκηδῶνοσ V καλχηδώνοσ P χαλκοδόντος b
119, 6 βούρδονασ Vb: ἡμιόνουσ P 7 ὡδεύσωσιν Vb 8 τὸν om Vb 9 διώξωμεν Vb 13 εὐλογίαν ἆραι P 16 βασίλεισσα V

εἰσὶν οἱ διώκοντες τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ. καὶ εὐθέως ἐκεῖνοι ἀκούσαντες τὰς ὄψεις ἐνεκαλύπτοντο καὶ ἀπεδίδρασκον, ὡς μὴ ἀποληφθῆναι ἕνα ἐξ αὐτῶν. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· ‘πῶς διώξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς;’ ‘παρεμβαλεῖ γὰρ ὁ ἄγγελος κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ ῥύσεται αὐτούς’. λοιπὸν γὰρ ἕως ἡμερῶν στρατιῶται ἱκανοὶ ἐφύλαττον τὸ μοναστήριον. ὁ οὖν Ὑπάτιος χρόνον ἀναπαύσας τὰ πρόβατα σὺν τῷ ποιμένι ἀπέστειλεν. οἳ δὲ εὐχαριστοῦντες ἀπῆλθον ὡς ἀπὸ σημείων δεκαπέντε ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ ποιήσαντες μοναστήριον μέγιστον, ἐν ᾧ κατοικοῦσι τριακόσιοι ἅμα ἀσκηταὶ τὸν θεὸν δοξάζοντες ἀκαταπαύστως·

120 οὗτοι δέ εἰσιν οἱ μονάζοντες οἱ τὸ | μοναστήριον τῶν Ἀκοιμήτων οἰκοῦντες.

ἄλλός τις μαθητὴς γέγονεν τοῦ ἁγίου Ὑπατίου ὀνόματι Μακάριος. οὗτος δὲ ἐν τῷ κόσμῳ διάγων ζῆλον εἶχεν ἀλλ’ οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν, καὶ ἦν συνοικῶν περιέργοις ἀνδράσιν, ὅθεν καὶ παραλλαξίαν εἶχεν ἀσυμφανῶς εἰς τὰς φρένας, ὡς μήτε ἐκεῖνον γινώσκειν τοῦτο, ἀσυμφανὲς γὰρ ἦν. οὗτος λαβὼν τὸ ἅγιον βάπτισμα ζήλῳ καὶ πόθῳ εὐθέως κινούμενος ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐλήλυθεν καὶ ἀποταξάμενος τῷ κόσμῳ γέγονε μοναχός· καὶ τοσοῦτον ἤλασεν εἰς ἐπίμονον ἄσκησιν (ἦν γὰρ καὶ τῷ

119, 20 Deuter. xxxII 30 22 Ps. xxxIV 8

119, 18 ὄψει ἀνεκαλύπτοντο P ἀπεδίδρασκεν V 19 ὑπολ[ει]φθῆναι P ex ὑποληφθ. 23 αὐτῶν V[1] λοιπὸν ... 24 μοναστήριον om Vb 28 κατοικοῦσιν ἅμα τριακόσιοι ἀσκηταὶ ἀκαταπαύστωσ τὸν θεὸν δοξάζοντεσ P

120, 2 ἀκοιμητῶν Vb 3 τίσ V δὲ b τοῦ ἁγίου om P 4 ζήλων V[1] 6 εἶχεν καὶ ἀσ. P

σώματι πάνυ συνεστηκώς), ὡς κάμνειν αὐτὸν πρὸς τρία ὀνόματα. εἴ ποτε γὰρ ⟨δεῖ⟩ κῆπον γεωργῆσαι ἢ ἀμπέλους σκάψαι ἢ ἄλλό τι ποιῆσαι ἐπίπονον, οἱ ἐπιτήδειοι τῷ ἔργῳ εἰς τοῦτο τεταγμένοι εἰσίν, οἱ δὲ λοιποὶ τρίχινα ἐργάζονται. ἔστι δὲ ἐξ αὐτῶν ὁ μὲν καλλιγράφος, ὁ δὲ πλύτης | καὶ ῥάπτης, ἄλλος ὀστιάριος (μιᾶς γὰρ θύρας b οὔσης οὐκ ἔστιν ἁπλῶς τινα ἐξιέναι ἢ εἰσιέναι), ἄλλος ἐπὶ τῶν ζῴων τῶν ἀληθόντων, ἄλλος οἰκονόμος (καὶ εἴ που χρεία οἰκοδομήματος ἦν γενέσθαι, πάντες συνήρχοντο ἐκεῖ), ἄλλος τοῖς ἀρρώστοις ὑπηρετεῖ, ἄλλος εἰς τὸ ἀποδέχεσθαι τοὺς ξένους καὶ ἀναπαύειν. οἱ πάντες δὲ ἑβδομάδας ποιοῦντες ἀλλήλοις τὴν ὑπηρεσίαν ἀποδιδόασιν· ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ ἔργῳ ἅμα καὶ ψαλμὸν μελετᾷ καὶ τὴν εὐχὴν τῷ θεῷ ἀποδίδωσι παρεκτὸς τῆς κοινῆς τῶν πάντων λειτουργίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἁπλῶς τινα ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἔργου, οὗ προσετάγη, μεταπηδῆσαι εἰς ἄλλο, ἀλλ' ὅπου ἐκελεύσθη μένει ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ. ὁ δὲ Μακάριος, εἰς ὃ ἂν ἐπετράπη, προθύμως καὶ σπουδαίως ἐπεδίδου ἑαυτὸν τῷ μόχθῳ, ὡς ἀληθῶς τῷ θεῷ δουλεύων κατὰ τὸν λέγοντα· | 'ἐν κόποις περισσοτέρως'. 121 ἐγκρατευόμενος γὰρ πάνυ ἠγρύπνει, πολλάκις καὶ τὸ τρίτον τῆς νυκτὸς ὀρθὸς ἱστάμενος ηὔχετο· παρεκτὸς

121, 1 II Cor. xi 23

120, 12 συνετικὸσ P συν[τι]κῶσ cum ras V συστικῶς b πρὸσ Vb: ὡσ P 13 δεῖ inserendum erat γεωργίσαι V 14 ἐπίμονον b ἐπιτείδειοι V τὸ ἔργον Vb 16 δὲ P: μὲν Vb 18 ἔστιν τινὰ ἁπλῶσ εἰσιέναι ἢ ἐξιέναι Vb 19 οἰκοδόμοσ Vb 21 ὑπηρέτει P ὑπηρέτη Vb 23 ἀποδιδώασιν V 24 ἕκαστος ... 25 ἀποδίδωσι om Vb 27 μεταπηδῆσαι P: ἀπὸπηδῆσαι V, b 29 ἐπετράπει b σπουδαῖοσ V 31 π[ε]ρ[ι]σσοτερωσ cum ras P
121, 3 ὀρθὸσ P: ὀρθῶσ Vb

γὰρ τῆς κοινῆς τῶν πάντων ψαλμῳδίας καὶ ἀγρυπνίας εἰς τὸ νυχθήμερον τὸν Δαυὶδ ὅλον δεύτερον ἐμελέτα. τοσαύτην δὲ ἀγάπην εἶχεν πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ὡς μὴ ζητεῖν ποτε τὴν ἰδίαν ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ. οὕτως οὖν δουλεύων τῷ θεῷ καὶ τῆς πρώτης παραπληξίας τὴν ἴασιν παρὰ τοῦ θεοῦ ἔλαβεν. ποιήσαντος οὖν δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐν τῷ μοναστηρίῳ, μὴ δυνηθεὶς ὁ διάβολος ποθὲν αὐτὸν χειρώσασθαι, ηὗρεν αὐτὸν σαθρότερον περὶ τὴν ταπεινοφροσύνην, καὶ τοὺς πόνους τῶν ἀρετῶν ἀναμοχλεύων ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ τινὰς φαντασίας αὐτῷ προσάγων ἐπὶ σχήματι τοῦ Χριστοῦ, τέλος εἰς οἴησιν αὐτὸν ᾐχμαλώτευσεν ὑποβαλὼν αὐτῷ
b ἐν τοῖς λο|γισμοῖς, ὅτι Ὑπὲρ πάντας δίκαιος εἶ· μείζω γὰρ πάντων ἤσκησας, καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀγαπᾷ σε καὶ ἐν σοὶ κατοικεῖ καὶ διὰ σοῦ λαλεῖ τοῖς ἀδελφοῖς. χρόνου δὲ παριόντος ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ ἔγνω ὁ Ὑπάτιος καὶ τινὲς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ὅτι πλανᾶται, καὶ νουθεσίας αὐτῷ προσέφερεν. καὶ οὐκ ἐπείθετο αὐτῷ, ἀλλὰ πάντας ἐξεμυκτήριζεν· πεπόρθητο γὰρ ὑπὸ τῆς ἐναντίας δεινότητος· τοῦτο δὲ αὐτῷ συνέβη διὰ τὸ ἀδιάκριτον. τοσοῦτον οὖν ἐφρενοβλάβησεν, ὡς παρρησίᾳ ἀποκαλεῖν τὸν ἅγιον Ὑπάτιον· Ἀντάρτα τοῦ Χριστοῦ, ἡ δεξιὰ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐστίν, καὶ ὁ Ἰησοῦς δι᾽ ἐμοῦ ὁμιλεῖ καὶ ἀπεκαλύφθη μοι καὶ εἶπέν μοι ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Χιλίους σοι ἐπισκόπους χαρίζομαι, ἵνα ἄρχῃς αὐτῶν ὡς ἀρχιεπίσκοπος. ὁ δὲ Ὑπάτιος σπλαγχνιζό-

121, 6 ἔσχεν Vb 8 τῆς om b 9 ἔλαβον b 11 πόθεν Vb εὗρεν Vb 12 σαθρώτερον Vb 16 εἶ PV: ἦν b 17 καὶ post σε om b 19 exspectes προϊόντος 23 τούτω V 26 δεξιᾶ P 27 ἀπεκαλύφθει V

μενος ἐπ' αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐξέλθῃ τοῦ μοναστηρίου πλανώμενος, βάλλει αὐτῷ σίδηρα | εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, 122
ὅπως διαφυλαχθεὶς ἔλθῃ εἰς ἑαυτόν. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας λέγει ὁ Μακάριος τῷ Ὑπατίῳ· Ἀπόλυσόν με καὶ δός μοι ἕνα ἀδελφόν, ἵνα ἀπελθὼν συνάξω τοὺς χιλίους, οὓς ὑπέσχετό μοι ὁ Ἰησοῦς. ὁ δὲ Ὑπάτιος εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ μὲν ἐβουλόμην μὴ ἀπελθεῖν σε· εἰ δὲ οὐκ ἀνέχῃ, ἄλλον ἀδελφόν σοι οὐ δίδωμι, ἀλλ' εἰ βούλει ἀπελθεῖν, σὺ μόνος ἄπελθε. ἀπελθὼν οὖν εὐθέως προσῆλθεν τοῖς ἁγίοις μυστηρίοις μὴ λαβὼν εὐλογίαν μήτε κατειρηνεύσας μετὰ τοῦ πνευματικοῦ πατρός. τύπος γὰρ τοιοῦτος καὶ ἀκολουθία ἐκράτησεν, ἵνα ὁ ἐξερχόμενος τοῦ μοναστηρίου, κἂν ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἐν καταστάσει γένηται, κἂν ἐν ὁδῷ μέλλῃ ἀπέρχεσθαι, πρῶτον ἔρχεσθαι καὶ κατειρηνεύειν μετὰ τοῦ ἱερέως καὶ πατρὸς καὶ λαμβάνειν εὐλογίαν καὶ οὕτως λοιπὸν ἀνεμποδίστως καὶ ἀκηλιδώτως | προσέρχεσθαι τοῖς ἁγίοις μυστη- b
ρίοις κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ κυρίου τὴν λέγουσαν· 'ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου, πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου'. ποτὲ γάρ τις δι' ἀφροσύνην ἐκοινώνησεν μὴ λαβὼν εὐλογίαν, καὶ δεινὴν παιδείαν ἐπαιδεύθη παρὰ τοῦ θεοῦ, ἕως ὅτε ἦλθεν πρὸς τὸν Ὑπάτιον, καὶ ηὔξατο περὶ αὐτοῦ καὶ ἰάθη. ὁ δὲ ἄθλιος Μακάριος ὁ πλήρης τῶν δακρύων τῶν δούλων τοῦ θεοῦ * * χρήζων

122, 17 Matth. v 23

121, 30 αὐτῷ P: αὐτὸν Vb πλανόμενοσ Vb 122, 1 αὐτοῦ om Vb 7 ἀνέχῃς b 8 βούλῃ V, b 10 μετὰ PV: κατὰ b 12 κἂν P: καὶ Vb 13 κἂν P: ἢ καὶ Vb μέλλει P 14 κα[τ]ειρηνεύειν cum ras V 16 ἀκηλιδότωσ Vb προσέρχεται P 19 διὰ P 23 hiatum libri non indicant, intercidit fort ⟨καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ θεοῦ⟩ χρήζων om b

τέσσαρα ἔτη ποιήσας οὔτε ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα καὶ κατειρήνευσεν, οὔτε ἕνα ἐκ τῶν χιλίων συνήγαγεν. τὸ δὲ μὴ εἰρηνεῦσαι μετὰ τοῦ πατρὸς χεῖρον αὐτῷ γέγονεν πάσης βλάβης· μετὰ γὰρ ἐνιαυτὸν τῆς τελευτῆς τοῦ Ὑπατίου παιδευθέντα εἰς ἀκροτάτην ἀρρωστίαν φέρουσί τινες ἀδελφοὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ὃν κατοικτείραντες οἱ μαθηταὶ τοῦ Ὑπατίου ἐδέξαντο, ἕως οὗ ἐξετάκη καὶ τὸ
123 σαρ|κίον καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ. ἡμερῶν δὲ ὀγδοήκοντα τινὸς οὐ μετέλαβεν τροφῆς κράζων καὶ λέγων· Οἴμοι, ὅτι ἠθέτησα τὸν ἅγιον Ὑπάτιον τὸν ἐμὸν πατέρα. νήφων γὰρ τῇ ἰδίᾳ διανοίᾳ ἐβόα λέγων· Τὸν νῶτόν μου θεάσασθε, τινὲς γάρ με δεινῶς μετὰ ῥάβδων μαστίζουσιν. καὶ ταῦτα λέγων ἀπέδωκεν τὸ πνεῦμα. καὶ κατέθεντο αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν, ἐν ᾧ καθ' ἑκάστην ἡμέραν οἱ ἀδελφοὶ τὰς εὐχὰς ἐπιτελοῦσιν· ἐπειδὴ γὰρ ἀπὸ ἀδιακρισίας καὶ ἐλαφρότητος τοῦτο ὑπέστη καὶ ὡς ἄπειρος νηφάλεος οὐκ ἔστη εἰς τοὺς πολέμους, τούτου χάριν ἐσπλαγχνίσθη εἰς αὐτὸν ὁ κύριος καὶ οὐχ ὑστέρησεν αὐτὸν τῆς καλῆς ἀδελφότητος, ὅνπερ ἐλπίζομεν ταῖς πρεσβείαις πάντων τῶν ἁγίων καὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ὑπατίου ἔλεος εὑρεῖν παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ
b ἡμέρᾳ μετὰ πάντων τῶν δούλων | τοῦ θεοῦ· ἀμήν.
τοῦτο δὲ ἐμνημονεύσαμεν εἰς ἀπόδειξιν τῆς ὠφελείας τῆς οὔσης ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ· μυρίας γὰρ ἀρετὰς ἐὰν ἔχῃ τις χωρὶς ταπεινοφροσύνης, μάτην κοπιᾷ· βδέλυγμα

122, 24 καὶ omissum supplet mg P[1] 26 χείρων V γέγονεν αὐτῶ Vb

123, 1 ὀστὰ V δὲ Vb: γὰρ P 2 μετελάμβανεν P 4 θεάσ[α]σθε cum ras (fuit η) P[1] 5 με μετὰ ῥάβδων δεινῶσ βασανίζουσιν Vb 10 νηφάλεωσ P νηφαλέωσ Vb sed cf. 135, 15 11 εὐσπλαγχνίσθη Vb 12 καλῆς om Vb

γὰρ παρὰ κυρίῳ πᾶς ὑψηλοκάρδιος καὶ ἐπὶ τὴν ψάμμον οἰκοδομεῖ, καὶ ‘ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις’· ‘ἐπιβλέπει δὲ κύριος ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν’· ‘ἐταπεινώθην γὰρ καὶ ἔσωσέν με’. ἰδοὺ γὰρ ὁ ἀδελφὸς Μακάριος πῶς ἤσκησεν, καὶ ἵνα οἰηθῇ περὶ ἑαυτοῦ εἶναί τι· εἰ μὴ ὅτι τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ προέφθασεν αὐτόν, ἀπώλεσε πάντα. ὅσα οὖν καλὰ ἔργα ἐὰν ποιήσῃ τις, ἵνα λέγῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπ' ἀληθείας, ὅτι Οὐκ εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι δοῦλος τοῦ κυρίου, οὔτε ἱκανός εἰμι πρὸς ἐλάχιστον δοῦλον τοῦ θεοῦ· τὰ γὰρ ἀγαθὰ ἔργα ὁ θεὸς ποιεῖ ὁ διδοὺς τὴν χάριν καὶ καταξιῶν ἡμᾶς τοῦ γινώσκειν ποιῆσαι τὸ καλόν, ‘ὁ διδάσκων | ἄνθρωπον 124 γνῶσιν’· εἶπεν γάρ· ‘ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν’· ‘ὃ γάρ τις ποιήσει ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ κυρίου’.

Ἄλλοτε πάλιν ἑστηκότος αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ᾔσθετό τινος πικρᾶς δυσωδίας· πολλοὶ γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ἀκούοντες περὶ αὐτοῦ ἤρχοντο καὶ ἀπέλαυον τῶν ἁγίων αὐτοῦ εὐχῶν· πληρωθείσης δὲ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ὑπὸ θείας δυνάμεως ἐκάλεσε τὸν ἄνθρωπον, ἐν ᾧ ἦν ἡ δυσωδία, καὶ στήσας αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ εἶπεν· Πόθεν εἶ, καὶ τί τὸ ἐπιτήδευμά σου, καὶ τί βα-

123, 19 cf. Matth. VII 24. 26 20 Ps. CXXII 4 Ps. CI 18 22 Ps. CXIV 6
124, 1 Ps. XCIII 10 2 Ps. XXXIII 15 3 Eph. VI 8

123, 19 ψάμμων V^1 20 ἡ om Vb 24 ὅτι om P 26 λέγει b αὐτοῦ om Vb 28 τοῦ om Vb 29 ποιεῖ omissum supplet mg V^1 ὁ ante διδοὺς om b
124, 3 ἕκαστος ὃ ἐὰν ποιήσῃ T ὃ γὰρ τίσ P ἀγαθὸν om b τοῦτο VbT: τοῦτο καὶ P 7 αὐτῷ P ἀπέλαυνον P 9 ἐκέλευσεν P 10 αὐτῶν V^1

στάζεις; ὁ δὲ εἶπεν· Ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰμὶ καὶ βούλομαι χριστιανὸς γενέσθαι. ἐρευνήσας δὲ αὐτὸν ηὗρεν ἐν αὐτῷ ῥάκος ὡς ζώνης τριδακτυλιαίας καὶ ἀνετάσας αὐτόν· Τί θέλει εἶναι τοῦτο; ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην ἐν τῇ εὐχῇ σατανικῆς δυσωδίας, μόλις ὡμολόγησεν τὸ ἱμάτιον |
b αὐτὸ εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος· καὶ εὐθὺς ἐκέλευσεν αὐτὸ καῆναι. βληθέντος οὖν τοῦ ἱματίου εἰς τὸ πῦρ οὐκ ἐκαίετο, ἀλλ' ἐγένετο ὡς σκεῦος σφαιροειδές. τότε ὁ ἅγιος εὐχὴν ποιήσας μετ' ἄλλων ἀδελφῶν καὶ τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συντρίψας ἐλέπτυνεν κατὰ λεπτὸν καὶ γῇ μίξας εἰς ἀφεδρῶνα ἔρριψεν καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Εἰ βούλει χριστιανὸς γενέσθαι, φέρε μοι τὸ βιβλίον σου καὶ πάντα τὰ περίεργά σου. καὶ συναπέστειλεν αὐτῷ ἀδελφόν· ὁ δὲ περισταλεὶς ἀπέδρα.

ἄλλοτε ἀκούσας περί τινος ὅτι μαντεύεται μεταστέλλεται αὐτὸν λέγων· Ἐλθέ, ἵνα τιμῇ σε τιμήσω. ἐλθόντος οὖν αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· Ἀκούω περὶ σοῦ ὅτι τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ εἴ τίς τι ἀπολέσῃ, λέγεις αὐτῷ τίς αὐτὰ ἔκλεψεν· καὶ παρακαλῶ σε,
125 εἰπέ μοι πῶς ποιεῖς, ἵνα κἀγὼ μαθὼν ἀξίως τι|μήσω σε. ὁ δὲ προθύμως ἤρξατο λέγειν· Εἴ τίς μοι εἴπῃ περὶ πράγματός τινος, εὐθὺς ἐν τῇ νυκτί μοι ἀποκαλύπτεται καὶ λέγω αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν ἢ βοῦν ἢ πρόβατον ἢ ὄρνεον ἀπελθὼν θύσῃ εἰς τὸ εἰδωλεῖον,

124, 13 ηὗρεν V: εὗρεν P, b 14 ῥάκκοσ PVb τριδακτυλαίασ Vb τριδακτυλέασ P conicias αὐτό 16 μώλισ V 20 μετὰ Vb 22 ἀφεδρῶν V βούλη V 27 τιμῆ σε Vb: τιμῆσαι P 29 εἴ τις τί P ἀπολέσει P ἀπωλέσει Vb

125, 1 [ἵνα κα]γὼ cum ras V τι[μήσω σε ὁ] δὲ euan. P 2 εἴπει V 4 ἢ βοῦν om b 5 θύσει V εἰς om P

καὶ οὕτως λοιπόν, εἴ τί μοι ἀποκαλύψῃ ὁ ἄγγελος, λέγω. ταύτας δὲ τὰς φωνὰς ἐποίησεν ὁ Ὑπάτιος γράφεσθαι, καὶ ὅταν αὐτὸν ἠσφαλίσατο, λέγει αὐτῷ· Ὥςτε οὖν διὰ σοῦ διδάσκει ὁ σατανᾶς τοὺς ἀνθρώπους εἰδωλολατρεῖν; πέπεισο· οὐκ ἐξέρχῃ ἐντεῦθεν, ἵνα μὴ ὁ σατανᾶς διὰ σοῦ ἀπολλύῃ ψυχάς· ἐν κελλίῳ σε ἐγκλείσας παρέχω σοι τὸν ἄρτον ἕως ζωῆς σου. ἦν γὰρ γέρων. ποιήσαντος δὲ αὐτόθι χρόνον ὀλίγον, ἦλθον οἱ πρεσβύτεροι οἱ γειτνιάζοντες τῇ χώρᾳ αὐτοῦ καὶ μόλις λόγον ἔδωκαν τῷ Ὑπατίῳ, μὴ συγχωρεῖν αὐτὸν ταῦτα ποιεῖν· κἀκείνου ἔγγρα|φον ἐξωμοσίαν ἔλαβεν καὶ οὕτως b ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν.

ἄλλοτε πάλιν ἤκουσεν ὅτι ἀπὸ μονῶν τριῶν οἶκός τίς ἐστιν, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ὡς τεσσαράκοντα ἄνδρες θύοντες τοῖς εἰδώλοις. καὶ εἷς ἐξ αὐτῶν ἠβουλήθη χριστιανὸς γενέσθαι ὀνόματι Ἐλπίδιος, καὶ οὐ συνήρχετο αὐτοῖς εἰς τὰ ἀθέμιτα. διὰ τοῦτο πλειστάκις μαστίξαντες ἔρριψαν αὐτὸν λέγοντες· Ἴδωμεν τί σε ὠφελεῖ ὁ Χριστός. ὃς ἐκ τῶν πληγῶν κατακείμενος ἕλκη ἐποίησεν δεινά. ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ Ὑπάτιος εὐθὺς ἀποστείλας ὑποζύγιον ἤγαγεν αὐτὸν ἐν τῷ μοναστηρίῳ, καὶ διαναπαύσας ὡς ἴδιον πατέρα καὶ τὰ ἕλκη ἰάσατο. καὶ ὑγιὴς γενόμενος ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ὑπατίου κατηξιώθη τοῦ βαπτίσματος, καὶ ἀποταξάμενος ἐδούλευσεν τῷ κυρίῳ ὁσίως τριάκοντα ἔτη, καὶ τελέσας μακαρίως τὸν βίον αὐτοῦ ἐν γήρει κα-

125, 6 ἀποκαλύψει P 9 et 10 σατανὰς Vb 10 πέπεισω V 11 ἀπολλείῃ b κελίω P ἐγκλίσας Vb 13 ποιήσας Vb ὀλίγον PV 14 μώλισ V 15 αὐτὸν P: αὐτῶ Vb 16 ἐξομοσίαν Vb ἐξομοσίασ P 18 ἀπὸ om P 19 κατικοῦσιν V 22 ἀθέμητα Vb ἔρρηξαν Vb 23 εἴδωμεν b: εἴδομεν PV ὀφελει P 29 τριάκοντα P: τρία Vb 30 γῆρι V γήρᾳ b

126 λῷ ἀνε|παύσατο. ἐκείνοις δὲ τοῖς τεσσαράκοντα ἀπέστειλεν ὁ Ὑπάτιος λέγων· Μετανοήσατε καὶ γίνεσθε χριστιανοί, εἰ δὲ μή, τάχιστα καταλήψεται ὑμᾶς ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ. ἐκείνων δὲ μὴ βουληθέντων ὑπακοῦσαι οὐκ ἐπληρώθη εἷς ἐνιαυτός, καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ· καὶ οἳ μὲν αὐτῶν ἀπὸ δαίμονος πικροῦ θανάτου ἐτελεύτησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐσκορπίσθησαν, καὶ ὁ οἶκος ἠφανίσθη, ὡς μὴ κατοικεῖσθαι, ὡς γέγραπται· ʻγενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶνʼ.

ἄλλοτε πάλιν κουβικουλαρία τις τοὔνομα Εὐφημία ὑπὸ δαίμονος δεινοῦ ὠδυνᾶτο καὶ ἀποστέλλει πρὸς τὸν ἅγιον παρακαλοῦσα, ἵνα ἐλθὼν εὐχὴν ποιήσῃ, ὅτι ἐκινδύνευεν· πολλὰ οὖν παρακαλέσασα παρεκλήθη, ὅτι ἦν b πάνυ χριστιανή· καὶ ἀπελθὼν ἐποί|ησεν εὐχὴν καὶ εὐθέως μετέλαβεν τροφῆς· καὶ ἐλθὼν ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἤυχετο περὶ αὐτῆς τὸν Χριστὸν παρακαλῶν. οἱ οὖν δαίμονες στενούμενοι ἐμφανίζουσι τῷ Ὑπατίῳ λέγοντες· Τί ἡμᾶς ἐκβιάζῃ ἀναχωρῆσαι ἀπ᾽ αὐτῆς; ἐὰν ἐκεῖθεν διώξῃς ἡμᾶς, ἐλθόντες σὲ ἔχομεν θλίψαι. ὃ καὶ ἐποίησαν· ἐκείνης γὰρ ὑγιανάσης τοσοῦτον ἔθλιψαν τὸν ἅγιον, ὥςτε ἕως ἡμερῶν εἴκοσι ἀρρωστῆσαι· καὶ ὑγιοῦς αὐτοῦ γενομένου εἰς τέλος ὁ κύριος κατήργησεν αὐτούς.

ἄλλός τις κόμης τοὔνομα Ἐλπίδιος, ἀρχιτέκτων τοῦ βασιλέως, δεινῶς καὶ οὗτος ὑπὸ δαίμονος τὸ σῶμα ὠδυ-

126, 9 Ps. LXVIII 26

126, 3 καταλήψετε V 6 conicias πικρὸν θάνατον 7 οἱ . . ἐσκορπίσθησαν om P 11 κουβουκλαρία Vb 12 ὀδυνᾶτο V 13 ἐλθὼν om b 19 ἐκβιάζεις b 21 ὑγιανάσησ Vb: ἰαθείσησ P 24 κώμης b 25 δεινὸσ P ὀδυνᾶτο V

νᾶτο καὶ πόνοις δεινοῖς τρυχόμενος βοὰς ἀνέπεμπεν.
ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ ἁγίου ἔρχεται πρὸς αὐτὸν μετὰ
κλίνης καὶ παίδων. ἅμα οὖν ἐποίει ὁ ἅγιος Ὑπάτιος
εὐχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ καθίσας | ἐν τῇ κλίνῃ ἐπετίθει 127
τὴν χεῖρα, ὅπου ἐπόνει, καὶ ἀνεκτότερον αὐτῷ ἐγίνετο.
αὐτὸς δὲ οὐκ εἴα αὐτὸν ἀναχωρῆσαι· ἅμα γὰρ τῷ ἀνα-
χωρεῖν εὐθὺς οἱ πόνοι ὠδύνουν αὐτὸν καὶ ἐβόα μεγάλως.
ἔλεγεν δὲ καὶ καυχώμενος, ὅτι Οὐχ ὑποβάλλεται ἀριθμῷ
τὰ χρήματά μου. ποιήσαντος δὲ αὐτοῦ ἡμέρας ὀλίγας
ἤρχοντο ἐργολάβοι καὶ πένητες ἐργάται καὶ προσήρχοντο
τῷ ἁγίῳ λέγοντες, ὅτι Ἠδίκησεν ἡμᾶς ὁ Ἐλπίδιος, καὶ
ὅτι Ἀπὸ πλεονεξιῶν ἔχει τὰ χρήματα. γνοὺς δὲ ταῦτα
ὁ ἅγιος λέγει τῷ Ἐλπιδίῳ· Ἐδηλώθη μοι, ὅτι ἀποθνή-
σκεις· ὁ γὰρ θεός σε ἐπαίδευσεν, διότι πολλοὺς ἠδίκησας·
ἄπελθε οὖν καὶ διάταξαι περὶ τοῦ οἴκου σου, καὶ εἴ τι
ἠδίκησας, ἀπόδος, ἵνα ἄνεσιν λάβῃ ἡ ψυχή σου. ὃ δὲ
λαβὼν τὴν ἀπόκρισιν περίλυπος ἀπῄει. βουλομένου δὲ αὐ-
τοῦ διατάξασθαι | οἱ ἰατροὶ καθ' ὑποβολὴν τῶν βουλο- b
μένων καθαρπάσαι αὐτοῦ τὰ χρήματα ἔλεγον αὐτῷ, ὅτι
Οὐκ ἀποθνήσκεις. καὶ εἴσω τριῶν ἡμερῶν δυσχερῶς
ἔχων ἔκραζεν· Ποῦ εἶ, ἀββᾶ Ὑπάτιε; καὶ ταῦτα λέγων
ἀπέδωκεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ἐδόξαζον δὲ πάντες τὸν θεόν,
ὅτι εἴ τι ἐλάλει ὁ ἅγιος, εὐθὺς ἐγίνετο.

ἄλλος τις τοὔνομα Ἀντίοχος, ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν
ἰλλουστρίων, περιεργασθεὶς ὑπό τινος διὰ φθόνον, τοσοῦ-

127, 1 καθήσας b 2 καὶ om b 3 δὲ om P ἐᾶ Vb τῷ] τοῦ PVb 4 ὀδύνουν V μεγάλωσ P: λέγων Vb 5 δὲ καυχόμενος Vb sine καὶ 8 ὁ om P 14 ἀπίει PVb 15 ὑπερβολὴν PVb 16 καταρπάσαι P 22 τεινοσ V τὸ σοῦτον P

τον κατεπονήθη ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ὥςτε πάντας τοὺς ὁρῶντας συμπάσχειν αὐτῷ. ὃν ἀπαγαγόντες καὶ ἐν ἄλλοις μαρτυρίοις λόγῳ θεραπείας ἔπειτα ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ὑπάτιον, καὶ τοσοῦτον ἦν δεινὸς ὁ δαίμων, ὥςτε ἕως πεντήκοντα ἡμερῶν μὴ δύνασθαι κἂν μίαν ὥραν ὑπνῶσαι ἀπὸ τοῦ βοᾶν αὐτόν. παραμείναντα δὲ αὐτὸν
128 ἐκεῖσε ἐνιαυτὸν ὁ κύριος ἰάσατο αὐτὸν καὶ λοι|πὸν ηὐχαρίστει τῷ θεῷ προσκυνῶν καὶ δεόμενος τοῦ Ὑπατίου, ἵνα εὔχηται ὑπὲρ αὐτοῦ. ἦν δὲ καὶ ἐξ ἑτέρας θρησκείας· καὶ γενόμενος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως εὐθὺς ἀπετάξατο, καὶ τοσοῦτον ἐζήλωσεν τὴν ἀρετήν, τοῦ θεοῦ παρέχοντος τὴν ἄσκησιν ἐν αὐτῷ, ὡς γενέσθαι αὐτὸν ἀληθῶς μαθητὴν Ὑπατίου, εἴ γε καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν τελειώσει ἐν εὐχαῖς τῶν ἁγίων, ὡς πληρωθῆναι τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν· ʽαὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστουʼ.

ἄλλός τις ὀνόματι Διονύσιος τοσοῦτον ἐπηρεάσθη ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ὡς τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς καρδίας κινούμενον ἐξάλλεσθαι δι' ὅλου, καὶ ὥςπερ σύντρομος ἐγίνετο. καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ, ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν· καὶ εὐθέως καὶ οὗτος ἀπετάξατο τῷ κόσμῳ καὶ ἐγένετο δοῦλος τοῦ θεοῦ καὶ
b μαθητὴς γνή|σιος τοῦ ἁγίου.

ἄλλός τις λατόμος τὴν τέχνην ἐρασθεὶς τὴν πολι-

128, 9 Ps. LXXVI 17

127, 23 τοῦ om P sed cf. 81, 15   26 δεινὸσ ex δεινῶσ corr V[1]

128, 1 ἐνιαυτὸν ἐκεῖσε P   6 ὡς αὐτὸν γενέσθαι b   7 εἴ γε] ἧγε b   τελείωσι V τελείως b   9 τὴν ante λέγ. om b   11 ἄλλοσ τίσ P ut 129, 4   ἐπηρεάθη b   13 ἐξάλεσθαι P   14 ἀπελθόντα Vb   17 ἁγ[ίου ἄλλοσ τισ] euan. P

τείαν τοῦ ἁγίου καὶ ποθήσας αὐτὴν λόγον δίδωσι τῷ ἀββᾷ τοῦ ἀποτάξασθαι. ἀπελθόντος δὲ καὶ χρονίσαντος ἐστράφη ἡ διάνοια αὐτοῦ. καὶ παιδεύει αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ θεὸς καὶ δεινῶς ἐξετυφλοῦτο. καὶ ἔρχεται ἀπολογούμενος καὶ λέγων· Ἡμάρτηκα συνταξάμενος τῷ θεῷ καὶ ἀθετήσας· νῦν οὖν εὖξαι ἵνα θεραπευθῶ, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσω. εὐξαμένου δὲ τοῦ Ὑπατίου ὁ κύριος ἰάσατο αὐτόν. καὶ ἀπελθὼν πάλιν ἠθέτησεν τὸν λόγον. καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας εἰς τὸ λατομεῖον κατελήφθη καὶ ἀπέθανεν, ὡς μὴ φανῆναι αὐτοῦ μήτε τὰ ὀστᾶ, καθὼς γέγραπται· ʻΠαγὶς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἁγιάσαι' καὶ ἁγιάσαντα μὴ ἀποδοῦναι· οὐ γὰρ ἀνάγκην ἡμῖν ποιεῖ ὁ θεὸς τοῦ συντάξασθαι· ὑπὲρ γὰρ τοῦ δοῦναι λόγον μετὰ | τὴν συνταγήν, ἐὰν ἀθετήσωμεν, ἀγανακτεῖ 129 καθ' ἡμῶν. ʻεὔξασθε γάρ' φησι ʻκαὶ ἀπόδοτε κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν'.

ἄλλός τις, Πολυχρόνιος ὀνόματι, ἕλκος ἐν τῷ δεξιῷ ποδὶ εἶχεν δεινόν, ὅπερ ἐποίησεν πόρον, σὺν τῇ σαρκὶ τὸ ὀστοῦν, ὡς μὴ εὑρίσκεσθαι ἢ ἀρχὴν ἢ τέλος τοῦ ἕλκους μήτε πῶς αὐτοῦ ἐπιμελήσασθαι. δυσκολοῦντος οὖν εἰς τὴν θεραπείαν ἐδέετο τοῦ ἁγίου Ὑπατίου, ὑποσχόμενος ἀποτάξασθαι. ὁ δὲ ἀββᾶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Εὐχώμεθα τῷ θεῷ ὅπως ὑγιάνῃς, καὶ ἐν τούτῳ γνωσό-

128, 29 Prov. xx 25
129, 2 Ps. LXXV 12

128, 22 ὁ θεὸς ante 21 εἰς traiciunt Vb   ἐξετυφλοῦτο P: ἐπαιδεύετο καὶ ἐτυφλοῦτο V ἐπαιδεύετο b   23 ἡμάρτηκα καὶ συνταξάμενος b   28 αὐτῷ b'   τὰ om P   30 ἁγιάσαι ex ἅγισαι corr P[1]

129, 1 ἀγανακτῇ V: ἀγανακτῆσαι P an intercidit ἔχει?   6 an τοῦ ὀστοῦ?   8 ὑποσχώμενοσ V   10 εὐχόμεθα PVb

μεθα ὅτι ὁ θεὸς καλεῖ σε εἰς τὸ δουλεῦσαι αὐτῷ, ἐάν σε ἰάσηται.

καὶ ἅπαξ ἁπλῶς ὡς ἰατρὸς ἦν παρὰ τοῦ θεοῦ δοθεὶς τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ⟨καὶ⟩ κατὰ τὸν Ἰὼβ ‘ποὺς χωλῶν ἦν καὶ ὀφθαλμὸς τυφλῶν καὶ ἀδυνάτων βακτηρία’, καὶ δεομένων
b παραμυθία κα|τὰ τὸν λέγοντα· ‘δὸς πεινῶντι τὸν ἄρτον σου ἐκ ψυχῆς σου καὶ πτωχὸν ἄστεγον εἰσάγαγε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ ἀνατελεῖ πρώιμον τὸ φῶς σου’.

τυφλὸν δὲ ὅταν ἀκούσῃς, μὴ νομίσῃς, ὅτι ὥςπερ τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλόν· τοῦτο γὰρ μόνῳ τῷ κυρίῳ δυνατόν. αὐτὸς δὲ καὶ περὶ τῶν σεληνιαζομένων, ὅτι οὐδενὶ δυνατὸν θεραπεύειν αὐτούς, εἰ μὴ μόνῳ τῷ κυρίῳ τῷ ἐπὶ πάντας φιλανθρωπευομένῳ διὰ τῶν εὐχῶν τῶν ἁγίων, καθὼς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ εἶπεν, ὅτι ‘προσηνέχθη τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ οὐκ ἰάθη’, ὁ δὲ κύριος ἰάσατο αὐτόν.

ποτὲ δὲ γέγονεν αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς ἐπίσκεψιν ἀδελφῶν εἰς τὴν ἔνδον χώραν τῶν Βιθυνῶν, ὅπου καὶ ὁ Ῥήβας ἐστὶ ποταμός· καὶ ἦν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅπερ λέγουσιν, ὁ κάλαθος τῆς μυσερᾶς Ἀρτέμιδος, ὅπερ κατ’
130 ἐνιαυτὸν ἡ χώρα φυλάττουσα | οὐκ ἐξήρχοντο εἰς μακρὰν ὁδὸν ἡμέρας πεντήκοντα. αὐτοῦ δὲ βουλομένου ὁδεύειν ἔλεγον αὐτῷ οἱ ἐντόπιοι· Ποῦ ἀπέρχῃ, ἄνθρωπε; ὁ δαίμων σοι ἔχει ἀπαντῆσαι ἐν τῇ ὁδῷ· μὴ ὁδεύσῃς· πολλοὶ

129, 14 Iob XXIX 15 s. 16 Ies. LVIII 10. 7. 8 20 cf. Ioh. IX 1 ss. 24 Matth. XVII 16 s.

129, 14 καὶ inseruimus ἰὼβ Vb 15 πατὴρ ἀδυνάτων T 19 τυφλῶν P ἀκούσεις b 20 ἐκ] ἐκ τῆς b γενετῆς T 21 αὐτὸς PVb: an ⟨ὡς⟩ αὔτως? σελινιαζομένων V 25 ὁ δὲ in ras P 27 post αὐτὸν quinque litteras (αὐτὸν?) erasit V 28 βηθυνῶν P 29 ῥίβασ PVb 30 μυσαρᾶσ Vb

γὰρ ἐπηρεάσθησαν. ὁ δὲ Ὑπάτιος ἀκούσας ταῦτα ἐμειδίασε λέγων· Ὑμεῖς ταῦτα φοβεῖσθε, ἐγὼ δὲ ἔχω τὸν συνοδεύοντά μοι Χριστόν. ἐν τῷ οὖν ὁδεύειν αὐτὸν θαρσαλέος ἦν· 'δίκαιος γὰρ ὡς λέων πέποιθεν'. ἀπήντησε δὲ αὐτῷ γυνὴ μακραία ὡς δέκα ἀνδρῶν τὸ μῆκος. νήθουσά τε περιεπάτει καὶ χοίρους ἔβοσκεν. ὡς οὖν εἶδεν αὐτήν, εὐθὺς ἑαυτὸν ἐσφράγισεν καὶ ἔστη εὐχόμενος τῷ θεῷ· καὶ εὐθὺς ἐκείνη ἀφανὴς ἐγένετο καὶ οἱ χοῖροι μεγάλῳ ῥοίζῳ ἔφυγον, καὶ διῆλθεν ἀβλαβής.

ἄλλοτε ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦ Ὀλύμπου μετὰ καὶ ἄλλων ἀδελφῶν διερχόμενος | ἐν καιρῷ μεθοπωρινῷ αἰφνίδιον b ἔστη· ταραχὴ γὰρ τοῦ ἀέρος καὶ νέφος γνοφῶδες ἐπεσκότασεν αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἔλεγον αὐτῷ· Κύρι, εὖξαι μὴ χάλαζα ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ Ὑπάτιος εὐθὺς ἐν τῷ τόπῳ τὰς χεῖρας διαπετάσας ηὔχετο πρὸς τὸν θεόν. καὶ γενομένου ὄμβρου σφοδροτάτου, μικροῦ δεῖν καὶ χαλάζης ὁδευσάντων αὐτῶν δύο ἢ τρία σημεῖα οὐδὲ τὰ ὑποδήματα αὐτῶν ὅλως ἐβράχη· φθασάντων δὲ ἐν ᾧ ἀπήρχοντο μοναστηρίῳ οἱ ἐκεῖσε ἀδελφοὶ ἐθαύμαζον, ὅτι οὐκ ἦν ὕδωρ ὅλως ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν.

μηδεὶς οὖν ἀπιστείτω, εἰ ὁ θεὸς διὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ ταῦτα ἐποίησεν τὰ θαυμάσια. φθάσας γὰρ εἶπεν

130, 8 Prou. xxviii 1

130, 8 θαρσαλέωσ PVb 9 μακρέα PV: μακρὰ b 10 fuit qui ⟨ἣ⟩ νήθ. coniceret περιεπάτη V περιεπάτου b 11 εὐθέωσ Vb 13 ῥοιζῶ P καὶ διῆλθεν ἀβλαβής om Vb 14 ὀλύμπίου P 15 μεθοπορινῶ PV, b: de P non plane liquet sicine scribat an μεθοπορινῶν αἰφνήδιον P 18 κύριε b 21 δὴν P δὴν V καὶ ante χαλάζης om Vb

ὁ κύριος· ‘Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως καὶ εἴπητε τῷ ὄρει τούτῳ· Ἄρθητι
131 καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, | γενήσεται’· καὶ ‘ὃ ἐὰν αἰτήσησθε τὸν πατέρα μου ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν’· ‘πάντα γὰρ δυνατὰ τῷ πιστεύοντι’· καὶ ‘πᾶν, ὃ ἐὰν αἰτήσητε τὸν πατέρα μου ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε’. ὁ δὲ ἅγιος ἀπόστολος φθάσας ἑρμήνευσεν τὴν ἀδιάκριτον πίστιν εἰπών· ‘Πίστις ἐλπιζομένων ἐστὶν ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων.’ ἰδοὺ γὰρ κατενώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν, ὅτι οὐδὲν προσκεχαρίσμεθα τῷ δούλῳ τοῦ θεοῦ Ὑπατίῳ, ἀλλὰ τὰ κεφαλαιωδέστερα ἀπομνημονεύσαντες ἐσημάναμεν τοῖς ποθοῦσιν δουλεύειν θεῷ· οὐδ’ αὖ πάλιν φαμὲν τὸν Ὑπάτιον κελεύοντα ἰᾶσθαι ἢ ἐπιτάττοντα τοὺς δαίμονας, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν παρακαλοῦντα καὶ εὐαρεστοῦντα ἐνώπιον αὐτοῦ. ‘πάντα γὰρ ὅσα ἂν
b ποιῇ ὁ δίκαιος κατευοδωθήσεται’. εὐμενῆ γὰρ εἶ|χεν τὸν κύριον διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν καὶ πόθῳ πυρώδει ποιεῖν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, διὸ καὶ κατηρτίσατο ὁ Χριστὸς ταῦτα ἐν αὐτῷ· ‘τοῖς γὰρ ἀγαπῶσι τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν’. διὸ καὶ ἐδίδασκεν ἀεὶ ὡς πατὴρ λέγων·

130, 28 Matth. XVII 20 et XXI 21 confunduntur
131, 1 Ioh. XV 16 XVI 23 mixti 3 Marc. IX 23 Matth. XXI 22 6 Hebr. XI 1 14 Ps. I 3 18 Rom. VIII 28

130, 29 κόκκω σινάπεοσ P
131, 2 δώση P 4 αἰτήσησθε Vb 5 ἡρμήνευσεν b 8 τοῦ ante θεοῦ om Vb 9 προκεχαρίσμεθα P 10 κεφαλαιοδέστερα Vb 12 ἐπιτάττοντασ P 13 scribe τοῖς δαίμοσιν 15 κατευοδοθήσεται Vb 17 κατηρτήσατο V κατειργάσατο b 18 θεὸν P: χριστὸν Vb

Τεκνία, οὐκ ἔστι τὸ τυχὸν χριστιανισμός· σπουδάσατε, 'ἀγωνίσασθε τὸν καλὸν ἀγῶνα', κάμετε ὀλίγον, ἵνα πολὺ ἀναπαύσησθε. 'ἐπιλάβεσθε τῆς αἰωνίου ζωῆς'· δράμετε 'ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως'· 'μάθετε καλὸν ποιεῖν', ἀνδρίζεσθε 'ἐν κυρίῳ καὶ ἐνδυναμοῦσθε κραταιῶς', 'ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πονηροὺς δαίμονας' καὶ πρὸς τὰ πάθη τῆς σαρκός. 'διὸ ἀναλαβόντες τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ καὶ περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἀναλαβόντες καὶ τὸν θυρεὸν τῆς | πί- 132
στεως καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἔστι ῥῆμα θεοῦ, διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως'. ταῦτα οὖν τὰ ὅπλα ἐνδυσάμενοι διὰ τὸν ἄρρητον τῆς δικαιοσύνης μισθὸν εὐάρεστοι 'στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ' ἀναδειχθῶμεν καὶ κραταιῶς πολεμήσωμεν 'πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου' καὶ 'ἀντιστῶμεν μέχρις αἵματος πρὸς τὴν ἁμαρτίαν'. 'τελείων γάρ ἐστι τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἔχειν πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ' κατὰ τὸν λέγοντα· 'ἐν κόποις περισσοτέρως', 'ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νη-

131, 21 I Tim. VI 12 22 I Tim. VI 12 23 Phil. III 14 Ies. I 17 24 Eph. VI 10 25 Eph. VI 12 27 Eph. VI 13—18

132, 6 II Tim. II 3 7 Eph. VI 11 8 Hebr. XII 4 9 Hebr. V 14 11 II Cor. XI 23. 27

131, 20 σπουδάσε P 24 ἀνδρίζεσθαι V 26 πονηροὺς om P 27 διὸ P: διὸ καὶ Vb 28 ὀσφῦν P 29 ετυμασία V εὐ εὐαγγελίου pr V

132, 7 μεθοδίασ P 9 τελείω V τελεία b γὰρ [ἀρετή] ἐστιν b ἐσθητήρια P 10 τε ante καὶ om Vb 11 περισσωτέρωσ V

στείαις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι’, ‘ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις’. εἰ δέ τις σχήματι ἢ λόγοις τὸν Χριστὸν φιλοσοφεῖ, μὴ προσέχετε αὐτῷ· ‘οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀλλ’ ἐν δυνάμει’· οὐδὲ ἐν
b σχήματι προβάτων, ἀλλὰ καθὼς εἶπεν | ὁ κύριος· ‘Ἐκ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς’. εἴ τις εὑρεθῇ πόθῳ τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ ἐργαζόμενος, καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ συμφωνῇ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ λόγοις, πάντοτε ἔχων καρδίαν συντετριμμένην κατευτελίζει ἑαυτὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας· καὶ ὁ τοιαῦτα ποιῶν, οὗτος ἐν ἀληθείᾳ στήκει, καὶ τῷ τοιούτῳ προσκολληθήσεσθε, καὶ ὡς πατέρα καὶ διδάσκαλον καὶ ἀδελφὸν καὶ μέλος οἰκεῖον τῆς πίστεως καὶ φίλον πιστὸν καὶ γνήσιον ὁμόψυχον ἑαυτοῖς προσλαμβανώμεθα κατὰ τὸν λέγοντα· ‘στῆθι ἐν μέσῳ πρεσβυτέρων καὶ τίς συνετός, αὐτῷ προσκολλήθητι’· καὶ ‘ἐὰν ἴδῃς συνετόν, ὄρθριζε πρὸς αὐτόν’. ὁ γὰρ κολλώμενος ἁγίοις ἁγιασθήσεται. καὶ πάλιν· ‘μετὰ ἀνδρὸς θυμώδους μὴ συναυλίζου, μήποτε μάθῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ λάβῃς βρόχους τῇ ψυχῇ σου’· ‘φθείρουσι
133 γὰρ ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι | κακαί’. ἐὰν δὲ προσκολλᾶσαι,

132, 12 II Cor. VI 5 14 I Cor. IV 20 16 cf. Matth. VII 15. 16 25 Sir. VI 34 27 Sir. VI 36 28 Prou. XXII 24. 25 30 Menander (cf. Meineke Com. IV p. 132) in I Cor. XV 33

132, 13 σχήματι ἢ om P 16 κύριος] Ἰησοῦς b ἐκ τῶν καρπῶν αὐ euanida in P 19 συμφωνεῖ PVb 20 κατετελίζει omissum υ antepaenultimae sscr V 21 οὕτωσ Vb 25 προσλαμβανόμεθα PV στήθει Vb 26 ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι T καὶ εἴ τις b αὐτῶ P 27 εἴδησ V om b ὤρθριζε PV 29 θυμώθουσ V

133, 1 χριστὰ V κακαὶ ἐὰν euanuerunt in P προσκολλᾶσαι PV: προσκολλήσῃς b

τῷ ἀγαθῷ καὶ συνετῷ προσκολλοῦ· ʽὁ γὰρ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν᾽ καὶ πάντοτε τὰ ἀγαθὰ συμβουλεύει σοι· βούλεται γὰρ ἴσον ἑαυτοῦ ποιῆσαι καὶ προσαγαγεῖν τῷ θεῷ κατὰ τὸν λέγοντα· ʽθέλω πάντας εἶναι ὡς κἀγώ. ἀλλ᾽ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ᾽.

ἐβούλετο γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Ὑπάτιος τοὺς ἰδίους μαθητὰς τοιούτους εἶναι οἵους δεῖ παρεστάναι θεῷ, καὶ δουλεύειν ὥςπερ καὶ αὐτός. ἐν τελείᾳ γὰρ καρδίᾳ ἐπαίδευσεν τὰ ἴδια τέκνα. καὶ γὰρ σφόδρα εὐλαβοῦντο αὐτὸν καὶ μετὰ φόβου ὑπήκουον αὐτὸν καὶ μετὰ αἰδοῦς ἐτίμων ὡς πνευματικὸν πατέρα. ἀεὶ γὰρ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· Τεκνία, μὴ ἀκηδιάσωμεν εἰς τὸν βραχὺν τοῦτον αἰῶνα· ὀλίγος γάρ ἐστιν ὁ κάματος τῆς ἀρετῆς καὶ μεγάλα τὰ ἐπαγγέλματα· | σπουδάσωμεν διὰ βραχέων πόνων εἰσελθεῖν εἰς τὴν βα- b
σιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἐμπολιτογραφηθῆναι ʽεἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων᾽. ʽοὐκ εἰσὶ γὰρ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς᾽. ὡς ἔτι καιρὸν ἔχομεν, πρόσσχωμεν ἑαυτοῖς καὶ ὑπομείνωμεν εὐαρεστοῦντες τῷ κυρίῳ, ἵνα μὴ μέλλωμεν μεταμελεῖσθαι καὶ κλαίειν, ὅτε οὐκ ἔνι μετανοῆσαι ἢ ἀγαθόν τι ἐργάσασθαι. ἡ γὰρ

133, 2 Luc. vi 45 6 I Cor. vii 7 17 Col. i 12 18 Rom. viii 18

133, 3 προσφέρει Vb 4 βούλεται PV: συμβούλεται b 6 κατὰ] μετὰ b κ᾽ἀγὼ P 9 παρεσταναι Vb 12 ὑπήκουον αὐτὸν Vb: ὑπήκοοι αὐτῷ ἐγίνοντο P καὶ γὰρ μετὰ b 14 βραχὺ V 15 ἐπα[γγέ]λματα cum ras V 17 ἐμπολιτογραφῆναι PVb sed -γραφῆ[ναι εἰ]σ cum ras P 20 fort ἕως ἔχωμεν V πρόσχωμεν P προσχῶμεν Vb itemque u. 25 21 ἑαυτοῖσ P: ἑαυτοὺσ V ἑαυτοῖς b 23 μετανοεῖσαι V

ῥᾳθυμία τοῦ κόσμου τούτου καὶ αἱ μέριμναι περισπῶσι τὴν διάνοιαν ἡμῶν, ἵνα μὴ ἀνανήψαντες πρόσσχωμεν τηλαυγῶς τῷ θεῷ καὶ ἑαυτοὺς ἀσφαλισώμεθα ἀπὸ παντὸς κακοῦ· ἀδύνατον γὰρ τὸν ἐν ἀδιαφορίᾳ διάγοντα καὶ κορεννύοντα γαστέρα ἑαυτοῦ τοῦτον φωτισθῆναι τὸν φωτισμὸν τοῦ ἐνδοτάτου ἀνθρώπου ἐν τῷ κρυπτῷ τῆς

134 καρδίας ἐργαστηρίῳ. ὁ γὰρ ἐπιγνοὺς τὸν | κατὰ διάνοιαν πόλεμον ἀγωνίσασθαι κραταιῶς, ἐν ἀσφαλείᾳ σπεύδει καὶ ἑαυτῷ προσέχει καὶ πάντα τὰ γήινα ἀποφεύγων πρὸς θεὸν τὴν διάνοιαν κολλήσει ἀποκρεμάμενος εἰς τὸν πόθον αὐτοῦ νηφούσῃ τῇ ψυχῇ νυκτὸς καὶ ἡμέρας· οὗτος ἄρξεται φωτίζεσθαι ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τὸν ἔσω ἄνθρωπον καὶ ὁδηγεῖσθαι εἰς τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας. πολλὰ οὖν δεῖ θλιβῆναι ἐν πειρασμοῖς καὶ οὕτως τὸν βαθμὸν τοῦτον καταλαβεῖν. εἰ δὲ καὶ μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν χάριν ἐπέλθωσιν αὐτῷ πειρασμοὶ καὶ θλίψεις, ὀφείλει ὑπομεῖναι εἰς τὸ ἀγαθὸν διὰ παντὸς δεόμενος τοῦ θεοῦ· καὶ μὴ ἀθυμήσας ἐν τῇ θλίψει ἀκηδιάσῃ, ἀλλ' ἐνέγκῃ γενναίως καὶ ὑπομείνῃ. 'ἡ γὰρ ἀγάπη πάντα ὑπομένει'· εὐθὺς πάλιν ἐπαναστρέφει ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ κατασκηνοῖ εἰς αὐτόν. ἰδοὺ γάρ, τεκνία, ἀναγκάζομαι

b λέγειν διὰ | τὴν ὑμῶν ὠφέλειαν ὅπερ ὤφελον κρύπτειν, ἵνα μὴ καυχησάμενός τι ζημιωθῶ· ἀλλ' οἶδεν ὁ δεσπότης Χριστός, ὅτι εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ λέγω καὶ ὑμῶν

134, 13 I Cor. xiii 7

134, 6 ἄρξηται PVb   τὸν Vb: εἰσ τὸν P   7 ὁδιγεῖσθαι V   10 ὠφείλει Vb   12 ἀθυμίσασ V ἀθυμήσαντα b   ἀκηδιάση V: ἀκηδιάσει P ἀκηδιάσαι b   13 ἐνέγκει PV ἐνέγκειν b   ὑπομείνη V: ὑπομείνει P ὑπομεῖναι b   14 καὶ εὐθὺς b   16 ὠ[φέλειαν ὅ]περ euanida P   17 ζημιοθῶ V

ὠφέλειαν· ἤδη γὰρ ἑξηκοστὸν ἔτος ἔχω ἐν τῷ μονήρει βίῳ· οὔτε ὕπνου ἐκορέσθην οὔτε ἄρτου οὔτε ὕδατος, ἵνα δυνηθῶ γνήσιος καὶ πιστὸς δοῦλος γενέσθαι, ἵνα καταξιωθῶ ἀκοῦσαι παρὰ τοῦ κυρίου μου· ʽΕὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σουʼ. ἀκμὴν γὰρ οὐ λογίζομαι ἐμαυτὸν πρὸς ἕνα τῶν ἐλαχίστων δούλων τοῦ θεοῦ· ἐξ ὅτου γὰρ ἐνέπεσα εἰς τὰς φροντίδας τῶν ἀδελφῶν καὶ ἀναγκάζομαι διορθοῦσθαι ἕνα ἕκαστον, πάνυ ἐχερσώθη τὸ καθαρὸν τῆς διανοίας μου, ὃ εἶχον πρὸς τὸν θεόν· ἤμην γάρ ποτε ἀμέριμνος καὶ ἐκτενῶς προσέχων τῷ θεῷ καὶ ἐμαυτῷ καὶ | εἶχον μι- 135
κρὰν τότε παρρησίαν. ὡς οὖν ἔλεγεν ταῦτα ἐκ μέρους λυπούμενος, ἀπεκρίνατο αὐτῷ τις τῶν ἀδελφῶν καὶ εἶπεν· Κύρι ἀββᾶ, τότε ἑαυτὸν ἔσωζες διὰ τοῦ θεοῦ, νῦν δὲ πολλούς· καὶ ἃ ἐκεῖ ἐζημιώθης, ἔνθεν διπλᾶ ἀνασώζεις. ὁ γὰρ κύριος Ἰησοῦς ἦλθεν, ἵνα τοὺς πάντας σώσῃ. αὐτὸς δὲ ἀκούσας ἐν κυρίῳ ἐχάρη.

Ἄλλοτε πολλῶν αὐτῷ ἐνοχλούντων καὶ εἰς πολλὰ περισπώντων, εἰς ἀρρώστους, εἰς ἀποκρίσεις κελλαρίου ἢ ὀστιαρίου περὶ ξένων, περὶ πτωχῶν, περὶ ἀδελφῶν· ὡς οὖν ὤχλουν αὐτῷ, παρεστώς τις ἀδελφὸς λέγει αὐτῷ· Ἄρτι, κύρι, οὗτοι ὅλοι οὐ περισπῶσίν σου τὸν νοῦν ἀπὸ τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο λέγων· Πιστεύω

134, 22 Matth. xxv 21

134, 19 fort ἔχων 25 ἑαυτὸν P sed μ sscr m pr πρὸσ P: ὡσ Vb
135, 1 [εἶχον] euanidum P 5 καὶ ἃ P: καὶ Vb ἔνθεν P: ἔνδεν V ἔνθα b διπλὰ Vb 6 τοὺς πένητας σώζῃ b 7 ἐχάρει Vb 9 περισπόντων V 12 οὗτοι] τούτοι V 13 τοῦ om P

εἰς τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, κἂν εἰσιν ἄλλοι τοσοῦτοι, ὁ νοῦς μου πρὸς τὸν θεὸν νηφάλεος διαμένει.

ὅτε οὖν γέρων ἐγένετο καὶ ἡ πολιὰ αὐτοῦ ὡςεὶ χιὼν ἐν b ὅλῃ | τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ πώγωνι (ἦν γὰρ καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἀρχαῖον καὶ ὠφέλιμον ὡς ἀληθῶς ἱερέως θεοῦ καὶ πατρός· ἐφιλοκάλησεν δὲ ἄμπελον ὀλίγην, ἵνα οἱ ἄρρωστοι ἔχωσι παραμυθίαν), ἄλλός τις ἀσκητὴς ὀνόματι Ζήνων ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἀπαντήσας αὐτῷ ἐξιόντι ἐπὶ τὴν ἄμπελον ἐν τῇ ὁδῷ, λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ κύρις Ὑπάτιος; ὃ δὲ λέγει αὐτῷ· Ναί. καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸς σὲ ἀπεστάλην, ἵνα παρὰ σοὶ τὰ ὀστᾶ μου ἀναπαῶσιν. τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ ἐλάχιστον· ταπεινῶν γὰρ ἑαυτὸν εὐτελὴς ἦν τῷ σχήματι ὡς ἀγροῖκον ὁρᾶσθαι. καὶ ἐδέξατο αὐτόν. καὶ ποιήσας ἡμέρας ὡσεὶ δέκα ἔκαμνεν εἰς ὑπερβολήν· καὶ ἰδὼν ἀδελφὸν προκομισθέντα σταθεὶς λέγει· Ὁ θεός μου, κἀμὲ τὸν ταπεινὸν ὧδε ἀνάπαυσον. καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀρρωστήσας τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσατο. καὶ 136 εὑρέθη ἐν τῷ μαρσίππῳ | αὐτοῦ συστατικά, ὅτι πρεσβύτερος ἦν, καὶ τὸ σύνολον οὐχ ὡμολόγησεν οὐδενί.

καὶ μετὰ τρεῖς μῆνας γενόμενος ὁ ἅγιος Ὑπάτιος ἐτῶν ὀγδοήκοντα καὶ καλῶς ποιμάνας τὰ τεσσαράκοντα ἔτη τὸ ποίμνιον τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἱερωσύνην ὁσίως κατακοσμήσας τέλειος δοῦλος Χριστοῦ εὐάρεστος ἀνεδείχθη, προπέμψας πρὸ ἑαυτοῦ ὀγδοήκοντα μαθητὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν.

135, 14 κὰν εἰσὶν P 17 τὸν πώγονα P fort ἦν intercidit ante ἦν γὰρ 18 ὀφέλιμον V, b ἀλιθῶσ pr V[1] 19 δὲ om P 20 ἄλλοσ τίσ P 22 κύρις omissum supplet ante ὁ mg V[1] 23 αὐτῶ ante ναί om P 24 ὀστὰ V, b ἀναπαῶσιν P: ἀναπαυθῶσιν Vb 26 ἀγροῖκον P: ἄγροικον Vb. fort ἀγροῖκος 28 σταθεὶσ Vb: καὶ στὰσ P an latet καταστὰς? ὁ PV: ὦ b 136, 2 ὁμολόγησεν V

ἔλεγεν δὲ εἰς τοὺς τρεῖς μῆνας ἐκείνους· Τεκνία, δεινὴ ὀργὴ ἐπίκειται τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγαθὸν ἀπελθεῖν πρὸς τὸν κύριον πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸν πειρασμόν. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς· ἐγὼ γὰρ τὸ ἐμὸν ἐπλήρωσα· καὶ σπουδάσατε γνησίως δουλεῦσαι τῷ κυρίῳ, ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε κἀμέ· καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, ἃ ἐδιδάχθην ἀπὸ τοῦ θεοῦ, τὰς | παραδόσεις κατέχετε· b
πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ, ὅτι ἐὰν ποιήσητε τὸ ἔργον αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλείψῃ ὁ θεός, ἀλλὰ καθὼς ἐμὲ ἠλέησεν καὶ ὑμᾶς ἐλεήσῃ καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὑπομονῆς πλήρη ἀπολάβητε καὶ προσδέξωμαι ὑμᾶς ὡς ἀληθῶς ἴδιά μου τέκνα, ἵνα ὁμοθυμαδὸν καταξιωθῶμεν μετὰ τῶν ἁγίων συναυλισθῆναι.

ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος πάντες ἐστηριζόμεθα καὶ ἐκλαίομεν γινώσκοντες, ὅτι ηὔξατο τελειωθῆναι. καὶ ἀρρωστήσας ἡμέρας πέντε τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ κυριακῆς οὔσης λέγει· Καλέσατε τοὺς ἀδελφούς, ἵνα δώσω αὐτοῖς κοινωνίαν. καὶ ἐν ἐκστάσει ἤδη γενόμενος, ἐν τῷ διδόναι τὴν εὐλογίαν ἄλλου παρακρατοῦντος τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ὑποβάλλει ὑπόψαλμα· 'Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ'. ψάλλοντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ καὶ τὴν κοινωνίαν δεχό|μενοι ἐκ τῆς χειρὸς 137

136, 29 Ps. xciv 1

136, 9 ϒ P 12 ἑαυτοὺσ PVb 13 σπουδάσάτε P 14 ἐν ante τρόμῳ om Vb sed cf. I Cor. ii 3 ἑαυτοῦ b 16 παραδώσεισ V 17 αὐτοῦ P: τοῦ θεοῦ Vb 18 ἐγκαταλήψη V 19 ἐλεήσει PVb cf. u. 20 20 πλήρησ V ἀπολάβετε PV ἀπολαύετε b: hinc certum fit coniunctiuum u. 18 etiam post ἀλλὰ continuari προσδέξομαι P 23 ἐστηριζώμεθα V 25 ἡμέρᾳ om P 26 αὐτοὺσ V
137, 1 δεχό[μενοι] ἐκ [τῆσ] χειρὸσ litteris euanidis P

αὐτοῦ ἔκλαιον πάντες γινώσκοντες, ὅτι ἀληθῶς ἀγαλλιῶνται οἱ ἄγγελοι οἱ παραλαμβάνοντες αὐτὸν καὶ διὰ τοῦτο ἔψαλλεν· Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ. ὥςπερ γὰρ τινὰς ἐπισκόπους καὶ ἐνδιαθέτους φίλους αὐτοῦ ἑώρα ἐλθόντας λαβεῖν αὐτόν, καὶ ἐν ἐκστάσει ὢν εὐλογίας λαμβάνων παρὰ τοῦ παρεστῶτος ὥςπερ τισὶν ἐδίδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετο τοῦ δέξασθαι καὶ πάλιν ὁ παρεστηκὼς ἀπεδέχετο. καὶ πάντες δὲ οἱ φίλοι καὶ μοναχοὶ καὶ κληρικοὶ συνελθόντες ἔλαβον παρ' αὐτοῦ εὐλογίας. πάντας δὲ εὐλογήσας καὶ ἀσπασάμενος ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς ἁγίους πατέρας καταλιπὼν ἄχρι πεντήκοντα ἀδελφῶν συνοδίαν, οὓς καὶ παρέδωκεν ἑνί τινι διαδόχῳ αὐτοῦ τοῦ καθηγεῖσθαι
b αὐ|τῶν.

συνελθόντες δὲ ἐπίσκοποι πλεῖστοι καὶ πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὸν διὰ τὸν βίον αὐτοῦ τὸν ἐνάρετον, ὥςτε ἐκ τούτου γενέσθαι πλῆθος πολὺ λαοῦ φιλοχρίστου καὶ ἐκ παντὸς μοναστηρίου, καὶ πάντες κηροὺς ἅψαντες ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις ἐκήδευσαν αὐτὸν ὁσίως· πάντες οὖν οἱ προκομίζοντες αὐτοῦ τὸ τίμιον σῶμα ἔκλαιον ὡς ὀρφανοὶ γενόμενοι τοιούτου πατρός. τὸ οὖν ἅγιον αὐτοῦ λείψανον κατέθεντο ἐν εἰρήνῃ ἐν τῷ σεπτῷ εὐκτηρίῳ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἐν σορῷ λιθίνῃ, ἐν ᾧ οἴκῳ οἱ ἀδελφοὶ τῷ θεῷ τὰς εὐχὰς ἀναπέμπουσιν. κατατιθεμένου δὲ αὐτοῦ οἱ ὄχλοι διεσπάραττον τὴν κλίνην βουλόμενοι εὐλογίας χάριν λαβεῖν ἀπὸ τῶν ἱμα-

137, 4 ἔψαλλον PVb 7 ὥσπέρ τισιν P 9 δὲ om b 10 εὐλογίαν Vb 12 καταλειπὼν Vb 13 συνοδείαν Vb om P 14 ἐνὶ τινὶ P 15 αὐτοῖσ P 16 καὶ πάντες om P 20 οὖν om Vb 23 τῷ om b 24 σωρῷ V, b λιθήνη V λιθίνω P 25 τῷ θεῷ om Vb

τίων αὐτοῦ, καὶ ὁ μὲν μετὰ μαχαίρας τὴν σινδόνα ἔτεμεν, ἄλλος ἐκ τοῦ ἱματίου, ἕτερος δὲ ἐκ τῆς γενειάδος αὐτοῦ τρίχας· καὶ μόλις δὲ ἰσχυ|ρισαμένων τινῶν 138
ἠδυνήθημεν παύσασθαι αὐτοὺς ἐκ τούτου. τὴν οὖν σορὸν αὐτοῦ ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ Οὐρβίκιος ἐκαρποφόρησεν. πλησίον δὲ αὐτοῦ κατάκειται ὁ ἅγιος Ἀμμώνιος, ὁ τῆς ἐρήμου μέγας ἀσκητής, περὶ οὗ φέρεται, ὅτι τὸ οὖς αὐτοῦ ἀπέτεμεν διὰ τὸ μὴ θέλειν αὐτὸν δέξασθαι τὴν ἱερωσύνην, οὗ ἡ πολιτεία ἐξαίρετος καὶ παρὰ πᾶσι θαυμαζομένη τοῖς ἀγαπῶσι τὸν κύριον.

Οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς ἀσκεῖν ὀφείλομεν, ἀδελφοί. καὶ γὰρ ὁ κύριος τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν δοξάζει καὶ τοὺς δουλεύοντας αὐτῷ γνησίως οὐ μόνον εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἀναγράπτους ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ χαρακτῆρα πρὸς μίμησιν ἀγαθὴν τὴν πολιτείαν αὐτῶν τοῖς πᾶσιν ἐντίμως ἀναδείκνυσιν.

Οὐ παρῆλθον οὖν ἡμέραι τριάκοντα καὶ εὐθέως γέγονε χάλαζα ἐν αὐτοῖς τοῖς τόποις, ὡς ὡριμάσασαν | τὴν b
ἄμπελον εἰς τέλος αὐτὴν ἀποτρυγηθῆναι ἐκ τῆς χαλάζης· ἦν γὰρ ἡ χάλαζα ὡς λίθος μέγας περιφερὴς ἔχων ἐν αὐτῷ ὡς ὀφθαλμὸν ἀνδρὸς σημαίνων· Βλέπετε τὰ ἐρχόμενα. εἴ-

138, 5 cf. Palladius ad Lausum 12 *PG* 34, 1033 sq. Sozomenus h. eccl. VI 30, 4—5

137, 29 ἔτεμεν P: ἔτεμνεν Vb γενιάδοσ Vb
138, 1 μόλισ διϊσχυρισαμένων PVb 2 ἠδυνήθημεν PV 3 σωρὸν Vb 4 ἀμώνιοσ V[1] 6 δὺσ ἑαυτοῦ P 8 τοῖσ ἀγαπῶσι P: διὰ Vb 13 margini notam ⸎ adponit P 16 ἐντοῖσ (ἀυ supra ντ) τοῖ[στό]ποισ cum ras P δριμάσασαν V 18 χάλαζα in ras V[1] περιφερὴς om Vb ἑαυτῶ Vb 19 βλετε (πε sscr m rec) V

σω γὰρ ἄλλων πέντε μηνῶν γεγόνασιν οἱ σεισμοὶ οἱ μεγάλοι, οἳ καὶ ἐπὶ χρόνον ἐκράτησαν, καὶ τὸ βαρβαρικὸν ἔθνος τῶν Οὔννων τὸ ὂν ἐν τῇ Θρᾴκῃ τοσοῦτον γέγονεν, ὥς πλείους ἑκατὸν πόλεις ληφθῆναι καὶ μικροῦ δεῖν κινδυνεύειν Κωνσταντινούπολιν καὶ φυγεῖν ἀπ' αὐτῆς τοὺς πλείους. μέχρι δὲ καὶ μοναχοὶ ἐβούλοντο ἀποδιδράσκειν ἐν Ἱεροσολύμοις, μικροῦ δεῖν γὰρ ἤγγισαν καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν πορθῆσαι. τοσοῦτοι δὲ φόνοι καὶ αἱματεκχυσίαι γεγόνασιν, ὡς μέτρῳ μὴ ὑποβάλλεσθαι τοὺς
139 θανόντας· καὶ γὰρ τὰς ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια ᾐχμα|λώτευσαν, καὶ μονάζοντας καὶ παρθένους πλείστους ἀπέκτειναν, ὡς καὶ τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον πορθηθῆναι καὶ τὰ ἐν αὐτῷ χρήματα καὶ κειμήλια παραλαβεῖν, ὅπερ οὐδέποτε συνέβη· ἐρχομένων γὰρ τῶν Οὔννων πλειστάκις πρὸ τοῦ τειχισθῆναι τὸν ἅγιον Ἀλέξανδρον οὐδείς ποτε ἐξ αὐτῶν πλησιάσαι ἐτόλμησεν τῷ μαρτυρίῳ. τοσοῦτον δὲ ᾐρήμωσαν τὴν Θρᾴκην, ὡς μηκέτι ἀνακεφαλίσαι καὶ γενέσθαι καθὼς ἦν τὸ πρώην. ἡμεῖς δὲ μνημονεύοντες θαυμάζομεν, ὅτι ταῦτα ἦν, ἃ προέλεγεν ὁ ἅγιος Ὑπάτιος ἐν τῷ αὐτὸν τελειοῦσθαι· πόθεν γὰρ ᾔδει, εἰ μὴ ὁ κύριος αὐτῷ ἐδήλου;

Εἶχεν δὲ καὶ ἀδελφὴν μίαν, ἥτις μονόγαμος χήρα γε-

138, 20 σισμοὶ Vb 21 χρόνον Vb: χρόνον ἱκανὸν P 22 οὔνων PV¹ οὔννων corr V¹ 23 λειφθῆναι Vb 23 et 26 δὴν PV 25 μέχρι uitiosum, fort ἱερεῖς 27 αἱματ' ἐκχυσίαι V ἁιματοχυσία P

139, 1 ἠχμαλώ[τευσαν] euan P 2 πλείστασ P 4 κειμίλια P 5 οὔννων PV 6 πρὸς τὸ τειχ. b οὐδεὶσ ποτὲ P 7 ἐτόλμησεν πλησιάσαι P 8 ἠρήμωσαν PV μὴ κἔτι P 9 τὸ om P πρωΐν Vb 10 fort ἐθαυμάζομεν ὑπάτ(ιος) supplet mg V¹ 12 αὐτὸν V ἐδήλου P: ἐδήλωσεν Vb 13 εἴ τισ V χήρα γεν. P: γεν. χ[ῆ]ρα (η ex ει) V, b

νομένη καὶ μίαν θυγατέρα ἐσχηκυῖα ἀπετάξατο, καὶ δουλεύσασα τῷ Χριστῷ πρὸ τριῶν ἡμερῶν τοῦ | ἀδελφοῦ b αὐτῆς καὶ αὐτὴ ἀνεπαύσατο. ἡ δὲ ταύτης θυγάτηρ καὶ αὐτὴ μονόγαμος μίαν θυγατέρα ἐσχηκυῖα ἀπετάξατο σὺν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς γενόμενος διάκονος ἀνεπαύσατο· ἡ δὲ σφόδρα προσέκειτο τῷ θεῷ, δουλεύουσα αὐτῷ νυκτὸς καὶ ἡμέρας. πάντα οὖν ἀκολούθως πράξας ὁ ἅγιος Ὑπάτιος τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου μέχρι καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ· κἀκεῖνος γὰρ μίαν ἀδελφὴν ἔσχεν καὶ οὗτος μίαν· ὡς γὰρ ἔλεγεν ὁ ἅγιος Ὑπάτιος περιάγων ἐν σαρκί, ὅτι Γινώσκετε, τεκνία, μετὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐθεασάμην τὸν ἅγιον Ἀντώνιον τὸν πατέρα ἡμῶν, καὶ ἀσπασάμενος εὐλόγησέν με, καὶ εὐχὴν ποιήσας ἀπέλυσεν.

Μετὰ ταῦτα ἦλθέ τις ζητῶν τὸν Ζήνωνα πρεσβύτερος, καὶ ἡμῶν λεγόντων, ὅτι Οὐχ ὡμολόγησεν ἡμῖν, ὅτι ἦν ἱερεύς, εὐθὺς ἐκεῖνος | ἀπεκρίνατο λέγων· Τοῦτον τὸν 140
Ζήνωνα, ὃν ἐνομίζετε εὐτελῆ εἶναι, οἰκονόμος ἦν ὀκτακοσίων ἀδελφῶν, καὶ ἐμοὶ εἶπεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ (φίλος γάρ μου ἐτύγχανεν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς ἐρήμου), ὅτι Ἐχρηματίσθην ὑπὸ τοῦ κυρίου, ὅτι Ὕπαγε πρὸς Ὑπάτιον κἀκεῖ τελειοῦσαι. πέπεισο οὖν, ὅτι εὐθέως τελειωθεὶς καὶ πρὸς τὸν θεὸν ἀπελθὼν καὶ τὸν ἀββᾶν Ὑπάτιον ἀκόλουθόν μου λαμβάνω (τρίμηνον γὰρ μεταξὺ τοῦ Ζήνωνος ὁ ἀββᾶς Ὑπάτιος ἐπιζήσας ἀνεπαύσατο κατὰ τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ τὸν δηλωθέντα τῷ Ζήνωνι). καὶ ἐλθόντος μου ὧδε ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἔτι ζῶντος

139, 16 καὶ αὐτῇ P 19 δουλεύσασα Vb 28 cf. 135, 20 sq. πρεσβύτερον b 29 ὁμολόγησεν Vb

140, 1 ἱερεὺσ P: πρεσβύτερος Vb 2 εὐτελει ἦναι V 5 ἐχριματίσθην Vb τοῦ om P 6 πέπεισω V

τοῦ Ζήνωνος, ἔλεγεν ὁ παπᾶς ἐκεῖνος, ὅτι διενεύσατό μοι ὁ Ζήνων καὶ παρήγγειλέ μοι μὴ εἰπεῖν τινὶ ὑμῶν, ὅτι γινώσκω αὐτόν. τὸ δὲ μοναστήριον τοῦ Ζήνωνος ὑπῆρ-
b χεν ἐν τῇ ἐρήμῳ πλησίον | τῆς θαλάσσης τῆς Ἐρυθρᾶς, δι' ἧς παρῆλθεν ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραήλ. ὅπερ μοναστήριον βάρβαροι ᾐχμαλώτευσαν. πάντοτε γὰρ τὸν Ζήνωνα οἱ ἐκεῖσε ὡς προφήτην εἶχον.

καὶ ὁ ἀδελφὸς Πολυχρόνιος ὁ προγεγραμμένος, ὁ τὸν πόδα ἀλγήσας, ᾧ εἶπεν ὁ ἅγιος Ὑπάτιος, ὅτι Ἐὰν θεραπευθῇς, γίνῃ μοναχὸς τοῦ θεοῦ παρέχοντος, οὗτος γέγονεν μοναχὸς καὶ δοῦλος τοῦ θεοῦ κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ὑπατίου.

Οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀγάπην καὶ συμφωνίαν ἐν Χριστῷ μετ' ἀλλήλων ὁμοθυμαδὸν ἔχοντες δουλεύουσι τῷ θεῷ τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς ἐπιτελοῦντες, καὶ τὰς παραινέσεις αὐτοῦ κατέχοντες ἑαυτοὺς πρὸς τὸν θεὸν σπουδάζουσι δοκίμους παραστῆσαι ἐργάτας, τοῦ θεοῦ παρέχοντος αὐτοῖς τὴν χάριν διὰ τῶν εὐχῶν τῶν ἁγίων καὶ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ὑπατίου. τὰς γὰρ παραδόσεις
141 τοῦ πατρὸς | καὶ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ τὴν πνευματικὴν ἐπιτελοῦντες τοῖς τοῦ πατρὸς ἴχνεσιν ἐπιβαίνουσιν ἐν Χριστῷ καὶ πνευματικοῖς χοροῖς χορεύοντες νυκτὸς καὶ ἡμέρας τῷ θεῷ ὕμνους ἀναπέμπουσιν δοξάζοντες πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

140, 15 ἐν τῇ ἐρήμῳ om Vb θαλάσ[σησ·τῆσ ἐρυθρ]ᾶσ et 16 [ὁ λαὸσ τοῦ] litteris euanidis P 19 προγεγρ. 129, 3 21 θεραπευθῆσ P 27 α[ὐτοῦ] cum ras V[1] 30 παραδώσεισ V 141, 1 καὶ τὴν euanida P 3 καὶ ante πνευμ. bis dat P.

INDEX NOMINVM

Ἀγαθάγγελος de caelo tactus sanatur 80, 30—81, 7

Ἀδάμ ὁ προπάτωρ ἡμῶν 91, 15 τὸν γὰρ Ἀ. ὁ κύριος ἐλθὼν ἐλυτρώσατο 102, 20

Ἀέτιος φρενοβλαβής 72, 17 ab Hypatio curatur u. Οὐρβίκιος

Ἀθηλαᾶς frater Zoanis comitis a daemone obsessus, ab Hypatio sanatus fratrique mortuo suffectus 81, 12—29

Αἰγύπτιοι μονάζοντες a Rufino Rufinianas deducti 66, 22 post eius mortem patriam repetunt 66, 23

Αἴγυπτος 91, 17. 112, 14

Ἀκοίμητοι: οὗτοι (sc. monachi Alexandri) δέ εἰσιν οἱ μονάζοντες οἱ τὸ μοναστήριον τῶν Ἀκοιμήτων οἰκοῦντες 120, 2 fort. eo Bithyniae loco qui Gomon dicitur in uita Alexandri AA. ss. ian. I 1028

Ἀκύλας cum V liberis et uxore saeculo renuntiat 76, 30 moritur senex 77, 10

Ἀλεξάνδρεια 140, 4

Ἀλέξανδρος ὁ ἅγιος (fort. episcopus CPolitanus Ario inpugnato inlustris, cf. Acta sanct. aug. t. VI 195 ss.) 139, 3. 6 τὸ μαρτύριον 139, 7 ecclesia CPolitana suburbana ab Hunnis a. 447 direpta, postea munita

Ἀλέξανδρος ἀρχιμανδρίτης ex oriente cum C fratribus Constantinopolim migrat, unde expulsus cum suis ab Hypatio benigne recipitur; magnum monasterium Acoemetorum condit 118, 10—120, 1: haec, si βασίλισσα 119, 16 Eudocia fuit, ante a. 440 constat facta esse, potius ante quam post a. 430 fidem facit Nilus de paupertate 21 *PG* 79, 997[a] Ἀλεξάνδρου τοῦ πρὸς ὀλίγον τὴν βασιλευομένην Κ. πόλιν θολώσαντος. uita uiri inconstantis latine edita est AA. ss. m. ian. I 1020 ss., cui si fides est p. 1024[b], Al. primus horarum canonicarum numerum septenarium (cf. 95, 21) instituit. cf. Tillemont *hist. ecclés.* XII 490 ss.

Ἀλέξανδρος νεώτερος a daemone liberatur 115, 20

Ἄλκιμος δομέστικος... Οὐρβικίου 74, 14 a daemone liberatus 74, 13—75, 2

Ἁλμύρισσος (mirum ni fuit Ἁλμυρησσός, ut Ἀγησσός Ὀδησσός Σαλμυδησσός), monasterium a s. Iona conditum et munitum 65, 19 a barbaris obsidetur 61, 11. 64, 21 s.

ὁ ἅγιος Ἀμμώνιος ὁ τῆς ἐρήμου μέγας ἀσκητής 138, 4 cf. test. I. II

Ἀντιόχεια: Νεστορίου ἐρχομένου ἀπὸ Ἀντιοχείας 105, 22 ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰμί 124, 12

Ἀντίοχος ἀγαπώμενος ὑπὸ

τῶν ἰλλουστρίων a daemone liberatus monachus fit 127, 21—128, 10 Hypatio superstes uixit dum Call. scribit cf. 128, 7

Ἀντώνιος asceta nobilis Aegyptius: τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου 139, 21 τὸν ἅγιον Ἀντώνιον τὸν πατέρα ἡμῶν 139, 25. apparet iam Hypatium lectitasse uitam Antonii Athanasianam

ἀποστολεῖον ecclesia s. apostolorum Petri et Pauli a Rufino prope Chalcedonem condita et cum monasterio coniuncta, inaugurata baptismate fundatoris tunc praefecti praetorio (test. I cf. II) ie fere a. 393. εὑρίσκει (Hyp.) ἀποστολεῖον καὶ μοναστήριον πλησίον αὐτοῦ 66,16 ss. 73, 19. 102, 26. 106, 29. 112, 29 breuiter οἱ ἀπόστολοι appellatur εὐξαμένη εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους ie in apostolio 67,22. 73, 18. 25. 99, 29. 118, 18

Ἀρκάδιος imperator: προερχομένου τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ἀρκαδίου (u. Ἰωνᾶς) 60, 18 ὁ βασιλεύς 60, 23

Ἀρμένιον τῷ γένει 60, 13 οἱ γὰρ Ἀρμένιοι σφόδρα πρόσκεινται τῷ θεῷ 60, 32

Ἄρτεμις (Bithynorum ie Bendis): τὸ ἱμάτιον τῆς Ἀρτέμιδος 124, 17 ὁ κάλαθος τῆς μυσερᾶς Ἀρτέμιδος 129, 30 cf. mus. Rhen. L 145 sq. ὁ δαίμων 130, 3 eius apparitio 130, 9 s.

ἀπὸ Ἀσίας epistulae mittuntur Hypatio 112, 15

βάρβαροι 64, 21 Gothi a. 395 (quod ex 65, 3 ss. elucet) Thraciam depopulati aut post eorum discessum, ut fieri solebat (cf. Zosimus v 22, 6), latrones barbarorum exemplum speciemque imitati

ἡ βασίλισσα 119, 16 aut Eudocia Theodosii II uxor aut Pulcheria soror

αἱ τρεῖς βασίλισσαι αἱ ἀδελφαὶ τοῦ βασιλέως 112, 27 ut εὐσεβέσταται καὶ θεοφιλέσταται βασιλίδες Cyrillo in Mansii Conc. t. IV p. 680[e], βασιλεύουσαι Sozomeno IX 3, 2, *reginae* Marcellino in Chron. min. II p. 73 Momms. dicuntur. quattuor imp. Arcadio et Eudoxiae natae erant filiae: *Flaccilla* 17 iun. 397, *Pulcheria* 19 ian. 399, *Arcadia* 3 apr. 400, *Marina* m. febr. 403. sed de Flaccilla nil memoriae proditur nisi natam esse, ac Sozomenus ubi Arcadii mortem memorat (h. eccl. IX 1, 1), filias eius tres recenset Pulcheriam Arcadiam Marinam: igitur Flaccillam oportet ante patrem mortuam esse, cf. Tillemont *hist. des emp.* 5, 480 s. ceterum *Augusta* Pulcheria tantum fuit d. IV iul. 414 declarata, ceterae duae *nobilissimae* cf. CTheod. XIII 1, 21. mortua est a. 444 Arcadia, a. 449 Marina

Βενιαμίν Aquilae filius pro Hypatio mortem suscipit 77, 3 τὸ παιδίον Β. 77, 6

Βιθυνῶν χώρα 103, 8 εἰς τὴν ἔνδον χώραν τῶν Βιθυνῶν 129, 28

ὁ ἅγιος Δαλμάτιος Isaacii successor in regendo monasterio 58, 26 μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἁγίου Δαλμάτου (sic) 82, 15. eius uitas II edidit Bandurus Imp. orient. II p. 647 s. 697 s.

cf. AA. ss. aug. II p. 213 ss. Isaacio socius accessit a. 383 (test. XIII), sub Attico archiepiscopo Constantinopolitano (406—425) Isaacio successit (test. XII). a. 431 contra Nestorium et Theodosium II et populum excitat (cf. Mansii Conc. IV p. 1430). uitam ultra a. 434 produxit, siquidem Proclus uiui eius et Ibam reprehendentis meminit in actis conc. Labbei t. V p. 513

Δαυίδ 59, 27 τὸν ὅλον Δ. ie psalterium totum 121, 5

Διονύσιος ὁ στρατηλάτης γενόμενος τῆς ἀνατολῆς Nestorium CPolim ducit (a. 428) 105, 24 a. 429 cos. ord. cf. Priscus p. 167, 6 ed. Bonn.

Διονύσιος a daemone liberatur 128, 11—17

Ἐγέρσιος στρατευόμενος σκρινιάριος τῶν ἐπάρχων μέσην ἡλικίαν ἔχων Ἕλλην ὑπῆρχεν 117, 18 baptizatus ξενοδόχος fit 117, 18—118, 9

Ἐλεύθερος: προάστειον Ἐλευθέρου τινός 66, 2 ubi cum patre moratur H.

Ἕλλην ie paganus 117, 19

Ἐλπίδιος unus ex XL idololatris ad fidem christ. conuertitur 125, 21 ab Hypatio seruatur 125, 18—126, 10

Ἐλπίδιος κόμης .. ἀρχιτέκτων τοῦ βασιλέως 126, 24 ab Hypatio mortis propter auaritiam ei instantis certior factus neglectis sancti praeceptis moritur 126, 24—127, 20

ἡ ἔρημος: ὁ λαὸς (Israel) ἐν τῇ ἐρήμῳ 91, 17 ἄνδρες εὐλαβεῖς ἐκ τῆς ἐρήμου 112, 17 Ἀμμώνιος ὁ τῆς ἐρήμου μέγας ἀσκητής 138, 5 ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς ἐρήμου 140, 4 ἐν τῇ ἐρήμῳ πλησίον τῆς θαλάσσης τῆς Ἐρυθρᾶς 140, 15

Ἐρυθρὰ θάλασσα 140, 15

Εὐλάλιος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος 107, 3 Chalcedonis episcopus Hypatium contra Nestorium agitantem a. 431 reprehendit 107, 3—15. concilio Ephesino non interfuit ut docet 107, 26 neque in actis conc. Eph. eius mentio fit. c. a. 434/5 Hypatio ludos Olympios inpedienti (u. Λεόντιος) obsistit 108, 7—23, quem omnino uexare et despicere solebat 108, 24 sed cognita illius auctoritate aestimare coepit 109, 5—9. eius laudes 109, 9 s.

Εὐμάθιος ὁ ἡγούμενος paucorum fratrum ad sacellum Rufinianis uicinum 98, 13 τῷ ἀββᾷ Εὐμαθίῳ 99, 25

Εὐσέβειος Hypatio quid sibi uelint Olympia narrat 109, 14—19

Εὔτυχος: ἀγαπητὲ ἀδελφὲ Εὔτυχε 54, 5 εὐλαβέστατε 56, 5 ad hunc uita s. Hypatii mittitur 54, 3—56, 5

Εὐφημία κουβικουλαρία a daemonibus liberatur 126, 11—23

Ἔφεσος: ὥδευσεν ἐν τῇ Ἐφέσῳ ὁ Νεστόριος 107, 16

Ζήνων ἀσκητής 135, 20 Rufinianis moritur paulo ante Hypatium 135, 16—136, 2. post Hypatii mortem ab amico quaeritur, qui monachis de Zenone narrat 139, 28—140, 18. τὸ μοναστήριον τοῦ Ζήνωνος ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἐρήμῳ πλησίον τῆς θαλάσσης τῆς Ἐρυ-

θρᾶς 140, 14 a barbaris spoliatum 140, 16

Ζήνων χωρικός a daemone liberatur 100, 22—102, 22

Ζωάνης ὁ κόμης, ὃς καὶ στρατηλάτης ἔμελλε γίνεσθαι εἰ μὴ ἐτελεύτα 81, 12 fort. *Ioannes* comes sacrarum largitionum a. 429 (CTheod. XVI 8, 29) 430 (ib. VII 8, 15) 431 (Mans. Conc. IV p. 1396a 1397a) fratrem Hypatio sanandum tradit 81, 11—28 mortuo Zoani frater succedit 81, 29

Ἡλί 103, 27

Θεοδόσιος (II a. 408—450) ὁ εὐσεβέστατας βασιλεὺς Chrysostomi reliquias CPolim reducit 71, 10 καρποφορήσαντος καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως 75, 6 πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα 107, 19 εἰπὲ τῷ βασιλεῖ 107, 20 ὁ δὲ εὐσεβέστατος βασιλεὺς Θ. bis Hypatium uisitat et inuicem epistulas mittit 112, 21—27 u. βασίλισσαι

Θεσσαλονίκη 112, 15

Θρᾴκη 59, 4. 6 a barbaris uexata 64, 22. 65, 2. 18. 68, 21. 69, 15. 75, 17 ab idololatria liberata 103, 15 τὸ βαρβαρικὸν ἔθνος τῶν Οὔννων τὸ ὂν ἐν τῇ Θρᾴκῃ 138, 22 ab Hunnis expilata 139, 8

Ἰακώβ 59, 27

Ἱεροσόλυμα 112, 14. 138, 26

τοῖς Ἰουδαίοις 90, 23

Ἰσαάκιος: ἀλλ' οὔτε ἐν τῇ φαιδρᾷ Κωνσταντίνου πόλει ὑπῆρχον τότε (c. a. 386) μοναστήρια εἰ μὴ μόνον τὸ τοῦ μεγάλου Ἰσαακίου, ὃν διεδέξατο ὁ ἅγιος Δαλμάτιος 58, 23 ss. cf. ind. uerb. μοναστήριον. Valente imp. (364—378) ex desertis orientis CPolim uenit (testim. v. XI), Valenti ad bellum Gothicum (a. 378) profecturo molestus hortator in uincula conicitur (test. VI) a Theodosio post m. nouembr. a. 380 liberatur (t. VII), concilio CPtano m. iulio a. 381 finito deserta repetiturus a Saturnino et Victore retinetur cellaque ei aedificatur (t. VIII). multi sese Isaacio applicant. fort. 'Syriscus' ille monachus Isaac est quem inter inimicos Ioannis Chrys. Palladius memorat dial. p. 49 et 73 Big. cf. Sozomenus VIII 9, 19. moriturus Dalmatium successorem sibi elegit (t. IX. XII). mortuus est d. XXVI mai. non a. 383 (t. X) sed post a. 406 sub Attico patriarcha CP (406—425) cf. t. XII idque nunc confirmatur 70, 9 s. ubi c. a. 406 inter uiuos memoratur et 70, 18 unde eum ultra a. 406 uitam produxisse apparet

Ἰσραήλ: ὁ λαὸς τοῦ Ἰ. 140, 16 ὁ λαός 91, 17

Ἰωάννης (Chrysostomus) τότε ὢν ἐπίσκοπος 71, 1 monachis fauet. eius laudes 71, 3—7. mors 71, 7 s. reliquiae a Theodosio II a. 438 d. XXVIII ian. Proclo auctore CPolim translatae 71, 8 ss. adhortatur monachos ut clerici fiant 71, 11—15. praefuit ecclesiae CP. a d. XXVI febr. a. 398 pulsus et reuocatus a. 403 in exilium missus XX iun. 404 mortuus XIV sept. 407

Ἰωάννην τὸν ἀπόστολον 107, 18

Ἰώβ 129, 14

Ἰωνᾶς Armenius genere miles CPoli ab Arcadio (tunc puero) missionem impetrat; in monte Thraciae prope ecclesiam in qua erat Hypatius cellam condit. mox cum alii ei sociantur tum Hypatius xx annos natus (a. 386); LXXX fratres congeruntur; Halmyrissum castellum muniunt 60, 10—61, 21 Thraciam christianam reddit 108, 14 qua uastata a barbaris ad leniendam rusticorum paenuriam CPolim profectus Rufinum P. P. aliosque uiros illustres implorat 64, 21—65, 15. ab Hypatio repetitur 69, 9. CPoli aegrotans uisione commotus Hypatium e Thracia arcessit, a quo sanatus pacem inter Hypatium et Timotheum conciliat 69, 12—70, 12 Hypatium Rufinianis (post a. 406) uisitat, paulo post moritur 75, 10—16. appellatur ὁ ἀββᾶς 69, 16. 19. 75, 21 ὁ ἅγιος 62, 16 ὁ κύρις 69, 31. 103, 14 ὁ ὅσιος διδάσκαλος 61, 14 ὁ μακάριος 75, 10 ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ 61, 8. 65, 13. 69, 12

Καλλίνικος Hypatii discipulus 55, 5 Rufininianis monachus (cf. 62, 29. 67, 4: ἡμῶν 64, 22 Hypatii narrantis est) rogatus a presbytero docto, olim Hypatii discipulo, qui nomen suum taceri uoluit (56, 6. 111, 22) scripsit hanc H. uitam ab incerto editam et Eytycho diacono dedicatam 55, 4 ss. uera se tradere testatur 131, 8 adhortationes Hypatii quas opusculo inserit non ipse scripsit sed ex magistri schedis petiit 96, 19 memoratis (cf. Ὑπάτιος) successori Hypatii infensum se prodit 137, 14

Κορνήλιος: ὁ Χριστὸς ἐποίησέν σε νέον Κορνήλιον 56, 8 cf. Act. ap. x

Κωνσταντῖνος ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης ἄξιος ludos Olympios sustulisse fertur 107, 29

Κωνσταντίνου πόλις: ἐν τῇ φαιδρᾷ Κ. π. 58, 24 ἐν τῇ φαιδρᾷ καὶ βασιλευομένῃ Κ. π. 105, 22. 60, 12. 109, 2. 114, 15. 17. 18. 138, 24. 27 appellatur ἡ μεγαλόπολις 64, 31. 105, 27. 106, 7 ἡ πόλις 60, 24. 65, 6. 17. 66, 2. 67, 20. 69, 13. 70, 15. 105, 26. 106, 11. 107, 6. 118, 12. 17

Λεόντιος ὁ ὕπαρχος 107, 27 Olympia Chalcedoni restituere conatus a monachis Hypatio duce impeditur 107, 27—109, 4. praefectus urbi fuit a. 434 et 435 (CTheod. XIV 16, 3 VI 28, 8 XVI 5, 66)

Μακάριος magorum antea socius monachus fit studiosissimus, sed superbire et insanire incipit, Rufinianas relinquit, post Hypatii mortem reuertitur et mortem obit 120, 3—124, 4 cf. p. xx

Μαρία ἡ παρθένος 115, 3

Μονάξιος ὁ ἀπὸ ὑπάτων 78, 12 τρὶς ἔπαρχος γενόμενος 79, 10 παῖδες (serui) τέσσαρες Μοναξίου, unus ex eis συγγενής domini et liberaliter institutus (78, 16 s.), ad Hypatium confugiunt, monachi fieri uolunt. Hypatius Monaxio fortiter aduersatur pueros repetenti 78, 11—79, 24. cos. ord. fuit a. 419 praefectus urbi a. 408 (CTheod.

xiv 17, 15. vi 4 extr., corrupte *P. P.* vi 30, 19) et a. 409 (CTheod. xiv 16, 1 xv 1, 47) praefectus praetorio a. 412 (CIust. i 40, 12) a. 414 (CTheod. xiii 3, 16 corrupte *P. V.* vi 2, 18) iterum a. 416—420 (cf. CIust. viii 10, 10): illud τρὶς ἔπαρχος 79, 10 ad unam praefecturam praetorii referri uidetur

Μοσχίων asceta CPoli Hypatio se applicat 66, 10 Rufinianas Hypatium comitatur 67, 5. 20

Μωυσῆς 59, 26

Νεστόριος presbyter Antiochenus a Dionysio magistro militum per orientem a. 428 CPolim adductus 105, 23 monasteria uisitat Hypatio neglecto 106, 4 s. laicorum maxime consilio electus archiepiscopus CP. (d. x apr. 428) 105, 28 Hypatium haeresin ipsius iam ante odoratum lacessit 105, 25—106, 21 dein a. 431 haeresin palam professus et ab Hypatio nomine ipsius in diptychis deleto damnatus Eulalio ep. Chalced. eum coercendum mandat 106, 21—107, 15 (cf. 107, 5), damnatum Ephesi et honore exutum esse (d. xxii m. iun. 431) in somnis Hyp. praesentit 107, 15—23 litterae concilii de damnato Nest. cum CPoli in ecclesia s. Mocii publice (extremo m. aug.) recitarentur, cum Eulalio ep. Hypatius interfuit 107, 26 Nestorium ex miserando exitio Aegyptio (cf. Walchii hist. haeres. v 555—568) reducturis Hyp. resistit 114, 12 ss.

Ὀλύμπια Chalcedoni abolita restituere conatur Leontius P. V. sed a monachis impeditur 107, 27—109, 4. quid sibi uelint Ὀ. ab Eusebio quodam discit Hypatius 109, 10—19. ludi Olympii aetate imperatorum multis etiam Asiae urbibus celebrabantur uelut Cyzici Pergami Ephesi Smyrnae Trallibus Thyatirae Magnesiae Tabae Tarsi Anazarbi: mireris si testimonium non exstet etiam Chalcedoni agitatos esse

Ὄλυμπος mons Bithyniae 130, 14

Οὖννοι: διὰ τὸ τοὺς Οὔννους γειτνιάζειν castella in Thracia aedificabantur 61, 11 s. τὸ βαρβαρικὸν ἔθνος τῶν Οὔννων τὸ ὂν ἐν τῇ Θρᾴκῃ 138, 21 loca circa CPolim sita a. 447 (cf. test. xiv) deuastat 138, 21—139, 9

Οὐρβίκιος κουβικουλάριος 72, 2 Aëtium hominem ditissimum aegrotantem Hypatio sanandum tradit, sed cum timeret, ne monasterium mortuo Aëtio heres existeret, repetit; neganti Hypatio, se quidquam retenturum esse, aegrotantem concedit; monasterium exornat 72, 2—73, 10. quae statim post annum 434 euenisse oportet, quo anno Theodosius II legem de bonis clericorum et monachorum (CTheod. v 3) Vrbicio parum intellectam promulgauit. eius domesticum Alcimum tabe liberat H. 74, 13—75, 2 praepositus sacri cubiculi factus ex uoto ἡρῷον sibi monachisque exstruit adiuuante Theodosio II 75,

2—8 successore dato saluti suae uixit 75, 8 Hypatio mortuo arcam dedicat 138, 3
Ὀφνί 103, 28

παλάτιον: αἱ τρεῖς βασίλισσαι ἔρχονται πλησίον τοῦ ἀποστολείου εἰς τὸ παλάτιον 112, 29 δεκανὸς ἀπὸ τοῦ παλατίου ἔφιππος 119, 14 cf. βασίλεια test. II 6
Παῦλος: λείψανα Πέτρου καὶ Παύλου a Rufino Roma Rufinianas translata 66, 19 ὁ ἅγιος ἀπόστολος 131, 5
Παῦλος unus ex pueris Monaxii 78, 19
Περσωνᾶς lectoris ss. apostolorum Rufin. et socer et filius 100, 15. 16
Πέτρος cf. Παῦλος
Πολυχρόνιος pede laborans sanatur 129, 4—11 monachus fit 140, 19—23

Ῥῆβας Bithyniae fluuius 129, 29
Ῥουφινιαναί 54, 2. 55, 18. 69, 25. 70, 5. 71, 19 uicus prope Chalcedonem III milibus distans (66, 16) ad mare situs (test. IV) olim Δρῦς dictus (test. II) ecclesia ss. apostolorum (u. ἀποστολεῖον) et monasterio a Rufino conditis clarus 66, 16—21. monasterium a R. monachis Aegyptiis traditum, post eius mortem ab his desertum 66, 21—24 ab Hypatio Timotheo Moschione inuenitur et habitatur 66, 24. τῷ τρίτῳ ἀφηγουμένῳ ἀπ' ἐκείνου (ab Hypatio) 55, 19.
Ῥουφῖνος u. inl. praefectus praetorio inde ab anno 392 (m. iul.) consul ord. a. 392 interfectus d. XXVII nou. 395 a Iona aditur 65, 3 (u. supra) dum ecclesiam apostolorum reliquiis depositis dedicat c. a. 393 baptizatus (test. I) idemque Rufinianis sepultus est 66, 20 post eius mortem Aegyptii dilabuntur 66, 22 εἰς τοὺς καμάτους Ῥουφίνου 70, 22
Ῥώμη 66, 18. 112, 15

ὁ σατανᾶς 64, 6. 82, 17 appellatur διάβολος 82, 18 ὁ μισόκαλος 68, 9
Στέφανος νεανίσκος a daemone liberatus 115, 27—116, 22
Συρία 112, 14
Σύρων διάλεκτος 55, 24

Τιμόθεος γνώριμός τις ὢν ἀσκητής 66, 6 Hypatio CPoli se applicat. Rufinianas Hypatium comitatur 67, 7 rixae inter eos ortae 68, 14 Iona (cf. 69, 10) intercedente sedantur 70, 6 uitam asceticam agit 71, 19
Τρύφων ἄγροικος 116, 23 pede laborans adiuuante medico ab Hypatio curatur 116, 23—117, 6

Ὑπάτιος natione Phryx 58, 6 parentibus relictis XVIII annos natus (59, 16) Thraciam petit 58, 26—59, 5 ubi primum opilio 59, 23 dein cantor ecclesiae 59, 29 XX annos natus (61, 7) Ionae socius uitae asceticae fit 61, 1—65, 15 cf. 75, 16—28. patrem senem CPolim comitatur 65, 16—66, 5 cum Timotheo et Moschione Rufinianas c. a. 400

abit ibique habitare incipit Ioanne Chrys. patriarcha (71, 1—15) 66, 6—67, 19 (a. 403 monachos ab H. institutos ibi degisse constat ex test. II) initio pauperrimus 75, 28—76, 15 a muliere pia temptatus 67, 19—68, 7 discordiis exortis (cf. Τιμόθεος) Thraciam reuertitur (c. 404—5) paralyticum in itinere sanat, a monachis Ionae lubentibus recipitur 68, 8—69, 10 Ionam CPoli aegrotantem sanat, uoce caelesti Rufinianas redire iussus et a Iona cum Timotheo conciliatus XL annos natus (70, 11) iam monasterio Rufin. continuo praeesse coepit 69, 10—70, 12 uisitatus ab Isaacio 70, 13—30 et ab Iona moribundo 75, 10—16 presbyter inter a. 406 et 430 ordinatus a Philotheo episcopo 73, 19 quo munere dignissimum se praebuit 73, 21—27 cf. 96, 3 s. 103, 23 s. maxime monachis disciplina instituendis operam dedit 133, 8—13 praeter ascesin etiam utilia eos operari iussit 120, 13—28 cf. 67, 9—11. 76, 21—23 ritus in discedendo obseruatus 122, 11—22 sic disciplina clari etiam aliunde requirebantur 105, 16—21 breui creuit numerus fratrum ad XXX 71, 23 mox L fiunt 76, 25 ss. totidem etiam moriens reliquit 137, 13 mortuos ipse LXXX extulerat 136, 7 adhortationes scriptas discipulis reliquit 96, 19 unde petita uidentur quos Call. inseruit sermones (de Matth. XXII 40) 82, 29—94, 23. 63, 12—64, 8. 96, 5—18. 103, 17—104, 11. 131, 20—133, 7. 133, 13—135, 2 uiuendi ratio 95, 16—96, 2 cf. 74, 9—12 horas canonicas VII (cf. Ἀλέξανδρος) obseruat 95, 21 dies quadragesimales quomodo agere solitus sit 73, 11—74, 12. 95, 20. 99, 13 multitudine curarum non distractus a deo 135, 8—15 lectioni deditus 102, 23—28 s. Antonium admiratus 139, 20—27 acuto iudicio erat 103, 1—7 ut etiam docti uiri eius amicitiam siue contubernium expeterent 110, 8 ss. 113, 4—7 a. 426 sexagenarius graui morbo afficitur 82, 8—21 eius fama et auctoritas 112, 12—20 iam a. 426 apparuit 82, 10—14 Eulalius ep. ante despectum abbatem c. 435 suspicere coepit 109, 5—10 imp. Theodosius II eiusque sorores eum uenerantur 112, 21—113, 3 igitur mortuo Dalmatio (c. 436) quasi princeps erat monasteriorum intra et circa CPolim sitorum 82, 15 senex uineam colit 135, 19 octogenarius (136, 4) a. 446 m. iun. d. XXX dominica (136, 25), ut V testatur, non d. XVII (quippe feria II illo anno) ut cum P plerique tradunt et ecclesia memoriam celebrat, mortuus est 136, 23—137, 15 eius funus 137, 16—22 corpus in oratorio depositum prope Ammonium 137, 23—138, 8. uaticinium eius (136, 10) quae mortem secutae sunt a. 446 et 447 calamitates conprobauerunt 138, 15—139, 12 cf. test. XIV—XVI

laudes Hypatii 79, 25—80, 30. 94, 24—96, 26 ἀκτημοσύνη 109, 20—110, 7 ἐγκράτεια 63, 9

—64, 20 ἐλεημοσύνη et φιλοπτωχία 76, 16—20. 78, 3—11. 79, 25—80, 7. 104, 12—105, 5 ἡσυχία 61, 22—62, 10 modestia 105, 5—16 παρρησία coram potentibus 74, 20—29. 78, 26—79, 24. 105, 7—15. 108, 8—109, 4 προθυμία 62, 11—63, 8 συμπάθεια 71, 28. 112, 5 χάρις ἰαμάτων 69, 7. 71, 26. 94, 27 diuinatio 103, 1. 73, 28—74, 12 uaticinia 100, 11—21. 136, 10 fontem detegit diuina ope 77, 12—78, 2 morbos et uulnera sanat 80, 7—28. 72, 2—73, 1. 116, 23—117, 6. 125, 25 s. 129, 13—26 etiam animalium 81, 30—82, 7. 113, 29—114, 11 daemoniacos curat 68, 21—28. 74, 13—75, 4. 80, 29—81, 29. 115, 11—116, 22. 126, 11—128, 17 non confitentes nec paenitentes non seruat 79, 14. 98, 7. 126, 24—127, 20. 128, 18—129, 3 in periculis seruat homines precibus suis 117, 7—118, 9. 130, 14—25 etiam absens 113, 8—114, 6

fidem confessus est apostolicam 114, 29—115, 9 propter haeresin Nestorium damnat 105, 22 ss. uetatque reduci 114, 12 ss. sed Alexandro Acoemetorum auctori fauet 118, 10—120, 1 idololatras insectatur 124, 5—25. 126, 1—10 Bithynorum gentilem ritum expurgat 103, 8—15 hariolos opprimit 124, 26—125, 17 Leontio P. V. ludos Olympios instauraturo obsistit 107, 27—109, 19 daemonas inpugnat 67, 1—17 cl. 71, 25. 96, 27—97, 13. 98, 8—99, 27. 126, 11—23 ipsam Dianam fugat 129, 27—130, 13

nomen Hypatii explicatur οὗτος κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὕπατός ἐστι Χριστοῦ 104, 15 ipse appellatur ἀββᾶς 70, 4. 110, 16. 19 saepius ἀσκητής 67, 24 ἅγιος 103, 15. 110, 8. 111, 11 al. δοῦλος τοῦ θεοῦ 73, 5. 74, 16. 75, 4 al. ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν 54, 1 ὁ ὁσιώτατος πατὴρ ἡμῶν 55, 3 πνευματικὸς πατήρ 122, 10 κύρις 69, 14 θεοφιλής 61, 1

οἱ γονεῖς Hypatii ἦσαν εὐγενεῖς καὶ φοβούμενοι τὸν θεόν 58, 8. 11. 59, 1 ὁ πατήρ Hypatii σχολαστικός filium litteras docet 58, 9 a filio relinquitur 58, 26 filium uisitat et secum CPolim abducit, ubi paulo post moritur 65, 16—66, 5 ἡ μήτηρ Hypatii: ἔμαθεν (sc. Hyp.) παρ' αὐτοῦ (sc. τοῦ πατρὸς) τὴν κοίμησιν τῆς μητρός 65, 27 ἡ ἀδελφή Hypatii 59, 2 cum suis saeculo renuntiat 139, 13—26

Φιλόθεος ἐπίσκοπος sine dubio Chalcedonis inter a. 406 et 430 (cf. Εὐλάλιος), sed aliunde non cognitus (cf. Lequien Orientis christ. I 601) Hypatium inuitum presbyterum fecit 73, 20

Φινεές 103, 28

Φρυγία 58, 6. 17

Χαλκηδών 66, 14. 107, 28 ὁ ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος nomine omisso 118, 28

Χριστός 60, 20 saepissime ὁ δεσπότης Χ. 134, 17 saepius.

INDEX VERBORVM *

Ἀββᾶς 55, 9 cet. dignitatem potius quam officium (cf. ἀρχιμανδρίτης) indicat
ἀβλαβής διῆλθεν 130, 13
ἀγάλλεσθαι 85, 16 cet.
ἀγαλλιᾶσθαι 89, 23 cet.
ἀγανακτεῖν 103, 18 cet. ἀγανακτεῖ καθ' ἡμῶν 129, 1
ἀγαπᾶν 56, 10 cet.
ἀγάπη 63, 18 cet. τῇ ἀ. σου ἀπέστειλα 55, 15
ἀγαπητός 54, 5
ἀγγελικός: ἐπὶ γῆς ἀ. βίον ἀναδεξάμενοι 87, 14 solita gloriatio monachorum cf. adn. s. Theod. p. 121 sq. εἰς ἀ. τάγμα ἐκλήθητε 86, 29
ἄγγελος: singulis hominibus uitae comites angeli adsunt cf. Anal. Bolland. t. XI p. 61. ὁ ἄ. τοῦ θεοῦ ὁ παρὼν αὐτῷ 98, 26 τὸν ἄ. τοῦ θεοῦ τὸν πάντοτε συμπαρόντα αὐτῷ 104, 18 ἐφαίνετο ὡς ἄ. θεοῦ 73, 17
ἄγειν ἐν τῷ μοναστηρίῳ 125,25
ἁγιάζειν: ἐκ παιδόθεν ἡγιασμένος 58, 13 ἁγιάσαντα μὴ ἀποδοῦναι 128, 30
ἅγιος: ἐξ ἁ. πνεύματος 111, 12 οἱ ἅγιοι 56, 16 cet.
ἁγιωσύνη: τὴν ἁ. σου 108, 20 110, 22
ἄγκιστρον 84, 18
ἁγνίζειν: ἁγνίσαντας ἑαυτούς 94, 13
ἀγνοεῖν 59, 26 cet.
ἄγνοια: ἐν ἀ. ἀπερχόμενον 108, 19 κατὰ ἄ. 77, 14
ἁγνῶς 111, 19
ἀγνωσία: ἀπὸ σκότους τῆς ἀ. 88, 17
ἀγοράσαι τὴν χάριν τοῦ θεοῦ 81, 18
ἀγράμματος καὶ ἰδιώτης 65, 14
ἀγροικία: πᾶσα ἡ ἀ. omnes rustici 104, 25
ἄγροικος 66, 29 cet. ἀγροῖκον 135, 26
ἐν ἀγρῷ 60, 8 cet.
ἀγρυπνεῖν 67, 8. 93, 17 cet.
ἀγρυπνία 61, 16. 121, 4
ἄγχειν τὴν καρδίαν εἰς ἀγαθόν 104, 5
ἀγωγή 102, 14
ἀγωγός aquae ductus 77, 12
ἀγών 56, 16 cet.
ἀγωνιᾶν: μαθεῖν αὐτὸ ἠγωνία 109, 12
ἀγωνίζεσθαι 56, 16. 82, 21 cet.
ᾄδειν 59, 28
ἀδελφή 59, 2. 139, 13—22 αἱ ἀ. τοῦ βασιλέως 112, 27
ἀδελφός 54, 5. 119, 12 cet. γνήσιοι ἐν Χριστῷ ἀ. 56, 9 ὡς δύο ἀ. ut frater et soror 111, 19
ἀδελφότης 123, 12

---

* Verba ἀποστολεῖον βάρβαροι βασίλισσα ἔρημος παλάτιον σατανᾶς in indicem nominum relata sunt.

ἀδημονεῖν 73, 31
ἀπὸ ἀδιακρισίας 123, 8
ἀδιάκριτον πίστιν 131, 6 διὰ τὸ ἀδιάκριτον 121, 24 cf. Bekkeri AG. 213, 22 ἀδιάκριτος: λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ... ἀφρόνως φλυαρούντων
ἀδιαφορία 133, 27
ἀδικεῖν 65, 10 cet.
ἄδικα λαλεῖ 107, 9
ἀδροῖς καὶ χριστιανοῖς 70, 28
ἀδυνατεῖν 83, 28
ἀηδίζεσθαι 60, 9. 105, 7
ἀθέμιτος: εἰς τὰ ἀ. 125, 22
ἀθετεῖν 128, 24 cet. ἠθέτησα τὸν ἅγιον Ὑπάτιον 123, 3
ἄθλιος 106, 26. 122, 22
αἱματεκχυσίαι 138, 27
αἱματόφυρτος 98, 19
αἴρειν 59, 31. 117, 8. 119, 13 κελεύει τὸ ὀστέον ἀρθῆναι 116, 29
αἱρεῖσθαι malle αἱρήσεται καταφρονῆσαι τοῦ κόσμου 83, 15
αἵρεσις: ἀπὸ αἱρέσεων καὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἐπέστρεψεν 111, 27
αἱρετός 55, 32
αἰσθάνεσθαι: ᾔσθετό τινος δυσωδίας 124, 6. 15
αἰσχύνεσθαι: ᾐσχύνετο μόνος ποὺ ἀπιέναι 59, 22
αἰτεῖν: ᾔτησεν ἐγγραφῆναι τὸν βίον 111, 22 ᾐτήσασθε τὴν ἐμὴν ἐλεεινότητα 56, 12. 73, 2 cet.
αἴτημα 93, 28
αἰφνίδιον 130, 15
αἰχμαλωτεύειν 138, 29. 140, 17 εἰς οἴησιν αὐτὸν ᾐχμαλώτευσεν tamquam captiuum ad uanas opiniones adduxit 121, 15
αἰών: τὸ πέλαγος τοῦ αἰῶνος τούτου 87, 8. 88, 21 ὅπως περάσωμεν τὸν αἰῶνα τοῦτον 112, 19. 133, 14
τῆς αἰωνίας μνήμης ἄξιος 107, 29 αἰωνίᾳ ζωῇ 57, 1
ἀκάθαρτος: ῥυπαρίας ἀκαθάρτους 77, 14. 102, 9
ἄκαιρος 106, 17
ἀκατάληπτος: τὰ ἀ. 114, 21
ἀκαταπαύστως 119, 29
ἀκέραιος 68, 16 opp. συνετός, cf. Corp. gloss. lat. II 184, 29 *sincerus* ἀκέραιος ibid. 221, 52 Epict. diss. III 23, 15
ἀκηδιᾶν 93, 7. 16. 134, 12 μὴ ἀκηδιάσωμεν εἰς τὸν βραχὺν τοῦτον αἰῶνα 133, 14
ἀκηλιδώτως 122, 16
ἀκμήν etiam, adhuc cf. Kuhnii *ztschr.* XXVII p. 489 ss., ἦν γὰρ ἀκμὴν ἐγκρατής etiamtum 107, 6 ἀκμὴν οὐκ ἔχομεν πολλὰς ἡμέρας 68, 2 id quod ἔτι cf. Lobeckius ad Phryn. p. 123, ἀκμὴν γὰρ οὐ λογίζομαι 134, 25
ἐξ ἀκοῆς 109, 13
ἀκολουθεῖν 90, 16 cet.
ἀκολουθία: τύπος καὶ ἀ. ἐκράτησεν 122, 11
ἀκολούθως τοῦ πατρός 139, 20
ἀκοντίζοντες λίθον 64, 25
ἀκορέστως ποιεῖν 86, 10
ἀκούειν: τοῦτο 59, 2. 107, 30 ὅσα τε ἀκήκοα 56, 23 ἐξ ὧν ἀκήκοα παρ' αὐτοῦ 55, 9 τὸν λόγον 57, 31 τὸν βίον 110, 25 ψόφους 59, 14 τὰς ἐντολάς 95, 9 αὐτοῦ τῆς φωνῆς 59, 30 περί τινος 61, 1. 110, 8. 112, 12. 124, 7. 26. 28 c. partic. φωνὴν ἤκουσαν λέγουσαν 69, 24 τοῦ εὐαγγελίου λέγοντος 58, 29 ἤκουσεν ὅτι 103, 10. 117, 30 c. acc. c. inf. ἀκούσας τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἐληλυθέναι 65, 24 pass. παρὰ πάντων ἠκούετο 112, 3
ἄκρος: ἀκροτάτην ἀρρωστίαν 122, 28 ἐξ ἄκρου ἀποθέμενοι

in margine 117, 9 εἰς ἄκρον εἰδότα 109, 15 ζηλωτὴς ε. ἄ. 118, 13
ἀκτημοσύνη 61, 18. 87, 5. 109, 20
ἅλας: μετὰ ἅλατος ἀπέτριβε 82, 4
ἀλγεῖν τοῖς ὑπολειφθεῖσιν 55, 13 τὸν πόδα ἀλγήσας 140, 20
ἀλείφειν αὐτὸν ἐλαίῳ 74, 16 ἀλειφθῆναι τὸν ἄρρωστον 62, 23 ἐλαίῳ εὐλογημένῳ ἀλιφῆναι 62, 25. 68, 27. 72, 31 cet. ἠλιμμένος 99, 1
ἀλήθεια: ἵνα λέγῃ ἐπ' ἀληθείας 123, 26
ἀλήθειν: τῶν ζῴων τῶν ἀληθόντων ie asini molarii 120, 19
ἀληθῶς δοῦλον θεοῦ 65, 13 ἀ. εἶ μονάζων 68, 4. 128, 7 ἀ. κατὰ τὸ ὄνομα 104, 14 ie nomen ἐτύμως κεῖται cf. Wyttenb. ad Plat. Phaedon. p. 156 sq.
ἁλίζειν sale condire δι' ὑμῶν ἁλίζονται οἱ ἄνθρωποι 87, 26
ἀλλαχοῦ 105, 3 ἀ. ἀπῆλθον 75, 32
ἀλλ' ἤ 80, 14
ἀλλήλων 59, 11 cet.
ἄλλός τις 120, 3 cet. otiose adhibetur ut εἶχεν δὲ οὗτος καὶ ἄλλους (ie praeter ipsum) ἀδελφοὺς τρεῖς 110, 11 ἄλλον ἀδελφόν 122, 7 ἄλλός τις ἀσκητής 135, 20
ἄλλοτε 78, 12 cet. ἄλλοτε πάλιν 78, 3 cet. ἐν ἄλλοτε 88, 24
ὡς ἄλλως 105, 8
ἀλοᾶν: γεωργὸς ὅτε ἀλοήσῃ τὸν σῖτον αὐτοῦ 87, 28
τὰ ἄλογα αὐτῶν animalia domestica ut boues 82, 2
ἅλυσις 116, 2 εἰς ἁλύσεις βάλλειν 78, 20
ἅμα δὲ ἐνουθέτει αὐτούς 65, 11 ἅ. δὲ καὶ ἐθαύμαζον 65, 14 ἅ. καὶ τὸν θεὸν ὑμνοῦντες 102, 3 τριακόσιοι ἅ. ἀσκηταί 119, 28 ἅ. καὶ ψαλμὸν μελετᾷ 120, 25 ἅ. οὖν ἐποίει εὐχὴν καὶ 126, 28 praepos. ἅ. τῷ δούλῳ τοῦ Χριστοῦ 56, 11 ἅ. τοῖς ἀδελφοῖς 77, 29. 118, 17 ἅ. τῷ ἄρξασθαι 57, 29 τῷ εἰσιέναι 65, 6 τῷ (τοῦ PV) ἀναχωρεῖν 127, 3
ἁμαρτάνειν: ἁμαρτῆσαι 87, 20 ἡμάρτηκα 128, 23
ἁμαρτία: ἐπιδιδόναι ἑαυτὸν τῇ ἁ. 84, 10
ἁμαρτωλός: ἕνα τῶν ἁ. 74, 30. 32 ἄνθρωποί ἐσμεν ἁ. 69, 1. 103, 21
ἀμελοῦντα εἰς τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ 103, 16 οἶκον πάνυ ἠμελημένον 67, 12
ἀμέμπτως φυλάξαι 83, 20 ἀ. τὰς ψυχὰς παραστήσωμεν 88, 5
ἀμεριμνᾶν 105, 13
ἀμέριμνος 134, 29
ἄμετρος βρῶσις 91, 12
ἀμπέλους σκάψαι 120, 13
ἀμφότεροι 68, 25 οἱ ἀδελφοὶ ἀμφότεροι 119, 12 οἱ ἀμφότεροι 100, 4
ἄν cf. ἐάν. in apodosi sententiae condicionalis a rerum ueritate abhorrentis 57, 7 cet. alibi omittitur 81, 12. 98, 4. 122, 6. 123, 25 c. coni. ὅπου ἂν εὕρῃ 58, 16 ὅσα ἂν παράσχῃ 57, 22 ὅσα ἂν θέλωμεν 86, 15 indicatiuo insolentius adiungitur ὅπου ἂν ἔγνω 70, 27 εἴ τι ἂν εἶδες 105, 7. 118, 14 εἰς ὃ ἂν ἐπετράπη 120, 29 c. optat. ὡς ἄν τις ἴδοι ὄγκον 97, 15 pro ἐάν ponitur 108, 14
ἀναβαίνειν 60, 28
ἀναβλέπειν 80, 26

ἀναβοᾶν 73, 22. 108, 2
ἀναγγέλλειν 62, 24
ἀναγινώσκειν 110, 27 τοῖς ἀναγινώσκουσι 56, 1 ἀνεγίνωσκεν 102,23 ἀνεγνώσθη 107,25
ἀναγκάζειν 134, 15. 27 ἀν. πρὸς διδασκαλίαν 57, 18 θύειν 108, 14 ἠναγκάζετο νουθετεῖν 57, 4 ἀναγκασθείς 112, 31
ἀνάγκη γαμήσαντα χρήματα ἐπιποθεῖν 84, 19 ἀ. μοι ἐπίκειται 103, 25 οὐκ ἀνάγκην ἡμῖν ποιεῖ ὁ θεὸς τοῦ συντάξασθαι 128, 30
ἀναγνώστης 99, 29
ἀνάγραπτος 138, 12 τὸν βίον ἀνάγραπτον 55, 4
ἀναδεικνύναι 136, 6. 138, 14 ἀναδειχθῶμεν 132, 6
ἀναδέχεσθαι τὴν εὐποιίαν 86, 25 ἀγγελικὸν βίον ἀναδεξάμενοι 87, 14
ἀναζεῖν: πίστει ἀναζέσας 67, 2
ἀναζωννύναι: πίστιν ἀναζωσάμενος 93, 20
ἀναιρεῖν: ἀναιρεθῶ 117, 25
ἀνακαλεῖν: ἀνεκαλέσατο 71, 11
ἀνακάμπτειν reuerti ἀνέκαμψεν πρὸς τὸν Ὑπάτιον 118, 2
ἀνακεφαλίζειν caput erigere ie refici ὡς μηκέτι ἀνακεφαλίσαι καὶ γενέσθαι καθὼς ἦν τὸ πρώην 139, 8
ἀνακλίνειν ἐν ψιάθῳ ἑαυτόν recubare 63, 10
ἀνακράζειν: ἀνέκραξε λέγων 117, 12
ἀνακτᾶσθαι reficere 118, 27
ἀναλαμβάνειν ζῆλον 82, 26
ἀναλύειν πρὸς τὸν κύριον 55, 21 μετὰ τὸ ἀναλῦσαι post obitum 95, 6
ἀνάλωμα: ἀποστείλατε αὐτοῖς ἀναλώματα uictum 65, 2
ἀναμοχλεύειν τοὺς πόνους ἐν τῇ διανοίᾳ 121, 13
ἀνανεοῦν Ὀλύμπια 107, 28
ἀνανεῦσαι πρὸς αὐτόν 88, 30
ἀνανήφειν: ἀνανήψαντες 133, 25 ἐὰν μὴ ἀνανήψωσι 63, 14
ἀνάξιος 71, 5. 88, 7 ὁ ἀνάξιος ἐγώ 57, 25
τὸ ἀνάπαλιν 55, 27
ἀναπαύειν trans. aliquem in lecto conlocare 62, 22. 119, 25 ἀποδέχεσθαι τοὺς ξένους καὶ ἀ. 120, 22 sic genere passiuo ἀνεπαύετο 112, 4 satisfacere alicui τὰ ἀναπαύοντα τὸν θεόν 86, 10 intransitiue? ἵνα μὴ ἀναπαύσῃ (conicias ἀναπαυθῇ uel ἀναπαῇ) ἡ ψυχή 84, 25 med. requiescere ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται 84, 13 κάμετε ὀλίγον ἵνα πολὺ ἀναπαύσησθε 131, 22 de morte ἀνεπαύσατο 73, 1. 135, 30 ἐν εἰρήνῃ 66, 5. 75, 16 ἐν κυρίῳ 77, 9 ἐν γήρει καλῷ 126, 1 etiam pass. ἵνα παρὰ σοὶ τὰ ὀστᾶ μου ἀναπαῶσιν 135, 24 declinatione uolgari
ἀνάπαυσις: φαινομένης ἀναπαύσεως τῇ σαρκί 84, 11 τὴν ἰδίαν ἀνάπαυσιν 121, 7
ἀναπέμπειν τὰς λειτουργίας αὐτῷ (θεῷ) 88, 9 τὰς εὐχὰς 137, 25 βοάς 126, 26
ἀναστρέφειν med. ἀναστρεφόμενος 74, 25. 88, 25 ἐν τῷ κόσμῳ 83, 19 μετὰ φόβου 58, 10
ἀναστροφή: ὑμῶν τὴν ἀ. 87, 27
ἀνασώζειν 135, 5
ἀνατολή: ἐν τῇ ἀνατολῇ 112, 13 ἐλθὼν ἐκ τῆς ἀν. 118, 11 ὥδευεν ἐπὶ ἀνατολάς 66, 15
ἀνατρέπειν τὴν βουλήν 109, 4
ἀνατρέφειν: ἐν φόβῳ θεοῦ καλῶς ἀνατραφείς 58, 14
ἀνατρέχει ἐν τῇ Θρᾴκῃ 65, 18
ἀναφέρειν: ἀνενεγκόντες λίθον μέγαν 117, 8 recitare οὔτε ἀναφέρω τὸ ὄνομα αὐτοῦ 107, 10 pass. 107, 2

ἀναχωρεῖν se recipere 64, 27 69, 6 e mundo 78, 13 redire 106, 19. 113, 3. 127, 3 desistere ἀπ' αὐτῆς 126, 19
ἀνεκτότερος (ie ἀνεκτικώτερος) τοῦ πολέμου γενόμενος 64, 20 ἀνεκτότερον 127, 2
ἀνεμποδίστως 122, 15
ἀνεξίκακος 102, 17
ἄνεσις: ἐν ἀνέσει 89, 12 ἵνα ἄνεσιν λάβῃ ἡ ψυχή σου 127, 13
ἀνετάζειν: ἀνετάσας 124, 14
ἄνευ 78, 9. 83, 28
ἀνέχειν med. ἀνέχῃ 122, 7
ἀνθεῖν: εἰδωλολατρεία βούλεται ἀνθῆσαι 108, 3
ἀνθηρὸν πρόσωπον 95, 30
ἀνθίστασθαι ταῖς μεθοδείαις 84, 5 absol. 63, 22 ἐν τούτῳ ἀντέστη αὐτῷ 108, 13
ἀνθρώπινος 78, 9 cet.
ἄνθρωπος 113, 25 ἴδιος 117, 31 al. τὸν ἔσωθεν ἄ. 55, 3 τὸν ἔσω ἄ. 134, 6 τοῦ ἐνδοτάτου ἀ. 133, 29
ἀνίκανος οὐκ ἔστι δοῦναι 85, 7
ἀνιστάναι: ἀκούσας αὐτοῦ ἀνέστη 63, 7. 115, 17 ἀναστάντων 69, 27
ἄνοιγε τὴν θύραν 70, 25 ἀνέῳξεν 78, 23
ἀνομία: διὰ τὴν ἀ. αὐτοῦ 97, 26
ἀνταποδιδόναι 88, 15
ἀντί: ἐμὲ λάβε ἀ. τοῦ ἀββᾶ 77, 7 ἀ. ἀνδρός loco mariti 79, 26 γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ κόμης 81, 29 ἀ. τοῦ Εἴθε 90, 26 ἀνθ' ὧν ie ἀ. τούτων ὅτι 98, 2
ἀντίγραφα δέχεσθαι παρ' αὐτοῦ 112, 17
ἀντιγράφειν 112, 18 cet.
ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν θλιβομένων 71, 29
ἀντιπαλαίειν 97, 9
ἀντιπέρα 109, 2
ἀντίχριστος 114, 16. 18
ἀντλεῖν 78, 1
ἄνωθεν: κατάρξασθαι ἄ. 58, 3 ἄ. κατασῦραι 108, 22
ἀνωμαλεῖν ualetudine laborare 69, 15. 77, 4 cf. conc. Ephes. Mans. 4, 1221d
ἀνωφελής 106, 18
ἀξιομνημόνευτα εἰς διήγησιν 55, 11
ἄξιος εἶ ἐπιτιμίας 110, 4 ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης ἄ. 107, 29 ἄ. κληθῆναι 123, 27 absol. ἀξίῳ ὄντι 56, 7 ἀξίως 88, 15. 125, 1
ἀξιοῦν: ἠξίουν αὐτὸν ὅπως 65, 7 ἠξίου κἂν τὸ μοναστήριον φιλοκαλεῖν 73, 6 ἠξίου ὥστε 100, 5
ἀξιωματικοὶ καὶ κληρικοί 114, 13
ἀπαγγέλλομεν τὴν κυβέρνησιν προσφέρειν 91, 6 ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὅτι 118, 1
ἀπάγειν: ποῦ αὐτὸν ἀπάγετε 82, 19. ὁ ἀπαγαγών με 82, 20 adducere ἀπήγαγεν πρὸς τὸν βασιλέα 107, 19 ὃν ἀπαγαγόντες καὶ ἐν ἄλλοις μαρτυρίοις 127, 24
ἀπαγορεύειν desperare οὕσπερ οἱ ἰατροὶ ἀπηγόρευσαν 80, 9
ἀπαιτεῖν 79, 6
ἀπαλλάττειν: ὀδυνῶν ἀπαλλαγῆναι 92, 3
ἀπαντᾶν 57, 10. 117, 27. 118, 1. 130, 4. 8
ἅπαξ ἁπλῶς 86, 5. 129, 13
ἀπ' ἄρτι 60, 19
ἀπαρχὴ τοῦ κόσμου (monachi) 87, 27 ὁ γεωργὸς προσφέρει ἀπαρχὴν τῷ κυρίῳ (sc. τοῦ σίτου) 87, 29
τοὺς ἀπατεῶνας δαίμονας 94, 8
ἀπάτη 114, 25
ἀπελαύνειν δαίμονας 81, 11

τὸν δαίμονα ἀπήλασεν τῆς μονῆς 71, 25 τοῦ ἀνθρώπου 81, 27
ἀπελπίζειν 98, 6
ἀπεράντους αἰῶνας 93, 15
ἀπεργάζεσθαι τὸν νοῦν καθαρόν 90, 13
ἀπέρχεσθαι 75, 15. 76, 3. 77, 28. 78, 8 cet. ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν 61, 3 ἀπελθεῖν eo abire 69, 20 τὴν καλὴν ὁδὸν ἀ. 82, 18 ἐν τῷ θεάτρῳ ἀ. 108, 11 τὸν χριστιανὸν λαὸν ἐν ἀγνοίᾳ ἀπερχόμενον 108, 19
ἀπιέναι 59, 22. 72, 29. 73, 18. 79, 24 cet.
ἀπιστεῖν: μὴ ἀπίστει αὐτῷ 85, 4 μὴ ἀπιστῶμεν 85, 9 μηδεὶς ἀπιστείτω εἰ 130, 26
ἐν ἁπλότητι 56, 2
ἁπλοῦν conplicata expandere ἅπλωσον αὐτά (uestimenta) 109, 28 τὰς χεῖρας πρὸς τὸν θεὸν ἁπλοῦσθαι orare palmis sursum uersis 81, 4
ἁπλῶς ἀποθανεῖν θέλεις 108, 14 οὐκ ἔστιν ἁπλῶς 120, 26. 18 cf. ἅπαξ
ἀπό locum indicat ἀπ' ἐντεῦθεν 88, 1 ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου 80, 6 ἐρχομένου ἀπὸ 'Αντιοχείας 105, 22 cet. ἐλθεῖν ἀπὸ σκότους εἰς τὸ φῶς 88, 17 ἐπαίρω ἀπὸ τοῦ θεοῦ 78, 30 ἀπὸ μήκους ἀπιέναι ie longe a monasterio 62, 12 eodem modo ἀπὸ ἱκανοῦ διαστήματος 70, 16 ἀπὸ τριῶν σημείων 98, 8 ἀπὸ σημείων δεκαπέντε 119, 27 additur genetiuus οὐ πάνυ ἀπὸ μήκους τῆς ἐκκλησίας non longe ab ecclesia 60, 26 cf. adn. s. Theodos. p. 178 ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος αὐτῆς 97, 5 ἀπὸ σημείων ἓξ τοῦ μοναστηρίου 100, 25 alio modo ἀπὸ φανερῶν μονῶν 71, 7 ie longe a locis habitatis, ut uolgo ἀπὸ σκόπου τρόπου γνώμης ὀφθαλμῶν al. originem ἀπὸ Φρυγίας γεννητός 58, 6 ἀπὸ 'Αντιοχείας εἰμί 124, 12 ἀπὸ αἱρέσεων καὶ ἀπὸ ἐθνῶν haereticos et paganos 111, 27. causam ἀπὸ εὐφρασίας 60, 7 ἀπὸ τοῦ φόβου 81, 2 ἀπὸ περιεργίας δεινῆς 81, 15 ἀπὸ τοῦ βοᾶν 127, 28 δασὺ ἀπὸ τῶν δένδρων 59, 8 φοβερὸς ἀπὸ τῶν δαιμόνων 59, 9 pass. ἀπὸ λευκωμάτων τυφλοῦσθαι 80, 21 ἐκινεῖτο ἀπὸ τοῦ ζήλου 103, 17 ἀπὸ τῆς καρδίας κινούμενον 128, 12 ἐβλάβη ἀπὸ τοῦ λίθου 117, 13. materiem aut instrumentum ἔζη ἀπὸ τῶν βοτανῶν 60, 27 μανθάνῃ ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν 83, 30 ἀπὸ γραφῆς διαλέγεται 90, 19 γνοὺς δὲ ἀπὸ συνέσεως 110, 13 λαβεῖν ἀπὸ τῶν ἱματίων 137, 27. tempus ἀπὸ τότε 76, 16 ἀπὸ τοῦ νῦν 79, 22 ἀπ' ἀρχῆς 91, 14 ἀφ' οὗ 103, 23. 107, 9 ἀπὸ ὑπάτων ex consule ordinario 78, 12 eodem modo ἀπὸ σχολαστικῶν τινες 103, 3 ἀπὸ τῶν νυκτερινῶν εὐχῶν post preces nocturnas 64, 13 τῷ τρίτῳ ἀπ' ἐκείνου 55, 19. distributionem ἀπὸ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν 70, 17 cf. Gelzer ad Leontium p. 164 partitionem τινὲς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν 121, 20
ἀποβαίνειν: τὸ ἀποβησόμενον 107, 8
ἀπογινώσκειν: μὴ ἀπογνῷ ἑαυτοῦ 63, 19

ἀποδεικνύναι: ὃν καὶ ὁ τρόπος ἀπέδειξεν 71, 6
εἰς ἀπόδειξιν τῆς ὠφελείας 123, 16
ἀποδέχεσθαι τοὺς ξένους 120, 22 ἀπεδέχετο (εὐλογίας) 137, 9
ἀποδιδόναι: τὸ χρέος ἀπέδωκαν 100, 20 ἁγιάσαντα μὴ ἀποδοῦναι 128, 30 τὴν ὑπηρεσίαν ἀποδιδόασιν 120, 23 τὴν εὐχὴν τῷ θεῷ ἀποδίδωσι 120, 25 ἀπέδωκεν τὸ πνεῦμα 123, 6. 127, 19 ἀπόδος 127, 13
ἀποδιδράσκειν: ἀπεδίδρασκον 119, 18 τοῦ δαίμονος ἀποδράσαντος 114, 5 ἀπέδρα 118, 1. 124, 25
ἀποδιώκειν 64, 24
ἀποθνήσκειν: ἀπέθανεν 114, 5. 128, 28 ἀποθάνωμεν διὰ τὸν θεόν 108, 27
ἀποκαλεῖν conuiciari 121, 25
ἀποκαλύπτειν: εἴ τι μοι ἀποκαλύψῃ ὁ ἄγγελος 125, 6 ἀποκαλύπτεται (πρᾶγμα) 125, 3 ἀπεκαλύπτετο αὐτῷ πολλὰ μυστήρια 73, 28 ὁ Ἰησοῦς ἀπεκαλύφθη μοι 121, 27 τὸ ἀποκαλυφθὲν τῷ ἀββᾷ 69, 19
ἀποκάλυψις 106, 13
ἀποκεῖσθαι: πλησίον ἀπόκειται 66, 21
ἀποκόπτειν: ἀποκόψωμεν τὸν πόδα 116, 27
ἀποκρέμαται εἰς τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ 85, 25 πρὸς αὐτὸν ἀπεκρέμαντο 104, 26 ἀποκρεμάμενος εἰς τὸν πόθον αὐτοῦ 134, 4
ἀποκρίνεσθαι 64, 15 cet. ἀπεκρίναντο 68, 31 ἀπεκρίθη 107, 13
ἀπόκρισις 79, 19. 127, 14
ἀποκτένον ἢ βοῦν ἢ πρόβατον 114, 8
ἀπολαλεῖν delirare 100, 24. 101, 27
ἀπολαμβάνειν: ἀπέλαβε τὴν ὀργήν 103, 29 μισθόν 136, 20 ἀπολήψονται τὰ ἀπόρρητα ἀγαθά 87, 23 ἀποληφθῆναι ἕνα ἐξ αὐτῶν 119, 19
ἀπολαύειν τῆς τραπέζης 96, 1 τρ. πνευματικῆς ἀπολαῦσαι 56, 14 τοῦ βίου 84, 15 ἀπέλαυον τῶν αὐτοῦ εὐχῶν 124, 7
ἀπόλαυσις: πάντα ἔχων εἰς ἀ. 91, 16
ἀπολλύναι ψυχάς 125, 11 ἀπολέσαι χαρτία 117, 20 ἀπόλλυσθαι 78, 5 ἀπώλετο πάντα 113, 23
ἀπολογεῖσθαι 128, 23
ἀπολύειν dimittere ἀπέλυεν αὐτὸν ὑγιῆ 62, 26. 78, 23. 122, 3. 139, 27 pass. ἀπολυόμενος 60, 15 ἀπολυθῆναι 60, 24 ἀπολυθείς 78, 24
ἀπόλυσις missa ἕως ἀπολύσεως 115, 15 μετὰ τὴν ἀπόλυσιν 102, 28
ἀπομνημονεύειν 131, 10
ἀπονέμειν τὴν τροφὴν 118, 8
ἀπόνοια: τὴν εὐσεβῆ αὐτοῦ ἀ. 60, 23
ἀπονυστάζειν: ἀπενύσταξα 76, 10
ἀποπίπτειν: ἀπέπεσεν ὁ λίθος 117, 9
ἀπορεῖν: ἠπόρει ὁ θεὸς τῶν καμάτων ἡμῶν 97, 22 sed cf. adn. crit. ὡς ἀπορηθείς 72, 29 ἀπορηθεὶς ἐν τῷ λόγῳ 79, 1 ἐν τῇ ἀποκρίσει 106, 14
τὰ ἀπόρρητα ἀγαθά 87, 23 ἐλάλησεν ἀπόρρητα περὶ τοῦ κυρίου 106, 24
ἀποσπᾶν: ἀποσπάσας αὐτὸν 72, 9 ἀποσπάσαι 72, 28 ἀπόσπασον 72, 28
ἀποστέλλειν: εὐλογίας ἀπέστελλον 112, 13 αὐτὸν λαβεῖν καὶ ἀποστεῖλαι εἰς τὰ ἴδια

72, 21 absolute βερέδοις ἀποστείλας scil nuntios 78, 15 cf. 78, 27. 113, 14. 118, 29 τῷ ἀποσταλέντι 119, 2 ἀπέστειλε μαθεῖν 119, 16 ἀποστέλλει ὅπως 106, 16
ἀπόστολος: Ἰωάννην τὸν ἀ. 107, 18 λείψανα τῶν ἁγίων ἀ. Πέτρου καὶ Παύλου 66, 18 γέγονε γείτων τῶν κορυφαίων καὶ ἁγίων ἀ. 67, 4 ὁ τοιοῦτος ἀ. 91, 27 τὴν πίστιν ἣν παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀ. κατέχειν 114, 29 cf. ind. nom.
ἀποτάττειν med. ἀποτάξασθαι renuntiare τοῖς ἰδίοις θελήμασιν 96, 7 τῷ διάγειν ἐν τῷ βίῳ 64, 8 τῷ κόσμῳ 68, 12. 95, 5. 120, 10 τοῖς τοῦ κόσμου πράγμασι 111, 7 absolute ἀποτάξασθαι monachum fieri 60, 14. 78, 14. 128, 20 προφάσει τοῦ ἀποτάξασθαι 98, 10 ἀπετάξατο 69, 8. 76, 30. 111, 18. 118, 4. 139, 14. 17 ἀποταξάμενος monachus 63, 14. 125, 29 ἀποταξάμενοι 103, 3
ἀποτελεῖν ψόφον 116, 30
ἀποτέμνειν: τὸν δάκτυλον ἀπέτεμεν 116, 19
ἀποτιθέναι med. ἀπετίθετο ἐν τῷ πυλῶνι 62, 17 ἀποτίθεται ὄσπριον καὶ σῖτον εὐώνως 104, 21 εἰς τὸ ἀποθέσθαι 110, 5 ἐξ ἄκρου ἀποθέμενοι 117, 9 pass. ἡρώειον εἰς ὃ τὰ λείψανα ἀποτίθεται 75, 8
ἀποτρίβειν τὴν γλῶσσαν 82, 5
ἀποτρυγᾶν: τὴν ἄμπελον ἀποτρυγηθῆναι ἐκ τῆς χαλάζης 138, 17
ἀπόφασις: δὸς ἀπόφασιν Νεστορίῳ 107, 20
ἀποφέρειν 82, 4 ἀπενέγκαι 77, 25
ἀποχή: τὴν πάντων ἀ. 91, 2
ἀπροσδοκήτως 54, 4
ἅπτεσθαι τῶν κρασπέδων 68, 30 ἀψάμενος αὐτοῦ 70, 1
ἀπώλεια 109, 18
ἄρα 89, 18
ἆρα 88, 14
ἀραιῶς εἷς ἢ δεύτερος 58, 17
ἀρδεύειν: ὅπως ἀρδεύοιτο αὐτῶν ὁ κῆπος 117, 16
ἀρέσκειν: πῶς ἀρέσῃ τῷ κυρίῳ 84, 2. 111, 8
ἀρετή 60, 31 cet.
ἄριστον: οἰνοποτούντων εἰς τὰ ἄριστα 60, 6
ἀρκεῖν: ἀρκέσοντα αὐτοῖς 68, 7 ἵνα ὁ ἄρτος ἀρκέσῃ τοῖς . . 76, 2
οὐκ **ἀρκετόν** σοι ἵνα 74, 29
ἀρνεῖσθαι τὸν δεσπότην 89, 26 τοῦτο ἠρνήσατο 64, 2 τοῦ δὲ ἀρνησαμένου 59, 18
ἁρπάζειν: ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἡρπάγη ἐν τοῖς οὐρανοῖς 111, 3
ἄρρηκτον τεῖχος 93, 6
τὸν **ἄρρητον** μισθόν 132, 5
ἀρρωστεῖ 72, 23 ἠρρώστει 72, 16 εἴ ποτε ἠρρώστησεν 82, 2 ἠρρώστησε σφόδρα 82, 8 ἀρρωστῆσαι 126, 22
ἀρρωστία 62, 20. 77, 16. 108, 30
ἄρρωστος 62, 18, 23. 63, 5. 112, 9. 120, 21
ἄρτι nunc 135, 12 ἀπ' ἄρτι 60, 19
ἄρτος 73, 14 cet.
οἱ **ἀρχαῖοι** βασιλεῖς 107, 28 τὸ εἶδος αὐτοῦ ἀρχαῖον 135, 18
ἄρχει episcopus erit 106, 3 ἵνα ἄρχῃς αὐτῶν ὡς ἀρχιεπίσκοπος 121, 28 καὶ ἄρχοντες καὶ βασιλεῖς 88, 12 ἐνώπιον ἀρχόντων 89, 20 ἤλεγχε τοὺς ἄρχοντας 118, 14 διὰ τὸ κέλευσμα τῶν ἀρχόντων 118, 20 ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος ἀναιρεθῶ 117, 25 med. ἄρχεσθαι c. inf. 57, 30. 60, 33. 69, 28. 84, 6. 106, 22. 125, 2

ἐξ ἀρχῆς 58, 3 ἀπ' ἀρχῆς 91, 14 ἐν τῇ ἀ. ἀπετάξατο 76, 30
ἀρχιεπίσκοπος 121, 29
ἀρχιμανδρίτης praefectus coenobio διεσάφησαν τῷ ἀ. sine dubio ipsi Ionae abbati 64, 13 τοῦ ἀββᾶ αὐτῶν ἐν τῇ πόλει χρονίζοντος παρακαλέσας τὸν ἀρχιμανδρίτην qui Ionae abbati successerat 66, 1 luculentiore titulo. οἱ ἀδελφοὶ — καὶ ὁ ἀ. 69, 4 ἀ. τις ὀνόματι Ἀλέξανδρος 118, 10 πρὸς τοὺς ἀ. ὥρμησε ie CPolitanos 108, 26 πάντες οἱ ἀρχιμανδρῖται καὶ ἐπίσκοποι καὶ ἄνδρες εὐλαβεῖς 112, 16
ἀρχιτέκτων τοῦ βασιλέως idemque κόμης 126, 24 cf. Symmachus relat. 25 (ibid. 26 epist. V 76) 'Cyriades u. c. comes et mechanicus'
ἀσέβεια 114, 21
ἀσθενεῖν: χωρικοὺς ἀσθενοῦντας 62, 14
ἀσιτεῖν: τὰς πέντε ἀσιτεῖν (αἴρειν codd.) 63, 11
ἀσκεῖν: ἡσυχίαν ἤσκει 61, 22 σωφροσύνην ἀσκῶν 93, 18 μείζω πάντων ἤσκησας 121, 17 πῶς ἤσκησεν 123, 23 οὕτως ἀσκεῖν ὀφείλομεν 138, 9
ἄσκησις: ἐφήψατο τῆς ἀ. 61, 15 εἴχοντο στερρῶς τῆς ἀ. 67, 6 ἐν τῇ ἀ. ἀκηδιᾶν 93, 7 ὀλιγωρεῖν 112, 6 ἐπέτειναν τὴν ἄ. 71, 20 ἐπίμονον ἄ. 120, 11
ἀσκητής 66, 6. 78, 18 cet. τριακόσιοι ἅμα ἀ. 119, 29
ἀσκητικός: διακόνισσα ἀσκητικωτάτη 67, 25
ἀσπάζεσθαι τὸν δοῦλον τοῦ θεοῦ 75, 4. 81, 23 αὐτὸν 96, 26. 115, 10 ἀσπασάμενος συνήυξατο 65, 26 περιεπλάκη ἀσπαζόμενος αὐτόν 112, 22
ἀστράγαλος 117, 3
ἀσύγκριτον ὕδωρ 77, 30
ἀσυμφανής occultus ἀσυμφανὲς γὰρ ἦν 120, 8 ἀσυμφανῶς clam 63, 2. 120, 6:
ἀσφάλεια 134, 2
ἀσφαλίζειν med. ἠσφαλίσατο 101, 19. 125, 8 ἑαυτοὺς ἀσφαλισώμεθα 133, 26
ἀσώματοι sunt ἄγγελοι 87, 20
ἄτακτα διορθώματα 56, 4
ἀταξία: εὐθέως εἰς τὰς ἀ. τοῦ κόσμου περιεπάτει 102, 7 εἰς τὰς νεωτερικὰς ἀ. 116, 5
ἀτιμάζειν τὸν δεσπότην 108, 17
ἀτονεῖν: ὅταν ἀτονήσῃ (τὸ σῶμα) 91, 11
εἰς ἀτοπίας πλαζόμενος 115, 29
ἄτοπος: εἴ τι ἂν συνέγνω ἄτοπον 118, 14
οὐδ' αὖ πάλιν 131, 11
αὐλίζεσθαι: ηὐλίσθησαν 59, 7 τῶν δαιμόνων αὐλιζομένων 59, 10
αὐξάνειν: αὐξήσει αὐτὸν ἡ χάρις 92, 29
αὔριον 63, 20. 119, 1
αὐτόθι 125, 13
αὐτομάτως 78, 9
αὐτοπρόσωπος 55, 1
αὐτός ipse 57, 28. 62, 16. 82, 1 καὶ αὐτός 78, 25. 110, 12. 139, 16. 17 αὐτὸς ὁ ipse 55, 9. 70, 15. 82, 7. 84, 2. 97, 4. 107, 22. 113, 24. 133, 8. 135, 29. 138, 16 ὁ αὐτός idem 81, 23. 105, 27. 137, 24 αὐτός is, ille saepe abundat ut 72, 31. 104, 5 cet. omittitur αὐτοῦ 58, 7. 121, 10. 129, 7 αὐτὸν 122, 28 acc. αὐτό 124, 21 cf. ind. obs. gr.
ἀφανὴς ἐγένετο 75, 2. 130, 12
ἀφανίζειν: ὁ οἶκος ἠφανίσθη 126, 8

ἀφεδρών 124, 22
ἀφειδῶς 99, 9
ἀφηγεῖσθαι ὑμῶν 103, 24 ἀφηγούμενος μονῆς 55, 19 quod alibi ἡγούμενος
ἀφιδιάζων τόπος 66, 29
ἀφιέναι 59, 1. 62, 19 cet.
ἀφιλάργυρος 109, 20
δι' ἀφροσύνην 122, 19
ἀχαρίτωτα διορθώματα 56, 4
ἄχρι τελευτῆς 81, 24 ἄ. πεντήκοντα ἀδελφῶν συνοδίαν 137, 13

βαδίζειν ἐπὶ τὴν ἀληθῆ τρίβον 114, 27
βαθμὸν καταλαβεῖν 134, 9
βάθος: δύο ὀργυιῶν τὸ β. 117, 8
βάλλει αὐτῷ σίδηρα εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ 122, 1 εἰς ἀλύσεις ἔβαλεν 78, 20 βληθέντος 124, 18
βάπτειν: ἔβαψά μου τὸν ψωμόν 75, 30
βαπτίζειν 111, 1. 4. 6 cet.
βάπτισμα: εἰλήφεισαν τὸ β. 110, 13 λαβὼν τὸ ἅγιον β. 120, 8 κατηξιώθη τοῦ β. 125, 28
βαρβαρικὸν ἔθνος 138, 21
τὸ βάρος τῆς ὑμῶν διαγωγῆς 96, 13
βαρέως ἔχων 69, 16. 32. 77, 5
βασανίζειν torquere βασανίσας 78, 19 μή με βασανίσῃς 115, 14
βάσανος: διωγμοῖς καὶ βασάνοις 89, 20 διαφόροις β. 89, 22
βασιλεία τῶν οὐρανῶν 82, 30. 86, 25
βασιλεύειν: ἐν τῇ βασιλευομένῃ Κ. πόλει 105, 23
βασιλεύς: τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως 60, 18. 75, 7. 112, 21 αἱ ἀδελφαὶ τοῦ β. 112, 27
βασιλικῆς τραπέζης 91, 22
βαστάζειν 62, 17. 80, 31. 118, 23. 124, 11
βδέλυγμα παρὰ κυρίῳ 123, 18 ex Luc. XVI 15
βελτίων: εἰς τὸ βέλτιον καταστῆναι 63, 6 cet.
βέρεδος *ueredus* cf. cod. Iust. XII 50 βερέδοις ἀποστείλας 78, 15 nuntios publico cursu missos
βία: μετὰ βίας 73, 21
βιαζόμενος ἔλεγεν 57, 20 βιασάμενοι ἀποστέλλουσιν 69, 21 pass. κἂν βιάζηται 85, 23 βιασθείς 65, 26. 79, 4
βιβλίον: ὡς ἐν β. 55, 15 φέρε μοι τὸ β. σου ie librum magicum 124, 23
βιβρώσκειν: ἐβρώθη 78, 3 ἵνα μὴ βρωθῶσιν 109, 28. 110, 3
βίος: τὸν β. ἀνάγραπτον 55, 4 σεμνὸν β. 56, 22. 118, 6
βιοῦν σεμνῶς 110, 31
βλάβη: πάσης βλάβης 122, 27
βλάπτειν: ἐβλάβη 117, 13
βλαστάνειν: πονηρὰ ἐβλάστανε 90, 28
βλέπων τὸν δεσπότην ἀτιμαζόμενον 108, 17
βοᾶν 81, 1. 113, 31. 115, 12 ἐβόα λέγων 123, 4
βοήθεια 93, 14 cet. αἰτεῖν παρ' αὐτοῦ β. 84, 8 βοηθείας ἐτύγχανον 112, 2
βοηθεῖν 65, 28 cet.
βόσκειν πρόβατα 59, 23 ἐβόσκησαν 59, 27. 130, 10
βοτάνη: ἔζη ἀπὸ τῶν β. 60, 27
βούλεσθαι: ἐβούλετο 60, 5. 65, 25 cet. βούλει 124, 22 ἠβουλήθη 125, 20 ἐκείνων δὲ μὴ βουληθέντων 126, 4 βούλομαι χριστιανὸς γενέσθαι 124, 12 ἠβουλήθην ἵνα ἴδω 76, 17 βούλομαι ἵνα ἀποστείλῃς 79, 11
βουλεύεσθαι: τῶν κακὰ βουλευομένων 109, 4

βουλή 109, 4 μίαν β. ποιήσαντες 118, 15
βούρδονας (ἡμιόνους P) δύο, ἵνα καθίσαντες ὁδεύσωσιν 119, 6 cf. Corp. gloss. lat. II 324, 56 ἡμίονος ἐξ ἵππου θηλείας καὶ ὄνου *mulus burdo*
βοῦς: βοός 82, 5 βοῦν 114, 8
βραδυτής (βραδύτης V) 63, 27
βραχίων 116, 18
βραχύς: τοιαῦτα τινὰ βραχέα 55, 27 τὸν β. τοῦτον καιρόν 87, 15 αἰῶνα 133, 14
βραχύτης: κατὰ τὴν ἐμὴν β. 57, 22
βρέχειν: ἔβρεξεν τὰ ἱμάτια 117, 14 βρέξαντες ἐν ὕδατι 113, 15 ἐβράχη 113, 28. 130, 22
τὸ βρῖθον τῆς νεότητος 90, 14
βροντή: παρελύθη ἀπὸ β. 80, 32
βρώμασιν ἐπιτηδείοις διέτρεφεν 62, 22
ἡ βρῶσις ἡ ἄμετρος 91, 12 διὰ βρώσεως 91, 15

γαμεῖν 84, 20 νομίμως 84, 16 γαμησάτω 64, 4
γαμετή: τὴν αὐτοῦ γ. 111, 15 μετὰ τῆς ἑαυτοῦ γ. 111, 18
γάρ saepe significatione causae amissa nouam sententiam adnectit 67, 18. 87, 24. 26. 104, 16. 110, 30 cet. pro οὖν 58, 6 συνήθισα εἰς τὸ ὄρος οἰκεῖν, οὐ γὰρ εἰς πόλιν 66, 13 ἀλλὰ γὰρ καί 66, 25 καὶ τοῦ σώματος γάρ 90, 17
γαστήρ 133, 28 ἐμπιπλῶν γαστέρα αὐτοῦ 92, 1
γαστριμαργία: ὁ τῆς γ. πόλεμος 90, 15
γέ: εἰ δὲ μή γε 60, 21 εἴ γε καί 128, 7
γειτνιάζειν: διὰ τὸ τοὺς Οὔννους γ. 61, 12 οἱ γειτνιάζοντες τῇ χώρᾳ 125, 14
γείτων 67, 3
γεμίζειν πλοῖα σίτου 65, 5 χιόνος γεμίζεσθαι 67, 19 τὸ στόμα μου αἵματος ἐγέμισεν 75, 24 γεμίσας σάκκους 78, 6 τὴν χεῖρα αὐτοῦ 81, 16
γεννᾶν: τοῦ γεννήσαντος αὐτά ie scriptoris 56, 2
γέννημα 78, 3. 8
ἐκ γεννητῆς τυφλός 129, 20
γεννητὸς ἀπὸ Φρυγίας 58, 6
γένος: Ἀρμένιος τῷ γ. 60, 13
γέρων 55, 21 cet.
γεύεσθαι: ἣν μὴ γευσάμενος 70, 3 μὴ δυνάμενον γεύσασθαι 72, 18 ἐγεύσαντο 76, 3 ἐγεύσω 76, 4. 6 ἐγευσάμην 76, 8 γεύσασθαι τῆς χάριτος 87, 6
γεωπονεῖν 65, 30
γεωργεῖν: κῆπον γεωργῆσαι 120, 13
γεωργός 87, 28
γῇ μίξας 124, 21
τὰ γήινα 134, 3
γηραιός 76, 11
γῆρας: διὰ τὸ γ. 65, 31 ἐν γήρᾳ καλῷ 77, 11 ἐν τῷ γήρει 95, 27 ἐν γήρει καλῷ 125, 30
γηράσκειν: τοῦ ἀββᾶ γηράσαντος 65, 31
γίνεσθαι: γενόμενος ὑγιής 68, 28 ξενοδόχος 118, 6 γενομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Θράκῃ 59, 6 γενοῦ χριστιανός 117, 29 ἐν καταστάσει γένηται 122, 13 ἡμᾶς δὲ γένοιτο βαδίζειν 114, 26 ἐγένετο σφαλῆναι τὸν παῖδα ἐκεῖ 98, 17 γέγονε fuit 58, 6. cet. sed γεγόνασι facti sunt 58, 22. 103, 13 cet. τὸ γεγονός 68, 29 γέγονεν αὐτὸν ἀπελθεῖν 129, 27
γινώσκειν: γνωσόμεθα τῶν ἔργων ὧν ποιεῖ 85, 10 ἐγνώσθη αὐτῷ 110, 9. 113, 4 γνωσθῆναι αὐτῷ 65, 25 ὡς μὴ γινώσκειν αὐτὸν ποῦ ἐστιν

100, 24 (prouerbialis locutio cf. Dio Chrys. or. 3, 63 p. 122 R. ἀλλὰ μηδὲ ὅποι γῆς εἰσι, τὸ τοῦ λόγου, τοῦτο εἰδέναι ita Sophocles El. 922 οὐκ οἶσθ' ὅποι γῆς οὐδ' ὅποι γνώμης φέρει Propertius I 5, 18 *nec poteris, qui sis aut ubi, nosse miser,* uariarunt Euripides Bacch. 506 Catullus XVII 22) γνοὺς δὲ ταῦτα 127, 9 cet. ἐν τούτοις 109, 5 absolute γνόντες 65, 21 γνωσόμεθα πρὸς ποῖον δεσπότην κατεφύγομεν 85, 19 γνοὺς δὲ ὅτι 65, 27. 106, 28 γνοὺς ἀπὸ συνέσεως ὅτι 110, 13 ἔγνωμεν ὅτι 69, 6. 94, 30. 99, 20. 103, 20. 107, 9. 108, 9. 109, 6 γνόντες ἐληλυθέναι τὸν δοῦλον 69, 12 γινώσκειν ποιῆσαι τὸ καλόν 124, 1

γλυκύς 77, 30 cet. αἱρετώτερα καὶ γλυκύτερα 56, 1

γλῶσσα: ἐκ τοῦ ἰδιώματος τῆς γ. 55, 29 γ. βοός 82, 5 cet.

γνήσιοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί 56, 9 γνήσιον τέκνον 75, 12 φίλον πιστὸν καὶ γνήσιον 132, 24 γνησίως δουλεύειν θεῷ 68, 8. 102, 4

γνοφῶδες νέφος 130, 16

γνωρίζειν: γνωρίσαι 56, 21. 28 γραφήν 55, 7 γνωριζέσθω 93, 29

γνώριμος 66, 6

γνῶσις τοῦ θεοῦ 85, 13. 88, 18 cet.

γογγύζειν ὡς παραιτούμενος 69, 28

γοητεῦσαι 72, 6

οἱ γονεῖς 58, 8. 11. 27. 59, 1

γόνυ: ἀπὸ τοῦ γόνατος 116, 28

γράμμα: διὰ γραμμάτων γνωρίσαι 56, 28 ἐν τῇ παιδεύσει τῶν γ. 58, 8 ἐπαίδευσεν αὐτὸν τὰ γ. 58, 10

γράφειν: ἔγραφον αὐτῷ ὡς πατρί 112, 13. 24 ἐν χάρτῃ ἔγραψεν 96, 19 γέγραπται 71, 29 κατὰ τὸ γεγραμμένον 56, 27. 57, 2 cet.

γραφή: ποθεινὴν οὖσαν γνωρίσαι σοι γ. 55, 7 ἐν τῇ θεοπνεύστῳ γ. 57, 21 ὡς πληρωθῆναι τὴν γ. 76, 19 πληροφορηθῆναι 76, 24 ἀπὸ τῶν θείων γ. 84, 1 ἀπὸ γραφῆς διαλέγεται 90, 19 πόθος εἰς τὰς θείας γ. 102, 24 τὴν θείαν γ. τὴν λέγουσαν 106, 26

γρηγορεῖν: εἰς οὓς ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ γρηγορήσει 114, 24

γυμνότης 85, 14

γυναικεῖος: πόθῳ γ. 85, 22

γυνή 67, 21 cet. γυναικὶ οὐ συνετύγχανεν 110, 21

δαιμονιᾶν 101, 21

δαιμόνιον εἰσελθόν 113, 30. 114, 7

δαίμων diabolus ὀχλούμενος ὑπὸ τοῦ δ. 63, 12 κατὰ ὑποβολὴν τοῦ δ. 77, 15 ἐπεχείρησεν ὁ δ. 116, 11 ἐπλησίασεν αὐτῷ ὁ δ. 116, 21 ὁ δ. ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ 115, 24 ὑπὸ δ. καταφερόμενον 100, 23 ὑπὸ δ. ἐλαυνόμενον 115, 28 ἀπὸ δ. πικροῦ θανάτου ἐτελεύτησαν 126, 6 φοβερὸς ἦν ὁ τόπος ἀπὸ τῶν δ. 59, 9 al.

δάκνειν: ἔδακεν 71, 18. 116, 18 δαχθέντας 116, 21

δακρύειν: σπουδαίως δακρύων 57, 28

δάκρυον: κατανύσσεσθαι τοῖς δάκρυσιν 73, 23

δάκτυλος: τὸν δ. αὐτοῦ ἔδακεν 71, 17 τὸν δ. ἀπέτεμεν 116, 19

δαμάζειν: τὰ γὰρ πάθη τοῦ σώματος δαμάζει 90, 13. 101, 24

δανείζειν: absolute δανεισάμενος 104, 21
δασὺ ἦν τὸ ὄρος 59, 8
δασύτης: τὴν παροῦσαν αὐτοῖς (Syris) δασύτητα 55, 24 ie itacismum cf. Sozomenus h. eccl. VIII 10, 1 ὁ δὲ Σευηριανὸς τὴν Σύρων δασύτητα ἐπὶ τῆς γλώττης ἔφερεν
δέ: εἰς τὸ γῆρας δὲ αὐτοῦ 95, 17 εἴ τις δὲ ὠφελήθη 105, 5 εἴ τι δὲ ὡς ἄλλως 105, 8 cet.
δειλιᾶν: μὴ οὖν δειλιῶμεν τοὺς δαίμονας 94, 8 δειλιάσῃ 93, 16
δειλὸς ἀποθανεῖν 108, 5
δεῖν uincire ἔδησαν αὐτὸν μόλις 116, 17. 7 ἐάν τις δεθῇ πόθῳ γυναικείῳ 85, 22 εἰς τὴν ἀγάπην Χριστοῦ δεθῆναι 89, 28
δεῖν c. acc. c. inf. 82, 29. 84, 3. 100, 9. 114, 16 c. inf. 120, 13 (ex coni.) μικροῦ δεῖν praeponitur uoci 69, 11. 109, 8. 130, 21. 138, 23. 26 sed πάντες μὲν γεγόνασι μικροῦ δεῖν χριστιανοί 58, 22 uoci πάντες subicitur; μικροῦ δεῖν καί 61, 16. 130, 21
ὁ δεῖνα 74, 3
δεινός: τοὺς δεινοτάτους δαίμονας 81, 10 ὑπὸ δεινοῦ πνεύματος 81, 14 περιεργίας δεινῆς 81, 15 δεινῶς 78, 4. 115, 28 cet.
δεινότης: ἐναντίας δεινότητος 121, 23
δεῖσαι: δεδοικώς 107, 4
δεῖσθαι: δεομένων παραμυθία 129, 15 cet. rarius id quod εὔχεσθαι ut τοῦ θεοῦ 63, 15. 69, 27. 83, 16 Ὑπατίου 129, 8 cum ἵνα 63, 15. 128, 3
δεκαετία 63, 21
δεκανοὺς τῶν μαρτυρίων 119, 5 δεκανὸς ἀπὸ τοῦ παλατίου ἔφιππος ie apparitor 119, 13 cf. Gothofredus ad CTheod. VI 33 t. II p. 229 sq.
δεκτὸν παρὰ θεῷ 64, 5
δέλεαρ 84, 18
δένδρον προσκυνοῦσι 103, 10
ἡ δεξιὰ τοῦ θεοῦ 121, 26 τοῖς ἐκ δεξιῶν 62, 1 στῆναι ἐκ δεξιῶν 88, 7
δέρειν: δείραντος 58, 26 δείραντες 118, 22 δαρείς 102, 18
δεσμὸς τῆς ψυχῆς 90, 17 τὰ δεσμά 78, 22
δεσπότης: τοῦ κοινοῦ δεσπότου 79, 17 ὁ δεσπότης Χριστός 77, 19. 134, 17 cet.
δεύτερος: εἷς ἢ δεύτερος 58, 18 δεύτερον *bis* 112, 21. 116, 9. 121, 5
δέχεσθαι 112, 17 δέξασθαι 74, 30 ἐδέξω 118, 29 ἐδέξαντο 122, 30 δεξάμενος 71, 6. 78, 14 passiue οὐκ ἐδέχθη 73, 6
ὡς δῆθεν c. partic. 79, 12. 84, 10
δηλητήριον: τὰ δ. diaboli 84, 17 cf. Hes. δηλητήριον: φάρμακον
δῆλον ὅτι χριστιανοὶ ὄντες 88, 13
δηλοῦν indicare 73, 2. 112, 29 ἐδηλώθη μοι ὅτι ἀποθνήσκεις 127, 10 iubere δηλοῖ τοῖς ἀδελφοῖς ἵνα ἀποστείλωσιν 69, 18 ἐδήλωσεν αὐτῷ ἵνα ἐπιτιμήσῃ 107, 5
διά: cum genetiuo διὰ τοῦ ἀέρος 95, 2 δι' αὐτῆς (θυρίδος) τὸν ἄρτον ἐλάμβανε 73, 14 δ. τοῦ μοναστηρίου διέρχεσθαι 106, 4 δι' ἧς (θαλάσσης) παρῆλθεν 140, 16 ἤνεγκαν αὐτὸν δ. πολλοῦ χρόνου 102, 13 adiungitur rei uel personae qua intercedente aliquid fit συντυχίας δ. συγ-

γραφῶν 55, 1 δ. γραμμάτων γνωρίσαι 56, 28 τὰ θαυμάσια τοῦ θεοῦ δι' αὐτοῦ γινόμενα 56, 23. 94, 26 ἵνα παρακληθῇ ὁ θεὸς δ. τῶν ἁγίων 74, 30 πεινῶντας διέθρεψεν ὁ κύριος δι' αὐτοῦ 79, 28 ἐθεράπευσεν δι' αὐτοῦ ὁ θεός 80, 8 διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν 88, 10. 110, 23 cf. 57, 26. 80, 22. 30. 87, 13. 26. 94, 27. 102, 5. 115, 19. 116, 4 pro instrumentali (cf. μετά) δ. τῆς εὐχῆς ἀπήλαυνεν 81, 10 ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς δ. τῆς φωνῆς 95, 1 passiuo iungitur δ. τῶν πραγμάτων ἐπείσθημεν 56, 7 διορθωθείς 74, 5 τίκτεται 84, 24 δ. κενῆς frustra 80, 6 δ. παντός 63, 16. 134, 11 δι' ἐπιστήμης 116, 26 cum accusatiuo αὐτῷ βοηθήσας δ. τὸν θεόν 66, 3. 65, 4. 23. 96, 12 δι' ἡμᾶς 86, 22 δ. τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ 97, 26 δ. τὰ χρήματα ἐπιποθεῖν ἀδικῆσαι 84, 20 φοβῇ δ. τὴν οὐσίαν 72, 26 δ. τοὺς εὐχομένους καὶ κλαίοντας ῥῶσιν ἔλαβε 82, 13 ἀποστέλλει δ. τὸ κέλευσμα τῶν ἀρχόντων 118, 19 δ. τοῦτο ἐπεδημήσαμεν ἵνα 93, 13

διαβαίνειν: διέβαινον πλησίον τοῦ μοναστηρίου 118, 24 ὡς διαβῆναι τετραετῆ χρόνον 116, 10

διάβολος 74, 22. 82, 18. 84, 5. 14 cet.

διάγειν ἐν ἀδιαφορίᾳ 133, 27 ἐν εὐλαβείᾳ 59, 21 ἐν ἡσυχίᾳ 88, 4 ἐν τοῖς τοῦ βίου πράγμασι 111, 5 ἐν βίῳ 64, 2 μετὰ σεμνότητος ἐν τῷ κόσμῳ 83, 23 σεμνὸν βίον καὶ εὐλαβῆ διῆγεν 118, 6 σεμνῶς μετὰ φόβου κυρίου 64, 4 εὐλαβῶς 111, 20

διαγωγὴ πνευματική 141, 1

διαδέχεσθαι: ὃν διεδέξατο ὁ ἅγιος Δαλμάτιος 58, 25 pass. διαδεχθείς 75, 8

διαδιδόναι: διέδωκεν αὐτὰ μοναστηρίοις 109, 26 ἵνα διαδώσῃ αὐτοῖς 65, 5

διαδιδράσκειν: διαδρὰς ἀπέλθῃ 58, 15

διάδοχος 137, 14

δίαιτα 95, 16. 28

διαιτᾶσθαι: διαιτηθεὶς ἐν τῷ μοναστηρίῳ 72, 33

διακόνισσα 67, 25

διάκονος 139, 18

διακρίνειν τὸ πικρὸν ἀπὸ τοῦ γλυκέος 84, 9

διάκρισιν τοῦ νοῆσαι 94, 14

διαλέγεσθαι ἀπὸ γραφῆς 90, 20

διάλεκτος: τὴν τῶν Σύρων δ. 55, 24

διαλλάττειν differre πρὸς τὴν συνήθη ἡμῶν διηλλάχθαι φωνήν 55, 25 reconciliari διαλλαγῆναι ὀφείλει 75, 27

διαμαρτύρασθαι τὴν ἁγιωσύνην σου 108, 20

διαμένειν: διέμενεν ὑγιής 63, 8

διαναπαύειν 72, 31 διαναπαύσας ὡς ἴδιον πατέρα 125, 26

διανεύειν: διενεύσατο 140, 12

διάνοια 114, 27 τὸν κατὰ διάνοιαν πόλεμον 92, 2 al.

διαπεταννύναι: τὰς χεῖρας διαπετάσας 130, 19

διασαφεῖν 64, 12

διασπαράττειν 80, 33. 137, 26

διάστημα: ἀπὸ διαστήματος 77, 2 ἀπὸ ἱκανοῦ δ. 70, 16 ἀπὸ ὀλίγου δ. 97, 6

διασώζειν: διασωθείς 87, 8. 113, 22

διατάττειν: med. testamentum facere διάταξαι περὶ τοῦ οἴκου 127, 12 διατάξασθαι 127, 15

διατελεῖν cum partic. 70, 19
διατιθέναι: ἐν ἀρρωστίᾳ διετέθησαν 77, 16 μὴ ὡς μέγα τι πράττοντες διατεθῆτε 92, 8
διατρέφειν 62, 23 διαθρέψαι 83, 28 διαθρέψας χιλιάδας 83, 27 πόσους πεινῶντας διέθρεψεν 79, 28
διάφορα ἱμάτια 84, 15 ἐδέσματα 84, 23
διαφυλάττειν: διαφυλαχθείς 122, 2
διδασκαλία 57, 18. 58, 2. 82, 24 cet.
διδάσκαλος: ὁ ὅσιος δ. 61, 14
διδάσκειν: διδάξω 57, 25 ἐδίδαξεν 75, 27 ἐὰν μὴ διδάξω ὑμᾶς τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ 103, 25 καλῶς διδασκόμενοι 115, 10 ἐδιδάσκετο παιδείαν κυρίου 58, 12
διδαχὴ Νεστορίου 114, 19
διδόναι: καθὼς τότε ἐδίδοτο uenibat 104, 24 δ ἐδώκαμεν εἰς προῖκα 100, 8 λόγον ἔδωκαν 125, 15 δούς 114, 2 δοῦναι 128, 31 δὸς ἀπόφασιν 107, 20 δότε ὑμῶν τὰ ὀνόματα 119, 15 (cf. τόπος) δώῃ 112, 26 ἵνα δώσω 136, 26 δώσῃς 104, 20 δέδωκε 113, 32 δοθεῖσαν 55, 21 c. acc. c. inf. 70, 21
διέρχεσθαι 106, 4. 130, 15 διῆλθεν ἀβλαβής 130, 13 χρόνου διελθόντος 73, 1
διηγεῖσθαι 56, 25. 58, 2. 28 al.
ἐν διηγήσει ἐκτεθέντα 55, 5 ἀξιομνημόνευτα εἰς διήγησιν 55, 11 ἐκτίθεται ἐν χάρτῃ τὴν διήγησιν rerum ordinem 109, 19
δικαιοσύνη 83, 22
δικαιοῦν: οὐδεὶς δικαιοῦται 93, 4
δικαίωμα 112, 26
δικαστήριον 88, 26
δίκης αὐτῷ εἰς πρᾶγμα γενομένης 65, 16
διοδεύειν διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ 84, 12
διοικεῖν 68, 17. 18
διομνύναι: διωμόσατο 79, 7
διορθοῦν: διόρθωσον 107, 12 med. 55, 23 al. διορθωθείς 74, 5
διόρθωμα 56, 4
διόρθωσις 103, 27
διότι 79, 2. 98, 28. 127, 11
διοχλεῖν c. dat. 56, 12
διπλοῦς 135, 5
διυπνίζειν 59, 13
ἐν δίψῃ ζητοῦντες 57, 12 δίψαν 85, 14
διωγμός 85, 15. 89, 20
διώκειν fugare pellere διώξωμεν τὸν διάβολον 108, 27. 119, 9. 10. 11. 17. 68, 10. 118, 20 διωχθῆναι ἔχεις 119, 1
δοκεῖν: ἐδόκει διηλλάχθαι 55, 25 ὡς ἐδόκουν 56, 3 cet.
δοκιμάζειν 89, 9 ἐδοκίμασά σε εἰ 68, 4
δόκιμος: δοκιμώτατος 78, 18
δολιεύεσθαι διὰ τέχνης εὐλογοφανοῦς 94, 12 ἐν τούτοις ἡμᾶς 84, 19
δομέστικος 74, 13. 75, 3
εἰς δόξαν θεοῦ 56, 15 al.
δοξάζειν τὸν θεόν 104, 13 cet.
δουλαγωγεῖν τὸ σῶμα 91, 10
δουλάριον 113, 9
δουλεία τοῦ κόσμου 88, 3
δουλεύειν: ἐδούλευσα τῷ κράτει σου, βούλομαι τῷ Χριστῷ δουλεῦσαι 60, 19 τῷ θεῷ 111, 24 al.
δοῦλος 79, 11. 14. 15 maxime monachi δοῦλοι θεοῦ 66, 11. 75, 4. 119, 17 cet. δοῦλε τοῦ θεοῦ 80, 23
δράττεσθαι: ἐδράξαντο 113, 24
δρομαῖος 68, 3

δρομικόν cursus publicus (sic b) ὑπηρέτης τοῦ δρομικοῦ 97, 17
δρόμος: οἱ ἵπποι τοῦ δ. 113, 30
δύναμις 56, 17. 93, 21 cet.
δύνασθαι 59, 11 cet. ἠδύνατο 98, 28. 115, 29 cet. ἠδυνήθησαν 67, 13 cet. δυνηθείς 121, 11
δυνατός 115, 30 δυνατὸν ἐλθεῖν Νεστόριον 114, 14 οὔτε ἐξηγήσασθαι δυνατόν 112, 11 τὸ διάγειν δυνατόν 83, 23
δύο 111, 19. 116, 18 al. οἱ δύο 67, 20
δυσεκβάτως εἶχεν 115, 24
δύσις: ἐν τῇ δύσει 112, 12
δυσκολεῖν εἰς τὴν θεραπείαν 129, 7
δυσχερῶς ἔχων 127, 17
δυσωδία 124, 6. 10. 16
δυσωπεῖν 109, 8
δωρεά 56, 26
δωρεῖσθαι: δωρήσεταί μοι Χριστὸς γνωρίσαι 56, 20. 71, 26. 88, 1. 101, 4

ἐάν cf. κἄν coniunctiuum aor. accipere solet ut 83, 6 cet., coni. praes. accipit 79, 13. 88, 20. 91, 28. 123, 17; in apodosi ind. praes. 69, 17. 74, 27 cet. (locis XIX) futuri 79, 16. 83, 6—15 al. (sexiens) ἔχειν c. inf. 72, 11. 126, 19 coniunctiuus 63, 14 οὐ μή c. coni. 136, 17 pro ἄν 123, 25
ἐᾶν sinere ἐάσατε, τέκνα 119, 10 c. inf. τὸν Ὑπάτιον ἔα (imperf.) διοικῆσαι 68, 18 ἔασον αὐτὸν ὑγιᾶναι 72, 24 παραμεῖναι 115, 22 relinquere ἐάσαντες αὐτό 66, 23 τοὺς παῖδας 67, 23 με 75, 14 τὸν κόσμον 96, 12 εἴασεν κληρονομίαν νομίσματα 109, 24
ἑαυτοῦ 63, 19. 65, 20. 24 cet. 94, 25 ἑαυτῷ 60, 25. 73, 11. 75, 8 cet. ἑαυτόν 60, 2. 63, 10. 24 cet. ἑαυτήν 115, 15 ἑαυτούς 92, 17. 140, 27. primae personae adhibetur ἑαυτῶν 105, 14 ἑαυτοῖς 133, 21 ἑαυτούς 85, 18. 94, 13. 133, 26 secundae personae ἑαυτόν 135, 4 ἑαυτῶν 96, 13. 136, 14 ἑαυτοῖς 136, 12
ἑβδομάς 98, 22 ἑβδομάδας ποιοῦντες 120, 23
ἐγγίζειν: ἤγγισαν καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν πορθῆσαι 138, 26
ἐγγράφειν: ἐγγραφῆναι τὸν βίον τοῦ ἀββᾶ 111, 22
ἔγγραφον ἐξωμοσίαν 125, 16
ἐγγράφως ποιῶ μὴ λαβεῖν με documento scripto me obligabo 72, 26
ἔγειρε expergiscere 63, 4. 76, 13
ἐγκαλεῖν περὶ τῶν παιδαρίων 79, 9 ἐνεκάλουν ὅτι 90, 23 ἐγκληθῶ 103, 26
ἐγκαλύπτεσθαι τὰς ὄψεις 119, 18
ἐγκατάκλειστον ποιήσας 78, 21
ἐγκαταλείπειν: οὐ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλείψῃ 136, 18
ἐγκεντρίζειν: ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐγκεντρισθέντα 60, 14
ἐγκλείειν: ἑαυτὸν εἰς 73, 12 ἐγκλείσας ἔν τινι τόπῳ 72, 7 ἐν κελλίῳ σε ἐγκλείσας 125, 11 ἐγκλειομένου αὐτοῦ 73, 28
ἐγκράτεια 90, 10. 91, 2. 14 inter uirtutes monachales recensetur 63, 18. 87, 4 ἐν ἐγκρατείᾳ ἀγωνίσηται 63, 15
ἐγκρατευόμενος 92, 7. 121, 2 τοσοῦτον ἐνεκρατεύετο 63, 10
ἐγὼ μὲν ἐβουλόμην 122, 6 ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην 124, 15 al.
ἐδέσματα 84, 23. 91, 3. 7

ἑδραῖοι 67, 17
ἔθνη 111, 27 cf. αἵρεσις
ἔθος ἐστί 84, 14
εἰ coni. condic. cum indic. more antiquo 100, 29. 130, 26 cf. 114, 16. 17 pro ἐάν c. coni. ind. praes. 57, 20. 72, 26. 28. 78, 30. 79, 14. 92, 27. 101, 1. 132, 13 fut. 110, 22 aor. 64, 2 pro εἰ c. opt. ind. aor. 58, 18. 63, 6. 65, 10. 76, 22. 82, 2 imperf. 62, 23. 29. 73, 30. 76, 17. 88, 27. 103, 4. 105, 16. 127, 20 (tales sententias in apodosi imperfectum excipit, semel ἠβουλήθην 76, 17) c. coniunctiuo aor. 63, 27. 125, 2. 6. 132, 17. 134, 9 coni. praes. 101, 4 εἰ c. ind. et ἄν 105, 7. 118, 14 in sententia rebus contraria 81, 13 al. coni. interrogationis indirectae post uerba δοκιμάζειν 68, 4. 89, 10 ἐρωτᾶν 59, 17. 114, 14 ἰδεῖν 76, 17 λέγειν 103, 6 εἰ δὲ μή sin aliter 60, 21. 108, 27 εἰ μή praeter 58, 17. 24. 88, 5. 92, 17. 109, 13. 113, 28. 129, 22 εἴ γε καί 128, 7 εἰ μὴ ὅτι pro εἰ μή 123, 24
εἰδέναι: ὡς οὐκ οἴδαμεν ut nos non possumus 88, 10 οἶδεν 63, 29. 134, 17 ᾔδει 78, 25. 109, 12
εἰδωλεῖον 125, 5
εἰδωλικὴ πλάνη 103, 9
εἰδωλολατρεία βούλεται ἀνθῆσαι 108, 3 μέλλει γίνεσθαι 108, 9
εἰδωλολατρεῖν 125, 9. 108, 19
εἰδωλομανία 109, 17
εἴδωλα 91, 19. 22 θύοντες τοῖς εἰδώλοις 125, 20
εἶθε στάχυας ἐτρώγετε 90, 26
εἶναι: ἤμην 57, 6. 75, 30. 134, 29 periphrasi seruit ἦσαν φοβούμενοι τὸν θεόν 58, 8 ἦν ἡγιασμένος 58, 13 ἦν γινώσκων 59, 15 ἦν πυρέξας 63, 1 cf. 66, 29. 70, 30. 73, 19. 80, 25. 90, 24. 129, 13 uersari ὑπὸ φόβον καὶ τρόμον ἐσμέν 105, 11 εἶναι ἐπί τινος praefectum esse 120, 19 ortum esse ἦν δὲ ὁ δαίμων ἀπὸ περιεργίας δεινῆς 81, 15 c. gen. possidentem indicat ἦν αὐτοῦ ὁ τόπος 68, 15 τοῦ θεοῦ ἐστιν 105, 8 τίνος ἐστίν 113, 25 copula omissa 65, 19. 83, 22 s. 106, 11. 109, 12. 114, 30—115, 2. 13 c. dat. τί σοί ἐστιν; 68, 23 τί ἐμοὶ καὶ σοί; 115, 13 τοῦτο ἐν ἐμοί ἐστιν hoc meum est 108, 16 ἐν σοί ἐστιν 108, 16 ἐν ἡμῖν ἐστιν 94, 13. 18 οὐκ ἔστιν c. inf. καί τι ποιῆσαι οὐκ ἦν 78, 5 οὐκ ἔστιν ὠφεληθῆναι 83, 10 cf. 120, 26 οὐκ ἔστιν ἀπὸ θεοῦ ie non licet per deum 119, 10
εἰρηνεύωμεν 89, 11 εἰρηνεῦσαι ἐβούλοντο τῇ θυγατρί 100, 4 εἰρηνεῦσαι μετά 100, 5. 122, 26
ἐν εἰρήνῃ ἀνεπαύσατο 66, 5. 75, 16 ἄπελθε ἐν εἰρ. 79, 21
εἰς cum uerbis eundi, mouendi sim. ἄγειν 70, 14 αἰχμαλωτεύειν τινὰ εἴς τι 121, 15 ἀντλεῖν (εἰς τὸ μαγειρεῖον) 78, 1 ἀπελθεῖν 75, 15. 77, 28. 93, 15. 102, 6. 113, 8. 116, 5. 118, 16. 125, 5. 129, 28 ἀπέρχεσθαι 68, 20 ἀπιέναι 84, 22. 115, 11. ἀποστέλλειν 72, 15. 21 ἀποτίθεσθαι 75, 7 (cum ἐν 62, 17) βάλλειν 78, 20. 122, 1. 124, 18 δέχεσθαι 74, 27 ἐγκλείειν 73, 12 (ἐν 72, 7. 125, 11) εἰσελθεῖν 85, 12. 87, 9.

114, 7. 133, 16 εἰσφέρειν 68, 25 ἐκχέειν 111, 1 ἐλαύνειν 120, 11 ἐλθεῖν 59, 3. 69, 3. 71, 19. 88, 18. 96, 24. 106, 6 ἐμβάλλειν 77, 14. 79, 5 ἐμπίπτειν 134, 26 ἐπιστρέφειν 57, 14. 102, 8 ἔρχεσθαι 112, 29 ἱστάναι 118, 5 ἵστασθαι 123, 10 καθίστασθαι 63, 6 καλεῖν εἰς ἀγγελικὸν τάγμα 86, 28 καταντᾶν 58, 29 κατασπᾶν 91, 8 καταφεύγειν 95, 4. 118, 18 μεταπηδῆσαι 120, 28 ὁδεύειν 119, 7 παράγειν 85, 5 παραλαμβάνειν 55, 29 πλάζειν 115, 29 περισπᾶν 135, 8. 9 πίπτειν 115, 17 προϊέναι 73, 25. 102, 26 προπέμπειν 66, 4 προστρέχειν 64, 29 ῥαίνειν 114, 1 ῥίπτειν 124, 22 ῥογεύειν 78, 6 σπουδάζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας frequentare 96, 24 συνέρχεσθαι 125, 21 φέρειν 90, 14 φθάνειν 59, 7. 83, 6. 89, 28 φωταγωγεῖν 95, 8

adhibetur etiam uerbis ἀμελεῖν 103, 16 ἐλπίζειν 96, 11 ἐπινεύειν 111, 4 εὔχεσθαι 67, 22 λέγειν 59, 11 λυπεῖσθαι 77, 18 πιστεύειν 102, 22. 135, 14 σπλαγχνίζεσθαι 102, 17. 123, 11 σπουδάζειν 103, 18 τάσσειν 120, 15 χρεία ἐστὶν εἴς τι 65, 28 nominibus ἀγάπη 71, 21 εὐποιία 86, 24 μεταβολή 55, 26. 27 ὀργή 114, 23 παροξυσμός 70, 7 πόθος 102, 24 adiectiuis ἀξιομνημόνευτος (εἰς διήγησιν) 55, 11 εὐπρόθυμος 102, 4 πρόθυμος 93, 22 σπουδαῖος 66, 8 insolentiora μιανθῆναι εἰς τὰ εἴδωλα 91, 21 θλίβων εἴς τινας προφάσεις 98, 12 παιδευθέντα εἰς ἀκροτάτην ἀρρωστίαν 122, 28 ὠφελεῖσθαι εἰς τὸν βίον αὐτοῦ 105, 5 εἰς αὐτὸν 111, 21 ἐμποδίζειν εἰς τὰ πνευματικά 91, 9 σκολιάσαι εἰς τὴν πίστιν 106, 3 παραλλαξίαν εἶχεν εἰς τὰς φρένας 120, 7 pro ἐν post u. ἀναστρέφεσθαι 74, 24 ἀποκρέμασθαι 85, 25. 26. 134, 4 ἐνεργεῖν 101, 14 ἑστηκέναι 124, 5 καταλαμβάνεσθαι opprimi 128, 27 λάμπειν 79, 30 λείπειν 76, 14 μένειν 66, 2. 109, 2 (de coni.) μονάζειν εἰς κελλίον 77, 2 οἰκεῖν 66, 13. 70, 21 οἰκοδομεῖν 105, 17 περιπατεῖν 102, 7. 116, 5 ὑπομένειν 89, 10. 134, 11 φωτίζεσθαι εἰς (om. V) τὸν ἔσω ἄνθρωπον 134, 7 cf. οἰνοποτεῖν εἰς τὰ ἄριστα 60, 6 καλύβην πηγνύναι εἰς τὸ ὄρος 60, 25 εἰς τὸ γῆρας 95, 17 (ἐν 95, 27 al.) pro ἐπί c. dat. δίκης εἰς πρᾶγμα γενομένης 65, 17 βοηθεῖν εἴς τι 66, 3 aliter κρέμασθαι εἰς τὸ ἐκπεσεῖν 113, 11 εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πάππου 100, 15 ποιεῖν τι εἴς τινα 107, 13 τρέπειν εἰς 63, 25. 91, 19 finem uel consilium indicat ἐδώκαμεν εἰς προῖκα 100, 9 εἰς δόξαν θεοῦ 56, 15. 134, 18 εἰς τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεός 57, 19 προσκολλᾶσθαι αὐτῷ εἰς τὸ δουλεύειν τῷ θεῷ 60, 34 cf. 61, 9. 63, 4. 75, 10. 76, 1. 81, 17. 91, 16. 101, 22. 120, 21. 123, 16. 129, 11. 27 tempus indicat, quo aliquid fit εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα σώσει αὐτόν 93, 2 εἰς τὴν βαθεῖαν ἐνάτην 95, 18 εἰς τὸ νυχθήμερον 121, 5 εἰς τρεῖς μῆνας 136, 9 εἰς τὸν βραχὺν τοῦτον αἰῶνα 133, 14 intra λυτροῦμαι εἰς τὴν πενταετίαν 63, 21 terminum εἰς τὸ πρωὶ 97, 29 εἰς τὸ μεσημβρινόν 116, 13 εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας

ἀναπαυόμενοι 93, 15 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων 141, 6 εἰς ὕστερον 65, 29. 109, 7 aduerbii modo εἰς ἄκρον 109, 15. 118, 13 εἰς τέλος 116, 20. 126, 23. 138, 17 εἰς ὑπερβολήν 135, 27 notanda restant ἀνάγραπτον ποιεῖ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ inter ciues regni 138, 11 εἰς ἓν γενέσθαι 97, 15 ἐλθεῖν εἰς ἑαυτόν mentis compotem fieri 72, 32. 122, 2 ἐπιδιδόναι ἑαυτὸν εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ 92, 17 εὐλογία εἰς τὴν ὁδόν 119, 13 οὐκ ἐξήρχοντο εἰς μακρὰν ὁδόν 130, 1 παιδεύει αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ita ut oculis laboraret 128, 21 εἰς πρόσωπον 65, 9 ὑπενδοὺς εἰς ἣν κατεῖχε δίαιταν 95, 28

εἷς 77, 3. 78, 16 al. ὁ εἷς alter 72, 6. 116, 18. 117, 14 unus 59, 8. 77, 24. 111, 1 παρὰ μίαν (sc. ἡμέραν) 73, 15 ἕνα ἕκαστον 134, 27 εἷς καὶ εἷς ie κατὰ μέρος 60, 33 εἷς ἢ δεύτερος 58, 17 ἑνί τινι διαδόχῳ 137, 14 ἐξηγήσασθαι τὸ καθ' ἓν singillatim 112, 10 τριῶν κεφαλῶν εἰς ἓν γενομένων 97, 15

εἰσακούει τοῦ εὐχομένου 101, 8

εἰσελθεῖν de daemone 113, 30. 114, 7 abundat ἐὰν φθάσῃ εἰς τινὰ κατάνυξις εἰσελθεῖν 83, 7

εἴσω δέκα ἡμερῶν 104, 22 ita 98, 22. 127, 17

εἶτα 68, 3 cet.

εἴτε τραῦμα εἶχεν ἤ τινα ἀρρωστίαν 62, 20

ἐκ locum indicat ἐλθὼν ἐκ τῆς ἰδίας χώρας 65, 17 ἐξελθὼν ἐκ τῆς πόλεως 118, 17 cet. ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παράγειν 85, 5. 88, 19 λαβεῖν τι ἐξ αὐτῶν 72, 26 συντάξαντι ἐκ τοῦ ἰδιώματος τῆς γλώσσης 55, 29 ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος μαθών 60, 32 ἐξ ἄκρου ἀποθέμενοι 117, 9 adhibitum uerbis γινώσκειν 73, 29. 121, 19 ἐλευθεροῦν (ἐκ τῆς δουλείας) 88, 3 ἰᾶσθαι (ἐκ νόσων) 94, 28 κωλύειν ἐκ τοῦ δεσπότου retinere 79, 16 μετανοεῖν (ἐκ τῆς ἀπάτης) 114, 25 παύεσθαι 138, 2. originem εἶχον ἐκ τῶν ἰδίων χειρῶν τὴν παραμυθίαν 67, 9 ἐκ τῶν ἰδίων κόπων εἶχον τὸν ἄρτον 76, 21 πᾶν ἀγαθὸν ἐκ θεοῦ ἐστιν 92, 9 al. causam ἐκ τούτου ἐν ἀρρωστίᾳ διετέθησαν 77, 16 ὠφεληθῆναι ἐξ αὐτοῦ 83, 11 μανθάνῃ ἐξ αὐτῆς τῆς πείρας 84, 2 ἐξ ἔργων νόμου οὐδεὶς δικαιοῦται 93, 3 τὴν μεταβολὴν τὴν ἐξ ἁγίου πνεύματος γενομένην 111, 12 cf. 73, 16. 125, 23. 27. 137, 18. 138, 17. tempus ἐκ νεότητός μου 101, 2 ἐκ γεννητῆς 129, 20 ἐξ οὗ 74, 21 ἐξ ὅτου 134, 26 gen. part. inducit ἐξ ὧν ἀκήκοα (sc. τινά) 55, 9 ἕνα ἐκ τῶν χιλίων 122, 25 εἷς ἐξ αὐτῶν 78, 16 cet. aduerbii modo ἐξ ἀρχῆς 58, 3 ἐκ δεξιῶν 62, 1. 88, 6 ἐκ παιδόθεν 58, 13 ἐκ μέρους 135, 2

ἕκαστος 119, 12 al. ἕνα ἕκαστον 134, 27 καθ' ἑκάστην 110, 28

ἐκβάλλειν τοῦ ἀποστολείου 118, 22 τοῦ παραδείσου ἐξεβλήθη 91, 16

ἔκβασις euentus τὰς ἐκβάσεις προέβλεπε 103, 2 δεδοικὼς τὴν ἔκβασιν τοῦ πράγματος 107, 4

ἐκβιάζῃ ἀναχωρῆσαι 126, 19

ἐκδικῶμεν ἑαυτούς 85, 17 δεῖ μέ σου ἐκδικηθῆναι 98, 22
ἐκεῖ ἤρχετο 103, 11 συνήρχοντο ἐ. 120, 21
ἐκεῖσε ἐξελθών 118, 26. pro ἐκεῖ: τῆς ἐκεῖσε μονῆς 55, 19 τῶν ἐ. ἀδελφῶν 62, 29 ἐ. εἶναι 78, 27 οἱ ἐ. 140, 18
ἐκκαίειν: ἐκκαύσει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐπὶ σοί 79, 17
ἐκκλησία aedes sacra εἰσενέγκωμεν (αὐτὸν) εἰς τὴν ἐκκλησίαν 68, 26 εἰς ἐκκλησίαν ἀπιέναι 84, 22 cet. cf. μαρτύριον, εὐκτήριον uel εὐκτήριος οἶκος ἀποστολεῖον coniunctio fidelium ὁ λύχνος τῆς ἐκκλησίας 71, 3
ἐκκλησίδιον μικρόν 98, 9
ἐκλαλεῖν μεγάλα 115, 26
ἐκλέγεσθαι: ἐξελεξάμην ταύτην τὴν ἐντολήν 61, 30 ἐκλέξασθαι τὰς δύο ἐντολάς 83, 1
πάντας ἐξεμυκτήριζεν 121, 22
ἐκπιέζειν: ἐκπιεσθῇ 91, 8
ἐκπληροῦν τὴν ὑπακοήν 96, 8
ἐκπληττόμενος 79, 12 ἐκπλαγείς 79, 19 ἐκπλαγέντες 85, 19
ἐκτενῶς ηὔχετο 63, 3 ἐδούλευσαν τῷ θεῷ 111, 24 προσέχων τῷ θεῷ 135, 1
ἐκτήκειν: ἐξετάκη καὶ τὸ σαρκίον καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ 122, 30
ἐκτίθεται αὐτῷ ἐν χάρτῃ τὴν διήγησιν 109, 18 τὸν βίον ἐν διηγήσει ἐκτεθέντα 55, 6
ἐκτίλλετε τὸ ζιζάνιον 105, 30
ἕκτη hora canonica 95, 21
ἐκτὸς τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ 101, 9
ἐκτυφλοῦν: δεινῶς ἐξετυφλοῦτο 128, 22
ἐκφεύγειν: ἐκφεύξεται ἀφ' ὑμῶν 94, 7
ἔκφρονα ἐποίησεν 72, 6
ἐκχέειν: εἰς τὸν ἕνα ἐξεχέθη ἡ χάρις τοῦ θεοῦ 111, 2
ἔλαιον τῆς κανδήλας 68, 26 ἐλαίῳ εὐλογημένῳ 62, 25. 72, 31 cet.
ἐλαύνειν: δεινῶς ὑπὸ δαίμονος ἐλαυνόμενον 115, 28 τοσοῦτον ἤλασεν εἰς ἐπίμονον ἄσκησιν 120, 11
ἐλαφρότης: ἀπὸ ἀδιακρισίας καὶ ἐλαφρότητος 123, 9
ἐλάχιστος: τὸ εἶδος αὐτοῦ ἐ. 135, 25
ἐλέγχειν εἰς πρόσωπον 65, 9 τοὺς ἄρχοντας 118, 14 ἐλεγχομένη 115, 12 (ibi 14 βασανίσῃς)
ἐλεεῖν c. acc. 67, 9. 87, 31. 93, 2 ὧν ταῖς πρεσβείαις ἐλεηθῶμεν 67, 5
ἐλεεινότης: τὴν ἐμὴν ἐλεεινότητα 56, 13 al.
ἐλεημοσύνας ποιεῖν 96, 25. 104, 12
ἔλεος εὑρεῖν παρὰ κυρίου 123, 14 παρὰ θεοῦ 83, 13 τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ 123, 24 cet.
ἐλευθέρα 110, 17 uxor 77, 1. 100, 26
ἐλευθεροῦν τὴν ψυχήν 63, 26 ἐκ τῆς δουλείας 88, 2
ἐλθεῖν εἰς ἑαυτόν mentis compotem fieri 72, 32. 122, 2
ἕλκος ἐν τῷ δεξιῷ ποδὶ εἶχεν δεινόν 129, 4 ἕλκη ἐποίησεν δεινά 125, 24. cf. 125, 27. 129, 6 al.
ἐλπίζοντας εἰς αὐτόν 96, 10 ὅνπερ ἐλπίζομεν ἔλεος εὑρεῖν 123, 12
ἐμαυτῷ 135, 1 -τόν 134, 25
ἐμβάλλειν εἰς τὸ ὕδωρ 77, 14 εἰς φρουράν 79, 5
ἔμπειρον ἰατρόν 116, 25 ἔμπειρος ταύτης 60, 31
ἐμπίπτειν: ἐνέπεσα εἰς τὰς φροντίδας τῶν ἀδελφῶν 134, 26

ἐμπιπλάναι: ὁ ἐμπιπλῶν γαστέρα αὐτοῦ 92, 1
ἐμπνεῖν: ἐνέπνεεν αὐτῷ ἡ χάρις 57, 30
ἐμποδίζειν: ἐμποδίσας μοι τὴν καλὴν ὁδὸν ἀπελθεῖν 82, 17 (μὴ) ἐμποδίσῃ (τὸ σῶμα) εἰς τὰ πνευματικὰ τὴν ψυχήν 91, 9
ἐμπολιτογραφηθῆναι (ἐμπολιτογραφῆναι PV) 133, 17
ἐμπόνως ἐμάνθανεν operam dedit ut disceret 60, 4
ἐν more solito 54, 2. 58, 17. 65, 7 cet. cum uerbis ἀναστρέφεσθαι 83, 19. 88, 25 s. μένειν 60, 27. 66, 11. 120, 28 οἰκεῖν 70, 17. 118, 12 cum uerbis eundi uel mouendi ἄγειν 125, 26 ἀπελθεῖν 58, 15 cet. (LVI locis) tempus indicat ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 82, 7 ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν 76, 9 ἐν τῷ ἁγίῳ πάσχα 73, 16. 74, 10. 99, 17 ἐν σαββάτῳ 90, 24 ἐν τῷ μεταξύ 69, 15 ἐν χρόνῳ 83, 30 ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ 71, 22 ἐν ὀλίγαις (ἑπτὰ 81, 7) ἡμέραις ἰάσατο αὐτόν 74, 17. 102, 6 cet. ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἀπέλυεν αὐτόν 62, 26. 80, 15 al. ἐν τῷ ἐσθίειν 75, 20 ἐν τῷ ἀπιέναι με 82, 18 ἐν τῷ καταπίπτειν αὐτούς 117, 12 causam aut instrumentum ἐν τούτοις δολιεύεται 84, 19 ἀπορηθεὶς ἐν τῷ λόγῳ 79, 1 ἐν τῇ ἀποκρίσει 106, 14 ἐν ἐδέσμασι τρέφειν τὸ σῶμα 91, 2 (cf. 55, 2) πειράσαντες ἐν ἐπερωτήσεσι 106, 17 ἐν ἄλλοις ὕβριζεν αὐτόν 108, 24 ἔκρουσεν ἐν ξύλῳ 113, 10 ἐν τούτῳ γνωσόμεθα 129, 10 al. (fere uiciens) modum ἐν ἀγνοίᾳ τοῦτο πεποιηκέναι ie ἀγνοοῦντα 74, 6 cf. 108, 19 ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ 77, 22 ἐν σχήματι λαμπρῷ 74, 19 ἐν σχήματι καμήλων 98, 24 προβάτων 132, 15 ἐν πολλῇ σπουδῇ 78, 15 ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ 84, 6 ἐν θλίψεσιν 89, 6 ἐν ἀνέσει 89, 12 ἐν τῷ γήρει 95, 27. 125, 30 (cf. 77, 11) εὑρίσκει αὐτὸν ἐν δεινοῖς 99, 18 ἐν ὀργῇ 107, 12 ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ 136, 13 pro aduerbio ἐν ἁπλότητι 56, 2 ἐν εὐλαβείᾳ διάγοντα 59, 21 ἐν ἡσυχίᾳ 83, 16. 88, 3 (cf. ἡσύχως 102, 23) ἐν τάχει 89, 16 ἐν ἀσφαλείᾳ 134, 2 notanda ἐν τούτῳ ἀντέστη 108, 13 ἐν ἐγκρατείᾳ ἀγωνίσηται 63, 15 ἐν καλῷ ζηλώσαντες 56, 31. 58, 23 μέγιστος ἐν φιλοθεΐᾳ 110, 14 ἐν φόβῳ θεοῦ ἀνατραφείς 58, 13 πόθον ἐν τούτῳ ἔχων 60, 2 ὀλιγωροῦσιν ἐν τῇ ἀσκήσει 112, 6 ὤμοσεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ 97, 28 ἔσχον ἐν καρδίᾳ μου animo meo obuersabatur 109, 22 ἐν ἐμοί ἐστιν penes me est 108, 16 ἐν σοί ib. ἀνεπαύσατο ἐν κυρίῳ 77, 9 ἐν εἰρήνῃ 66, 5. 75, 16. 137, 11 ἐν κυρίῳ ἐχάρη 135, 7 ἐν Χρίστῷ ἀδελφοί 56, 9 ἐν Χρ. λαλοῦμεν 131, 8 συμφωνίαν ἐν Χρ. 140, 24 ἐπιβαίνουσιν ἐν Χρ. 141, 2 ἀκούσας ἐν τῷ εὐαγγελίῳ 59, 2 προορατικὸς ἐν τοῖς πράγμασιν 103, 1 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου 99, 4. 100, 13 ἐν οἷς formula exemplum adponit 70, 20. 72, 2. 74, 2. 76, 30. 105, 22. 109, 24 al.
ἐναλλαγή 55, 28
ἐναλλάξας 55, 23
τῆς ἐναντίας (ie σατανικῆς) δεινότητος 121, 23

τῆς ἐναρέτου πολιτείας 58, 4 τὸν βίον τὸν ἐνάρετον 137, 17
ἐνάτη hora cenae 75, 19. 95, 19. 104, 27 h. canonica 95, 21
ἐνδεής pauper 75, 30
ἐνδῆσαι μετὰ σινδόνης 110, 2 ἐνδήσω 110, 4
ἐνδιάθετος φίλος amicus sincerus 110, 10. 137, 5 βιβλίον ἐνδιάθετον 102, 25: λόγος ἐ. ingenuus et quasi medullitus fusus cf. Hermog. π. ἰδ. II 7 Wyttenbachius ad Plut. mor. p. 378
ἔνδον 101, 20 τὴν ἔ. χώραν 129, 28 ἔλαβεν αὐτὸν ἔ. intra domum recepit 81, 5
ἔνδοξος 76, 11 οἱ κατὰ κόσμον ἔνδοξοι 88, 13 (τὰ λείψανα) ἐνδόξως κατέθετο 66, 20
τοῦ ἐνδοτάτου ἀνθρώπου 133, 29
ἐνέδυεν αὐτοὺς τὸν σάκκον 101, 22. 19 τὰ ὅπλα ἐνδυσάμενοι 132, 5
ἕνεκεν θεραπείας 101, 15 τῆς λειτουργίας 102, 27
(χάρις) ἐνεργοῦσα εἰς αὐτούς 101, 13
ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται 84, 13
ἔνθεν: ἀναχωρήσῃ ἔ. 69, 6 ἐκεῖ — ἔνθεν hic — illic 135, 5
ἐνθυμούμενος ὅτι 57, 18 ἐνθυμηθεὶς λογίσηται 83, 7
ἔνι: ξενίδιον ἔνι 110, 20 οὐκ ἔνι μετανοῆσαι 133, 23
ἐνιαυτός 126, 5. 128, 1. 130, 1
ἐνίοτε ἐπενούμεθα καὶ ἐν ἄλλοτε ἐταλαιπωροῦμεν 88, 24
ἐνοχλεῖν τοῖς νέοις 63, 13 ἐνοχλούμενον ὑπό 81, 15
ἐντεταγμένα τῇ συγγραφῇ 55, 11
ἐντέλλεσθαι: ὁ Χριστὸς ἡμῖν ἐνετείλατο 81, 19
ἐντιθέναι: (πόθον) σοι ὁ θεὸς ἐνέθηκεν 56, 7
ἔντιμος παρὰ πᾶσι 70, 29 ὁ ἔ. λίθος 71, 4
ἐντολὴ τοῦ κυρίου 83, 1 τοῦ θεοῦ 83, 20 cf. 61, 30. 95, 10. 122, 17 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐργάζεσθαι 86, 1. 132, 18 τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ οὐκ ἐξίσταται 86, 7 hinc ἐζήτει αὐτοὺς ἐντολήν 68, 22 stipem rogauit, qualem erogari pauperibus deus iussit cf. Gelzer ad Leontium p. 171
οἱ ἐντόπιοι 68, 29. 130, 3
ἐντρέπειν animum flectere 79, 4
ἔντρομος ὑπάρχων 69, 29
ἐντυγχάνειν legere 55, 30. 56, 30
ἐνυπνιαστής 106, 10
ἐνύπνιον 106, 11. 13
ἐνώπιον ἀρχόντων 89, 20 porro 107, 25. 131, 14
ἐξακολουθῇ τῇ ὀρέξει τῆς καρδίας 91, 29
ἐξασκεῖν ἀρετήν 60, 31
ἐξεῖναι: ὃ οὐκ ἦν ἐξόν 90, 24
ἐξελθεῖν 60, 24 s. 115, 15 al. ἐξῆλθεν ὁ δαίμων 115, 26 cet.
ὁ ἐξερχόμενος τοῦ μοναστηρίου 122, 12 τῆς κέλλης 74, 10 porro 68, 21. 125, 10 al.
ἐξήγησις 58, 5
ἐξίστασθαι τῆς ἀγάπης 85, 24. 89, 24 τῶν ἐντολῶν 86, 7
ἐξορία 119, 7
ἐξορίζειν: ἐξώρισαν αὐτόν 118, 15 ἐξορισθῆναι 114, 12 ἐξορισθεὶς ἔν τινι τόπῳ 71, 7
ἐξουδένωσις 85, 14
ἐξουθένει 108, 25
ἐξουσίαν ἔχεις καῦσαι 60, 21 τοσαύτην ἔχω ἐξουσίαν tam potens sum 74, 32 λαβὸν ἐξουσίαν καθ' ἡμῶν 59, 12
ἐξυπηρετεῖσθαι τοῖς κακου-

μένοις 61, 28 ἐξυπηρετεῖτο 72, 19 cet.
ἐξυπνίσας 116, 16
ἔξω: ἐάσασα τοὺς παῖδας ἔξω 67, 24 ἔκειτο ἔξω 68, 21 ἐν τῇ πόλει καὶ ἔξω 70, 15 οἱ ἔξω ἀπὸ τῶν ἄλλων μοναστηρίων μοναχοί 82, 11
ἔξωθεν ἐρχομένοις 57, 10. 82, 23 οὐδὲν ἔξωθεν τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ nihil nisi 95, 15
ἐξωμοσίαν ἔγγραφον 125, 16
ἑορτή 109, 16
ἐπαγγειλάμενος διδάσκειν 59, 31
τὰ ἐπαγγέλματα 133, 15
ἐπαινεῖν: ἐπαινέσῃ 92, 21 cet.
ἐπαίρειν: σκάμνον ἐπάρας 116, 12 ἐπῆρεν τὴν φωνὴν 59, 28 tollere (ἀπαίρειν) αὐτοὺς οὐκ ἐπαίρω ἀπὸ τοῦ θεοῦ 78, 30 τί ἐπαίρεις τοὺς ἐμούς; 101, 27 sic ἐπῆρες 74, 20 ἐπᾶραι 78, 31. 97, 24 ἔπαρον 78, 31
ἐπαναστρέφειν intr. 134, 14
ἐπαοιδὰς ἔλεγεν ἐπὶ τὸ ἕλκος 97, 2
ἔπαρχος praefectus praetorio 79, 11 σκρινιάριος τῶν ἐπάρχων 117, 18
τῇ ἐπαύριον postridie 77, 27. 104, 20. 113, 16
ἐπεί legitur 107, 13. 117, 23
ἐπείγεσθαι cito peruenire εἰς τὸ μαγειρεῖον 78, 1
ἐπειδή 72, 23. 90, 23. 100, 9. 101, 6. 108, 16. 123, 8
ἔπειτα δέ post πρῶτον μέν 87, 3
ἐπελθόντες τῇ Θρᾴκῃ 64, 21
ἐπέρχεσθαι 63, 24. 67, 16. 101, 22
ἐν ἐπερωτήσεσι 106, 17
ἐπέχειν: ἐπέσχεν (κατέσχεν P) αὐτούς 118, 26
ἐπηρεάζειν: ἐπηρεάσαι αὐτούς 59, 10 ἐπηρεάσθη 102, 13 ὑπὸ τοῦ δαίμονος 128, 11 ἐπηρεάσθησαν 130, 5
ἐπί c. gen. ἐπὶ χώρας ruri 58, 19 ἐ. γῆς 85, 27. 87, 14 ἡ δεξιὰ τοῦ θεοῦ ἐ. τῆς κεφαλῆς μου ἐστίν 121, 26 ἄλλος ἐπὶ τῶν ζῴων τῶν ἀληθόντων ἐστίν pistrino praeest 120, 19 ἐπὶ πάντων coram omnibus 64, 15. 100, 12 ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας 118, 7 ἐπ' ἀληθείας 123, 26 ἐπ' ὤμων λαβεῖν 60, 17. 62, 16 dat. adsumunt uerba ἐκπλήττεσθαι 79, 19 εὐφραίνεσθαι 57, 29 εὐχαριστεῖν 89, 8 σπλαγχνίζεσθαι 121, 30 χαίρειν 61, 20 accedunt: τὸν θεὸν ἐδόξασαν 100, 21 ἐκκαύσει τὸν θυμόν 79, 18 ἐπὶ (pro ἐν) σχήματι τοῦ Χριστοῦ 121, 14 ἐπὶ τέλει postremo 102, 14 accusatiuum exspectes ἐπιτεθῆναι ἐπ' αὐτῷ τὴν χεῖρα 71, 17 (cf. 96, 13) ἐπὶ κακίᾳ σύρων 90, 18 c. acc. post uerba eundi, mouendi sim. διέρχεσθαι 130, 14 ἐξιέναι 135, 21 ἐπελθεῖν 130, 18 ἐπιρρίπτειν 85, 17 ἐπιστρέφειν 116, 6 ἐπιτιθέναι 96, 13 ὁδεύειν 59, 4. 66, 15 ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον 69, 27 porro ἐπαοιδὰς ἔλεγον ἐπὶ τὸ ἕλκος 97, 2 τῷ ἐπὶ πάντας φιλανθρωπευομένῳ 129, 23 ἵνα γένηται ἐφ' ὑμᾶς ut in uos cadat 87, 12 ἐπὶ τὸ βοηθῆσαι ut adiuuaret 65, 28 ἐπὶ καιρόν aliquamdiu 81, 25 ἐπὶ χρόνον 138, 21 ἐπὶ πολύ diu 65, 25. 69, 27. 77, 29
ἐπιβαίνειν τοῖς ἵπποις 64, 27
τοὺς ἐπιβούλους 77, 20
ἐπιγινώσκειν: ἐπιγνῷ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ 99, 15 ὁ ἐπι-

γνοὺς τὸν πόλεμον ἀγωνίσασθαι 134, 1
κατ' ἐπίγνωσιν 120, 5
ἐπιδείκνυσθαι προθυμίαν 62, 12 ζήλου σφοδρότητα 108, 1
ἐπέδησαν τὸν ὀφθαλμόν 113, 15
ἐπεδημήσαμεν 93, 13
ἐπιδιδόναι: ἐπεδίδου (sc. aurum) 81, 16 ἐπέδωκεν ἑαυτὸν (sc. τοῖς μονάζουσιν) 60, 2 τῇ ἁμαρτίᾳ 84, 10 τῷ μόχθῳ 120, 30 ἐπεδώκαμεν ἑαυτοὺς εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ 92, 17 ἵνα μικρὸν αὐτῷ ἐπιδώσῃ 91, 11
ἐπιζήσας 140, 9
ἐπιζητεῖν quaerere ἐπιζητήσας τὸ καστέλλιον 65, 18 ἐπεζήτησεν τὸν ἀδελφόν 75, 21 poscere ἐπεζήτει τὸ ἄλλο ἥμισυ τοὺς γονεῖς 99, 31
τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν 94, 27. 115, 19
ἐπιθυμεῖν ἐδέσματα καὶ καλλωπισμόν 84, 23 κρέα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπεθύμει 91, 17
ἐπιθυμία: ἐν πολλῇ ἐ. 84, 7; sunt et bonae: ἐν τοιαύταις ἐ. τρέφειν τὸν ἔσωθεν ἄνθρωπον 55, 2 et prauae: πολλαὶ ἐ. περισπῶσιν αὐτόν 83, 14
ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον, ἵνα 94, 13
ἐπίκειται ἀνάγκη 103, 25
ἐπεκράτησεν ἡ λιμός 104, 24
ἐπικτίζειν μοναστήριον 61,10
ἐπιλάθομαι τὴν ὠφέλειαν 82, 24
ἐπιλαμβάνεσθαι: ἐπιλάβωνται αὐτοῦ τινα ῥήματα 106, 16 οὐχ εὗρον ἐπιλαβέσθαι τῶν λόγων αὐτοῦ 106, 18
ἐπιλείψει με ὁ χρόνος 88, 22
ἐπιμελεῖσθαι τινός 62, 21. 72, 29 ἐπιμελήσασθαι 129, 7 αὐτόν 96, 29. 97, 18
ἐπιμέλεσθαι: semel ἐπεμέλοντο ὑπέρ 65, 30
ἐπέμενον προσκλαίοντες αὐτῷ 69, 13 ἐπέμενον οἱ τοῦτο ποιοῦντες 77, 17
ἐπίμονον ἄσκησιν 120, 11
ἐπινεῦσαι εἰς τὸ βαπτισθῆναι 111, 4
ἐπινοῶ ἄλλό τι κακόν 117, 24
ἐπιορκεῖν τε καὶ μάχεσθαι 84, 21
ἐπιποθεῖν χρήματα 84,20 (bis)
ἐπίπονος 120, 14
ἐπιρρεῖν: ὕδατος ἐπιρρέοντος 77, 12
πάντα ἐπιρρίψωμεν ἐπὶ τὸν θεόν 85, 17
ἐπισκέπτεσθαι uisitare aegrotos 63, 2. 68, 31 monachos 70, 18. 106, 6
εἰς ἐπίσκεψιν τινός 75, 10. 129, 27
ἐπίσκοπος 71,1.3.17. 73,20 al.
ἐπισκοτάζειν: νέφος ἐπεσκότασεν αὐτούς 130, 16
ἐπισκότωσις τίκτεται τῇ ψυχῇ 84, 24
ἐπιστήμη: ἐθαύμαζον αὐτοῦ τὴν ἐ. 60, 4 φόβος καὶ ἐ. πᾶσιν ἐγένετο 73, 24 δι' ἐπιστήμης τὸ ὀστέον ἐκκόψῃ 116, 26
ἐπιστρέψαι ψυχὰς εἰς τὸν φόβον τοῦ θεοῦ 57, 13 πόσους ἀπὸ αἱρέσεων ἐπέστρεψεν 111, 28 intr. ἐπιστρέψωσι καὶ μετανοήσωσιν 114, 25 ἐπέστρεψεν πάλιν ἐπ' αὐτὸν ὁ δαίμων 116, 6 cf. 102,8
ἐπισφίγγειν: ἐπισφίγξῃ (ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα) 91, 12
ἐπιτείνωμεν τὴν προθυμίαν 93, 7 τοσοῦτον ἐπέτειναν τὴν ἄσκησιν 71, 20
ἐπιτελεῖν διαγωγήν 141, 2 μνήμην 140, 26 εὐχάς 123, 8
ἐπιτηδείοις βρώμασιν 62, 22 οἱ ἐπιτήδειοι τῷ ἔργῳ 120, 14

μένοις 61, 28 ἐξυπηρετεῖτο 72, 19 cet.
ἐξυπνίσας 116, 16
ἔξω: ἐάσασα τοὺς παῖδας ἔξω 67, 24 ἔκειτο ἔξω 68, 21 ἐν τῇ πόλει καὶ ἔξω 70, 15 οἱ ἔξω ἀπὸ τῶν ἄλλων μοναστηρίων μοναχοί 82, 11
ἔξωθεν ἐρχομένοις 57, 10. 82, 23 οὐδὲν ἔξωθεν τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ nihil nisi 95, 15
ἐξωμοσίαν ἔγγραφον 125, 16
ἑορτή 109, 16
ἐπαγγειλάμενος διδάσκειν 59, 31
τὰ ἐπαγγέλματα 133, 15
ἐπαινεῖν: ἐπαινέσῃ 92, 21 cet.
ἐπαίρειν: σκάμνον ἐπάρας 116, 12 ἐπῆρεν τὴν φωνὴν 59, 28 tollere (ἀπαίρειν) αὐτοὺς οὐκ ἐπαίρω ἀπὸ τοῦ θεοῦ 78, 30 τί ἐπαίρεις τοὺς ἐμούς; 101, 27 sic ἐπῆρες 74, 20 ἐπᾶραι 78, 31. 97, 24 ἔπαρον 78, 31
ἐπαναστρέφειν intr. 134, 14
ἐπαοιδὰς ἔλεγεν ἐπὶ τὸ ἕλκος 97, 2
ἔπαρχος praefectus praetorio 79, 11 σκρινιάριος τῶν ἐπάρχων 117, 18
τῇ ἐπαύριον postridie 77, 27. 104, 20. 113, 16
ἐπεί legitur 107, 13. 117, 23
ἐπείγεσθαι cito peruenire εἰς τὸ μαγειρεῖον 78, 1
ἐπειδή 72, 23. 90, 23. 100, 9. 101, 6. 108, 16. 123, 8
ἔπειτα δέ post πρῶτον μέν 87, 3
ἐπελθόντες τῇ Θρᾴκῃ 64, 21
ἐπέρχεσθαι 63, 24. 67, 16. 101, 22
ἐν ἐπερωτήσεσι 106, 17
ἐπέχειν: ἐπέσχεν (κατέσχεν P) αὐτούς 118, 26
ἐπηρεάζειν: ἐπηρεάσαι αὐτούς 59, 10 ἐπηρεάσθη 102, 13 ὑπὸ τοῦ δαίμονος 128, 11 ἐπηρεάσθησαν 130, 5
ἐπί c. gen. ἐπὶ χώρας ruri 58, 19 ἐ. γῆς 85, 27. 87, 14 ἡ δεξιὰ τοῦ θεοῦ ἐ. τῆς κεφαλῆς μου ἐστίν 121, 26 ἄλλος ἐπὶ τῶν ζῴων τῶν ἀληθόντων ἐστίν pistrino praeest 120, 19 ἐπὶ πάντων coram omnibus 64, 15. 100, 12 ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας 118, 7 ἐπ' ἀληθείας 123, 26 ἐπ' ὤμων λαβεῖν 60, 17. 62, 16 dat. adsumunt uerba ἐκπλήττεσθαι 79, 19 εὐφραίνεσθαι 57, 29 εὐχαριστεῖν 89, 8 σπλαγχνίζεσθαι 121, 30 χαίρειν 61, 20 accedunt: τὸν θεὸν ἐδόξασαν 100, 21 ἐκκαύσει τὸν θυμόν 79, 18 ἐπὶ (pro ἐν) σχήματι τοῦ Χριστοῦ 121, 14 ἐπὶ τέλει postremo 102, 14 accusatiuum exspectes ἐπιτεθῆναι ἐπ' αὐτῷ τὴν χεῖρα 71, 17 (cf. 96, 13) ἐπὶ κακίᾳ σύρων 90, 18 c. acc. post uerba eundi, mouendi sim. διέρχεσθαι 130, 14 ἐξιέναι 135, 21 ἐπελθεῖν 130, 18 ἐπιρρίπτειν 85, 17 ἐπιστρέφειν 116, 6 ἐπιτιθέναι 96, 13 ὁδεύειν 59, 4. 66, 15 ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον 69, 27 porro ἐπαοιδὰς ἔλεγον ἐπὶ τὸ ἕλκος 97, 2 τῷ ἐπὶ πάντας φιλανθρωπευομένῳ 129, 23 ἵνα γένηται ἐφ' ὑμᾶς ut in uos cadat 87, 12 ἐπὶ τὸ βοηθῆσαι ut adiuuaret 65, 28 ἐπὶ καιρόν aliquamdiu 81, 25 ἐπὶ χρόνον 138, 21 ἐπὶ πολύ diu 65, 25. 69, 27. 77, 29
ἐπιβαίνειν τοῖς ἵπποις 64, 27
τοὺς ἐπιβούλους 77, 20
ἐπιγινώσκειν: ἐπιγνῷ τὸν φόβον τοῦ θεοῦ 99, 15 ὁ ἐπι-

γνοὺς τὸν πόλεμον ἀγωνίσασθαι 134, 1
κατ' ἐπίγνωσιν 120, 5
ἐπιδείκνυσθαι προθυμίαν 62, 12 ζήλου σφοδρότητα 108, 1
ἐπέδησαν τὸν ὀφθαλμόν 113, 15
ἐπεδημήσαμεν 93, 13
ἐπιδιδόναι: ἐπεδίδου (sc. aurum) 81, 16 ἐπέδωκεν ἑαυτὸν (sc. τοῖς μονάζουσιν) 60, 2 τῇ ἁμαρτίᾳ 84, 10 τῷ μόχθῳ 120, 30 ἐπεδώκαμεν ἑαυτοὺς εἰς τὸν φόβον αὐτοῦ 92, 17 ἵνα μικρὸν αὐτῷ ἐπιδώσῃ 91, 11
ἐπιζήσας 140, 9
ἐπιζητεῖν quaerere ἐπιζητήσας τὸ καστέλλιον 65, 18 ἐπεζήτησεν τὸν ἀδελφόν 75, 21 poscere ἐπεζήτει τὸ ἄλλο ἥμισυ τοὺς γονεῖς 99, 31
τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν 94, 27. 115, 19
ἐπιθυμεῖν ἐδέσματα καὶ καλλωπισμόν 84, 23 κρέα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπεθύμει 91, 17
ἐπιθυμία: ἐν πολλῇ ἐ. 84, 7; sunt et bonae: ἐν τοιαύταις ἐ. τρέφειν τὸν ἔσωθεν ἄνθρωπον 55, 2 et prauae: πολλαὶ ἐ. περισπῶσιν αὐτόν 83, 14
ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον, ἵνα 94, 13
ἐπίκειται ἀνάγκη 103, 25
ἐπεκράτησεν ἡ λιμός 104, 24
ἐπικτίζειν μοναστήριον 61,10
ἐπιλάθομαι τὴν ὠφέλειαν 82, 24
ἐπιλαμβάνεσθαι: ἐπιλάβωνται αὐτοῦ τινα ῥήματα 106, 16 οὐχ εὗρον ἐπιλαβέσθαι τῶν λόγων αὐτοῦ 106, 18
ἐπιλείψει με ὁ χρόνος 88, 22
ἐπιμελεῖσθαι τινός 62, 21. 72, 29 ἐπιμελήσασθαι 129, 7 αὐτόν 96, 29. 97, 18
ἐπιμέλεσθαι: semel ἐπεμέλοντο ὑπέρ 65, 30
ἐπέμενον προσκλαίοντες αὐτῷ 69, 13 ἐπέμενον οἱ τοῦτο ποιοῦντες 77, 17
ἐπίμονον ἄσκησιν 120, 11
ἐπινεῦσαι εἰς τὸ βαπτισθῆναι 111, 4
ἐπινοῶ ἄλλό τι κακόν 117, 24
ἐπιορκεῖν τε καὶ μάχεσθαι 84, 21
ἐπιποθεῖν χρήματα 84,20 (bis)
ἐπίπονος 120, 14
ἐπιρρεῖν: ὕδατος ἐπιρρέοντος 77, 12
πάντα ἐπιρρίψωμεν ἐπὶ τὸν θεόν 85, 17
ἐπισκέπτεσθαι uisitare aegrotos 63, 2. 68, 31 monachos 70, 18. 106, 6
εἰς ἐπίσκεψιν τινός 75, 10. 129, 27
ἐπίσκοπος 71,1.3.17. 73,20 al.
ἐπισκοτάζειν: νέφος ἐπεσκότασεν αὐτούς 130, 16
ἐπισκότωσις τίκτεται τῇ ψυχῇ 84, 24
ἐπιστήμη: ἐθαύμαζον αὐτοῦ τὴν ἐ. 60, 4 φόβος καὶ ἐ. πᾶσιν ἐγένετο 73, 24 δι' ἐπιστήμης τὸ ὀστέον ἐκκόψῃ 116, 26
ἐπιστρέψαι ψυχὰς εἰς τὸν φόβον τοῦ θεοῦ 57, 13 πόσους ἀπὸ αἱρέσεων ἐπέστρεψεν 111, 28 intr. ἐπιστρέψωσι καὶ μετανοήσωσιν 114, 25 ἐπέστρεψεν πάλιν ἐπ' αὐτὸν ὁ δαίμων 116, 6 cf. 102, 8
ἐπισφίγγειν: ἐπισφίγξῃ (ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα) 91, 12
ἐπιτείνωμεν τὴν προθυμίαν 93, 7 τοσοῦτον ἐπέτειναν τὴν ἄσκησιν 71, 20
ἐπιτελεῖν διαγωγήν 141, 2 μνήμην 140, 26 εὐχάς 123, 8
ἐπιτηδείοις βρώμασιν 62, 22 οἱ ἐπιτήδειοι τῷ ἔργῳ 120, 14

τὸ ἐπιτήδευμά σου 124, 11 ἡ κακία τοῦ ἐπιτηδεύματος (ludorum Olymp.) 109, 12
ἐπιτιθέναι τὴν χεῖρα 127, 1 ἐπιτεθῆναι ἐπ' αὐτῷ τὴν χεῖρα 71, 16 τὴν σφραγῖδα ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐπετίθει 82, 6 ἐπ' ἐμὲ ἐπεθήκατε 96, 13
ἐπιτιμᾶν: ἐπετίμα αὐτῷ 110, 3 ἵνα ἐπιτιμήσῃ τῷ Ὑπατίῳ 107, 5 ἐπετίμησεν πρὸς διόρθωσιν τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς 103, 27 ἐπιτιμήσει σοι ὁ κύριος 74, 22
ἐπιτιμίας ἄξιος 110, 4
ἐπιτρέπειν: εἰς ὃ ἂν ἐπετράπη 120, 29
ἐπιφθάνειν adproperare ἐμοῦ ἐπιφθάσαντος 97, 9
ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν 92, 1
ἐπιχειρεῖν c. acc. 108, 18 ἐπεχείρησεν Ὀλύμπια ἀνανεοῦν 107, 27 conari κατοικῆσαι 66, 26 φόνον ποιῆσαι 116, 11
ἐρασθεὶς τὴν πολιτείαν τοῦ ἁγίου 128, 18
ἐργαζόμενοι 76, 21 τρίχινα 67, 10 τὰς ἐντολὰς τοῦ Χριστοῦ 86, 2. 132, 18
ἐργασία ἀγαθή 91, 5
ἐκ τῶν ἐργαστηρίων τινάς 119, 5 ἐν τῷ κρυπτῷ τῆς καρδίας ἐργαστηρίῳ 134, 1
ἐργάται 127, 7
ἐργολάβοι 127, 7
ἔργα αὐτοῦ 55, 10 καὶ λόγοις καὶ ἔργοις 57, 24 al. ἀμελοῦντα εἰς τὸ ἔ. τοῦ θεοῦ 103, 16
ἐρευνήσας αὐτόν 124, 13
ἔρημος uacuus ac desertus 66, 24. 67, 18 ἐν τῇ ἐρήμῳ 91, 17. 21. 140, 15 ἐκ τῆς ἐρήμου 112, 17 ἀπὸ τ. ἐ. 140, 4
ἑρμήνευσεν (sic) τὴν ἀδιάκριτον πίστιν 131, 5
ἐρρωμένος 56, 5
ἐρυθριῶ τὴν ἀσέβειαν 114, 20
ἐρωτᾶν εἰ 59, 17. 114, 14
ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ 77, 22
ἐσθίειν 75, 20 ἐσθίει 74, 4 τὸ φαγεῖν 84, 15
ἔσχατος πάντων 111, 11
τὸν ἔσω ἄνθρωπον 134, 6 dat. 96, 2
τὸν ἔσωθεν ἄνθρωπον 55, 3
ἕτερος: ὁ εἰς τὸν ἕτερον 72, 6 ὃ μέν — ἄλλος — ἕτερος 137, 29 τὸ εὐκτήριον καὶ ἕτερα κελλία 73, 9 ἑτέρας μηχανῆς τρόπῳ 68, 11 ἕτεροι οὓς οὐκ οἴδαμεν 71, 15
ἔτι ἐν αὐτῷ οὐκ ἐφάνη 78, 10 ἔτι ἔχω παλαῖσαι 82, 19 cet.
ἑτοιμάσθησαν 119, 11
ἦν ἐτῶν εἴκοσι 61, 7 (ἑξήκοντα 82, 8) al. numquam Byzantinorum more χρόνος
ἐὰν εὐαγγελίσωμαι 103, 25
εὐαρεστοῦντες τῷ κυρίῳ 133, 21 cf. 96, 20 ἐνώπιον αὐτοῦ 131, 14 εὐαρεστεῖται ὁ θεός 57, 9
εὐάρεστος δοῦλος Χριστοῦ 136, 6 εὐάρ. στρατιῶται 132, 6 τὸ εὐάρεστον τῷ θεῷ 96, 15
εὐγενεῖς 58, 8
εὐθέως 60, 23. 68, 27. 70, 2. 73, 2 cet.
εὐθυμῶμεν 89, 12
εὐθύς 57, 31. 104, 20. 109, 25. 111, 7 al.
εὐκτήριος οἶκος 67, 12. 77, 31 et τὸ εὐκτήριον oratorium ἐν τῷ εὐκτηρίῳ εὔξασθαι καὶ ψάλλεσθαι 67, 14 ἐν τῷ σεπτῷ εὐκτηρίῳ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου 137, 24 al.
ἐν εὐλαβείᾳ διάγοντα 59, 21 τῆς εὐλαβείας σου 56, 6 τῇ εὐλαβείᾳ ὑμῶν 56, 18
εὐλαβοῦμαι absol. 106, 1 σφόδρα εὐλαβοῦντο αὐτόν 133, 11 ὡς πατέρα 73, 26

εὐλαβεῖς ἄνδρας 83, 29 al. εὐλαβέστατε 56, 5 εὐλαβέστατοι 56, 9
εὐλογεῖν: τὸν σῖτον ὁ κύριος εὐλογεῖ 87, 30 εὐλόγησεν αὐτόν 75, 11. 113, 3 εὐλογήσῃ 65, 8 εὐλογήσας ὕδωρ 113, 32 εὐλόγησον 64, 15 εὐλόγησόν με 67, 26 εὐλόγησόν μου τὸν οἶκον 79, 20 εὐλογηθεὶς παρ' αὐτοῦ 70, 26 εὐλογηθῶμεν 112, 30 ἐλαίῳ εὐλογημένῳ 72, 31 cet.
εὐλογητὸς ὁ θεός 54, 3
εὐλογία benedictio χωρὶς εὐλογίας ἐσθίει 74, 4 hinc cibus benedictus εὐλογίαν οὐκ ἔλαβεν 75, 19 aut potus πίε τὴν εὐλογίαν ταύτην 64, 17 denique quoduis donum benedictum εὐλογίας ἀπέστελλον 112, 13 δέχεσθαι εὐλογίας 112, 18 φέρετε εὐλογίαν τοῦ ἁγίου Ὑπατίου 113, 13 al.
εὐλογοφανὴς τέχνη 94, 12 εὐλ. ἐστι (γαστριμαργία) 90, 19
εὐμενῆ εἶχεν τὸν κύριον 131, 15
τὴν εὐποιίαν τὴν εἰς τοὺς πένητας 86, 24
εὔποροι 110, 31
εὐπρόθυμοι εἰς τὸ δουλεύειν 102, 3
εὑρίσκειν: ηὕρισκον 117, 16 ηὑρίσκετο 74, 10 εὑρήσεις 77, 26 εὗρον αὐτά 55, 16 εὑρὼν τὸν βίον ἀνάγραπτον 55, 3 ηὗρεν 74, 5 (P). 77, 30. 121, 11 (P). 124, 13 (V) εὕρῃ 77, 23 εὑρεῖν 123, 14 ηὑρέθη 107, 21 εὑρέθη 136, 1 εὑρεθῇ 132, 17 τοῖς εὑρεθεῖσιν 55, 13 οὐχ εὗρον ἐπιλαβέσθαι τῶν λόγων αὐτοῦ 106, 18 εἴ τις εὑρεθῇ ἐργαζόμενος 132, 17
εὐρωστότερον σχὼν 70, 3
τοὺς εὐσεβεῖς ἄνδρας 110, 11 ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς Θεοδόσιος 112, 21 porro 60, 18. 107, 19 cet.
εὐτελέστερον πάντων 92, 28
εὐτονία τῆς ἀγαθῆς ἐργασίας 91, 5
εὐυπόληπτος 65, 20
εὐφραινόμενος ἐπὶ τῇ χορηγήσει 57, 29
εὐφρασία: στρηνιῶντα ἀπὸ εὐφρασίας 60, 7
εὐφροσύνη: χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης 85, 12
εὐχαριστῶν αὐτῷ 56, 25. 75, 3 ηὐχαρίστουν τῷ κυρίῳ 59, 18 cet.
εὐχαριστίας καὶ εὐχῆς 104, 29
εὔχεσθαι precari 74, 16. 75, 2 cet. τῷ θεῷ 117, 26. 129, 10 πρὸς τὸν θεόν 130, 20 περὶ αὐτοῦ 122, 21. 126, 17 ὑπὲρ ἐμοῦ 79, 22. 56, 5 ὅπως 105, 18. 129, 10 expetere ηὔχοντο ἀντίγραφα δέχεσθαι παρ' αὐτοῦ 112, 17
εὐχή: διὰ τῶν εὐχῶν ὑμῶν 56, 20 cet. ποίησον εὐχὴν 79, 20 τὰς εὐχὰς ἐπιτελοῦσιν 123, 8 ὑπὲρ εὐχῆς αὐτοῦ ut uotum aliquod suum solueret 75, 6
εἰ εὐψυχεῖς εἰσελθεῖν 72, 28
εὐώνως 104, 22
ἐφάπτεσθαι τῆς ἀσκήσεως 61, 14
ἔφιππος δεκανός 119, 14
ἔχειν: τὴν σπουδήν, ἣν ἔχεις 54, 6 cet. cum temporis significatione ἤδη ἑξηκοστὸν ἔτος ἔχω 134, 19 c. inf. debere λόγον ἔχετε δοῦναι 71, 12 ἔχω παλαῖσαι 82, 19 ἔχεις ἀγωνίσασθαι 82, 21 ἔχω ὑπομεῖναι 93, 17 posse ἔχω τι ποιῆσαι εἰς σέ 107, 13 uel pro futuro ἔχω εἰσελθεῖν 108, 21. 72, 12 cet. aestimare ἔχειν

πατέρα τὸν Ὑπάτιον 70, 9 σὲ εἶχον δεξιὰν χεῖρα 75, 13 εἶχον πάντες ὡς πατέρα 82, 15 ὡς προφήτην εἶχον 140, 18 absol. εὐρωστότερον σχὼν 70, 3 δυσεκβάτως εἶχεν nolebat excedere 115, 24 ὡς δὲ λόγος εἶχεν 107, 4 οὐδέποτε ἔσχον ἐν καρδίᾳ μου ὅτι 109, 22 τί ἔχεις μετ' ἐμοῦ 102, 1 med. εἴχοντο στερρῶς τῆς ἀσκήσεως 67, 6

ὁ ἐχθρός πειράζει 84, 4 δολιεύεται 84, 19 τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν δαίμονας 94, 8 al.

ἑψεῖσθαι ὄσπριον 104, 27 φακῆ ἑψημένη 80, 14

τῇ ἕωθεν postridie 119, 4

ἕως τοῦ νῦν 58, 19. 60, 19 ἕ. θανάτου 65, 10 ἕ. τελευταίας ἡμέρας 105, 12 ἕως πεντήκοντα ἡμερῶν per L dies 127, 27 ἕως ζωῆς σου quamdiu uiues 125, 12 ἕ. πότε quousque 74, 23 ἕ. ὅτε donec 122, 21 ἕως οὗ ἐξετάκῃ 122, 30

ζεῖν: ἐν θέρμῃ ζεούσῃ 86, 2 al.

ζῆλον πνευματικὸν 82, 26 θεοῦ 103, 8 ζήλου σφοδρότητα 108, 11 ζήλῳ φερόμενος 118, 13. 120, 4. 9 al.

ζηλοῦν: ζηλώσας τὸν βίον τοῦ Ὑπατίου 111, 19 ἐζήλωσεν τὴν ἀρετὴν 128, 5 absol. ζηλῶσαι 71, 21

ζηλωτής 65, 8 ζ. εἰς ἄκρον 118, 13

ζημιοῦν: κἂν ζημιοῦται 85, 23 ἃ ἐζημιώθης 135, 5

ζῆν: ἔζη ἀπὸ τῶν βοτανῶν 60, 27 ζῶντός μου 108, 3

ζητεῖν: ἐν δίψῃ ζητοῦντες 57, 12. 64, 29 cet. ἐζήτει αὐτοὺς ἐντολὴν 68, 22 (cf. Laert. Diog. VI 67 ἄσωτον ἐζήτει μνᾶν) ζητῶν αὐτὸν λαβεῖν 72, 20 ἐζήτουν δὲ τίνος ἐστίν 113, 25 al.

ζιζάνιον 105, 30

ζωή: τὰ πρὸς ζωὴν 67, 20. 68, 7. 70, 28 cet. ζωὴν κατεργάζεται 64, 19 ἕως ζωῆς σου 125, 12 ἐν τῇ αἰωνίᾳ ζ. 57, 1

ζώνης τριδακτυλιαίας 124, 14

ζῷον 114, 5 ἐπὶ τῶν ζῴων τῶν ἀληθόντων 120, 19 cf. ἀλήθειν

η: τοῦ η̅ στοιχείου 55, 26

ἤ 55, 26 al. post ἄλλος 83, 25 post πρίν 111, 4 sine μᾶλλον post ἔκρινα 108, 12 ἔχω 108, 23 ἤ — ἤ 55, 31. 77, 14. 82, 2. 88, 10. 114, 8. 125, 4. 129, 6

ἡγεῖσθαι: ἡγεῖτο αὐτῶν (Hypatius) 70, 10 ὁ ἡγούμενος princeps monasterii 61, 16. 20. 27. 62, 11. 98, 12. 13 al. arbitrari τολμηρὸν ἡγησάμην 55, 32 ἡγεῖται ἑαυτὸν εὐτελέστερον πάντων 92, 28. 111, 11 cet.

ἤδη 74, 21. 117, 29 cet.

ἡδονή: τῆς μυσαρᾶς ἡ. 63, 13

ἠθῶν τὴν κατάστασιν 102, 25

ἡλικία: μέσην ἡ. ἔχων 117, 19 τῆς τελείας ἡ. 64, 3

ἡμέρα: μιᾶς γοῦν ἡμέρας 58, 26. 64, 9 πεντήκοντα ἡμέρας 64, 10 ἡμερῶν ὀγδοήκοντα 123, 1 γενομένης δὲ ἡ. 59, 17 καθ' ἑκάστην ἡ. 123, 7 ἡμέραι indefinite numerus dierum ἕως ἡμερῶν 119, 24 ἦν γὰρ ἡμερῶν μὴ γευσάμενος 70, 3 μεθ' ἡμέρας 70, 4

ἡμεροῦν: ἀπὸ πλάνης εἰδωλικῆς ἡμέρωσεν 103, 9 τὴν Θρᾴκην 103, 15

ἡμιθανής 102, 19

ἡμίξηρος ἐγένετο 74, 14

ἥμισυ καιροῦ 105, 29 τρία ἥμισυ ἔτη 106, 3

ἧπερ 56, 3
ἡρώειον 75, 6 ut scribitur in titulis Lyciae et Ciliciae pro ἡρῷον
ἡσυχάζειν 67, 13. 69, 10. 106, 20. 108, 15 cet.
ἡσυχία uita contemplatiua ascetarum ἡσυχίαν ἤσκει 61, 22 ἐν ἡ. διάγοντας 88, 4 ἐν ἡ. δέεσθαι τοῦ θεοῦ 83, 16 al.
ἡσύχως ἀνεγίνωσκεν 102, 23
ἤτοι 55, 1

θαρσαλέος 130, 8
θαυμάζειν 58, 20 al. θαυμάζω εἰ 83, 19
θαυμάσια τοῦ θεοῦ 56, 22. 113, 7 cet.
θεᾶσθαι 55, 10. 79, 2. 8. 112, 22 al. ὅσα ἐθεασάμην γινόμενα 56, 22
θέατρον Χαλκηδόνος 107, 28. 108, 11
θεῖος 57, 29 al. τὰς θ. γραφάς 102, 24 τὴν θ. γραφὴν 106, 26
θέλειν: μὴ θέλοντος 69, 21 τί θέλει εἶναι τοῦτο 124, 15 μένε ὡς θέλεις 68, 3 ἤθελε 68, 17 ἠθέλησαν 67, 14 c. acc. c. inf. 71, 16
θέλημα 96, 7
θεμέλιος 96, 6
θεμελιοῦν: τεθεμελίωται ἐπὶ τὴν πέτραν 95, 13 cf. Matth. VII 25 Luc. VI 48
θεόθεν κινούμενος 56, 11
θεόπνευστος γραφή 57, 21 ἀκούσας θεοπνεύστως 59, 3
ὁ θεοφιλὴς Ὑπάτιος 61, 1
θεοφιλία 56, 29
θεοφορεῖσθαι 102, 29
θεραπεία 101, 3. 127, 25. 129, 8
θεραπεύειν αὐτούς 129, 22 τοὺς δαχθέντας ἐθεράπευσεν 116, 21 τὰ τραύματα ἐθεράπευσεν 118, 28 ἐθεραπεύοντο ἀπὸ τῶν κακῶν 82, 1 θεραπευθῶ 128, 24 θεραπευθῇς 140, 21 θεραπευθῆναι 116, 24
ἐν θέρμῃ ζεούσῃ 86, 2
θερμὸν ποιήσας 75, 29
θεωρεῖν 67, 15. 74, 18 θεωροῦντες αὐτὸν διάγοντα 59, 20 πλαγιάζοντα 60, 7
θησαυρός: ὁ πονηρὸς θ. τῆς καρδίας αὐτοῦ 106, 23 cf. Luc. VI 45
θλίβειν 98, 11. 114, 8 ἔθλιψέ με ὁ σατανᾶς 82, 17 θλιβομένων 71, 29 ἐθλίβετο 73, 30 ἐθλίβοντο 77, 17 θλιβῆναι 134, 8 θλιβείς 68, 18
θλίψις 74, 1. 99, 26 θλίψεις 134, 10 διὰ πολλῶν θ. 84, 3
θόρυβος 116, 16 τῶν θ. 88, 3
θρησκεία: ἐξ ἑτέρας θρησκείας 128, 3
θρίξ: τὰς τρίχας ὀρθωθῆναι 81, 3 ἐκ τῆς γενειάδος 138, 1
θροεῖν: θροηθέντες 59, 13
θρόνος: παρὰ θεοῦ τὸν θ. καὶ τὴν χάριν δεξάμενος 71, 6 προκαθίζουσιν αὐτὸν (Nestorium) ἐν τῷ θρόνῳ 105, 28
θύρα 73, 13. 14. 120, 17 τὰς θ. ἀνέῳξεν 78, 22
θυρίς 73, 13
θύειν 108, 15 θύσῃ εἰς τὸ εἰδωλεῖον 125, 5 θύοντες τοῖς εἰδώλοις 125, 19

ἴαμα 69, 7. 81, 9. 101, 8 al.
ἰᾶσθαι: ἰᾶτο ἐκ νόσων 94, 28 ἰάσατο 74, 17. 114, 11. 116, 20 cet. pass. ἰᾶται ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ 113, 13 cf. Leu. XIV 3 ἰάθη 122, 22 ἰαθείς 81, 28
ἴασις 74, 15. 101, 2. 115, 18
ἰατρός 116, 26. 29. 117, 1. 129, 13
ἰδιάζειν cf. ἀφιδιάζειν solitarium esse ἐν ἰδιάζοντι τόπῳ 83, 16. 119, 27

ἰδίωμα τῆς γλώσσης 55, 29
ἰδιώτης: ἀγράμματος καὶ ἰ. 65, 15
ἰδού 96, 11. 18. 119, 13. 123, 22. 134, 15
ἱερεύς 56, 6. 122, 14
ἱκανός: πτωχοὺς ἱκανούς satis multos 118, 8 στρατιῶται ἱκανοί idonei 119, 24 ἀπὸ ἱ. διαστήματος 70, 16 ἱ. χρόνου διελθόντος 73, 1 ἱκανός εἰμι πρὸς τὸν ἐλάχιστον δοῦλον 123, 27 ἐπαίδευσεν ἱκανῶς 58, 10 ἀρκέσοντα ἱκανῶς 68, 7
ἰλλούστριοι *uiri inlustres* 64, 31. 65, 9. 127, 22
ἱμάτια φορέσαι διάφορα 84, 15 καλλωπισμὸν ἱματίων 84, 24
ἵνα cum coni. semper fere aoristi 57, 7 cet. ἵνα μή 64, 6 cet. διὰ τοῦτο ἵνα 93, 13 ἀρκετὸν ἵνα 74, 29 sententiae hortatiuae praeponitur καὶ ἵνα δώσῃς 104, 20 ἵνα λέγῃ 123, 26 admittitur post uerba αἰτεῖν 84, 8 βούλεσθαι 76, 17. 79, 11 δεῖσθαι 63, 16. 128, 3 δηλοῦν iubere 69, 18. 107, 5 εἰπεῖν 79, 23 ἐλθεῖν 61, 26. 135, 6 ἐπικαλεῖσθαι 94, 14 θέλειν 86, 15 λέγειν 125, 4 παρακαλεῖν 68, 31. 69, 10. 70, 4. 105, 20. 112, 18 ποιεῖν 71, 15 τύπος ἐκράτησεν ἵνα ὁ ἐξερχόμενος πρῶτον ἔρχεσθαι 122, 11 anacoluthon est
ἱπποκόμος 97, 17
οἱ ἵπποι τοῦ δρόμου 113, 30 ἐπιβαίνειν τοῖς ἵ. 64, 27 al.
ἱστάναι: ὁ θεός με ἔστησεν οἰκονόμον 109, 23 στήσας αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ 124, 10 στήσας ἴδιον ἄνθρωπον εἰς τὸ σκρινίον uicarium sibi suffecit 118, 5 ἔστη ὁ διάβολος 82, 18 εὐχόμενος 130, 11 εἰς τοὺς πολέμους 123, 10 αἰφνίδιον 130, 16 ἑστηκότος 124, 5 ἑστός 77, 5 στήκει 132, 22 σταθείς (sed cf. adn. crit.) 135, 28
ἰσχύειν 68, 10. 94, 10. 17
ἰσχυρίζεσθαι uiribus suis uti μόλις δὲ ἰσχυρισαμένων (διισχυρ. libri) τινῶν 138, 1
ἰχθὺς φαγὼν τὸ δέλεαρ 84, 17

καθά 83, 21
καθαιρεῖν: Ὀλύμπια ὁ Κωνσταντῖνος καθεῖλεν 107, 30 pass. ἔμελλε καθαιρεῖσθαι (Nestorius) 107, 17 καθηρέθη 107, 22
καθαίρεσις 107, 24 .
καθαρός 77, 30. 78, 10. 90, 13 al. τὸ καθαρὸν τῆς διανοίας 134, 28
καθαρπάζειν 127, 16
καθεύδειν 59, 13
καθηγεῖσθαι τῶν πάντων 61, 13. 137, 14
καθῆσθαι 76, 10 κάθου 108, 15
καθίζειν 119, 7. 127, 1
καθιστάναι: εἰς τὸ βέλτιον καταστῆναι 63, 6 πλοῦτος οὐ μικρὸς καθέστηκεν 55, 14
καθώς 55, 22. 57, 27. 75, 27 cet.
καί saepius pro δέ ponitur 59, 12. 62, 13. 64, 22. 69, 3. 95, 29. 97, 8. 99, 26. 102, 6 cet. uelut τε postponitur 55, 3 pro participio uerbum finitum et καί: ἀπῆλθεν καὶ εὑρίσκει 99, 18 προσῆλθεν καὶ ἐκοινώνησεν 97, 29 cf. 114, 13. 124, 7 al. eodem modo causam et effectum copulat 58, 15. 60, 9. 112, 1. 4 sententiam consecutiuam adnectit 111, 28 al. item atque *cum!* inuersum 126, 5. 138, 15 in structura paratactica ἔτι τρεῖς ἡμέραι

καὶ ἀποθνήσκεις 98, 3 τρεῖς καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ, καὶ ἐκτίλλετε τὸ ζιζάνιον 105, 30 καὶ — καί 56, 29. 57, 24. 70, 15. 81, 26. 82, 25. 118, 7 al. polysyndeton 61, 16. 112, 14. 114, 13. 116, 19 al. καὶ γάρ 57, 33. 62, 15. 103, 29. 133, 11. 138, 9. 139, 1 cet. καὶ — δέ 137, 9. 138, 1 (ex coni.)

καίειν: ἐκαίετο 124, 19 καῆναι 124, 18 καῦσαι 60, 21

καιρὸς γὰρ ἡμᾶς καλεῖ 58, 2 κ. τοῦ ἀντιχρίστου tempus 114, 16 καιρὸν δὲ διαιτηθείς aliquantum temporis 72, 33 μετ' ὀλίγον καιρόν 106, 15 παραμείνας ἐπὶ καιρόν 81, 25 in prophetia pro anno τρεῖς καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ 105, 29 cl. 106, 3

κακοῦν: κακουμένοις ἐξυπηρετεῖσθαι 61, 28

κακουχία: θλίψεσι καὶ κακουχίαις 89, 14 διὰ τὴν πολλὴν κ. 99, 24

ὁ κάλαθος τῆς Ἀρτέμιδος 129, 29

καλαμίσκος: τὸ ὀστέον τὸ λεγόμενον καλαμίσκον ἐκκόψῃ 116, 27 cf. 117, 2 ἄραντες τὸ ὀστοῦν ἀπὸ τοῦ ἀστραγάλου fort. quae medicis audit περόνη nunc *fibula* cf. Pollux II 192 al.

καλεῖ σε εἰς τὸ δουλεῦσαι 129, 11 ἐκάλεσεν 57, 19. 124, 9 καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ 100, 14 κληθῆναι 123, 27

καλλιγράφος 120, 16

καλλωπισμὸς ἱματίων 84, 23

καλόγηρος 69, 9. 104, 26

ὁ καλὸς Οὐρβίκιος 72, 8 τὸν καλὸν ἀγῶνα 56, 16 τοῦ καλλίστου βίου 58, 4 ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν καλῷ 58, 23 μετὰ καλοῦ pro καλῶς 112, 19 καλῶς διδασκόμενος 115, 10 μή σοι καλῶς 74, 28 (u. μή)

καλύβη 60, 25

κάματος 133, 15 τοὺς καμάτους Ῥουφίνου ie opera 70, 21

κάμνειν πρὸς τρία ὀνόματα 120, 12 ἔκαμνε πλέον τῶν ἄλλων 117, 5 εἰς ὑπερβολήν 135, 27 μὴ κάμνε 97, 25

κἄν singulis uocibus additum κἂν τὸ μοναστήριον φιλοκαλεῖν 73, 6 κἂν βιβλίον ἆραι 119, 13 κἂν μίαν ὥραν ὑπνῶσαι 127, 27 κἂν — κἄν 70, 23. 122, 12 ter 86, 3 quater 85, 23 κἄν c. coni. 75, 26. 85, 23. 86, 3. 122, 12. 13 c. indic. κἂν σὲ εἶχον 75, 13 κἄν εἰσιν ἄλλοι 135, 14

κανδήλα: ἔλαιον τῆς κ. 68, 26

καπίλα capilli δούλου ἠλιμμένου τὴν κ. αὐτοῦ 99, 2

καρδία 90, 27 al.

καρποφορεῖν stipem ferre, dictum ab usu primitias frugum deo offerendi (cf. 87, 28 sq.) καρποφορήσαντος καὶ τοῦ βασιλέως 75, 6 εἰ δὲ καί τις ἐκαρποφόρησεν 76, 22 τὴν σορὸν Οὐρβίκιος ἐκαρποφόρησεν 138, 3

καρποφορία 73, 5

καρτερικός 68, 11

καστέλλιον μέγα 61, 11 καστέλλια ᾠκοδομοῦντο in Thracia propter Hunnorum incursiones 61, 13 ἐπιζητήσας τὸ καστέλλιον 65, 19

κατά c. gen. ἐξουσίαν καθ' ἡμῶν 59, 12 μηχανὰς κατ' αὐτῶν κινῶν 68, 9 cum u. ἀγωνίσασθαι 93, 13 ἀγανακτεῖν καθ' ἡμῶν 129, 2 λυπεῖσθαι 70, 25 λαλεῖν 106, 24 c. acc. κ. τὸν λέγοντα 57, 14.

64, 1. 86, 2. 87, 19. 89, 2. 91, 24. 93, 4. 95, 22. 121, 1. 129, 16. 132, 10. 25. 133, 6 κ. τὸν ἀπόστολον λέγοντα 84, 26 sed cf. adn. crit. κ. τὸ γεγραμμένον 56, 26. 57, 2. 34. 79, 30 κ. τὴν γραφὴν τὴν λέγουσαν 86, 7. 19 cet. κ. τὴν τῶν πατέρων παράδοσιν 115, 3 κ. τὸν Ἰώβ 129, 14 κ. τὴν διάλεκτον 55, 23 κ. τὴν κέλευσιν 70, 10 κ. τὸν χρησμόν 140, 10 κ. τὴν προφητείαν 140, 22 κ. φύσιν 58, 6 κατὰ τὸ δίκαιον 103, 6 κατὰ τὸν νόμον 90, 25. 100, 19 'pro' κ. τὴν δοθεῖσαν χάριν 55, 21 κ. τὴν ἐμὴν βραχύτητα 57, 22 κ. δύναμιν 56, 17. 96, 24 modum indicat ἢ κ. ἄγνοιαν ἢ κ. ὑποβολήν 77, 14 καθ' ὑποβολήν 127, 15 οὐ κατ' ἐπίγνωσιν 120, 5 quasi locum τῶν κ. τὸν βίον αὐτοῦ 55, 8 τὸν κ. διάνοιαν πόλεμον 92, 2. 134, 1 κ. κόσμον 85, 22. 88, 13 tempus κατ' ἐνιαυτόν 129, 30 καθ' ἑκάστην 86, 29. 110, 28 κ. κυριακήν 73, 24. 102, 27 aduerbii modo κατὰ μέρος 70, 13. 71, 22. 76, 27. 88, 20. 90, 18. κατὰ λεπτόν 124, 31

καταβαρύνειν: καταβαρυνθῇ ἐδέσμασι 91, 7

κατάγνωσις 55, 30

καταδέχεσθαι: κατεδέξαντο ἔχειν πατέρα τὸν Ὑ. 70, 9

καταδιώκειν 68, 29. 117, 30

κατακαίειν 103, 12

κατάκειται (πλησίον) Ἀμμώνιος 138, 4 ἐκ τῶν πληγῶν κατακείμενος 125, 24

κατακόπτειν caedere 103, 12

κατακοσμεῖν τὴν ἱερωσύνην 136, 6

κατακράζων ἔλεγεν 71, 12

καταλαμβάνειν: κατέλαβεν αὐτοὺς ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ 126, 5 καταλήψεται 126, 3 κατελήφθη 128, 28 ἐν ᾧ κατελήφθησαν ὄρει 59, 7 βαθμὸν καταλαβεῖν 134, 9 τὴν πατρίδα κατέλαβον 66, 24 ἅπερ σοφοὶ οὐ κατέλαβον 54, 5

καταλείπειν: κατέλειψεν 55, 20 ὀλίγα κατελείφθη 109, 27

καταντᾶν εἰς ἐκκλησίαν 58, 28

καταντλεῖν τινα 62, 21

κατάνυξις: εἶχεν δὲ κ. 58, 14 κ. τοῦ ἁγίου πνεύματος 83, 7 ἐγίνετο δὲ αὐτῷ κ. 96, 3 ἐπληρώθη κατανύξεως 111, 6 ἡμᾶς εἰς κ. ἔφερεν 111, 10

κατανύσσειν compungere, proprie paenitentia ut 57, 31. κατανύσσεσθαι τοῖς δάκρυσιν 73, 23 κατανυγείς misericordia perculsus 68, 23

καταξιοῦν: δωρεῶν, καταξιοῖ ὁ θεός 56, 26 καταξιῶν ἡμᾶς τοῦ γινώσκειν 123, 29 κατηξιώθη πρεσβυτερίου 111, 23 τοῦ βαπτίσματος 125, 28 καταξιωθῶ δοῦλος γενέσθαι 61, 26 al.

καταπαύσεως γενομένης 64, 27

καταπίνειν: καταποθῆναι 69, 30

καταπίπτειν 117, 12 καταπέσῃ 91, 9

καταπλάσσειν fomentum (κατάπλασμα) adhibere φακῇ ἑψημένῃ καὶ ἅλατι κατέπλασσεν (κατέπλα libri) 80, 14

καταπλύνειν: καταπλύνας 97, 18

καταπονούμενον ὑπὸ ἰδίου ἀδελφοῦ 72, 5 κατεπονήθη 127, 23

καταργήσει τὰς κακομηχανίας 74, 23 κατήργησεν αὐτούς 126, 23

καταρράσσειν (a u. ῥαγῆναι uolgaris graecitas non ῥηγνύναι sed ῥάσσειν duxit) ὑπὸ ἁμαρτιῶν κατερραγμένους 115, 8
καταρτίζεσθαι: κατηρτίσατο ταῦτα 131, 17
τὸν καταρτισμὸν τῶν ψυχῶν 57, 23
κατάρχεσθαι 58, 3
κατασκηνοῦν: ἡ χάρις κατασκηνοῖ εἰς αὐτόν 134, 15
κατασκοπῆσαι τὰς χώρας 62, 13
κατασπαζόμενος 73, 4
κατασπᾶν: κατασπάσῃ 91, 8
ἐν καταστάσει γένηται 122, 13 τῶν ἠθῶν τὴν κατάστασιν 102, 26
καταστέλλειν uela contrahere, inde (ἡ ἐγκράτεια) τὸ βρῖθον τῆς νεότητος καταστέλλει 90, 15
καταστρέφειν 92, 26 καταστρέψαι 63, 13
κατασύρειν: ἄνωθεν κατασῦραι τὸν ὕπαρχον de sella curuli detrahere 108, 22
κατατιθέναι med. mortuum deponere κατέθεντο αὐτόν 123, 6 (λείψανα) ἐνδόξως κατέθετο 66, 20 cf. 137, 23 pass. κατατιθεμένου αὐτοῦ 137, 26
καταφερόμενος ὑπὸ δαίμονος adflictus 100, 23
καταφεύγειν: ἔρχεται καὶ καταφεύγει 118, 18 κατέφυγον 78, 32 κατεφύγομεν 85, 20
καταφρονεῖν τοῦ κόσμου 76, 29. 83, 15. 111, 29 πάντων 83, 24
κατειρηνεύειν μετὰ τοῦ ἱερέως 122, 14 μ. τοῦ πατρός 122, 10 abs. κατειρήνευσεν 122, 25
κατενώπιον τοῦ θεοῦ 131, 8
κατεπέρχεσθαι: δαίμονος κατεπελθόντος αὐτῷ 80, 32
κατεργάζεσθαι τὴν ἐγκράτειαν κτλ. 63, 17 ζωήν 64, 19 τὴν σωτηρίαν 105, 15 μαθητὰς κατειργάζετο 76, 28
κατέρχεσθαι: κάτελθε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν 63, 4
κατευοδοῦν: (θεὸς) πάντα ἡμῖν κατευοδοῖ 85, 18 ὑπὸ τοῦ θεοῦ κατευοδοῦτο 109, 7
κατευτελίζει ἑαυτόν 132, 20
κατέχειν retinere detinere κατέσχεν αὐτόν 68, 4 κατασχεῖν αὐτόν 111, 13. 118, 26 (P) χρήματα κατέχῃ 84, 28 ἰχθὺς κατέχεται ἐν τῷ ἀγκίστρῳ 84, 18 τὴν πίστιν κατέχειν 114, 29 κατέχοντες ἑαυτοὺς πρὸς τὸν θεόν 140, 27
κατηφής 59, 20
κατηχεῖν 76, 28 κατηχήσας 66, 4 κατηχηθέντες 58, 20
κατοικεῖν ἐν αὐτῷ 66, 26. 73, 10 cet. pass. κατοικεῖσθαι 126, 8
κατοικίζειν: μονάζοντας κατῴκισεν 66, 22
κατοικτείρειν: ὃν κατοικτείραντες 122, 29
κατορθοῦντες τὰς ἀρετάς 87, 1 κατορθῶσαι τὴν ἀρετήν 104, 2
κάτω 117, 10
καῦμα: ἐν τοῖς καύμασι 64, 10
καυσούμενος ἐκφεύξεται 94, 7
καυχᾶσθαι 92, 20 μηδεὶς καυχήσηται 105, 13 ἔλεγεν καυχώμενος 127, 5
κεῖσθαι: τῶν χωρίων τῶν κειμένων πλησίον 81, 30
κελεύειν: ἐκελεύσθη 114, 4. 120, 28 cum datiuo personae cf. adn. ad s. Theodos. p. 184 κέλευσόν μοι ἐνδῆσαι 110, 2 accipit accusatiuum cum infinitiuo passiuo ἐκέ-

λευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι 60, 24 κελεύει τὸ ὀστέον ἀρθῆναι 116, 29 ἐκέλευσεν ἑψεῖσθαι ὄσπριον 104, 27 ἐκέλευσεν αὐτὸ καῆναι 124, 17 cum infinitiuo actiuae significationis κέλευσόν με ἐξυπηρετεῖσθαι 61, 28 al.
τὴν κέλευσιν τοῦ κυρίου 70,10
κέλευσμα 118, 20
κέλλα 60, 29. 67, 11. 74, 10
κελλάριος 135, 9
κελλίον 67, 13. 68, 5. 69, 10. 73, 9. 11. 74, 11. 18. 77, 2. 125, 11
κεραννύναι: κεράσας ποτήριον οἴνου 64, 14
κερδαίνειν: κερδήσας 83, 12
τὰ κεφαλαιωδέστερα 131, 10
κῆπον καὶ χώραν 61, 9 ἐργαζόμενος τὸν κῆπον 67, 11 κῆπον γεωργῆσαι 120, 13 ὅπως ἀρδεύοιτο ὁ κῆπος 117, 17
κηρός 137, 19
κιβώριον: διάβολον ἐν κιβωρίῳ καθεζόμενον 97, 6 tabernaculum quale regibus exstrui solet
κινδυνεύειν 126, 13
κίνδυνος 55, 28 κινδύνοις περιπεσόντες 113, 20
κινεῖν: μηχανὰς κατ' αὐτῶν κινῶν 68, 10 θεόθεν κινούμενος 56, 11 πόθῳ 111, 22 ἐκινεῖτο ἀπὸ τοῦ ζήλου 103, 17 al.
κλαίειν 69, 11. 82, 12. 13. 111, 9 cet.
κλέπτων ἐσθίει 74, 4
οἱ κληρικοὶ νωθρότεροι 58, 18 τῶν δὲ κληρικῶν οἰνοποτούντων 60, 6. 73, 26. 114, 13. 119, 6
κληρονομία 109, 24
τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ 107, 25
κλῆσις: βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν 86, 28
κλίνη 126, 28. 127, 1 al.
κνίσσα: εἰς τὰς κνίσσας 74, 24
κοιμᾶσθαι 116, 12
τὴν κοίμησιν τῆς μητρός 65, 27 Δαλμάτου 82, 14
τοῦ κοινοῦ δεσπότου 79, 16
κοινωνεῖν: οὐ κοινωνῶ αὐτῷ 107, 10 ἐκοινώνησεν 97, 29. 122, 19
κοινωνία: δώσω αὐτοῖς κοινωνίαν 136, 26 τὴν κ. δεχόμενοι 137, 1
κόλαφος 103, 20
κολλᾶν: πρὸς θεὸν τὴν διάνοιαν κολλήσει 134, 4 med. κολλᾶσθαι τῷ Ὑπατίῳ 66, 8
κόμης, ὃς καὶ στρατηλάτης ἔμελλε γίνεσθαι 81, 12 ὁ κόμης 81, 20 γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ κόμης 81, 29 ἄλλός τις κόμης ἀρχιτέκτων τοῦ βασιλέως 126, 24
κομποποιεῖν 94, 9
κοπιᾶν: μάτην κοπιᾷ 123, 18
κόπος: ἐκ τῶν ἰδίων κ. 76, 21
κόπτειν τὸ ὀστοῦν 116, 30
κορεννύοντα γαστέρα ἑαυτοῦ 133, 28 ὕπνου ἐκορέσθην 134, 20 κεκορεσμένος τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ 98, 13
τῶν κορυφαίων ἀποστόλων 67, 4 cf. Ioa. Chrys. I 371e
κοσμεῖν: κεκόσμηται πίστει 110, 15
κοσμικός: ἐν σοφίᾳ κοσμικῇ 56, 4 κοσμικοί 105, 28. 60, 8 τινὸς κοσμικοῦ 96, 27
κόσμος 57, 11. 74, 32. 76, 29 cet. ἐν τῷ κόσμῳ διάγων 120, 4
κουβάριον πύρινον ie glomus 67, 15 cf. Gelzer ad Leont. p. 177
κουβικουλαρία 126, 11
κουβικουλάριος 72, 2. 11. 73, 2. 3. 75, 2. 5 cf. Gothofredus ad CTheod. x 10, 34 t. III p. 490

κουφίζειν: κουφισθέντα τὸν ἄρρωστον 63, 5
ἐν κραβάττῳ μετὰ ὀδύνης ἀποθανεῖν 90, 8
κράζειν 123, 2. 127, 18
κράσπεδον: τῶν κ. ἁπτόμενοι 68, 30
κραταιῶς πολεμήσωμεν 132, 7 ἀγωνίσασθαι 134, 2
κρατεῖν καὶ διοικεῖν 68, 17 κρατῆσαι τῆς πόλεως 106, 10 τύπος ἐκράτησεν 122, 11 οἱ (σεισμοὶ) ἐπὶ χρόνον ἐκράτησαν 138, 21 comprehendere κρατήσωμεν αὐτόν 68, 25 κρατῆσαι αὐτόν 81, 1 κρατῆσαι τῆς χειρὸς τὸν Ὑπάτιον 77, 24 ἄγγελος κρατήσας τὸν Ἰωάννην 107, 18 ἐκράτησεν αὐτόν 116, 16
τῷ κράτει σου 60, 19
μετὰ κραυγῆς λέγει 67, 27
κρεμαννύναι: κρέμασον 114, 2 κρέμασθαι εἰς τὸ ἐκπεσεῖν 113, 10
κρίνειν: ἔκρινα ἀπελθεῖν 108, 11
μετὰ κρότου 67, 16
κρούειν: κρούσας αὐτόν 75, 17. 20 ἔκρουσε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐν ξύλῳ 113, 9 κατὰ κεφαλῆς κρούειν 116, 13
κρύπτετε ἑαυτούς 71, 13
κτᾶσθαι: κέκτημαι 109, 23
κτῆμα 90, 10
κτίζειν: μοναστήριον κτίσας 66, 21
τὴν κυβέρνησιν τῷ σώματι προσφέρειν 91, 6
κύκλος: μεσαύλιον κύκλῳ ἔχον κέλλας 67, 11
κυκλοῦν: ἐκύκλωσαν τὸ καστέλλιον 64, 22 κυκλωθέντα 74, 8
κυριακῆς οὔσης 136, 25 κατὰ κυριακήν 73, 25. 102, 27 ἐν κυριακῇ 115, 11
ὁ κύριος deus, plerumque Christus ut δουλεύσας τῷ κυρίῳ 69, 8 cet. κύρις dominus ὁ κύρις Ἰωνᾶς 64, 30 ὁ κ. Ὑπάτιος 135, 22 τὸν κύριν Ἰωνᾶν 69, 9. 69, 31 κύρι ἀββᾶ 135, 4 κύρι 135, 12
κῶλον: ἔπεσεν τὰ κῶλα αὐτῶν 91, 20
κωλύειν: κωλύσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ δεσπότου θεοῦ 79, 16

λάκκος 117, 7. 10. 15
λακτίσαντά με ἐν τῇ πλευρᾷ 76, 12
λαλεῖν 57, 30 cet.
λαμβάνειν εὐλογίαν 122, 15. 20. 113, 14 ξενίδιον λαβεῖν 110, 18 προθυμίαν 112, 8 ἐξουσίαν 59, 12 ῥῶσιν παρὰ θεοῦ 82, 14 adsumere λαβὼν τεχνίτας 73, 7 λαβὼν τοὺς ἀδελφούς 77, 27 λαβὼν τέρετρον 116, 29
λαμπρός: ἐν σχήματι λαμπρῷ 74, 19 ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ 77, 22
ὁ λαὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ 91, 17 τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λ. 107, 25
λατομεῖον 128, 27
λατόμος τὴν τέχνην 128, 18
λάχανον 91, 3. 95, 17
λέγειν: ἔλεγεν τοῖς ἰλλουστρίοις 64, 31 λέγει αὐτῷ 69, 29 cet. solita structura. ἔλεγον εἰς ἀλλήλους 59, 10 interponitur ἔλεγεν orationi directae perinde atque ἔφη 83, 19 cet. ὀστέον λεγόμενον καλαμίσκον 116, 26 Βενιαμὶν λεγόμενος 77, 3 εἴπατε ὅτι 106, 9 εἰπεῖν ἵνα μὴ δουλεύσωσι τῷ θεῷ 79, 22 λέγω αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος θύσῃ 125, 4 ἔλεγεν ἀπελθεῖν se abiturum esse 111, 14
λείπειν deficere λείψει 76, 14. 18 ἔλειψεν 76, 18 λειψάντων τῶν πρὸς ζωήν 67, 19 λει-

ψάντων ἡμῖν ἄρτων 76, 9 λειπομένους τὰ πρὸς ζωήν 70, 27 τοῖς λειπομένοις μονάζουσιν egenis 104, 13
λειτουργοῦντος αὐτοῦ 73,21
τῆς λειτουργίας τοῦ θεοῦ 102, 27 τῆς κοινῆς τῶν πάντων λ. 120, 26 τὰς λ. αὐτῷ (deo) ἀναπέμπειν 88, 9 ὑπὲρ τῆς λ. ἐπιμέλεσθαι 65, 29
τὸ λείψανον αὐτοῦ (Ioannis Chrys.) 71, 8 λείψανα Πέτρου καὶ Παύλου 66, 18 τὰ λ. τῶν ἀδελφῶν 75, 7
λεπτός: κατὰ λεπτόν 124, 21
λεπτύνειν 124, 21
ἀπὸ λευκωμάτων τυφλοῦσθαι 80, 21
λῃστής: ὁ ὑπὸ τῶν λ. δαρείς, τῶν δαιμόνων 102, 18 cf. Nilus ad Eulogium 12 *PG* 79, 1108[d] ἵνα τῶν λῃστῶν ἀναιρουμένων ὁ ἀρχιλῃστὴς φοβηθῇ sed cf. praef. p. VII
λίαν 65, 20. 78, 11. 102, 17
λίθινος: σορῷ λιθίνῃ 137, 24
λίθον ἀκοντίζοντες 64, 25. 117, 8. 10. 14. 16 ὁ ἔντιμος λ. τοῦ στεφάνου τῆς πίστεως 71, 4
λιμὴν τοῦ Χριστοῦ 87, 9
ἡ λιμός 104, 24. 16. 19 de genere cf. adn. s. Theod. p. 144
λιμώττουσα ἀγροικία 104, 25
λογίζεσθαι: λογίσηται ἐν ἑαυτῷ ὅτι 83, 8 λογισάμενος αἱρήσεται 83, 14 οὐ λογίζομαι ἐμαυτὸν πρὸς ἕνα τῶν ἐλαχίστων 134, 25
λογικός: πρόβατα Χριστοῦ λογικά 59, 25
λογισμός: ἐθλίβετο ὑπὸ λογισμῶν 73, 30 ὑποβαλὼν αὐτῷ ἐν τοῖς λογισμοῖς 121, 16
καὶ λόγοις καὶ ἔργοις 57, 24 ὡς δὲ λόγος εἶχεν 107, 4 λόγον ἔχετε δοῦναι ὅτι rationem reddere 71, 12 μόλις λόγον ἔδωκαν τῷ Ὑπατίῳ μὴ συγχωρεῖν κτλ. promiserunt 125, 15 λόγον δίδωσι τῷ ἀββᾷ τοῦ ἀποτάξασθαι 128, 19
λοιδορία 85, 14
λοιπός: τοῖς λοιποῖς reliquis 61, 2. 64, 26. 126, 7 λοιπόν dein exinde 66, 24. 70, 9. 103, 13 al. λοιπόν ceterum iam 70, 11. 82, 8. 83, 13
λυπεῖν pass. μὴ λυποῦ 76, 13 λυπουμένου αὐτοῦ 60, 10 cet. κατά τινος 70, 25 ut Marcus u. Porphyr. p. 32, 15 ἐλυπήθης ὅτι 76, 13 ἐλυπήθησαν διά 61, 5 λυπηθείς 77, 18 λυπηθέντες 119, 8
μετὰ λύπης 72, 29
λυτροῦν med. ἐλυτρώσατο 102, 21 λυτρώσηται 86, 24 pass. λυτροῦμαι 63, 21 ἐλυτρώθην 63, 20
λυχνία 71, 13 ex euang.
λυχνικά (horam canonicam) εὐχόμενος 95, 22
ὁ λύχνος τῆς ἐκκλησίας 71, 3 τὸν λύχνον 71, 13
λύειν: τὰ δεσμὰ ἔλυσεν 78, 22 absol. λύσαντες 113, 16. 27 λύσατε 113, 26

μαγειρεῖον 78, 1
μαθητής 55, 5. 21. 76, 28 al.
μακαρίζειν: αὐτὸν μακαρίσαι 105, 6 μὴ μακαρίσῃς ἄνθρωπον κτλ. 105, 10
τοῦ μακαρίου ἀββᾶ 55, 9 ὁ μ. Ῥουφῖνος 66, 17 τοῦ μακαριωτάτου 55, 19 al. τελέσας μακαρίως τὸν βίον 125, 30
μακραῖος: γυνὴ μακραία ὡς δέκα ἀνδρῶν τὸ μῆκος 130, 9
μακρὰν εὑρεθέντες 113, 19
μακροθυμία 87, 5
μᾶλλον magis 59, 3 potius 55, 16. 57, 25. 116, 27 pro

comparatiuo μᾶλλον ἀκέραιος ὤν 68, 16 omittitur u. ἤ
μανθάνειν 57, 7 cet.
μάννα ἐσθίων 91, 17
μαντεύεται 124, 26
μάρσιππος marsuppium εὑρέθη ἐν τῷ μαρσίππῳ αὐτοῦ συστατικά 136, 1
μαρτυρῆσαι 86, 5. 90, 6
μαρτύριον ecclesia martyrum reliquiis depositis consecrata 66, 19. 105, 17. 127, 25. 139, 7 δεκανοὺς τῶν μαρτυρίων 119, 5
μάρτυς: μεγάλων καὶ ἁγίων μ. 71, 9
μαστίζουσιν 123, 5 μαστίξαντες 125, 22
μάτην κοπιᾷ 123, 18
μάχαιρα: ἐν πυρὶ καὶ μ. 89, 22
μάχεσθαι 84, 21 al.
μάχη 88, 25 cet.
μέγας: οἱ λοιποὶ τῶν μεγάλων 65, 4 (cf. 64, 31 τοῖς ἰλλουστρίοις) μάρτυρες μ. 71, 9 μείζω πάντων ἤσκησας 121, 16 μείζων 83, 23 ὠφελείας μεγίστης 56, 15 μέγιστος ἐν φιλοθεΐᾳ 110, 14 ἐκλαλήσας μεγάλα 115, 26 ἐβόα μεγάλως 127, 4
ταῖς μεθοδείαις τοῦ διαβόλου 84, 5. 87, 16 cet.
μεθοπωρινὸς καιρός 130, 15 de aspiratione cf. MFraenkel *Arch. zeit.* 1876 p. 29
μειδιᾶν 130, 5 al.
οὐ μέλει σοι 108, 17
μελετᾶν ψαλμόν 120, 25 τὸν Δαυίδ 121, 5
μέλλειν ubique c. inf. praes. 57, 1. 59, 25 al.
μέλος οἰκεῖον τῆς πίστεως 132, 23 τὰ μέλη 80, 33
μένειν: τὰ ἄλλα ὧδε μένουσιν 110, 30 μείνας εἰς προάστειον 66, 2 al.
μὲν οὖν 115, 9
μέριμναν ἔχειν 88, 4 αἱ μ. περισπῶσι τὴν διάνοιαν 133, 24
μεριμνᾶν: μηδὲν ἄλλο μ. ἤ πῶς ἀρέσῃ 83, 25
μέρος: ἐν δὲ τῷ ἑνὶ μέρει 59, 8 ἐκ μέρους λυπούμενος 135, 2 κατὰ μέρος u. κατά
μερικῶς 109, 13
μεσαύλιον κύκλῳ ἔχον κέλλας καὶ εὐκτήριον οἶκον 67, 11 cf. Suidas μεσαύλιον ὁ μέσος τόπος τῆς αὐλῆς Corp. gloss. lat. II 22, 30 *atrium* μεσαύλιον περίστωον
τὸ μεσημβρινόν 116, 13
μεσημερία (sic) 76, 10
μεσονύκτια (horam canonicam) εὐχόμενος 95, 22
μέσης τῆς νυκτός 78, 21 ἐλθὲ ἐν τῷ μέσῳ 64, 16 στήσας ἐν τῷ μ. 124, 10 μέσην ἡλικίαν ἔχων 117, 19
μεστὸς ἁμαρτιῶν 92, 24
μετά more antiquo personis adiungitur μετὰ εὐλαβῶν οἰκῆσαι 60, 11 μ. σοῦ ἵνα μείνω 67, 27 τοῖς μετ' ἐμοῦ δύο ἀδελφοῖς 76, 2 τῶν μ. σοῦ 76, 15 παλαῖσαι μετ' αὐτοῦ 82, 20 al. notabiliora τί ἔχεις μετ' ἐμοῦ 101, 27. 102, 1 κατειρηνεύειν μ. τοῦ ἱερέως 122, 14 τὸν ποιοῦντα θαυμαστὰ μ. τῶν δούλων αὐτοῦ 80, 19 τῶν ἔργων ὧν ποιεῖ μεθ' ἡμῶν 85, 10 ποιεῖ μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ 85, 19 modum indicat ἀναστρεφόμενος μ. φόβου 58, 11 ἔλεγεν μ. παρρησίας 64, 31 μ. κρότου ἐπερχόμενον 67, 16 μ. λύπης ἀπῄει 72, 29 ἄγχειν μ. βίας 104, 5 χειροτονεῖν μ. βίας 73, 20 al. pro casu instrumentali μ. πηλοῦ χριομένης 73, 13 μ. ἅλατος ἀπέτριβεν

82, 4 μ. μαχαίρας ἔτεμεν 137, 28 ῥάβδον μεθ' ἧς ἔτυπτεν 98, 20 ἐνδῆσαι μ. σινδόνης 110, 2 cum accusatiuo μεθ' ἡμέρας 70, 4 μ. πλείω ἔτη 71, 8 μ. ταῦτα 72, 25. 73, 1 cet.
μεταβολὴν ἐξ ἁγίου πνεύματος γενομένην 111, 12 τοῦ ῆ στοιχείου εἰς τὸ ει μ. 55, 26
μεταλαμβάνειν οἴνου 60, 5. 64, 17. 95, 18 τροφῆς 123, 2 μικρόν 74, 12
μεταμελεῖσθαι: μὴ μέλλωμεν μ. 133, 22
μετανοεῖν 74, 31. 98, 4 μετανοήσεις ἀπό 74, 26 ἐκ τῆς ἀπάτης 114, 25 μετανοήσατε καὶ γίνεσθε χριστιανοί 126, 2
μεταξύ: ἐν τῷ μ. 69, 15. 74, 18 τρίμηνον μ. τοῦ Ζήνωνος ἐπιζήσας 140, 8
μεταπηδῆσαι (ἀποπ. V) εἰς ἄλλο ἔργον 120, 27
μεταστέλλεται αὐτόν 124, 26. 74, 1
μετοπωρινός u. μεθοπωρινός
μέτωπον 82, 6
μέχρι καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ 139, 22 μέχρι δὲ καί 138, 25 (cf. adn. crit.)
μή cf. ind. gr. obs. μή σοι καλῶς 74, 28 ut act. s. Christophori 64, 18 formula pertinaciter negantis, fort. omittitur uerbum quale ἀποβῇ
μηδέ 81, 1 ὡς μὴ εὑρίσκειν μηδὲ τὸ ἥμισυ 104, 23
μηδείς perrarum: μηδενός 80, 12 μηδεμίαν 88, 4 μηδέν 63, 8. 64, 29. 71, 5. 94, 10 al.
μήτε pro μηδέ dici solet 69, 32. 95, 27. 120, 7 cet.
μῆκος: δέκα ἀνδρῶν τὸ μῆκος 130, 9 οὐ πάνυ ἀπὸ μήκους τῆς ἐκκλησίας 60, 26 ἀπὸ μήκους ἀπιέναι 62, 12
μηχανᾶσθαι: ἐμηχανήσατο 68, 13
μηχανὰς κινεῖν 68, 9 ἑτέρας μηχανῆς τρόπῳ 68, 11
μιαίνειν: μιανθῆναι εἰς τὰ εἴδωλα 91, 21
μιγνύναι: γῇ μίξας 124, 21
μικρός: πλοῦτος οὐ μ. 55, 14. 59, 2 cet. μικροῦ δεῖν u. δεῖν
μιμεῖσθαι 56, 32 τὸν ἀββᾶν 111, 21 al.
μισθός: τὸν ἄρρητον μ. 132, 5
ὁ μισόκαλος diabolus 68, 9. 74, 19
μνήμη: αἰωνίας μ. ἄξιος 107, 29
μνημονεύειν: τοῦτο ἐμνημονεύσαμεν 123, 16 μνημονεύσω 82, 25
μοιχεύειν 97, 28
μόλις 102, 12. 116, 17. 124, 16 125, 14.
μοναδικὸν βίον 56, 21
μονάζειν: μονάσαι ἐν τῷ τόπῳ 75, 28 εἰς κελλίον μονάζειν 77, 2 subst. μονάζων ὤν 108, 15 τοῖς λειπομένοις μονάζουσιν 104, 13 cet.
μοναστήριον 55, 18. 57, 17. 58, 16 cet. ἀλλ' οὔτε ἐν Κωνσταντίνου πόλει ὑπῆρχον τότε μοναστήρια εἰ μὴ μόνον τὸ τοῦ Ἰσαακίου 58, 24 repugnat Sozomenus h. eccl. IV 2, 3 τὴν ἐκκλησίαν κατέσχε Μακεδόνιος (antistes fuit a. 342—360) μοναστηρίοις πολλοῖς ἃ συνεστήσατο κατὰ τὴν Κ. πόλιν περιφράξας ἑαυτόν, sed confirmat uita s. Isaaci AA. ss. mai. VII p. 250e ubi imp. Valens (a. 378) Isaacio conspecto τὸ εὐτελὲς καὶ ξένον τοῦ σχήματος ἰδὼν οὔτε λόγου ἠξίωσεν αὐτόν· οὐ γὰρ ἦν τότε ἐνταῦθα ἴχνος μοναχοῦ (eadem haec uerba

iterantur p. 257[a]) eodemque facit quod Rufinus monachos ex Aegypto repetitos in monasterio suo conlocauit 66, 21
μοναχός 56, 1. 71, 16. 23. 82, 11. 23. 108, 21. 109, 1. 111, 28. 120, 10 uirtutes monachales 60, 30 sq. 61, 16—18. 63, 17 sq. 67, 8 sq. 71, 24. 87, 2—6
μονή. mansio ἀπὸ φανερῶν μονῶν 71, 7 ἐλθὼν μονὰς δύο ἢ τρεῖς 58, 28 ἀπὸ μονῶν τριῶν 125, 18 monasterium 71, 26. 72, 11. 12. 13. 82, 1 cet. μονῆς Ὑπατίου 118, 18
μονήρει βίῳ 134, 19
μονόγαμος 139, 13. 17
μόνον c. coni. μόνον - τραπῇ 63, 24 μόνον μή modo ne 63, 22 οὐ μόνον ὅτι οὐχ εὗρον ἀλλὰ καί pro οὐχ ὅτι οὐ uel οὐ μόνον οὐ 106, 18
μόχθος 120, 30
μυρία κακά 85, 24
μυσαρᾶς ἡδονῆς 63, 12 τῆς μυσερᾶς Ἀρτέμιδος 129, 30
μυστήρια ἀπεκαλύπτετο αὐτῷ 73, 29 τοῖς ἁγίοις μ. 122, 9

ναί 76, 5. 7. 135, 23
ναυαγεῖν 113, 22
ναύτης 113, 24
νεανίσκος 115, 27. 116, 15
νέον Κορνήλιον 56, 8 τοῖς νέοις 63, 13 ὡς νεώτερος 63, 12 ἄλλός τις νεώτερος 115, 20
νεότης: τὸ βρῖθον τῆς νεότητος 90, 14
νεύειν: νεύσασα τοῖς παισίν 68, 3
νέφος γνοφῶδες 130, 16
νεωστί 74, 3
τὰς νεωτερικὰς ἀταξίας τοῦ κόσμου 116, 5
νήθουσα περιεπάτει 130, 10
ἐν νηστείᾳ 61, 16 παραμένοντες τῇ ν. 101, 24 τῆς ν. πληρωθείσης 99, 16
νηστεύειν: εὔχεσθαι καὶ νηστεύειν 60, 30 νηστεύων καὶ εὐχόμενος 61, 22 νηστεύων καὶ ἀγρυπνῶν 93, 17 νηστεύσει ἢ ἀγρυπνήσει 67, 8 νηστεύσας 77, 19
νηφάλεος 123, 10. 135, 15
νήφοντος τοῦ νοός 93, 28 νήφων τῇ διανοίᾳ 123, 3 νηφούσῃ τῇ ψυχῇ 134, 5
νικᾶν τὸν πρῶτον πόλεμον 93, 22
νοεῖν: νοῆσαι τὰς τέχνας 94, 14 νοῆσαι ὅτι 111, 2
νομίζειν παρὰ ἀνθρώπου νουθετεῖσθαι 57, 32 νομίσαι ὅτι μέλλει 82, 9 νομίσας ὅτι ἀπέδρα 117, 31
νομίμως γαμησάτω 64, 4 γαμήσαντα ν. 84, 16 ν. ἀγωνιζομένοις (ex II Tim. II 5) 89, 25
ὀλίγα νομίσματα 109, 25
νόμος 90, 25 al.
δότε νοτάριον καὶ χάρτην 119, 15
νουθεσίαν κυρίου 58, 12 τὴν ν. αὐτοῦ 82, 27 τὰς ν. τῶν ἁγίων πατέρων 95, 10 cet.
νουθετεῖν πρὸς ὠφέλειαν 57, 4 νουθετεῖσθαι 57, 32 cum duplici accus. 81, 21. 96, 25. 101, 14 absol. ἐνουθέτει λέγων 70, 21 cet.
νούμερος: τὸν τριβοῦνον τοῦ νουμέρου 60, 15
νοῦς 63, 3 cet.
νυκτερινῶν εὐχῶν 64, 14 φαντασιῶν ν. 92, 3
νῦν 57, 7 cet. ἕως τοῦ νῦν 58, 19. 60, 19 ἀπὸ τοῦ νῦν 79, 22
νύξ: μέσης δὲ τῆς νυκτός 78, 21 νυκτὸς καὶ ἡμέρας 87, 7. 88, 8. 93, 29. 111, 9. 132, 21. 134, 5. 139, 20. 141, 3 hinc

καί supplendum erat eidem formulae 83, 16
νυχθήμερον 95, 24. 121, 5
νωθρός: νωθρότεροι ὑπῆρχον 58, 19
νῶτος 123, 4

ξενίδιον hospitium ξ. λαβεῖν 110, 18 ξ. ἔνι 110, 20 cf. Palladius ad Lausum 26 *PG* XXXIV 1073c ἀπήνεγκεν εἰς τὸ ἴδιον ξ. et εἰς τὸ ξενίδιόν σου λαβών με
μὴ ξενιζώμεθα 59, 24 μὴ ξενίζεσθε 70, 6
ξενοδοχεῖν: ἐξενοδόχει 118, 7
ξενοδόχος 118, 6
ξένος: γυνὴ ξένη 115, 12
ξηρότητι διερράγη 64, 12
ξύλον 113, 10

ὄγκος 97, 15
ὀγκοῦν: κεφαλὴν ὠγκωμένην 97, 15 cf. p. IX
ὁδεύειν τὴν ὁδὸν τῶν πατέρων 75, 12 ἐν τῷ ὁδεύειν 106, 7 ὥδευεν ἐπὶ ἀνατολάς 66, 15 ὥδευσεν ἐν τῇ Ἐφέσῳ 107, 15 μὴ ὁδεύσῃς 130, 4 ὁδεύσωσιν εἰς τὴν ἐξορίαν 119, 7 al.
ὁδηγεῖσθαι εἰς τὴν ὁδόν 134, 7
ὁδὸν τοῦ θεοῦ 103, 26 ἐν τῇ ὁ. ἀποθάνῃ 72, 24 κἂν ἐν ὁ. μέλλῃ ἀπέρχεσθαι 122, 13 cet.
ὀδυνᾶν: ὠδυνᾶτο 126, 12. 25 οἱ πόνοι ὠδύνουν 127, 4
ὀδύνη: μετὰ ὀδύνης 90, 8 σωματικῶν ὀδυνῶν 92, 3
ὀδυνηρὰν ζωήν 88, 27
ὅθεν 58, 19. 61, 27. 64, 25. 70, 15. 73, 4. 106, 20. 116, 6
οἴεσθαι: τὰ ἀκατάληπτα οἰομένων 114, 22 ἵνα οἰηθῇ περὶ ἑαυτοῦ εἶναί τι 123, 23 οἰηθείς 92, 21
εἰς οἴησιν αὐτὸν ᾐχμαλώτευσεν 121, 15
οἰκεῖν 60, 11. 120, 2 al.
οἰκεῖος: μέλος οἰκεῖον τῆς πίστεως 132, 23
οἴκημα 67, 16. 18. 114, 3
οἰκοδεσπότης 59, 21. 31
οἰκοδομεῖν 60, 28. 61, 13. 73, 9. 75, 5. 105, 17 al.
οἰκοδόμημα 120, 20
οἰκονομοῦντος Χριστοῦ 55, 14 οἰκονομηθῶσιν 67, 21 ᾠκονόμησεν ὁ θεός τινα στρατιώτην ἀποτάξασθαι 60, 12 οἰκονομεῖ ἀπολέσαι αὐτὸν χαρτία 117, 20
οἰκονομίαν Χριστοῦ 55, 16
οἰκονόμος 109, 24. 120, 19. 140, 2
οἶκος 67, 12 cet. εἰς τοὺς οἴκους 114, 7 u. εὐκτήριος
οἴμοι ὅτι ἠθέτησα 123, 2
οἰνοποτεῖν 60, 6
οἶνος 60, 5 al.
οἷος 117, 8 al.
ὀλίγος 62, 26. 109, 25. 27. 111, 23. 117, 3. 122, 2 μετ' ὀλίγον 125, 17
ὀλιγωρεῖν ἐν τῇ ἀσκήσει 112, 5
ὄλισθος 109, 18
ὁλόκληρος: ὑγιῆ καὶ ὁλόκληρον 113, 17
ὅλος 67, 16. 80, 32. 34 ἐν ὅλῃ τῇ κεφαλῇ 135, 17 al. τὸν Δαυὶδ ὅλον ie integrum psalterium 121, 5 οὗτοι ὅλοι omnes 135, 12 ὅλως 64, 17. 85, 15. 88, 30. 130, 22. 24
ὁλοσηρικῶν πρησώρια 113, 25
ὄμβρος 130, 20
ὁμιλεῖν 106, 24. 121, 27
ὁμιλία 103, 5
ὀμνύναι: ὤμοσεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ 97, 28
ὁμοθυμαδόν 111, 24. 136, 21. 140, 25

ὁμοίως 57,9. 86,12. 89,7 cet.
ὁμολογεῖν confiteri ὡμολόγησα 76,8 ὡμολόγησεν 124,16. 139,29 al. ὁμολογῶ σοι adfirmo tibi 70,23
ὁμοφρόνως εἴχοντο τῆς ἀσκήσεως 67,6
ὁμόψυχος 132,24
ὅμως 55,12. 77,16
ὄνομα: δότε ὑμῶν τὰ ὀνόματα 119,16 ὀνόματα homines κάμνειν αὐτὸν πρὸς τρία ὀνόματα 120,13 ut scripsit Cyrillus Scyth. de s. Euthymio p. 33 πρὸς τὸ χορτασθῆναι δέκα ὀνόματα Act. s. Christ. p. 73,4 cf. H. Grotius ad Apocal. III 4 περιεῖλεν τὸ ὄνομα (Nestorii) 107,1. 8 nomina sanctorum itemque episcopi et archiepiscopi inter missam recitanda in diptycho ecclesiae scribuntur; deletur nomen si quis propter haeresin aut indignitatem excommunicatur οὔτε ἀναφέρω τὸ ὄνομα αὐτοῦ 107,11 ὀνόματι nomini proprio praeponitur 55,5. 60,13. 66, 7. 10. 74,14 cet. postponitur 76,30. 129,3 raro τοὔνομα item praepositum 72,2. 126,11. 24. 127,21
ὄντως 71,3. 76,16. 82,17. 114,20
ὀπίσω: ὕπαγε ὀπίσω μου 68,1 κατεδίωκεν ὀ. αὐτῶν 68,29
ὅπλον 132,4
ὅπου σύ, καὶ ἡμεῖς 66,14 ὅπου ὁ Ῥῆβας ἐστὶ ποταμός 129,28 ὅπου ἐκελεύσθη μένει 120,28 ὅπου ἐπόνει 127,2 c. coni. ὅπου ἂν εὕρῃ 58,16 cum ἄν et indic. ὅπου ἂν ἔγνω 70,27
ὅπως c. coni. plerumque aoristi ponitur 56,29. 65,7. 69,14. 79,2 al. adiungitur uerbis εὔχεσθαι 72,18. 105,18. 112,19. 129,10 ἀποστέλλειν 106,16 παρακαλεῖν 77,20 ἀξιοῦν 65,7 ὅπως μή 79,5
ὁρᾶν: ὁρῶντες 112,6 τῶν ὁρώντων 81,2 ὁρῶντας 117,6 εἶδον 112,23 ἴδωμεν 112,30. 125,23 ἰδεῖν 112,28 ἰδών 110,6. 111,12. 135,28 ἰδόντες 64,12. 111,25 ἑώρακα περὶ αὐτοῦ 106,2 θαυμάσια ἑωρακέναι ἐν τῷ ἀνδρί 113,7 ὥςπερ θεοφορούμενον αὐτὸν ὁρᾶσθαι 102,29 τῷ σχήματι ὡς ἀγροῖκον ὁρᾶσθαι 135,26 ὁρᾶν ὅτι 105,26. 106,2 c. partic. 69,16. 31. 94,26. 104,16. 112,6. 135,28
ὀργή 114,23 al.
ὀργίζεσθαι: ὀργισθῆναι 75,26
ὀργυιά 117,7
τῇ ὀρέξει τῆς καρδίας 91,29
ὀρθοδόξου πίστεως 128,4
ὀρθός: σεμνὸν βίον καὶ ὀρθότατον 109,10
ὀρθοῦν: τὰς τρίχας ὀρθωθῆναι 81,3
ὀρθρινὰ (horam canonicam) εὐχόμενος 95,21
ὁρκίζουσα ἔλεγεν 115,13
ὁρμᾶν: ὥρμησε πρὸς τὸν ἐπίσκοπον 108,7. 26 ὁρμήσας εἰσέρχεται 72,13
ὄρνεον 125,5
ὅρος 59,8 cet.
ὀρύγειν 117,7. 15 ὀρύξας 77,29
ὄρυγμα 77,23
ὅς: ἀφ' οὗ, ἐν οἷς, παρ' ὅ u. praepos.
ὁσάκις 67,14
ὅσιος: τοῦ ὁσίου πατρός 54,1 γέροντος 55,21 τοῦ ὁσιωτάτου πατρός 55,3 τῶν ὁσίων πράξεων 55,8 cet. ἐδούλευσεν τῷ κυρίῳ ὁσίως 125,29

ὅσος 55, 23. 56, 22. 57, 22. 65, 4. 86, 15. 17. 88, 20. 112, 9. 123, 25
ὅςπερ 54, 4. 66, 17. 19. 73, 29. 107, 28. 123, 12. 129, 29. 139, 4. 140, 16
ὄσπριον 65, 5. 91, 4. 95, 16. 104, 21. 27
ὀστέον 116, 26. 29. 117, 2. 4 ὀστοῦν 116, 30. 117, 2. 123, 1. 129, 6 τὰ ὀστᾶ 128, 29
ὀστιάριος 120, 17
ὅςτις: μαθόντες ὅ τι ζητεῖται 69, 20 pro mero relatiuo εἷς ἐξ αὐτῶν ὅςτις 78, 17 δεσμὸς ὅςτις 90, 17 ἀδελφὴν ἥτις 139, 13 sic nouam sententiam adiungit ὅςτις ἀπολυθείς 78, 24 οἵτινες διηγήσαντο ἡμῖν 113, 6 ὄντινα ἰᾶτο 116, 8 ἐξ ὅτου 134, 26
ὄστρακον 75, 29
ὅταν c. coni. 89, 5. 11. 12. 14. 20. 91, 11. 129, 19 cet. semel c. indic. ὅταν αὐτὸν ἠσφαλίσατο 125, 8
ὅτε c. indic. 57, 1. 61, 7. 69, 31. 75, 28 al. c. coni. ὅτε πράξῃ 83, 11 γεωργὸς ὅτε ἀλοήσῃ 87, 28
ὅτι semper fere ante orationem directam ponitur 74, 3. 75, 29 cet. iungitur uerbis ἀκούειν ἀπαγγέλλειν γινώσκειν ἐγκαλεῖν εἰδέναι θαυμάζειν νοεῖν νομίζειν ὁρᾶν notabilius ἔσχον ἐν τῇ καρδίᾳ μου ὅτι 109, 22 ὅτιπερ 105, 27
οὐ cf. ind. gramm. obs.
οὐδέ 88, 22. 114, 18. 117, 13. 130. 22. 132, 15 οὐδ' αὖ πάλιν 131, 11 saepius οὔτε
οὐδείς 137, 8. 139, 6 οὐδενί 136, 2 οὐδέν 97, 11 al.
οὐδέποτε 76, 18. 139, 4
οὐδέπω 58, 16
οὔπω 78, 25. 110, 13
οὔτε pro οὐδέ poni solet οὔτε ὅλως 64, 17 sic 58, 23. 94, 10 cet. οὐ μόνον — ἀλλ' οὔτε 100, 3
οὕτως: εὗρον οὕ. 113, 27 καθὼς—οὕ. 111, 17. 112, 23 οὕ. τοῦτο ἐποίησα eo consilio 107, 15
ὀφείλειν c. inf. 75, 27. 91, 10. 92, 29. 134, 10 ὤφελον κρύπτειν 134, 16
ὀφθαλμιᾶν: ἦν ὀφθαλμιάσας 80, 25
ὀφθαλμός 113, 9 cet.
ὄφις 74, 7. 8
ὀχλεῖν: ὀχλοῦσί μοι 65, 2 ὤχλουν αὐτῷ 135, 11 ὀχλούμενος ὑπὸ τοῦ δαίμονος 63, 11
ὄχλος 118, 19. 21. 119, 15
τὰς ὄψεις ἐνεκαλύπτοντο 119, 18 ἐν ταῖς ὄ. θεασάμενος 55, 10

πάθος 82, 3 al.
παιδάριον 79, 9. 98, 11
παιδείαν καὶ νουθεσίαν κυρίου 58, 12 δεινὴν παιδείαν ἐπαιδεύθη 122, 20
παιδεύειν: ἐπαίδευσεν αὐτὸν τὰ γράμματα 58, 10 δεινὴν παιδείαν ἐπαιδεύθη 122, 20 punire παιδεύει αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς 128, 21 παιδευθέντα εἰς ἀρρωστίαν 122, 28 ὁ θεός σε ἐπαίδευσεν 127, 11
παίδευσις τῶν γραμμάτων 58, 7
παιδίον 59, 12. 77, 5. 9 al. παιδίον δουλάριον 113, 9
παῖς 59, 15 cet. παῖδες serui 67, 24. 68, 4 ἐκ παιδόθεν 58, 13
παλαίειν: παλαῖσαι 82, 19
πάλιν 107, 27 al. πάλιν λαβεῖν recuperare 72, 14
πάνδεινος 109, 16
πάντοτε 64, 23. 85, 25. 92, 29 al.

πάνυ 58, 20 ap. superl. 73, 12
παπᾶς (presbyter 139, 28) 140, 12
πάππος 100, 15
παρά c. genet. iungitur uerbis ἀκούειν 55, 9. 56, 24. 61, 23. 62, 29. 65, 3. 94, 25. 110, 26. 134, 22 λαμβάνειν 57, 27. 65, 15. 82, 14. 101, 12. 113, 14. 137, 7. 10 παρὰ θεοῦ δεξάμενος 71, 4 παρ' ἐμοῦ ζητεῖτε 57, 20 αἰτεῖν παρ' αὐτοῦ 84, 7 παθεῖν παρά τινος 86, 17 passiuis νουθετεῖσθαι 57, 32 ἐδιδάσκετο 58, 12 προεσημαίνετο 59, 24 ὠφελεῖσθαι 61, 19 κελευσθείς 62, 11. 114, 4 ἀλιφῆναι 62, 25 εὐλογηθείς 70, 26 ἠγαπᾶτο 71, 28 ἠκούετο 112, 3 π. τοῦ θεοῦ δοθείς 129, 13 cum datiuo more uetere 55, 18. 64, 5. 70, 29. 110, 18. 111, 13. 123, 19. 135, 24. 138, 7 c. acc. π. τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ 89, 26 παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν 106, 28 π. μίαν tertio quoque die 73, 14
παραγγελία 96, 19
παραγγέλλειν: παρήγγειλέ μοι μὴ εἰπεῖν 140, 13
παράγειν: ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι τὸν κόσμον παραγαγών 85, 6 παρήγαγεν ἡμᾶς 88, 19
παραγίνεται ἐν τῇ μονῇ 72, 13
παραδείσου ἐξεβλήθη 91, 15
παραδιδόναι: παρέδωκεν 78, 20 παρέδωκαν 114, 28 παρεδόθη 74, 21
παράδοσις 115, 4. 140, 30
παραίνεσις 117, 26. 140, 27
παραινεῖν: παρήνει αὐτούς (fort αὐτοῖς) 70, 6
παραιτεῖσθαι: παρῃτεῖτο 61, 25 παραιτούμενος 69, 28 π. τὰς χειροτονίας 71, 14 παραιτήσαντο (sic) ἐσθίειν 91, 22
παρακαλεῖν: παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἀπελθεῖν 69, 20 παρεκάλει τὸν Ὑπάτιογ ἰάσεως τυχεῖν 74, 15 παρεκάλεσεν τὸν καλόγηρον ἵνα δῷ 69, 9 cf. 70, 4 παρεκλήθη precibus optemperauit 126, 14 ἵνα παρακληθῇ ὁ θεὸς δέξασθαι 74, 29 al.
παράκλησις preces 101, 3. 116, 8
παρακρατεῖν sustentare ἄλλου παρακρατοῦντος τὴν χεῖρα αὐτοῦ 136, 29
παρακύπτειν 74, 9
παραλαβεῖν 139, 4 παραλαβών 103, 11 παρελήφθησαν 55, 29
παραλείπειν: παραλελειμμένα 55, 7
παραλλαξία deuiatio (syn. παραπληξία 121, 9) παραλλαξίαν εἶχεν εἰς τὰς φρένας 120, 6
παραλύειν: παρελύθη ὑπὸ δαίμονος 68, 22. 24 ἀπὸ βροντῆς 80, 31 παραλελυμένους ἀπὸ δαιμόνων 80, 29
παραλυτικός 112, 9
παράλυτος 68, 21
παραμένειν 115, 29 τῇ νηστείᾳ 101, 24 τῇ ἐκκλησίᾳ 61, 6 παραμεῖναι 115, 23 παραμείνας 81, 25 cf. 115, 23. 116, 3 al.
παραμυθεῖσθαι pass. παρεμυθεῖτο 112, 4
παραμυθία 67, 10. 129, 16
παράνομος ἀπάτη 114, 26
παραπληξία mentis 121, 9
παρασαλεύειν: πλέον τι παρασαλεῦσαι τῶν συνταγέντων 55, 31
παρασιωπᾶν 64, 13
παράστασις 97, 7
παρατιθέναι med. παρέθετο 72, 10 παρέθεντο 59, 21
παραχωρεῖν τινι 68, 15. 18
παρεῖναι: παρόντων 107, 26

παρόντας 73, 16 παροῦσιν 78, 29 μαρτυρῆσαι πάρεστιν licet 86, 5
παρεκτὸς τῆς λειτουργίας 120, 25 π. τῆς ψαλμῳδίας 121, 3
παρέρχεσθαι: πάντα τὰ τοῦ κόσμου παρέρχεται 83, 9
παρέχειν: παρέχω σοι τὸν ἄρτον 125, 12 τοῦ θεοῦ παρέχοντος (sine obiecto) 63, 7. 72, 25 τοῦ θεοῦ παρέχοντος τὴν ὑγείαν 72, 32 παρεῖχον 76, 22 παράσχῃ 57, 22. 105, 20 al.
παρθένος 110, 17
παριέναι: παριὼν διὰ τοῦ μοναστηρίου 55, 17 παριοῦσα 67, 23 παριόντων αὐτῶν 118, 25 χρόνου δὲ παριόντος (cf. adn. crit.) 121, 19
παριστάναι: παραστῆσαι 140, 28 παραστήσωμεν 88, 5 παρεστάναι 133, 9 παραστῇ 89, 21 παρεστώς 109, 28. 111, 2. 117, 11. 135, 11. 137, 7 παρεστηκώς 137, 9
παροξύνειν: παρωξύνθησαν πρὸς ἀλλήλους 68, 13
παροξυσμός 70, 7
παροργίζειν: τὸν ποιητὴν τοῦ σαββάτου παρωργίζετε 91, 1 παρώργισαν τὸν θεόν 91, 20
παρουσία τοῦ κυρίου 94, 16
παροχή 66, 28
παρρησία: μετὰ παρρησίας 65, 1 παρρησίᾳ 121, 24 uenia libere precandi, quam deus ascetis concedit cf. s. Theodos. p. 201 sq. εἶχον μικρὰν τότε παρρησίαν 135, 2
πᾶς: πάντες οἱ πλούσιοι 65, 6 πάντες οἱ πτωχοί 82, 10 πάντας τοὺς ἰλλουστρίους 65, 9 πᾶσαν τὴν τοῦ μονάζοντος ἀρετήν 60, 30 πάντα τὰ τοῦ κόσμου 83, 8 al. πάσῃ ἀρετῇ 61, 18 παντὶ ξένῳ 70, 25 πάντα πόνον 85, 27 πᾶς ὑψηλοκάρδιος 123, 19 cet. absolute πάντες μὲν — τινὲς δέ 58, 22 ὑπὲρ πάντας 61, 6 ἐπὶ πάντων 100, 12 διὰ παντός 63, 16 παρὰ πᾶσι 70, 29 πάντες 65, 22 πάντας 61, 15 18. 23. 82, 9 al. πάντα 85, 18. 86, 6 πάντων neutr. 83, 24 τὸ πᾶν 110, 19 τὰ πάντα 55, 17 οἱ πάντες 120, 22 τῶν πάντων 61, 13. 120, 26 τοὺς πάντας 135, 6
πάσχα: τοῦ ἁγίου πάσχα 99, 16 ἐν τῷ ἁ. π. 73, 16. 74, 10. 99, 17
πάσχειν: τοῖς πάσχουσι συνέπασχεν 71, 28. 112, 5 παθεῖν παρά τινος 86, 17
πατήρ 58, 26 cet. titulus honoris 103, 14. 122, 10. 15. 24. 26 al. οἱ ἅγιοι πατέρες 95, 14 τῶν ἁ. π. 84, 2. 95, 10
πατρικὴ ὑπακοή 64, 18
πατρίς 58, 7. 60, 32
παύειν: παύσῃ 77, 21 med. pro actiuo μόλις ἠδυνήθημεν παύσασθαι αὐτοὺς ἐκ τούτου 138, 2
πείθειν 109, 21 ἔπειθεν 76, 16 ἐπείθετο αὐτῷ 121, 21 πέπεισο 125, 10. 140, 6 διὰ τῶν πραγμάτων ἐπείσθημεν 56, 8 τὸ μὴ πεισθῆναι 94, 19 πεισθεὶς τούτοις τοῖς λόγοις 72, 12
πεῖνα 85, 13
πεινᾶν 65, 1 al.
πεῖρα: μανθάνειν ἐξ αὐτῆς τῆς πείρας 84, 2
πειράζοντες αὐτόν 110, 17 πειράσαντες 106, 17 porro 64, 6. 67, 24. 84, 4
πειρᾶσθαι: ἐπειρᾶτο φονεύειν 72, 7
πειρασμός 136, 11 θλίψεων καὶ πειρασμῶν 84, 3
πειρατήριον 89, 22
τὸ πέλαγος τοῦ αἰῶνος 87, 8

πέμπειν 65, 5 cet.
πέμπτος 88, 16
πένεσθαι: ἐνίοτε ἐπενούμεθα 88, 24 incertum utrum a πενεῖν declinatum quod testatur Hesychius cf. Lobeckius rhem. p. 146 an ex πενοῦν, unde factum πενωθείς olim ferebatur in Menandri monost. 43: hoc probabilius
πένης 66, 30 cet.
πενθεῖν τὰς ἁμαρτίας 87, 6
πενιχρός 62, 14
πενταετία 63, 21
περᾶν: πῶς περάσῃ τὸ πέλαγος τοῦ αἰῶνος τούτου 87, 8 ὅπως μετὰ καλοῦ περάσωμεν τὸν αἰῶνα τοῦτον 112, 19 traicere περάσας ἐν Χαλκηδόνι 66, 14 ἤδη μέλλων περᾶν (Chalcedone Byzantium) 117, 30
περί c. genet. τὰ π. αὐτοῦ 58, 20 τὰ π. τούτου 109, 15 adiungitur uerbis ἀκούειν 61, 1. 110, 8. 112, 12. 117, 21. 124, 7. 26. 28. 126, 27 ἐξηγεῖσθαι 112, 8 διηγεῖσθαι 58, 1 εὔχεσθαι 82, 12. 122, 22. 126, 17 λέγειν 74, 3. 83, 1. 125, 3. 129, 20 λαλεῖν 106, 24. 107, 9 παρακαλοῦντος τὸν ἅγιον π. τοῦ ἰδίου υἱοῦ 115, 22 οἰηθῇ π. ἑαυτοῦ εἶναί τι 123, 23 διάταξαι π. τοῦ οἴκου 127, 12 περὶ οὗ φέρεται 138, 5 μαθὼν π. τοῦ ἁγίου 72, 3 ἐγκαλεῖν π. τῶν παιδαρίων 79, 9 ἀνταποδώσωμεν π. πάντων 88, 16 αὐτῷ μέλει π. ἡμῶν 96, 10 ἑώρακα π. αὐτοῦ 106, 2 ἐφρόντιζε π. τούτου 109, 13 c. accusat. σπουδὴν ἣν ἔχεις π. τὰς συντυχίας 54, 6
περιάγων ἐν σαρκί cum uiueret 139, 24
περιαιρεῖν eradere περιεῖλεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ 107, 1. 7
περιβόητος 112, 2
περιγίνεσθαι δέκα ἀνδρῶν 116, 1 κακῶν 90, 19 περιγένησθε τῶν παθῶν 87, 17
περιεργάζεσθαι: περιεργασθείς 74, 14 ie ueneficiis temptatus (cf. περίεργος) περιεργασθεὶς ὑπό τινος διὰ φθόνον 127, 22
περιεργία incantatio ligatura ἣν δὲ ὁ δαίμων ἀπὸ περιεργίας δεινῆς 81, 15
περίεργος magus περίεργός τις 98, 10 περιέργοις ἀνδράσιν 120, 5 τοὺς τὰ περίεργα ποιήσαντας maleficii auctores 124, 24 πάντα τὰ περίεργά σου instrumenta magica 81, 26 cf. Act. ap. xix 19
περίλυπος 76, 11. 127, 14
οἱ πέριξ χωρικοί 60, 28 τοὺς πέριξ τόπους 105, 18
περιπατεῖν: νήθουσά τε περιεπάτει 130, 10 οὐ γὰρ ἠδύνατο περιπατεῖν 118, 25 εἰς τὰς ἀταξίας τοῦ βίου περιεπάτει 102, 7 similiter 116, 6
περιπίπτειν: πειρασμοῖς περιπέσωμεν 89, 14 διωγμοῖς 89, 20 κινδύνοις 113, 20
περιπλέκειν: περιεπλάκη 112, 22
περιποιεῖν med. περιποιούμενος 84, 28
περισπᾶν: ἐπιθυμίαι περισπῶσιν αὐτόν 83, 14 αἱ μέριμναι περισπῶσι τὴν διάνοιαν ἡμῶν 133, 24 οὗτοι περισπῶσιν τὸν νοῦν ἀπὸ τοῦ θεοῦ 135, 12 περισπώμενον εἰς πραγματείας 84, 21
περιστέλλειν: περισταλεὶς ἀπέδρα occultauit se et euasit 124, 25

περιτρέχειν: κουβάριον περιτρέχον 67, 15
περιχαρής 79, 7. 118, 2
πηγνύναι: ἔπηξεν καλύβην 60, 25
πηδᾶν: ἐπήδα ἐκ τῆς γῆς 81, 1
πηλός: μετὰ πηλοῦ χρίεσθαι 73, 13 τὰ πηλὰ τοῦ χειμῶνος 66, 27
πιάζειν capere ἕνα πιάσας 78, 19 cf. paenitentia Pelagiae p. 6, 28 ἐκτείνας τὴν χεῖρά μου ἐπίασα αὐτήν (columbam)
πικρός 84, 9. 10 πικρᾶς δυσωδίας 124, 6 π. θανάτου 126, 6
πίνειν: ἔπιεν 64, 11. 19 imperat. πίε 64, 17 πιεῖν 84, 15
πίπτειν: ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον 69, 26 πεσοῦσα εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ 115, 16
πιστεύειν τῷ θεῷ 56, 20. 117, 23. 118, 4. 136, 17 εἰς αὐτόν (deum) 102, 22 εἰς τὴν χάριν τοῦ θεοῦ 135, 13
πίστις 56, 9 cet. ἔλεγεν πίστει 63, 5 πίστει δεξάμενος 64, 19
πιστὸν ἄνδρα 57, 13 cet.
πλαγιάζειν 60, 7
πλαζόμενος εἰς ἀτοπίας 115, 29
πλανᾶσθαι delirare 121, 20. 30
ἀπὸ πλάνης εἰδωλικῆς 103, 9
πλάσσειν: ὁ καὶ σὲ πλάσας 85, 6
πλειστάκις 56, 12. 63, 11. 64, 21. 109, 21. 125, 22 al.
πλεῖστοι γάρ εἰσι 57, 11
πλείων: πλείους ἑκατὸν πόλεις 138, 23 τοὺς πλείους 138, 25 πλείονας ἀδελφούς 73, 10 πλέον 55, 31. 67, 7. 117, 5 πλεῖον 89, 23 μετὰ πλείω ἔτη 71, 8
πλεονεξία 127, 9
πλευρά 76, 12
πληγάτος saucius 64, 25
πληγή 118, 25. 125, 24
πλῆθος μοναχῶν 108, 21
πληθύνειν: ἐπλήθυνεν 78, 9
πλήρης 85, 11 cet. πλήρης τῶν δακρύων 122, 23 πληρεστάτην εἰδωλομανίαν 109, 17
πληροῦν: τὸ ἐμὸν ἐπλήρωσα 136, 12 ὡς πληροῦσθαι τὸ γεγραμμένον 104, 30 πεπληρωμένος τῆς χάριτος 73, 17 ἐπληρώθη κατανύξεως 111, 6 ἐπληρώθη ἡ γραφή 119, 18 cf. 76, 19. 128, 8 ἐπληρώθη εἷς ἐνιαυτός 126, 5 πληρωθέντων τῶν τριῶν ἐτῶν 106, 21. 107, 22 πληρωθῆναι ὠφελείας 56, 15 πληρωθείσης τῆς ὑπηρεσίας 124, 8
πληροφορεῖν: ὡς πληροφορηθῆναι (P) τὴν γραφήν 76, 24
πλησιάζειν: ἐπλησίασεν αὐτῷ ὁ δαίμων 116, 21
πλησίον in proximo circuitu 59, 29. 70, 15 τὸ ἀποστολεῖον τὸ πλησίον 102, 27 π. αὐτοῦ 66, 17 π. τῆς μονῆς 77, 12. 81, 30. 113, 29. 118, 18 τοῦ ἀποστολείου 112, 28 τῆς πόλεως 105, 25
πλοῖον 113, 23
πλούσιος 65, 7
πλοῦτος 55, 13
πλύτης 120, 17
πνεῦμα: ἁγίου πνεύματος 111, 13 cet. ἀπέδωκεν τὸ π. 123, 6 etiam daemo ὑπὸ δεινοῦ π. ἐνοχλούμενον 81, 14
πνευματικός: πόθῳ πν. 56, 11 τραπέζης πν. 56, 14. 96, 1 τὰ πν. 91, 9 ζῆλον πν. 82, 26 ᾠδαῖς πν. 93, 30 πν. χοροῖς 141, 3 πνευματικός feruidus 68, 17
ποδάριον 116, 32
ποθεῖν: ποθήσασαι ἰδεῖν 112, 28 ποθήσας αὐτήν 128, 19 οἱ ποθοῦντες τοῦ μαθεῖν 82,

25 ἦν ποθῶν τὸν θεόν 110, 10 al.
ποθεινός 55, 6
πόθεν 106, 5. 121, 11. 124, 11 ποθέν 121, 11
πόθος dei 58, 14 ἐάν τις δεθῇ π. γυναικείῳ ἢ γνησίου φίλου 85, 22 πόθῳ κινούμενος 111, 21. 120, 9 π. ἔχων εἰς τὰς θείας γραφάς 102, 24 al.
ποιεῖν: τέκνα ποιῆσαι 84, 16 ποιεῖ (deus) μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ 85, 19 τούτῳ ποιήσωμεν ἔλεος 102, 20 ἐλεημοσύνας π. *104, 12 ἐποίει ἑκατὸν ψαλμούς 95, 24 τὸν σταυρὸν π. 63, 3 φόνους π. 98, 21 ἕλκη ἐποίησεν δεινά ie contraxit 125, 24 τί ποιῆσαι ἔχω εἰς σέ 107, 13 εὐχὴν π., π. εἰρήνην cf. uerborum genus τοὺς πάντας ἀφανεῖς ἐποίησεν 97, 12 ἀσθενῆ αὐτὸν ἐπ. 94, 17 ἐποίουν ἕνα πληγάτον 64, 25 ἐμὲ ὁ θεὸς σωματοφύλακα ἐπ. 72, 22 tempori adhibetur partic. cf. adn. s. Pelagiae 5, 4 p.*35 ἑβδομάδας ποιοῦντες 120, 23 ποιήσαντος αὐτόθι χρόνον ὀλίγον 125, 13 sic 121, 9. 122, 24. 127, 6. 135, 27 cum inf. ποιεῖν αὐτὸν ψάλλειν 59, 32 ἐποίει αὐτὸν ἀλιφῆναι 62, 25 sic 69, 14. 30. 72, 32 al. cum ἵνα et coni. ποιεῖτε ἵνα χειροτονῶνται 71, 14 ἐγγράφως ποιῶ c. inf. 72, 26 med. τὴν σύνταξιν ποιησάμενος 55, 22 τὴν ἐξήγησιν 58, 3 σφραγῖδα 67, 2
τὸν ποιητὴν τοῦ σαββάτου 90, 26
ποιμαίνειν πρόβατα 59, 25. 27 ποιμάνας 136, 4
ποιμήν: ἐν τοῖς ποιμέσι 59, 29 hominum rector 119, 26
ποίμνιον 136, 5
ποῖος: ποίων δωρεῶν καταξιοῖ 56, 25 θαυμάζοντες ποῖος ἀνὴρ γέγονεν 58, 21 al. adiectiuo adponitur ποῖον καλόν ἐστι τὸ ἀνθίστασθαι 84, 4
πολεμεῖς τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων 74, 24 (deus)' πολεμήσῃ τοὺς πολεμοῦντας αὐτόν 63, 16 πολεμηθεὶς ὑπό 64, 9 al.
τὸν πόλεμον ἐκεῖνον bellum cum daemonibus et libidinibus gerendum 63, 19 cf. 64, 10. 20 ita ἐπερχομένου πολέμου 63, 24 πόλεμος σατανικὸς ἢ ἀνθρώπινος 86, 4 cet.
πολιτεία uitae ratio 56, 19. 58, 4. 61, 21 cet.
πολιτεύεσθαι: πολιτευσάμενος 77, 10
πολλάκις 63, 10. 113, 19. 114, 13 cet.
πολύς: πολλοὺς τῶν χωρικῶν 114, 7 μετὰ πολὺν χρόνον 114, 12 πολὺ τῶν ἀγγέλων βελτίους 87, 18 πολλὰ παρεκάλουν αὐτόν 105, 20 ἐπὶ πολύ 65, 25. 69, 27 al.
πονεῖν 116, 31
πονηρός 90, 27 cet.
πόνῳ ψυχῆς 84, 7. 93, 27 τοὺς πόνους τῶν ἀρετῶν 121, 13 al.
πορθεῖν: πορθῆσαι 138, 27 πορθηθῆναι 139, 3 πεπόρθητο obsessus erat a daemonio 121, 22
πόρον ἐποίησεν (τὸ ἕλκος) 129, 5
πόσος 80, 29. 81, 8 cet. πόσον ἔχω ὑπομεῖναι 93, 17
πότε 58, 15. 74, 23 cet.
ποτέ 80, 30. 113, 22 al. initio sententiae 81, 11. 115, 11. 122, 19
ποτήριον οἴνου 64, 14
ποῦ: εἰδὼς ποῦ εἰσιν 78, 24

ποῦ αὐτὸν ἀπάγετε 82, 19 ποῦ ἀπέρχῃ 130, 3 cet.
πού: εἴ που εὑρέθη 58, 18 μόνος πού ἀπιέναι 59, 22 al.
πούς 61, 27 cet.
πρᾶγμα: τὸ π. τὸ τῶν Ὀλυμπίων 109, 11 δίκης αὐτῷ εἰς π. γενομένης 65, 17 χρεία ἐστὶν εἰς τὸ π. 65, 28 εἰς τὸ πρ. βοηθήσας 66, 3 ἐν τοῖς τοῦ βίου π. διάγων 111, 5 διὰ τῶν π. ἐπείσθημεν 56, 7 ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν τῇ μονῇ, τὰ π. αὐτοῦ λαβεῖν ἔχει ἡ μονή ie bona 72, 12
εἰς πραγματείαν ἦλθες τοῦ c. inf. 81, 17 περισπώμενον εἰς πραγματείας 84, 22
πραιδεύειν τοὺς τόπους 61, 12 τὰ ἐμὰ πραιδεύεις 102, 1 πραιδευθέντες 64, 28. 65, 1
πραιπόσιτος: ὁ οὖν κουβικουλάριος (Vrbicius) γενόμενος πραιπόσιτος 75, 5 ie praepositus sacri cubiculi uir inlustris, de qua dignitate cf. CTheod. VI 8 cum comm. Gothofr. t. II p. 82 sq.
πρᾶξις: τῶν ὁσίων αὐτοῦ πράξεων 55, 9
πράττειν 60, 22. 71, 5 cet.
πρεσβεία intercessio ὧν (apostolorum) ταῖς π. ἐλεηθῶμεν 67, 4 διὰ τῆς π. τῶν ἁγίων 101, 17 διὰ τῆς π. τοῦ ἁγίου 101, 25 ταῖς π. πάντων τῶν ἁγίων 123, 13
ὁ πρεσβεύων interpres 101, 5
πρεσβυτέριον dignitas presbyteri πρεσβυτερίου κατηξιώθη 78, 18. 111, 23
πρεσβύτερος 59, 30. 73, 20. 79, 1. 111, 16. 125, 14
πρησώριον: δύο πρησώρια ὁλοσηρικῶν 113, 24 *pressoria* cf. Ammianus Marc. XXVIII 4, 19 'solutis pressoriis uestes luce nitentes ambigua diligenter explorat' Reinesius uar. lect. p. 198
πρὶν ἀναχωρήσῃ ἔνθεν, ἔγνωμεν 69, 6 πρὶν ἢ γὰρ τοῦ ἐπινεῦσαι 111, 4 duplici structura confusa
πρό semper tempus indicat 56, 24. 75, 23 cet.
προαιρεῖσθαι: μηδὲν ποιήσας ὧν προῄρητο 109, 3 προῃρημένου ἀθλῆσαι 109, 3
προάστειον 66, 2. 12
προασφαλιζώμεθα 64, 6
πρόβατον 114, 8 βόσκειν πρόβατα 59, 23. 27 ἐν σχήματι προβάτων 132, 16 de hominibus dictum 59, 25. 103, 24
προβλέπει τὸν στέφανον 89, 24 τὰς ἐκβάσεις προέβλεπε 103, 2
προδηλοῦν 107, 23
προδιδῶ ind. praes. 72, 27
προερχομένου τοῦ βασιλέως 60, 17
προετοιμασία τοῦ ἀντιχρίστου 114, 19
πρόθεσιν ἔχων 58, 27
προθυμία 62, 11. 76, 23 al.
τὸ πρόθυμον 54, 5 προθύμως 63, 7 cet.
πρόθυρον 76, 10. 115, 14
προϊέναι: προϊὼν 73, 16. 25. 102, 26
προϊστάναι: προΐστατο τοῦ ἀδικουμένου 65, 10
προκαθίζειν praesidere προκαθίσαντος τοῦ ὑπάρχου 108, 20 in sede patriarchali conlocare προκαθίζουσιν αὐτὸν ἐν τῷ θρόνῳ 105, 28
προκομίζειν mortuum efferre οἱ προκομίζοντες 137, 21 ἀδελφὸν προκομισθέντα 135, 28
προκοπή 96, 6 τοῦ σκοποῦ

αὐτοῦ εἰς πρ. ἐληλυθότος (ex ep. Philipp. I 12) 59, 3
προκόπτειν: ποιεῖ αὐτὸν προκόψαι 89, 18 τοῦ πάθους προκόπτοντος 97, 19
προκρίνειν: προκρίνωσι 96, 22
προλέγειν: προείπαμεν 87, 2
πρόξενος: ἀγαθῶν πρόξενος 90, 12 πολλῶν κακῶν π. 91, 13 πολλῶν π. ⟨τοῦ⟩ 95, 4 sed cf. adn. crit.
προοδεύειν: τῶν προοδευσάντων ἁγίων πατέρων 84, 1
προορατικός 103, 1
ὁ προπάτωρ ἡμῶν 91, 15
προπέμπειν: προέπεμψεν 66, 4
πρός solum accus. recipit τὰ π. τὴν χρείαν 64, 30 τῶν π. ζωήν 67, 19. 68, 7. 70, 28. 71, 11. 88, 10 cf. 91, 4 νουθετεῖν π. ὠφέλειαν 57, 4 ἐπετίμησεν π. διόρθωσιν 103, 27 χαρακτῆρα π. μίμησιν 138, 12 ἤνεγκαν π. τὸ θεραπευθῆναι 116, 24 comparationi seruit: κάμνειν πρὸς (ὡς P) τρία ὀνόματα 120, 12 ie ut laborando certaret cum tribus uiris ἱκανός εἰμι πρὸς ἐλάχιστον δοῦλον τοῦ θεοῦ 123, 28 τὴν ἀγάπην τὴν π. θεόν 87, 3 ἀγάπην εἶχεν π. τοὺς ἀδελφούς 121, 6 ἀναλύων π. τὸν κύριον 55, 20 ἀναλῦσαι π. τὸν θεόν 95, 7 λέγει π. αὐτούς 66, 12. 72, 21. 74, 22. 77, 22. 79, 13. 87, 24 ἀναβοᾶν π. τὸν θεόν 73, 22. 108, 2 ἐβόα 96, 4 ἀπῆλθε π. αὐτόν 61, 3 εἰσῆλθε π. τὸν δοῦλον 61, 7 ἦλθον π. αὐτόν 67, 6 al. ἤγαγεν π. τὸν ἅγιον 72, 8 π. τὸν θεὸν δοκίμους 140, 27 al.
προσάγειν 121, 14 τῷ θεῷ 133, 5
προσεῖναι: τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς (Syris) δασύτητα 55, 24
προσένεξις: ἐν τῇ θείᾳ προσενέξει 73, 22 ie hostiae oblatio προσφορά cf. paenitentia Pelagiae p. 6, 25
προσέρχεσθαι τοῖς ἁγίοις μυστηρίοις 122, 9. 16 προσήρχοντο τῷ ἁγίῳ 127, 7 προσελθὼν εἶπεν 60, 18
προσευχή 71, 24. 93, 24
προσεύχεσθαι: προσευξαμένου 115, 25
προσέχειν: προσέχων τῷ θεῷ 134, 30 ἑαυτῷ προσέχει 134, 3 προσέχετε αὐτῷ 132, 14 προσέχετε ἑαυτοῖς (-τοὺς PV) 136, 12 ἑαυτῷ προσεῖχεν 75, 8 πρόσσχωμεν ἑαυτοῖς (-τοὺς V) 133, 20 al.
προσημαίνειν: αὐτῷ προεσημαίνετο 59, 24
ἐν προσθήκῃ 55, 31
προσκαλεῖν med. προσκαλεσάμενος ἰατρόν 116, 25
προσκαρτερεῖν 71, 24. 93, 24
πρόσκεινται τῷ θεῷ 60, 33
προσκλαίοντες 69, 13
προσκολλᾶσθαι αὐτῷ 60, 33. 61, 8 al. ἐὰν δὲ προσκολλᾶσαι 133, 1 προσκολλοῦ 133, 2 προσκολληθήσεσθε 132, 22
προσκρούειν τῷ θεῷ 97, 21. 105, 12
προσκυνῶν καὶ δεόμενος 128, 2 δένδρον 103, 10
προσλαμβάνειν med. φίλον 132, 25
προσπίπτειν supplicare προσπίπτουσα αὐτῷ 67, 25 προσέπεσε τοῖς ποσὶν τοῦ ἡγουμένου 61, 27 al.
προσποιεῖσθαι: οὐ π. contemnere οὔτε ὕβριν οὔτε πεῖναν προσποιούμεθα 85, 15
προσπορίζειν ζωήν 88, 28

προστάττειν: προσετάγη 120, 27
προστιθέναι: med. προσετίθεντο αὐτοῖς 68, 12 προσετέθη τούτοις 66, 9 πρὸς τοὺς ἁγίους πατέρας 137, 12
προστρέχειν 64, 29 αὐτῷ 89, 7
προσφάτως 62, 29
προσφέρειν καρποφορίαν 73, 5 προσφέρει ἀπαρχὴν τῷ κυρίῳ 87, 29 uerbum rituale (cf. προσένεξις προσφορά) κυβέρνησιν 91, 7 νουθεσίας 121, 21 οἱ προσφέροντες (aegrotum) 101, 4
προσφορά oblatio hostiae in missa fidelium (cf. προσένεξις) ἀναφέρεσθαι ἐν τῇ προσφορᾷ 107, 2 de re cf. ὄνομα
προσχαρίζεσθαι: οὐδὲν προσκεχαρίσμεθα 131, 9
πρόσωπον: ἐκ τοῦ προσώπου ἐφαίνετο 73, 16. 79, 29 εἰς πρόσωπον 65, 9. 105, 6
πρότερος 110, 26
προτιθέναι med. πάντα προεθέμην παθεῖν 107, 14
προτρέπειν med. προετρέψατό με 56, 14 προτρεψάμενος ἦρεν αὐτόν 59, 30
προφάσει τοῦ ἀποτάξασθαι 98, 10 cf. 62, 13
προφασίζεσθαι: ἀρρωστίαν προφασισάμενος 109, 1
προφθάνειν: προέφθασεν αὐτόν 123, 24
τὸ πρώην 139, 9
πρωθύπνια (horam canonicam) εὐχόμενος 95, 22
πρωί: εἰς τὸ πρωί postridie mane 97, 29
πρῶτος: εἰς τὸν πρῶτόν μου τόπον 74, 27 χείρονα τῶν πρώτων quam antea 102, 10 πρῶτον antea 122, 14 πρῶτον μὲν — ἔπειτα δέ 87, 2 πρῶτον — δεύτερον κτλ. 88, 2
πταίειν: πταίσωμεν 105, 12
πτωχός 65, 1 cet.
πυκνότερον ἔγραφεν 112, 23
πυλών: ἐν τῷ π. 62, 17. 18 ἔξω τοῦ π. 97, 5
πυνθάνεσθαι 108, 8
πῦρ 124, 18 taeda 60, 17 ἐν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ 89, 22
πυρέττειν: πυρέξας 62, 30
πύρινος 67, 15
πυρός 91, 4
πυρώδης πόθος 131, 16
πώρωσις praeduratio (Corp. gloss. lat. II 426, 63) πώρωσις δεινοτάτη 84, 25
πῶς: πῶς τολμήσωμεν 92, 20 μάθετε πῶς εὐαρεστεῖται ὁ θεός 57, 9 sic 60, 4 coni. aor. μεριμνῶν πῶς ἀρέσῃ 83, 25 ita 84, 2. 87, 8. 88, 5 cet. εὑρίσκεσθαι πῶς αὐτοῦ ἐπιμελήσασθαι 129, 7

ῥάβδος 98, 19. 123, 5
ῥᾳδίως παιδεύειν 61, 12 ῥᾳδίως οὐ cf. negatio
ῥᾳθυμία 133, 24
ῥαίνειν: ῥᾶνον ἐν τῷ οἴκῳ καὶ εἰς τοὺς ἵππους 114, 1
ῥάκος (ῥάκκος PV) 124, 14
ῥάπτης 120, 17
ῥῆμα 106, 16
ῥίπτειν: ἔρριψεν 124, 22 μαστίξαντες ἔρριψαν αὐτόν 125, 22 ἐρριμμένους ἐν τῇ ὁδῷ 62, 14 ῥιφείς 74, 25
ῥογεύειν: ῥογεύσωμεν 78, 6
ῥοῖζος 130, 13
ῥοπή 115, 17
ῥυπαρία 74, 25. 77, 14
ῥῶσιν ἔλαβε παρὰ θεοῦ 82, 14

σάββατον 90, 24 σάββατα τηροῦντες 90, 28
σαθρός: σαθρότερον 121, 12

σάκκος: γεμίσας σάκκους 78, 6 σάκκον ἐνδύσας αὐτὸν (daemoniacum) χειρίδας μὴ ἔχοντα 101, 19 cf. 21—24
σαρκίον 123, 1
σάρξ: σὺν τῇ σαρκὶ τὸ ὀστοῦν 129, 5 τὰς σάρκας 113, 10 ἕως ἐσμὲν ἐν τῇ σαρκὶ ταύτῃ 105, 11 φαινομένης ἀναπαύσεως τῇ σαρκί 84, 11
σατανικός 86, 4. 124, 16
σείειν τὰ φραγέλλια 64, 26
τῶν σεληνιαζομένων 129, 21
σεμνὸν βίον 56, 21. 109, 9. 118, 5 σεμνὸν τὸ λέγειν 106, 25 κελλίον πάνυ σεμνότατον 73, 12 σεμνῶς διάγων 64, 4 βιοῦντες 110, 31
σεμνότης 83, 22
σεπτός 137, 23
σημαίνειν: ἐσημάναμεν 131, 11 σημάνω (cf. p. IX) 56, 17
σημεῖον miliarium ἐλθὼν τρία σημεῖα 66, 16 ἀπῆλθεν τρία σ. 117, 29 ὁδευσάντων δύο ἢ τρία σ. 130, 21 ὡς ἀπὸ σ. δεκαπέντε 119, 27 al.
σημειοῦσθαι: ἐσημειώσατο τὴν ἡμέραν 107, 21
σήμερον 63, 20. 110, 18 τῆς σήμερον 76, 14
σήπειν: σεσηπὼς 96, 29 σεσηπότα ἔχοντα τὸν πόδα 116, 23
σής: βρωθῶσιν ὑπὸ σητῶν 110, 1
σίδηρος: σίδηρα uincula ferrea 122, 1
σινδόνη 110, 3
σινδών linteum 137, 28
σῖτος 65, 5. 78, 3. 87, 29 al.
σκάμνος scamnum σκάμνον μέγαν ἐπάρας 116, 12 cf. Photius lex. 520, 14 (Suidas) σκίμπους: κράββατος ἢ σκάμνος Meursius lex. grb. 504
σκάπτειν: ἀμπέλους σκάψαι 120, 14
σκεῦος σφαιροειδές 124, 19
σκηνή 60, 27
σκληροκοιλιᾶν 64, 11
σκολιάσαι εἰς τὴν πίστιν 106, 3
σκολιόν τι 86, 4
σκοπός 59, 3
σκορπίζειν 101, 28 ἐσκορπίσθησαν 126, 7
σκότος 88, 17
σκρινιάριος τῶν ἐπάρχων 117, 18 scriniarios sedis excelsae ie praefecti praetorio memorat CTheod. XI 5, 3
σκρινίον scrinium 118, 5 cf. Meursius lex. grb. 512
σκυλμός 108, 8
σκῦλον 89, 18
σκώληξ 78, 10 ἐβρώθη ὑπὸ σκωλήκων 78, 4
σολοικισμός: σφάλματα ἐν σολοικισμοῖς 56, 3
ἡ σορὸς τοῦ Ῥουφίνου 66, 20 ἐν σορῷ λιθίνῃ 137, 24 τὴν σορόν 138, 3
ἐν σοφίᾳ κοσμικῇ 56, 4
σπανία 104, 22
σπαργανοῦν: λαβὼν τρεῖς φασκίας ἐσπαργάνωσεν αὐτόν 81, 6
σπείρειν 61, 9 ἔσπειραν 60, 29
σπέρματα ἐσθίοντες 91, 23
σπεύδειν 134, 2 ἔσπευσα γνωρίσαι 55, 6
σπήλαιον 66, 15
σπλαγχνιζόμενος ἐπ' αὐτῷ 121, 29 εἰς 102, 17 ἐσπλαγχνίσθη εἰς 123, 11
σπόρος 62, 13. 83, 28
σπουδάζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας 96, 24 εἰς τὸ ἔργον 103, 18 c. infinit. 55, 2. 56, 28. 32. 104, 3. 110, 28
σπουδαῖος: φίλοις καὶ τοῖς σ. 57, 11 σ. εἰς τὴν ἀρετήν 66, 8 cet. σπουδαίως δακρύων 57, 28 σ. ἐφιλοκάλει 102, 24
σπουδή 54, 6 cet.

σπυρίς 67, 10
σταβλιστής 113, 31
στάβλος 113, 29 [63, 3
σταυρός 86, 23 τὸν στ. ποιεῖν
σταυροῦν: ἐσταυρωμένος ἦν ita deo deditus ut pro eo libenter mortem pateretur 109, 6 ὄντως ἐκεῖνοι ἐσταυρωμένοι εἰσίν 105, 19
στάχυας ἔτιλλον 90, 24 ἐτρώγετε 90, 27
στέγειν 68, 9
στενάζων 73, 22. 108, 1 ἐστέναξεν 77, 6
στενούμενοι 126, 18
στερεοῦν: αὐτὸν ἐστερέωσεν 68, 28. 80, 30
στερρῶς 67, 6
στέφανος 89, 24 τοῦ στ. τῆς πίστεως 71, 4 στ. πασῶν τῶν ἀρετῶν 93, 6
στεφανοῦν: στεφανωθῆναι 90, 7
στηρίζειν: ἐστηριζόμεθα 136, 23
στοιχεῖον: τοῦ η̄ στ. 55, 26
στόμα 74, 8. 9 cet.
τὰς στράτας 78, 6
στρατεία militia 118, 9
στρατευόμενος σκρινιάριος τῶν ἐπάρχων 117, 18
στρατηλάτης magister militum (cf. Zosimus II 33, 8 sq.) σ. τῆς ἀνατολῆς 105, 25 Ζωάνης ὁ κόμης, ὃς καὶ σ. ἔμελλε γίνεσθαι 81, 12
στρατιώτης 60, 12 al.
στρέφειν: ἐστράφη ἡ διάνοια αὐτοῦ 128, 21
στρηνιᾶν: στρηνιῶντα ἀπὸ εὐφρασίας 60, 7 ὅταν στρηνιᾷ (τὸ σῶμα) 91, 11
στρώσας κλίνην 62, 21
συγγενής seruus Monaxii 78, 16 ipsi Monaxio aut patri ex serua genitus
συγγινώσκειν: συνέγνω 118, 14
διὰ συγγραφῶν 55, 1 ἐντεταγμένα τῇ συγγραφῇ 55, 12
συγκαμνόντων τῶν ἀδελφῶν 73, 7
συγκλᾶν: συγκλῶσα ἑαυτήν concuruata 115, 15
συγκληρονόμος 56, 32
συγκροτεῖν: συνεκροτοῦντο μοναστήρια 70, 13 συνεκροτήθη σύνοδος 107, 16 καὶ πάνυ αὐτὸν συνεκρότει erudiendum curabat 78, 17
συγκυρία 55, 16
συγχωρεῖν αὐτὸν ταῦτα ποιεῖν 125, 15 μὴ συγχωρήσῃς τοῦτο 108, 3 σ. γενέσθαι 108, 12 ὁ κύριος συνεχώρησεν αὐτῷ 116, 14
συλλαμβάνειν 117, 10
συμβαίνειν: κἂν συμβῇ 75, 26 τοῖς συμβαίνουσιν ἡμῖν 89, 9 αὐτῷ συνέβη 121, 23
συμβουλεύει σοι 133, 4
συμπαθὴς πρὸς πάντας 71, 27
συμπαρεῖναι: ἄγγελον συμπαρόντα 104, 18
συμπάσχειν αὐτῷ 127, 24 τοῖς πάσχουσι συ ἔπασχεν 71, 28. 112, 5
τί συμφέρει ἡμῖν 63, 29
συμφωνεῖν: τὰ ἔργα συμφωνῇ τοῖς λόγοις 132, 19 συνεφώνησαν κωλῦσαι αὐτόν 108, 29
σύν: ὁ σὺν αὐτῷ 68, 24. 69, 29. 114, 23. 130, 17 τὰς σάρκας σ. τῷ ὀφθαλμῷ 113, 10 σ. τῇ σαρκὶ τὸ ὀστοῦν 129, 5 σ. αὐτοῖς ἐστι παιδίον 59, 11 γενέσθαι σ. αὐτοῖς μοναχοὺς τριάκοντα 71, 23 κατοικήσῃ σ. αὐτοῖς 83, 29
συνάγειν: ἵνα συνάξω 122, 4 συνήγαγεν 122, 25 συνάγεσθαι 104, 28 συναχθῆναι 61,

10. 71, 22. 76, 25 συναχθέντες 69, 20. 119, 9
συναγωνίζεσθαι: συναγωνίσασθέ μοι 108, 26
συναντᾶν: συναντήσῃ 86, 4
συναποστέλλειν: συναπέστειλεν αὐτῷ ἀδελφόν 124, 24
συναυλίζεσθαι: μετὰ τῶν ἁγίων συναυλισθῆναι 136, 22
σύνδουλος 79, 16. 113, 12
συνεθίζειν: συνήθισα οἰκεῖν 66, 12
συνειδέναι: συνειδὼς μὲν πολλὰ παραλελειμμένα 55, 7 ὑπὸ τοῦ συνειδότος πληττόμενος 75, 19
συνεργεῖν: θεοῦ συνεργοῦντος αὐτῷ 62, 27 τῆς χάριτος συνεργούσης 56, 19 al.
συνέρχεσθαι: συνήρχοντο ἐκεῖ 120, 20 συνήρχετο αὐτοῖς εἰς τὰ ἀθέμιτα 125, 21
σύνεσις 106, 20. 113, 6 γνοὺς ἀπὸ συνέσεως 110, 14
συνετός 68, 15. 102, 29. 105, 16. 132, 26
συνεύχεσθαι: συνήυξατο 65, 26 συνευξάμενος 70, 26. 75, 11
συνεχῆ γεγόνασι μοναστήρια 70, 16 συνεχῶς 70, 20. 96, 3. 24
συνήθης 55, 25
συνιστάναι: συνεστηκέναι firmum esse τὸ σῶμα εἶχεν συνεστηκός 95, 29 ἦν τῷ σώματι πάνυ συνεστηκώς 120, 12
συνοδεύειν: συνώδευσεν αὐτοῖς 59, 5 τὸν συνοδεύοντά μοι Χριστόν 130, 7
συνοδία 137, 13
συνοδοιπόρος 59, 20
ἡ σύνοδος Ephesina 107, 16
συνοικῶν περιέργοις ἀνδράσιν 120, 5 συνῴκησαν μετ' ἀλλήλων 111, 18
τὸ σύνολον 117, 14. 136, 2
συνταγή 129, 1
σύνταξις 55, 22
συντάττειν: συντάξας ὡς ἐν βιβλίῳ 55, 15 τῷ συντάξαντι 55, 28 τῶν συνταγέντων 55, 31 τοῦ συντάξαντος (αὐτά) 56, 2 med. συντάξασθαι pactum facere 128, 31 τῷ θεῷ 117, 28. 128, 23 uale dicere (cf. Doruillius ad Charit. II 1 p. 291 L.) συνταξάμενος τῷ πρεσβυτέρῳ 61, 2
συντρίβειν 116, 3 συντρίψας 124, 21 καρδίαν συντετριμμένην 132, 20
σύντρομος 128, 13
συντυγχάνειν: δι' αὐτῆς (τῆς θυρίδος) συντυγχάνων ὠφέλει τοὺς παρόντας 73, 15 γυναικὶ οὐ συνετύγχανεν 110, 21 συνέτυχεν αὐτῷ 65, 26. 79, 6 τοιούτῳ ἀνδρὶ συντυχεῖν 81, 22
συντυχίαν παροχῆς 66, 28 τὰς συντυχίας τῶν ἁγίων 54, 6 ἀπῆλθον εἰς συντυχίαν 76, 1 εἰς σ. ἐλθεῖν 106, 6
σύρειν ἐπὶ κακίᾳ 90, 18
συσσήμου χάριν 64, 26
συστατικά 136, 1 ie 'commendaticiae litterae' Corp. gloss. lat. II 105, 10
συχνάζειν πρός 113, 4
σφαιροειδής: ὡς σκεῦος σφ. 124, 19
σφάλλειν: σφαλῆναι peccare 98, 17
σφάλμα 56, 3
σφόδρα 60, 33 cet.
σφοδρός: ὄμβρου σφοδροτάτου 130, 20 σφοδρῶς 114, 8
σφοδρότης 108, 1
σφραγίζειν: σφραγίσας ἑαυτὸν signo crucis facto 63, 24. 130, 11 ἐσφράγισεν αὐτήν 115, 16 cet.
τὴν σφραγῖδα ποιήσαντος 80, 26 τὴν σφραγῖδα τοῦ Χρι-

στοῦ 82, 6. 99, 22 al. σφραγῖδα ποιησάμενος 67, 2
σφοδρα 116, 30
σχεδόν 69, 32
σχήματι ἢ λόγοις 132, 18 ἐν σχ. προβάτων 132, 16 ἐπὶ σχήματι τοῦ Χριστοῦ 121, 14 uestimentum ἐν σχ. λαμπρῷ 74, 19 σχ. βασιλικῷ 97, 7
σχολαστικός homo litteratus 58, 9. 103, 3. 109, 25. 110, 8. 113, 4 al.
σώζειν ψυχάς 57, 20 ἔσωσεν 113, 21 σώσῃ 135, 6 σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ γαμετήν 111, 14 σώζου 78, 23 cet.
σῶμα 80, 34 cet.
σωματικῶν ὀδυνῶν 92, 3
σωματοφύλαξ 72, 22
σωρεύειν: σωρεύσας 74, 11
σωφρονεῖν: ἀνέστη σωφρονοῦσα sanae mentis 115, 18
σωφροσύνη 87, 5 cet.

τάγμα ἀγγελικόν 86, 29
ταλαιπωρεῖν 88, 24
τάξις: μένει ἐν τῇ τάξει αὐτοῦ 120, 28
ταπεινοφρονεῖ 92,14.27.111, 10 ταπεινοφρονήσει 67, 8
ταπεινοφροσύνη 61, 17. 63, 18. 93, 5. 121, 12. 123, 17. 18
ταπείνωσις 65, 24 διὰ τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως 57, 26 πρὸς τὴν ταπείνωσίν μου 96, 11
ταραχὴ τοῦ ἀέρος 130, 16
τάττειν: εἰς τοῦτο τεταγμένοι εἰσίν 120, 15 ἔταξέν με ὁ θεὸς ἀφηγεῖσθαι 103, 23
ταχέως 69, 18
ἐν τάχει 89, 16
τε: ἐμειδίων εὐπρόθυμοί τε ἐγίνοντο 102, 3 'Ρώμης 'Ασίας τε καὶ Θεσσαλονίκης 112, 15 initio nouae sententiae ponitur σχολαστικός τε ὤν 58, 9 αὐτός τε ἦν 58, 13 ἀνεγίνωσκέν τε ὁ ἅγιος 'Υπάτιος 102, 23 νήθουσά τε περιεπάτει 130, 10 ὅσα τε — ὅσα τε — ὅσα τε 56, 22 τε — καί ter legitur 67, 7. 68, 14. 76, 2
τεῖχος ἄρρηκτον 93, 5
τεκνία uoc. 110, 28. 136, 9. 139, 24
τέκνον uoc. 70, 23 τέκνα uoc. 57, 5. 76, 16 cet.
τέκτων 57, 6
τελέσας τὸν βίον 125, 30
τελείας ἡλικίας 64, 3 ἐν τελείᾳ καρδίᾳ 112, 26. 133, 10
τελειοῦσθαι mori 82, 9. 139, 11 τῶν τελειουμένων ἀδελφῶν 75, 7 τελειοῦσαι 140, 6 ἐτελειώθη 69, 8. 71, 8. 77, 10 τελειωθῆναι 136, 24 τελειωθείς 140, 7
τελευταίας ἡμέρας 105, 13
τελευτᾶν 81, 13. 28. 126, 7
πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ 105, 10 ἄχρι τελευτῆς αὐτοῦ 81, 24 ἕως τῆς τ. αὐτοῦ 95, 26 μετὰ ἐνιαυτὸν τῆς τ. τοῦ 'Υ. 122, 27
τέλος denique 115, 25. 121, 15 al. εἰς τέλος 116, 20. 126, 23. 138, 17 ἐπὶ τέλει 102, 14
τέρετρον 116, 30
τεσσαράκοντα 115, 24. 125, 19. 126, 1
τεσσαρακοστή 73, 12. 95, 20 ἡ ἁγία τεσσαρακοστή 99, 13
τέταρτον 88, 11. 116, 10
τετραετῆ χρόνον 116, 10
τὰς τέχνας 94, 14 διὰ τέχνης 94, 12
τεχνικῆς φιλοσοφίας 103, 7
τεχνίτης 73, 7
τηλαυγῶς 133, 26
τηρεῖν: τὰ σάββατα τηροῦντες 90, 28 ἐτήρει 74, 12 τηρήσας 74, 4 τήρησον 104, 19
τίκτειν: δι' ὧν τίκτεται ἐπισκότωσις τῇ ψυχῇ 84, 24

τίλλειν 90, 24
τιμᾶν 56, 31 cet.
τιμῇ σε τιμήσω 124, 27 τιμὴν τῶν ἁγίων 56, 16
τὸν τίμιον σταυρόν 63, 3
τινάσσειν: τινάξας αὐτά 110, 1
τίς interrog. τί ἐμοὶ καὶ σοί; 115, 13 cet. οἶδεν τί ἡμῖν συμφέρει 63, 29 ἐζήτουν, τίνος ἐστίν 113, 25 cet. pro πότερος 67, 7
τὶς indef. ἄλλός τις 120, 3 al. ἄλλό τι 120, 14 ἐξ ὧν τινες 113, 7 εὑρέθη τις γυνή 115, 12 nouae sententiae initio τινὲς γάρ 123, 5 δύο τινὲς ἐξ αὐτῶν 113, 24 τινὲς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν 121, 20
τολμᾶν 78, 31 τολμήσωμεν 92, 20 τολμήσω 79, 22
τολμηρὸν ἡγησάμην 55, 32
τόπος ἀφιδιάζων 66,29 ἐν ἰδιάζοντι τ. 83, 16 cet. ἦν αὐτοῦ ὁ τ. 68, 16 τόπον διδόναι cedere 68, 19. 97, 11
τοσοῦτος: ἄλλοι τοσοῦτοι 135, 14 τοσαύτην ἡσυχίαν 61, 22 cet. τοσοῦτον ὡς c. inf. 61, 14. 66, 7. 71, 20. 73, 22 cet. ὥςτε 127, 22 superiorem sententiam respicit τοσοῦτον ἤμην ἐνδεής 75, 30
τότε 58, 17. 71, 1 cet.
τοῦ c. inf. ἦλθον τοῦ ἐπηρεάσαι 59, 10 παρακαλεῖν αὐτὸν τοῦ νουθετεῖν 61, 24 ἵνα δῷ αὐτῷ κελλίον τοῦ ἡσυχάσαι 69, 10 ὑπακούει τοῦ ποιῆσαι 89, 27 περιεῖλεν τοῦ μὴ ἀναφέρεσθαι 107, 2 οὐδεὶς ἐφαίνετο τοῦ δέξασθαι nemo uisus est qui acciperet 137, 8
τραπέζης πνευματικῆς 56, 14 βασιλικῆς τρ. 91,22 τῶν ἐσθιόντων τὴν τ. τοῦ βασιλέως 91, 24
τραῦμα 62, 20. 118, 28 cet.
τραυματίζειν: ἐτραυμάτισαν 118, 23
τραυματικῶν ἢ χωλῶν 112, 8
τράχηλος 74, 8. 98, 25
τρεῖς 112, 27 τρία 117, 29 cet.
τρέπειν: τραπῇ εἰς τὸ εὔξασθαι 63, 25 εἰς τὰ εἴδωλα τραπέντων 91, 19
τρέφειν 55, 2. 89, 17 al.
τρέχειν 117, 4
τριὰς ἀδελφῶν 66, 11
τρίβος: βαδίζειν ἐπὶ τὴν ἀληθῆ τρ. 114, 28
τριβοῦνος τοῦ νουμέρου 60, 15
τριδακτυλιαῖος: ζώνης τριδακτυλιαίας (-λαίας PV) 124, 14 cf. Lobeckius parerg. Phryn. p. 542—550
τρίμηνος 140, 9
τρίτη hora canonica 95, 21
τρίχινα ἐργαζόμενος 67, 10. 120, 15
τρόμος: φόβον καὶ τρόμον 105, 11. 136, 13
τρόπος: μηχανῆς τρόπῳ 68, 11 al. ὃν καὶ ὁ τρόπος ἀπέδειξεν 71, 6
τροφή 70, 2 al. τὴν τροφὴν τῆς ἡμέρας 104, 30
τρυμαλιά 64, 24
τρύχεσθαι πόνοις 126, 26
τρώγειν στάχυας 90, 27
τυγχάνειν βοηθείας 112, 2 ἰάσεως 74, 16 τὸ τυχόν 131, 20
τύπος ἐκράτησεν 122, 11
τυφλός 112, 8. 129, 19

ὕβριζεν αὐτόν 108, 24
ὕβρις 85, 13 cet.
τὴν ὑγείαν (ὑγίειαν P) 72, 33
ὑγιαίνειν 69, 17 ὑγιάνῃ 72, 18 ὑγιᾶναι 72, 25. 82, 16 ἐκείνης ὑγιανάσης 126, 21
ὑγιής 116, 4. 125, 27 cet. ὑγιῆ 62, 26. 113, 17

ὕδωρ 77, 12 cet. ὕδατι 113, 15
υἱός 65, 20 cet.
ὑμνεῖν: ὑμνοῦντες 86, 30. 102, 3 ὑμνῶμεν 89, 6
ὕμνος 89, 13. 93, 30
ὑπάγειν: ὕπαγε 68, 1. 5. 69, 25. 109, 28. 117, 26. 140, 5
ὑπακοή 64, 19 ἐν ὑπακοῇ 61, 17 πατρικῇ ὑπακοῇ 64, 18
ὑπακούειν αὐτῷ 108, 28 αὐτόν 133, 12 ὑπακούει τοῦ ποιῆσαι 89, 27 absol. 126, 4
ὑπάρχειν: κἄν σοι ὀλίγον ὑπάρχῃ 70, 24 ὑπῆρχον τότε μοναστήρια 58, 24. esse νωθρότεροι ὑπῆρχον 58, 19 ὑπάρχων συνετός 68, 15 ἔντρομος 69, 29. 76, 11. 88, 27. 117, 19
ὕπαρχος praefectus urbi CPol. 107, 27. 108, 22. 29 προκαθίσαντος τοῦ ὑ. 108, 21
ὕπατος Χριστοῦ 104, 15 τοῦ ἀπὸ ὑπάτων ex cons. ord. 78, 12
ὑπενδιδόναι: μὴ ἀπιστήσαντες ὑπενδῶμεν 63, 28 ὑπενδοὺς εἰς δίαιταν 95, 27
ὑπέρ c. gen. εὔχου ὑπὲρ ἡμῶν 56, 5. 68, 5 cet. ἐποίησεν ὑ. αὐτοῦ εὐχήν 99, 21. 127, 1 ὑ. τῆς λειτουργίας ἐπεμελοῦντο 65, 29 ὑ. εὐχῆς αὐτοῦ 75, 5 ὑ. αὐτῆς δίδωσιν 86, 25 ὑ. τούτου εὐχαριστῆσαι 88, 14 ἀποθανεῖν ὑ. Χριστοῦ 108, 23 τὸν ὑ. ἡμῶν σταυρόν 115, 6 ὑ. τοῦ δοῦναι λόγον ἀγανακτεῖ 128, 31 c. acc. ὑ. πάντας 61, 6. 121, 16 ὑ. μίαν ἤσθιεν tertio quoque die 95, 20
ὑπερασπίζειν τῶν δούλων αὐτοῦ 64, 23. 99, 20
ὑπερβάλλεσθαι πάντας 61, 15
εἰς ὑπερβολήν 135, 27
ὑπερθέσεις ἐποίει 95, 19
ὑπηρεσία 63, 5 ὑ. τῆς ψυχῆς 91, 4 ἑστηκότος εἰς τὴν ὑ. 124, 5 πληρωθείσης τῆς ὑ. 124, 9 ἀλλήλοις τὴν ὑ. ἀποδιδόασιν ie post hebdomadem alius alii officium tradit successori 120, 23
ὑπισχνεῖσθαι: ὑπέσχετο 122, 5
ὑπνοῦν 127, 28
ὑπό c. gen. regente passiuo 55, 4 cet. (locis xxxv) c. acc. καθήμενον ὑπὸ κλίνην 99, 2 ὑπὸ φόβον καὶ τρόμον ἐσμέν 105, 11
ὑποβάλλειν 94, 11 τὸ φαγεῖν 84, 14 ἐν τοῖς λογισμοῖς 121, 15 ὑπόψαλμα 136, 28 ὑποβάλωσιν αὐτὸν διαφόροις βασάνοις 89, 21 ὑποβάλλεται ἀριθμῷ 127, 5 μέτρῳ 138, 28
καθ' ὑποβολήν τινος 77, 15. 127, 15
ὑποδεικνύναι: τὸν ὑποδειχθέντα 77, 28
τὰ ὑποδήματα 130, 22
ὑποζύγιον 125, 25
τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἀλγῶν 55, 12
ὑπομένειν πίστει 63, 17. 85, 28. 89, 10 cet. ὑπομείνωμεν 133, 21 ὑπομεῖναι εἰς τὸ ἀγαθόν 134, 11 ὑπέμενον absol. 68, 12
ὑπομονή 63, 18. 87, 4. 104, 6. 8
*ὑπονοεῖν 72, 10
ὑποστέλλειν intrans. εὐθὺς ὑποστέλλει ἡ χάρις ἀπ' αὐτοῦ 92, 22
ὑποστρέφειν ἐν τῷ μοναστηρίῳ 102, 28
ὑποτασσόμενος τοῖς γονεῦσιν 58, 11 καθὼς ὑποτέτακται 55, 22
ὑποχωρεῖν ἀπὸ τῶν γονέων 58, 27

ὑπόψαλμα initium psalmi 136, 30
ὑστερεῖν: οὐχ ὑστέρησεν αὐτὸν τῆς καλῆς ἀδελφότητος non priuauit 123, 11
ὕστερον 58, 2. 116, 11 εἰς ὕστερον 65, 29
ἐν ὑφαιρέσει 55, 32
ὑφίστασθαι: τοῦτο ὑπέστη subiit 123, 9
ὑψηλοκάρδιος 123, 19
ὑψηλοφροσύνη 92, 26

φαγεῖν 84, 15 φάγῃ 78, 7
φαιδρός 58, 23. 105, 23
φαίνεσθαι 66, 25. 73, 17 ἐφάνη 78, 10 ἐφαίνετο τοῦ δέξασθαι 137, 8
φακῇ ἑψημένῃ 80, 14
φάναι 79, 11. 112, 19. 121, 12 cet.
ἀπὸ φανερῶν μονῶν longe a notis habitaculis 71, 7
φανεροῦν 81, 27
φαντάζεσθαι 106, 13
φαντασία 92, 3. 94, 9. 121, 14
φασκία fascia λαβὼν τρεῖς φασκίας ἐσπαργάνωσεν αὐτόν 81, 6
φαῦλος 94, 11
φέρειν: 55, 28. 105, 24 al. ἤνεγκεν 81, 14. 115, 27 ἤνεγκαν 80, 30. 102, 13. 116, 23 ἐνέγκῃ 134, 13 πατρικῇ ὑπακοῇ φερόμενος 64, 18 πόθῳ πνευματικῷ 56, 11 ἠνέχθη 115, 20 περὶ οὗ φέρεται ὅτι 138, 5
φεύγειν 59, 14 cet. φεύξεται 114, 3
φθάνειν: φθασάντων αὐτῶν εἰς μονήν 59, 6 ἐν μοναστηρίῳ 130, 23 ἐὰν φθάσῃ εἰς τινὰ εἰσελθεῖν 83, 6 ὁ φθάσας γεύσασθαι 87, 6 φθάσας δεθῆναι 89, 28 φθάσας γὰρ εἶπεν ὁ κύριος 130, 27 ὁ ἀπόστολος φθάσας ἑρμήνευσεν 131, 5
φθορά 90, 17
φιλανθρωπευόμενος ἐπὶ πάντας 129, 23
φιλεῖν 75, 25
φιλήκοος 55, 14
φιλιοῦν: αὐτῷ ἐφιλιώθη 72, 4
φιλοθεΐα 110, 14
φιλοκαλεῖν c. acc. exornare φ. κῆπον καὶ χώραν 61, 9. 73, 7. 8. 102, 24. 135, 19 cf. uita s. Iacobi mon. 10 *PG* 114, 1220[d] κηπάριον μικρὸν παρὰ τὴν ὄχθην φιλοκαλήσας Cyrillus u. s. Sabae (Cotelerii Eccl. gr. mon. III) 333[b] τοὺς ἀγωγοὺς (aquaeductus) φιλοκαλήσατε
φιλοξενία 71, 25
φιλοπαιδεύτρια 58, 7
φιλοπτωχία 110, 6
φίλος 57, 10 cet. γνήσιος 85, 23 ἐνδιάθετος 110, 10. 137, 5
φιλοσοφεῖν 103, 5 τὸν Χριστὸν φιλοσοφεῖ 132, 14
φιλοσοφία τεχνική 103, 7
φιλόχριστος 55, 14. 56, 6 al.
φοβεῖσθαι 130, 6
φοβερός 59, 8
φόβος 57, 8. 73, 24. 105, 11 cet.
φονεύειν 72, 8. 113, 30
φόνον ποιῆσαι 116, 11
φορεῖν: φορέσαι 84, 15 cf. Choerob. dict. p. 654, 7 Gf.
φορτίον 60, 16 fascis lignorum cf. 60, 21
φραγέλλιον 64, 26 cf. uita Isaacii AA. ss. mai. VII 250[f]
φρέαρ 78, 1
φρενοβλαβεῖν 81, 8. 121, 24
φρενοβλαβής 72, 16
φρήν 120, 7
φρονεῖν 79, 13 s. παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἐφρόνησεν 106, 28

φροντίζειν τὰ πρὸς ζωήν 71, 11 πάνυ ἐφρόντιζε 71, 2 περὶ τούτου 109, 13
φροντίς 134, 26
φρουρά 79, 5
φυγαδεῦσαι 68, 1
φυγή 117, 24
φυλάττειν 83, 20. 130, 1
φυσικῶς 58, 13
κατὰ φύσιν 58, 6
φωνεῖ αὐτόν uocat 64, 15
φωνή 55, 25. 59, 28 cet. ταύτας τὰς φωνάς 125, 7
φῶς 88, 18
φωταγωγεῖν εἰς τὸ φῶς 95, 8
φωτίζειν 84, 8. 133, 28 φωτίζεσθαι τὸν ἔσω ἄνθρωπον 134, 6 non iam de baptismate dicitur
φωτισμός 95, 4. 133, 29

χαίρων τοῖς εὑρεθεῖσιν 55, 13 ἐπὶ τῇ πολιτείᾳ αὐτοῦ 61, 20 ὅτι 65, 22 ἐν κυρίῳ ἐχάρη 135, 7
χάλαζα 130, 18. 21
χαλινός 90, 11
χαλκεύς 57, 6
χαμαικοιτῶν 93, 18 cf. Epiphan. t. III 585, 24 D. πολλοὶ δὲ καὶ χαμευνοῦσιν, ἄλλοι δὲ οὐδὲ ὑποδέννυνται
χαρά 85, 11
χαρακτῆρα πρὸς μίμησιν τὴν πολιτείαν αὐτῶν πᾶσιν ἀναδείκνυσιν 138, 12 ie exemplar, ut rhetores characterem Demosthenis Lysiae al. imitandum proponunt
χαριέντως facete 117, 1
χαρίζεσθαι donare 57, 25. 101, 8. 121, 28
χάριν c. gen. 64, 27. 123, 10. 137, 27
χάρις 55, 21. 73, 18 cet. χάρις ἰαμάτων 69, 7. 71, 26. 81, 9
χάρτης: ἐν χάρτῃ 96, 19. 109, 19 δότε νοτάριον καὶ χάρτην 119, 15 εὕρηνται οἱ χάρται 117, 28. 118, 2
τὰ χαρτία 117, 21. 23. 30
τὰ χείλη 64, 11
χειμαζόμενοι ἐν πράγμασι 111, 29
χειμών 66, 28. 67, 18 ἐν τοῖς χειμῶσιν 104, 26
χείρ 60, 17 cet.
χειρίδες 101, 19
χειροτονεῖν 73, 21 ἵνα χειροτονῶνται ἕτεροι 71, 15 s. χειροτονηθείς 73, 19. 111, 17
χειροτονία 71, 14 cet.
χειροῦν: χειρώσασθαι 121, 11
χεῖρον 122, 26
χερσοῦν: ἐχερσώθη τὸ καθαρὸν τῆς διανοίας μου 134, 28
χιλιάς 83, 27
χοῖρος 130, 10. 13
χολᾶν: χολάσας 67, 27 χολέσας 98, 21 ut in actis s. Christophori p. 64, 23 al.
χορηγεῖν c. dat. 104, 15
χορήγησις 57, 29
χορηγία 78, 9
χρεία 57, 5 ἐξ αὐτοῦ εἶχον τὴν χρ. 77, 13 χρεία ἦν τοῦ ἀλειφθῆναι τὸν ἄρρωστον 62, 23 χρεία οἰκοδομήματος 120, 20 χρεία εἰς τὸ πρᾶγμα 65, 28 τὰ πρὸς τὴν χρ. 64, 30
χρή 62, 21
χρῄζων 122, 23 intercidit gen.
χρήματα 84, 20 cet.
ἐχρηματίσθην 140, 5
χρῆσθαι 117, 24 cet. in similitudinem uerbi δεῖσθαι abiit χρώμενος μηδενὸς ἰατροῦ ἢ ἐμπλάστρου ἢ ἄλλου τινός 80, 12
χρησιμεύειν τῷ κυρίῳ 77, 3
χρίειν 73, 13
χριστιανισμός 131, 20

χριστιανός 58, 22. 108, 18 cet.
χρονίζειν 65, 31. 128, 20
χρόνος 71, 22 cet. absolute pro χρόνος ἱκανός (cf. καιρός, ἡμέραι) παραμείνας οὖν χρόνον 102, 12. 119, 25 χρόνου δὲ παριόντος 121, 18 ἐν χρόνῳ 83, 30 cf. ἔτος
χρυσίον 81, 21
χωλός 112, 8
ἐπὶ χώρας ruri 58, 19 cf. 62, 13
χωρίζεσθαι 89, 7. 90, 9
χωρικός 60, 28. 62, 14. 100, 22. 114, 7. 9
χωρίον 72, 15. 81, 30 cet.
χωρὶς εὐλογίας 74, 4 χ. ταπεινοφροσύνης 123, 18. 117, 2. 4

ψάλλειν 59, 32. 60, 3. 30 cet.
ψαλμός: διδάσκειν ψαλμούς 59, 32. 60, 4 cet.
ψαλμῳδία 61, 17. 71, 24. 121, 4
ψάμμος 123, 19
ψηλαφῶν 63, 1
ἐν ψιάθῳ ἀνακλίνων ἑαυτόν 63, 10
ψόφον ἀπετέλει 116, 30
ψυχή 57, 13 cet. πεντακοσίας ψυχάς 104, 28
ψωμίζειν 72, 19. 102, 11
ψωμίον 74, 11
ψωμός 64, 13

ὦ cum uocatiuo 115, 13 cet.
ὧδε huc ἦλθες ὧδε 68, 1. 98, 21. 140, 11 al. τὰ ἄλλα πάντα ὧδε μένουσιν hic remanent 110, 30 ἔχε τὰ ὧ. 68, 2
ᾠδαῖς πνευματικαῖς 93, 30
ὦμος 60, 17 al.
τὰ ὤνια 104, 23
ὥρα 90, 6 cet. ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐνάτης 104, 27
ὡριμάζειν: ὡριμάσασαν τὴν ἄμπελον 138, 16

ὡς tamquam sicut: ὡς ἐγὼ καὶ ὑμεῖς 57, 8. 60, 8. 63, 12. 65, 13. 67, 15. 70, 19. 30. 73, 4. 17. 74, 30. 32. 77, 18 cet. ὡς διηγήσατο 58, 28. 59, 28. 62, 15. 21. 68, 2. 114, 4 ὡς ἀληθῶς 120, 30 ὡς αὕτως 71, 1 ὡς δῆθεν φαινομένης ἀναπαύσεως 84, 10 οἱ κληρικοί, ὡς ἐπὶ χώρας, νωθρότεροι ὑπῆρχον ut fit ruri 58, 18 ὡς ἄλλως 105, 8 ante numeralia ὡς πεντακοσίας ψυχάς 104, 28. 118, 11. 119, 27. 125, 19 ὡς δέκα ἀνδρῶν τὸ μῆκος 130, 9 coniunctio temporalis cum indicatiuo, plerumque ὡς οὖν: ὡς οὖν ἐποίμαινε 59, 27. 60, 3. 66, 11. 69, 22. 72, 20. 78, 7. 79, 9. 111, 1. 117, 29. 130, 10. 135, 2 ὡς δὲ ἑτοιμάσθησαν 119, 11 ὡς ἔτι καιρὸν ἔχομεν pro ἕως uix ferri potest 133, 20 coni. consecutiua c. inf. 61, 10. 18. 63, 5. 64, 25. 67, 18. 76, 18. 23. 25 cet. antecedente pron. dem. τοσοῦτον ἐφήψατο τῆς ἀσκήσεως ὡς ὑπερβάλλεσθαι πάντας 61, 15. 23. 63, 10. 65, 9. 66, 8. 73, 23 cet. ὡς μὴ c. inf. 66, 25. 80, 25. 126, 8. 128, 28. 129, 6 duplex sententia consecutiua: 61, 15—18. 81, 1—4 c. indicatiuo τοσαύτην χάριν ἔλαβεν, ὡς τοὺς δαίμονας ἀπήλαυνεν 81, 10
ὡσεὶ χιών 135, 16 ἡμέρας ὡσεὶ δέκα 135, 27
ὥσπερ τὸν ἐκ γεννητῆς τυφλόν 129, 19. 102, 29 τοσοῦτον ὥσπερ 95, 30 ὥσπερ-οὕτω 84, 17. 86, 29. 87, 28. 89, 16 τὸ ἀγαπῆσαι τοῦτό ἐστιν ὥσπερ ἐάν τις 85, 21
ὥστε coni. consec. c. infinitiuo 82, 9. 98, 28. 137, 17

antecedente pronomine demonstr. 62, 12. 126, 22. 127, 23. 27 coni. finalis εἰς τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὸν ὁ θεός, ὥςτε ὤφελον (scr. ὠφελεῖν) καὶ σώζειν ψυχάς 57, 19 ἠξίου ὥςτε εἰρηνεῦσαι 100, 5 dubium est ὥςτε οὖν διὰ σοῦ διδάσκει 125, 8
ὠφέλεια 56, 15. 57, 5 cet.
ὠφελεῖν: τί σε ὠφελεῖ ὁ Χριστός 125, 23 ad animam refertur ὠφέλει τοὺς παρόντας 73, 15. 74, 2 ὠφελούμενοι 56, 30. 60, 8. 65, 13. 96, 26 ὠφελήθη εἰς τὸν βίον αὐτοῦ 105, 5 ὠφελεῖσθαι εἰς αὐτόν 111, 20 ὠφεληθῆναι ἐξ αὐτοῦ (sc. τοῦ κόσμου) 83, 11

INDICVLVS OBSERVATIONIS GRAMMATICAE *

aduerbia in -θεν terminantia: ἄνωθεν δῆθεν ἐκεῖθεν ἔνθεν ἐντεῦθεν ἔξωθεν ἔσωθεν ἕωθεν ὅθεν παιδόθεν ποθέν πόθεν. confunduntur aduerbia situs et motus (eodem modo atque praepositiones ἐν et εἰς) ἐκεῖ pro ἐκεῖσε 120, 21 contra ἐκεῖσε pro ἐκεῖ ut τῆς ἐκεῖσε μονῆς 55, 19 cet. ἀλλαχοῦ ἀπῆλθον 76, 1 ἔλαβεν αὐτὸν ἔνδον 81, 5 comparatiuus προθυμοτέρως 89, 15. adiectiua et pronom. pro adu. ὀρθὸς ἱστάμενος 121, 3 ἐξήρχετο δρομαῖος 68, 3 τὴν τοιαύτην ποθεινὴν οὖσαν γραφήν 55, 6 ποῖον καλόν 84, 4

articulus uetere more ad ea reuocat quae antecedunt καὶ τὴν εἰρήνην ἐποίησαν (pacem postulatam) 100, 20 πληρωθέντων δὲ τῶν τριῶν ἐτῶν 106, 22. — articulo sing. num. apposito indicatur totum genus τὸν ἀκούοντα 57, 31 τὴν τοῦ μονάζοντος ἀρετήν 60, 31 εἰς τὸ ὄρος οἰκεῖν 66, 13 — art. notionibus adhibetur menti eorum quibus scribitur inhaerentibus τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ ἀναζέσας 67, 2 τὸν καλὸν ἀγῶνα 56, 16 διὰ τὴν ταπείνωσιν τοῦτο ἐποίει 65, 24 τῇ εὐχῇ προσεκαρτέρουν 67, 17 non recedit a communi usu ὃ δὲ τὸν πόθον ἐν τούτῳ ἔχων 60, 2 οἱ ἅγιοι ὧν ταῖς πρεσβείαις ἐλεηθῶμεν 67, 4 εὑρὼν τοῦ πατρὸς ἡμῶν τὸν βίον ἀνάγραπτον 55, 3 sq. βιβλίον ἐνδιάθετον τῶν ἠθῶν τὴν κατάστασιν ἔχον 102, 25. — art. pronominis possessiui ui utitur ζητοῦντες τὰ πρὸς τὴν χρείαν 64, 30 ὃν καὶ ὁ τρόπος ἀπέδειξεν 71, 6 στῆναι οὐκ ἠδύνατο διὰ τὴν πολλὴν κακουχίαν 99, 24. — uim habet demonstratiuam τοῦ ἀνθρώπου 72, 22 οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος 106, 26. — nominibus propriis modo applicatur modo denegatur ἀπὸ Θρᾴκης 69, 15 ἐν τῇ Θρᾴκῃ 59, 6 ἐν τῇ Ἐφέσῳ 107, 15 ἀπὸ Ἀντιοχείας 105, 22 al. semper fere ὁ Ὑπάτιος legitur, est ubi articulus desit ἀκούων περὶ Ὑπατίου 117, 21 τῆς μονῆς Ὑπατίου 118, 18 eodem modo ὁ Νεστόριος 106, 28. 107, 6. 16 sed Νεστόριος 106, 5. 21 Νεστορίου 105, 22. 107, 24. 114, 18. 19 al. item Ὀλύμπια 107, 27. 109, 17 ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις 108, 10 τὸ πρᾶγμα τὸ τῶν Ὀλυμπίων 109, 11 nomina θεός κύριος Χριστός articulum adsu-

* H iis adpositum est quae ex ipsius Hypatii schedis fluxisse uidentur

munt ubi subiecti munere funguntur aut ex uerbo pendent, exceptis his locis οἵους δεῖ παρεστάναι θεῷ 133, 9 δώῃ σοι κύριος 112. 26 Χριστὸν ἀγαπῶντες 56, 10; substantiuo subiuncta, si illud articulum habet, et ipsa eum accipiunt exceptis his δόξαν τοῦ θεοῦ 134, 18 (contra δόξαν θεοῦ 56, 15. 73, 9) τὰς ἐντολὰς κυρίου 95, 10 τῆς χάριτος Χριστοῦ 56, 19 στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ 132, 6 in certa formula δοῦλος τοῦ θεοῦ 128, 16 cf. 123, 28 δοῦλος τοῦ κυρίου 123, 27 praepositionibus adnexa nulla lege adstringuntur; certa autem formula est ἐν κυρίῳ. — abundare art. uidetur δασὺ ἦν τὸ ὄρος ἀπὸ τῶν δένδρων 59, 8 ἔζη ἀπὸ τῶν βοτανῶν 60, 27 ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης ἄξιος 107, 29. — aduerbiis uim nominalem tribuit τῆς ἐκεῖσε μονῆς 55, 19 τὸ ἀνάπαλιν 55, 27 τῶν πρὸ ἐμοῦ 56, 24 τὰ περὶ αὐτοῦ 58, 20 τὰ ὧδε 68, 2 τῷ σὺν αὐτῷ 68, 24 cf. 69, 29 ἐν τῷ μεταξύ 69, 15. 74, 18 τῆς σήμερον 76, 14 εἰς τὸ πρωί 97, 29 τῇ ἐπαύριον 104, 20. 113, 16 τοὺς πέριξ τόπους 105, 17 τὰ περὶ τούτου 109, 15 τῇ ἔωθεν 119, 4 τὴν ἔνδον χώραν 129, 28 οἱ ἐκεῖσε ἀδελφοί 130, 23. — adiectiuis uim substantiui induit τὸ πρόθυμον 54, 5 τὰ θαυμάσια τοῦ θεοῦ 94, 26 cet. — participiis adhibetur τὸ βρῖθον τῆς νεότητος 90, 14 οἱ διώκοντες 119, 17 τὰ δέοντα 96, 22 τὸ ἀποβησόμενον 107, 8 πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτόν 137, 16 al. — infinitiuo adiungitur τὸ σπείρειν 61, 9 τὸ εὔξασθαι 63, 25 διὰ τὸ εἶναι 66, 9 τοῦ ἰδεῖν 79, 3 ἅμα τῷ ἄρξασθαι 57, 30 cet. — art. postpositiuus τὸν ἄνθρωπον τὸν ἰαθέντα 69, 5 τοῦ κυρίου τοῦ λαλήσαντος 70, 11 τῷ θεῷ τῷ δόντι 70, 21 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς ἀλλήλους 71, 21 ἡ βρῶσις ἡ ἄμετρος 91, 12 cet. — omittitur art. ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον 69, 27 ἐλέγχειν εἰς πρόσωπον 65, 9 καιρὸς ἡμᾶς καλεῖ 58, 2 ὥδευεν ἐπὶ ἀνατολάς 66, 15 ἐπὶ χώρας 58, 19 ἐν ἀγρῷ 60, 8 ἐπὶ γῆς 87, 14 ἐπ' ὤμων λαμβάνειν 62, 16. — articulum nomina cum genetiuo pronominis personalis uel adiectiuo ἴδιος coniuncta postulant; excipiuntur certae formulae πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ 105, 10 ἄχρι τελευτῆς αὐτοῦ 81, 24 ἕως τελευταίας ἡμέρας 105, 13 ἕως ζωῆς σου 125, 12 ἐκ νεότητός μου 101, 2 ἐν καρδίᾳ μου 109, 22 eodem modo praeeunte praepositione et sequente genetiuo art. omittitur διὰ πόθον τῆς εὐλαβείας σου 56, 6 ἀπὸ σκότους τῆς ἀγνωσίας 88, 17 notandum ὁ ἐμπιπλῶν γαστέρα αὐτοῦ 92, 1 τὸν κορεννύοντα γαστέρα ἑαυτοῦ 133, 28 cf. τοῦ

figura etymologica: ὁδεύειν τὴν ὁδόν 75, 13 πειρασμῶν ὧν πειράζει αὐτὸν ὁ ἐχθρός 84, 3 δεινὴν παιδείαν ἐπαιδεύθη 122, 20 τιμῇ σε τιμήσω 124, 27 φωτισθῆναι τὸν φωτισμὸν τοῦ ἐνδοτάτου ἀνθρώπου 133, 28 χοροῖς χορεύοντες 141, 3

nomina deminutiua in -άριον: δουλάριον κουβάριον παιδάριον ποδάριον. — masculinorum in -ος numerus pluralis in genus neutrum abiit: ut δεσμός δεσμά sic πηλά 66, 27 σίδηρα 122, 1. — adiectiui

genus nomini potiori adplicatur μονάζοντας καὶ παρθένους πλείστους 139, 2

nominum syntaxis: genetiuus *obiectiuus* ἀποκρίσεις κελλαρίου ἢ ὀστιαρίου 135, 9 τὸ πεισθῆναι αὐτοῦ 94, 19 φόβος θεοῦ 58, 14 cet. *qualitatis* ἐτῶν ἦν δέκα καὶ ὀκτώ 59, 16 cf. 61, 7. 70, 12. 82, 8. 136, 4 *temporis* μιᾶς γοῦν ἡμέρας 58, 26. 64, 9 νυκτὸς καὶ ἡμέρας 111, 9 al. ἡμερῶν 70, 3 cet. *partitiuus* τι τῶν γενομένων 59, 17 μιᾷ τῶν ἡμερῶν 60, 16 οἱ λοιποὶ τῶν μεγάλων 65, 4 εἷς τῶν μοναχῶν 71, 16 τινὲς τῶν παίδων 72, 10 τι τῶν τοιούτων 90, 3. 7 cet. saepius ἐκ praepositio partitioni inseruit εἷς ἐκ τῶν παίδων 77, 3 ὀλίγα ἐκ τῶν ἱματίων 109, 27 τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν 111, 1 πολλοὶ ἐξ αὐτῶν 111, 28 cet. etiam τινὲς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν 121, 20 *genet. loci* aut *temporis*, unde computatur (cf. ἀπό) ἀπὸ ὀλίγου διαστήματος αὐτῆς 97, 6 ἀπὸ σημείων ἓξ τοῦ μοναστηρίου 100, 25 μετὰ πολὺν χρόνον τοῦ ἐξορισθῆναι Νεστόριον 114, 12 μετὰ ἐνιαυτὸν τῆς τελευτῆς τοῦ Ὑπατίου 122, 27 πρὸ τριῶν ἡμερῶν τοῦ ἀδελφοῦ 139, 15 *conlocatio:* genet. pronominum personalium et αὐτοῦ αὐτῶν nomini postponi solet (cf. pron.); anteponitur ἀκούσας αὐτοῦ τῆς φωνῆς 59, 30 ἐθαύμαζον αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην 60, 3 βλέπων αὐτοῦ ὁ θεὸς τὸν ἀγῶνα 63, 25 cf. 74, 2. 84, 8. 127, 16 μου τὸν ψωμόν 75, 30 σου τὸ πρόθυμον 54, 5 ἡμῶν τὸ καστέλλιον 64, 22 ὑμῶν δοῦλος 61, 26 ὑμῶν τὴν ἀναστροφήν 87, 27. cf. 119, 16 uariatur τὴν χάριν αὐτοῦ — αὐτοῦ τὴν ψυχήν 63, 26

datiuus *relationis* Ἀρμένιον τῷ γένει 60, 13 ἠρρώστει τῷ σώματι 72, 16 τῷ σώματι πάνυ συνεστηκώς 120, 12 cf. ὄνομα *modi* πίστει 63, 5. 17 π. δεξάμενος 64, 19 σχήματι 97, 6 προφάσει 98, 10 saepius ἐν additur ut ἐν δίψῃ ζητοῦντες 57, 12 al. *instrumentalis* fines angustiores reddiderunt ἐν et μετά praepositiones cf. ind. uerb.

accusatiuus *limitationis* σεμνὸν τὸ λέγειν 106, 25 λάκκον δύο ὀργυιῶν τὸ βάθος 117, 8 τὸ σῶμα ὠδυνᾶτο 126, 25 λατόμος τὴν τέχνην 128, 18 *temporis* τὴν τεσσαρακοστήν 73, 12 τὴν νύκτα ταύτην 79, 8 τὸ νυχθήμερον 95, 24 χρόνον 119, 25 ἡμέρας πεντήκοντα 130, 2 τὰ τεσσαράκοντα ἔτη 136, 4 *duplex* post παιδεύειν 58, 10 λέγειν 65, 22 ἔχειν 70, 9 διδάσκειν 94, 24 ἐπιζητεῖν 99, 31 ἐνδύειν 101, 19 cet. cf. ἐδιδάσκετο παιδείαν 58, 12 παιδείαν ἐπαιδεύθη 122, 20

negatio: raro inueniuntur οὐδέ et μηδέ, quorum uice οὔτε et μήτε funguntur; raro etiam legitur οὐδείς μηδείς, quorum loco scriptor τις aut εἷς adhibere solet (cf. negationis collocatio) μή adhibetur pro ἵνα μή: μή ποτε ἀποθάνῃ 72, 24; interrogatiue μή τι κακὸν διεπράξω; 96, 31 μή τι προσέκρουσας τῷ θεῷ; 97, 21. iungitur coniunctiuo μὴ ξενιζώμεθα 59, 23 μὴ ἀπογνῷ ἑαυτοῦ 63, 19 μὴ ὑπενδῶμεν 63, 28 μὴ παρέλθῃ 70, 24 μὴ ἀκηδιάσωμεν 93, 7. 133, 14

cet. in sententiis finalibus ἵνα μὴ ἀπολλύῃ 125, 10 ἵνα μὴ μέλλωμεν 133, 22 ἵνα μήτε — μήτε 91, 7 al. necessarium est sententiis condicion. εἰ μή 70, 28. 81, 13 al. εἰ μὴ γάρ 97, 21 εἰ μὴ ὅτι 123, 24 εἰ δὲ μή 106, 13. 108, 27. 126, 3 εἰ δὲ μή γε 60, 21 ἐὰν μή 89, 19. 103, 25 cet. aduerbii loco εἰ μή (praeterquam) 58, 17. 102, 26. 111, 8 εἰ μὴ μόνον 58, 24 et consecutiuis ὡς μή 66, 25. 80, 24. 100, 25. 104, 23. 121, 6. 126, 8 al. ὡς μήτε 120, 7 ὡς μηκέτι 139, 8. participium uno loco (οὐκ εἰδώς 106, 26) excepto semper μή habet: μὴ δυνάμενος 80, 9 χρώμενος μηδενὸς ἰατροῦ 80, 12 cet. infinitiuo recte adhibetur μή 94, 17. 19 al. οὐ pro μή legitur in sententiis condicionalibus ἐὰν φρονῇς ... εἰ δὲ οὐ φρονεῖς 79, 14 εἰ ἔστι καιρός ... εἰ δὲ καιρὸς οὐκ ἔστιν 114, 17 ἐβουλόμην μὴ ἀπελθεῖν σε· εἰ δὲ οὐκ ἀνέχῃ 122, 7 εἰ οὐκ ἔστιν ἀπὸ θεοῦ 119, 10 in sententia relatiua generatim dicta ὅσα οὐ θέλομεν H 86, 17 οὐ μή c. ind. fut. οὐ μὴ λείψει 76, 14 c. coni. οὐ μὴ ἀθετήσω 128, 25 πιστεύω ὅτι οὐ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλείψῃ ὁ θεός 136, 18 οὐ (μή) — οὔτε (μήτε): εἰρήνη αὐτὸν οὐ τρέφει οὔτε ποιεῖ 89, 17 οὐκ ἀρνεῖται — οὔτε ἄλλό τι ὑπακούει 89, 25 οὐ δύναται πολεμῆσαι οὔτε ἀπαλλαγῆναι 92, 2 μὴ λαβὼν μήτε κατειρηνεύσας 122, 9 cet.

neg. collocatio: uerbo praeponitur neg., non nomini quod maxime negandum est; non οὐ ῥᾳδίως sed ῥᾳδίως οὐ scriptor dicit 101, 5. 105, 21. 110, 21 ἄλλό τι πρᾶξαι οὐ δύναμαι 60, 22 τὸν λυχνὸν ὑμῶν ἐπὶ τὴν λυχνίαν οὐ τίθετε 71, 14 ὁ σκώληξ ἔτι ἐν αὐτῷ οὐκ ἐφάνη 78, 10 οἷς ἄλλος οὐκ ἠδύνατο πλησιάσαι 80, 10 cf. 122, 7 αὐτοὶ μέν τινι οὐκ ἐπήρχοντο 101, 23 τινὸς οὐ μετέλαβεν τροφῆς 123, 2 νηφάλεος οὐκ ἔστη εἰς τοὺς πολέμους 123, 10 cet.

praepositiones cum aduerbiis iunctae ἐκ παιδόθεν 58, 13 ἀπ' ἄρτι 60, 19 εἰς ὕστερον 65, 29 ἀπὸ τότε 76, 16 ἀπ' ἐντεῦθεν 88, 1 ἐν ἄλλοτε (opp. ἐνίοτε) 88, 27

pronomen demonstratiuum: οὗτος postponitur nomini τοῦ πολέμου τούτου 64, 10 ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ 75, 29 τὸν αἰῶνα τοῦτον 112, 20 al. articulo praeponitur ταύτην τὴν ἐντολήν 61, 30 τούτοις τοῖς λόγοις 72, 13 gen. intra articulum τῆς τούτου ἀρετῆς 82, 26 sic 100, 26. 139, 16 cf. 103, 14 ἐκεῖνος postponitur ἀπὸ τῆς θλίψεως ἐκείνης 99, 27 ἡ πίστις ἐκείνου 101, 7 τῷ ἐνυπνιαστῇ ἐκείνῳ 106, 10 al. anteponitur articulo ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 96, 17 ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον 99, 1 τοσοῦτος sine articulo exhibetur τοσαύτην προθυμίαν 62, 11 τοσαύτην ἡσυχίαν 61, 22 τοσαύτην ἐξουσίαν 74, 31 τοσαύτην χάριν 81, 9 τοιοῦτος articulum habet τὴν τοιαύτην ἀγάπην 89, 28 ἡ τοιαύτη γνῶσις τοῦ θεοῦ 85, 12 ὁ τοιοῦτος 83, 30 τῷ τοιούτῳ 132, 22 τι τῶν τοιούτων 90, 3. 7; sine articulo ponitur τοιαύτην χάριν 65, 15 τοιαύτης δόξης 74, 25 τοιούτου πατρός 137, 22 cet. — saepius pron. demon-

stratiua in eadem sententia nomini, tamquam non positum fuerit, subiciuntur: τοῖς δὲ φίλοις . . . ἔλεγεν κἀκείνοις 96, 22 ὥςπερ γὰρ στρατιώτην εἰρήνη αὐτὸν οὐ τρέφει 89, 17 τοὺς . . . δαιμονιῶντας . . . ἐνέδυεν αὐτούς 101, 23 μὴ θέλουσαν τὴν καρδίαν ἄγχειν αὐτήν 104, 5 ὁ τοιαῦτα ποιῶν, οὗτος 132, 21 sic αὐτόν antecedente ὅν 127, 25 antec. αὐτόν 128, 1; minus hoc mirum cum praecedit participium absolutum ut 113, 21

pron. interrogatiuum pro relatiuo διὰ τί (fort. διότι) οὐκ ἐπετίμησεν 103, 27

pron. personale ὁ ἀνάξιος ἐγώ 57, 25 παρ' ἐμοῦ 57, 20 ἀπ' ἐμοῦ 74, 20 ἐπ' ἐμέ 96, 13 μετ' ἐμοῦ 108, 6 ἐν ἐμοί 108, 16 ἐμοῦ ζῶντος 108, 23. — *genetiuus* ponitur extra articulum (de pron. genet. nomini anteposito cf. nominum syntaxis) μου 75, 24. 101, 1 s. 103, 19 al. ἐν καρδίᾳ μου 109, 22 σου 56, 6. 60, 19. 22. 70, 26 cet. ἕως ζωῆς σου 125, 12 (cf. u. τελευτή) ἡμῶν 56, 18. 123, 13 al. ὑμῶν 56, 9. 18. 20. 57, 23 al. intra articulum ponitur ὁ ὑμῶν πόθος 56, 13 τῆς ὑμῶν διαγωγῆς 96, 13 διὰ τὴν ὑμῶν ὠφέλειαν H 134, 16 εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ καὶ ὑμῶν ὠφέλειαν H 134, 18 αὐτοῦ αὐτῶν non ad subiectum relatum τοῦ προσώπου αὐτοῦ 79, 29 cet. indefinite sine articulo χεὶρ αὐτοῦ 80, 32 γεγόνασιν αὐτοῦ μαθηταί 103, 4 παιδίον δὲ δουλάριον αὐτῶν 113, 9; intra articulum uitiose ponitur τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας 82, 24; ad subiectum relatum τὴν χεῖρα αὐτοῦ 81, 16 κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ 104, 15 τοῦ προτέρου αὐτῶν ἀδελφοῦ 110, 26 cet. sine articulo ὁ ἐμπιπλῶν γαστέρα αὐτοῦ 92, 1 (cf. Iob xx 23); nomine non definito ὀγδοήκοντα μαθητὰς αὐτοῦ 136, 7 τινὰς φίλους αὐτοῦ 137, 5 ἑνί τινι διαδόχῳ αὐτοῦ 137, 14 ἑαυτοῦ: τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς 95, 26 τοῖς ἑαυτοῦ ὑπηρέταις 97, 10 τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς 103, 27 cet. sine articulo γαστέρα ἑαυτοῦ H 133, 28

pron. possessiuum raro adhibetur τοὺς ἐμούς 101, 28 τὰ ἐμά 102, 1 τοῖς ἐμοῖς 102, 2 ἐμόν ἐστιν 105, 8 ἐμά ἐστιν 113, 27 τὸν ἐμὸν πατέρα 123, 3 τὸ ἐμὸν ἐπλήρωσα 136, 12 saepius in praefatione ἐμός 56, 3. 57, 22. 23. 26 ὑμέτερος 56, 28 ἴδιος pro pronomine possessiuo tertiae personae cf. adn. s. Theod. p. 123 Krumbacher act. acad. Monac. 1892 p. 278 articulum adsumere solet τοὺς ἰδίους μαθητάς 57, 5 ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος 60, 32 εἰς τὸ ἴδιον χωρίον 72, 15 εἰς τὰ ἴδια 72, 21 cet. sine articulo (ὑπὸ ἰδίου ἀδελφοῦ 72, 5 corrigendum est) ὡς ἴδια τέκνα 70, 19 ἴδιος αὐτοῦ ἄνθρωπος 117, 31 ἴδιον ἄνθρωπον 118, 5 ὡς ἴδιον πατέρα praedic. 125, 26

pron. reflexiuum: μὴ ἀπογνῷ ἑαυτοῦ 63, 19 περὶ ἑαυτοῦ 123, 23 ἴσον ἑαυτοῦ ποιῆσαι 133, 5 προπέμψας πρὸ ἑαυτοῦ 136, 7 ἔπηξεν καλύβην ἑαυτῷ 60, 25 ἐποίησεν ἑαυτῷ κελλίον 73, 11 cet. ἐπέδωκεν ἑαυτόν 60, 2 cf. 84, 10. 120, 30 ἑώρακεν ἑαυτόν 104, 17 cet. — pron. reflex. I et II personae uicem gerit pronomen reflex. III perso-

nae cf. supra p. 135 ubi add. II pers. ἑαυτῷ 75, 14 sed ἐμαυτῷ et ἐμαυτόν dixit H cf. p. 139

pron. relatiuum (cf. ὅςτις): licentius ἐν οἷς sententias conectit 105, 22 al. sic nonnumquam ἐξ ὧν exemplo alicui inducendo seruit quo sententia anteposita inlustretur 80, 22. adnectit nouam sententiam περὶ ἧς διδασκαλίας 58, 2 cf. 60, 14. 64, 12. 74, 4. 116, 17. 125, 23. 127, 24 — eodem modo ὅςτις ponitur pro ὅς 78, 24. 113, 6. 116, 8 — attrahitur πειρασμῶν, ὧν πειράζει ὁ ἐχθρός 84, 3 γνωσόμεθα τῶν ἔργων ὧν ποιεῖ 85, 10 περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν 88, 16 εἰς ἣν ἀεὶ κατεῖχεν δίαιταν 95, 28 παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἐφρόνησεν 106, 28 μηδὲν ποιήσας ὧν προῄρητο 109, 3 ἐν ᾧ κατελήφθησαν ὄρει 59, 7 nomen pr. relatiuo attrahitur τοῦτον τὸν Ζήνωνα ὃν ἐνομίζετε ..., οἰκονόμος ἦν 140, 1

syntaxeos abundantia (cf. ἄλλος αὐτός) in *coniunctionibus* conspicua πρὶν ἢ τοῦ c. inf. cf. πρίν. ἕως ὅτε 122, 21 ἕως οὗ 122, 30 εἰ μὴ μόνον 58, 24. 117, 14 εἰ μὴ μόνῳ 129, 22 εἰ μὴ ὅτι 123, 24 οὐδ' αὖ πάλιν 131, 17 οὐ μόνον ὅτι οὐ cf. μόνον; superlatiuo additur πάνυ 73, 12; abundantia eo quoque gignitur quod uerbo ἔλεγεν orationi directae interposito adicitur ὅτι: ἔλεγεν ὁ παπᾶς ἐκεῖνος ὅτι 140, 12; post digressionem *repetuntur uerba* quibus conexus sententiae restituatur ἀκούσας ... τοῦτο οὖν ἀκούσας 58, 29 — 59, 2 μαθὼν ... τοῦτο οὖν μαθὼν 72, 3 s. πολλῶν οὖν ἐνοχλούντων ..., ὡς οὖν ὤχλουν 135, 8 s. Νεστορίου ἐρχομένου ... ὡς δὲ πλησίον τῆς πόλεως ἔμελλε γίνεσθαι, ὁρᾷ ὁ Ὑπάτιος 105, 22 s.

synt.: anticipatio 76, 3. 98, 17. 101, 1. 103, 10. 109, 6

synt.: epexegesis ὡς διὰ τοῦτο κολλᾶσθαι τῷ Ὑπατίῳ, διὰ τὸ εἶναι δοῦλον θεοῦ 66, 8 s. τὸν καλόγηρον τὸν κύριν Ἰωνᾶν 69, 9; neglegentius sub epexegeseos forma nomina interponuntur: ἕλκος ὅπερ ἐποίησεν πόρον, σὺν τῇ σαρκὶ τὸ ὀστοῦν 129, 5 eodem pertinet ὁμοίως καὶ αὐτοὶ σχολαστικοί ad accus. ἄλλους relatum 110, 12

syntaxis laxior: alterum *membrum nexu solutum* ὡς τὸ σῶμα ἐξάλλεσθαι δι' ὅλου καὶ ὥςπερ σύντρομος ἐγένετο 128, 13 cf. 111, 28; a sententia finali transitus fit ad infinitiuum ὅπως μηδὲν προκρίνωσι ... φεύγειν τε 96, 23; a participio ad uerbum finitum transitur 74, 7 s. *genetiuus absolutus* eodem atque uerbum finitum subiecto γενομένων δὲ αὐτῶν ... ἠυλίσθησαν 59, 6 λειτουργοῦντος δὲ αὐτοῦ ... στενάζων ἀνεβόα 73, 21 πολλῶν δὲ ἐπιχειρήσαντων ... μεῖναι οὐκ ἴσχυον 66, 26 s. τούτων εἰς τὰ εἴδωλα τραπέντων παρώργισαν 91, 19 ἑστηκότος αὐτοῦ ... ᾔσθετο 124, 5; genet. absol. etiam ibi ponitur ubi eiusdem uocis casus obl. diuersus in sententia legitur ἐγκλειομένου αὐτοῦ ἀπεκαλύπτετο αὐτῷ 73, 28 τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ κυριακῆς οὔσης 136, 25 καὶ *particula* etiam

sententias adnectit quas per particulam οὖν induci exspectes καὶ ἵνα δώσῃς 104, 19 καὶ ποῦ τὰ ἐνύπνιά σου; 106, 11; pro γάρ: καὶ οὐ μὴ ἀθετήσω 128, 25 *anacoluthon* 105, 22—26. 107, 3—7. 139, 20—27 ἵνα cum infinitiuo sequente 122,11—16 *asyndeton* 65, 10. 71, 14 (in orat.) 72, 5. 112, 15. 121, 2 *enuntiata consecutiua* coniunctione ὡς et ὥςτε inducuntur; plerumque infinitiuo, nonnumquam indicatiuo enuntiantur. infinitiuus cum accusatiuo coniungi solet etiam cum subiectum idem est ac uerbi finiti: τοσοῦτον δὲ ἦν συνετός, ὡς αὐτὸν ὁρᾶσθαι 103,1 τοσοῦτον ἤλασεν, ὡς κάμνειν αὐτόν 120,12 τοσοῦτον ἐζήλωσεν τὴν ἀρετήν, ὡς γενέσθαι αὐτόν 128, 6

syntaxis membrorum. *coniunctio* fit per καί, καὶ — καί 78, 8—10. 95, 3—6. 92, 18. 110, 20. 139, 22 οὔτε — οὔτε 68, 17. 122, 24. 134, 20 κἂν — κἄν 122, 12 μὲν — δέ: ὃ μὲν — ὃ δὲ — ὃ δέ 67, 10 cf. 120, 16 sq. τὸν μὲν — τὸν δέ 60, 6—7. 63, 2—3 ὁ μὲν Ὑπάτιος . . ., ἐκεῖνος δέ 68, 14—16 πάντες μὲν . . . τινὲς δέ 58, 22 οἱ μὲν αὐτῶν . . . οἱ δὲ λοιποί 126, 6 ἐὰν μὲν — εἰ δέ 63, 14 — 64, 2 πρῶτον μὲν — ἔπειτα δέ H 87, 2 sq. etiam ἀσυνδέτως membra similia iuxta ponuntur ὅταν — ὅταν πάλιν 91, 9 ἄλλος — ἄλλος (quater) 120, 17—21 m. *geminantur* enuntiata consecutiua 61, 14—21. 76, 23—27. 128, 5—8 enuntiata finalia ἵνα — ἵνα 134, 21 m. *artificiosius partita:* ἵνα μήτε . . καὶ . ., μήτε . . καί 91, 7—9

syntaxis sententiarum plerumque per καί particulam efficitur. in qua structura hoc quoque sermonis familiaris et uolgaris indicium est, quod facile ad nouum subiectum transitur non apertius significatum uelut ὁ κύριος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπῆλθε βλέπων 80, 27 ἔχει ὑγιᾶναι καὶ εὐθὺς ἀπόλυσον αὐτόν 99, 26 ἐψώμιζεν αὐτὸν καὶ μόλις ἐδέχετο 102, 11 sic 109, 24—6. 125, 17. 135, 26. 136, 2 egregium ex. 107, 20 s. etiam in artiore nexu membrorum subiectum mutatur: καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ τὰ ἄλλα πάντα αὐτὸς ἡμῖν δίδωσι 92, 18 ne ab infinitiuo quidem haec licentia abstinuit: Ἀλέξανδρον πορθηθῆναι . . . καὶ κειμήλια παραλαβεῖν (sc. τοὺς Οὔννους) 139, 3—4

uerborum declinatio: *augmentum* temporale neglegitur ἀηδίζετο 60, 9 ἔα (ἐᾶ PV) 68, 18 ἐψηιμένῃ 80,14 παραιτήσαντο 91, 22 ἑτοιμάσθησαν 119, 11 ἑρμήνευσεν 131, 5 κατειρήνευσεν 122, 25 in uerbis ab εὐ inchoantibus εὗρον 55, 11. 16. 76, 3 εὗρεν 102, 25 εὗρον 106, 18. 113, 16. 27. 117, 15 εὑρέθη 58, 18. 136, 1 εὕρηνται 117, 27. 118, 1 κατευοδοῦτο 109, 7 εὐλόγησεν 113, 3. 139, 26 εὐλογημένῳ 62, 25. 81, 5 εὐχαρίστουν 99, 27 εὐχαρίστει 102, 15 εὐλαβοῦντο 73, 26. 133, 11; augm. syllab. plusquamperfecti πεπόρθητο 121, 22 in *stirpe* uerbi ᾱ non mutatur in η cf. δάκνειν καταρράσσειν ἐπιλάθομαι. *uerba in* μι ad similitudinem uerborum in ω declinata cf. διδόναι, ἐμπιπλῶν 92, 1 κορεννύοντα 133,

28 στήκει 132, 22 *u. contr.* -έσαι pro -ῆσαι cf. φορεῖν; terminatione soluta δέεσθαι 83, 16 ἐδέετο 129, 8 *formae nouae*: coni. κἂν ζημιοῦται 85, 23 imperat. προσκολλοῦ 133, 2 imperf. ὠδύνουν 127, 4. aoristus II act. ad similitudinem aoristi I reuocatus ἀπενέγκαι infin. 77, 25 ἤνεγκαν 80, 30. 102, 13. 116, 23 ἐνέπεσα 134, 26; παύω: aor. pass. II ἐπάην coni. ἀναπαῶσιν 135, 24; II sing. pass. in -σαι: προσκολλᾶσαι (coniunct.) 133, 1 τελειοῦσαι 140, 6

uerbi genera: rarus est usus medii ποιεῖσθαι, dicitur εἰρήνην ποιεῖν 70, 8. 75, 23. 100, 6. 11. 20 εὐχὴν ποιεῖν 65, 7. 69, 23. 70, 1. 79, 8. 20. 82, 5. 114, 10. 11. 115, 16. 124, 20. 139, 27 βουλὴν ποιήσαντες 118, 15 σφραγῖδα ποιήσαντος 80, 26 extat tamen τὴν σύνταξιν ποιησάμενος 55, 22 ποιήσασθαι τὴν ἐξήγησιν 58, 3 σφραγῖδα ποιησάμενος 67, 2; medium pro act. παύσασθαι 138, 2; act. pro pass. ἀναπαύσῃ 84, 25 passiua significatione sunt ἰάθη 122, 22 ἰᾶται ὁ ὀφθαλμός 113, 13 τίς οὐ παρεμυθεῖτο 112, 4, actiua ἀπεκρίθη 107, 13

u. modi: *indicatiuus* post ἐάν ὅταν cf. ind. uerb. ind. enuntiato condicionali etiam in re iterata adhibetur εἴ τις ἦν πυρέξας 63, 1 εἰ δέ τις τοῦτο ἠρνήσατο 64, 2 εἴ τις ἐθλίβετο 73, 30 ὁσάκις δὲ ἠθέλησεν 67, 14 εἴ τις ὠφελήθη 105, 5 εἴ τις ἐβούλετο 105, 16 εἴ που ἦν 120, 20 οὗ προσετάγη 120, 27 ὅπου ἐκελεύσθη 120, 28 εἴ τι ἐλάλει 127, 20; ἄν additur ὅπου ἂν ἔγνω 70, 27 εἴ τι ἂν εἶδες ἀγαθόν H 105, 7 εἴ τι ἂν συνέγνω ἄτοπον 118, 14 εἰς ὃ ἂν ἐτράπη 120, 29. — ind. fut. in interrogatione indirecta ἤριζον τίς πλέον νηστεύσει ἢ ἀγρυπνήσει ἢ εὔξεται 67, 8. — ind. temp. histor. in condicione a rerum ueritate aliena sine ἄν ponitur (sed legitur etiam ἄν u. ibi): στρατηλάτης ἔμελλε γίνεσθαι, εἰ μὴ ἐτελεύτα 81, 12 εἰ γὰρ ἀνήγγειλας, παρεκαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς 98, 4. *coniunctiuus* hortatiuus saepe adhibetur μὴ ξενιζώμεθα 59, 24 μὴ ἀπογνῷ 63, 19 μὴ φύγῃ, ἀλλ' ὑπομείνῃ 63, 22 τραπῇ 63, 25 ποιήσωμεν 86, 16. 17 cet. — coni. in enuntiato relatiuo ὃ οὖν ὑμῖν εἴπω, τοῦτο ὀφείλετε ποιεῖν H 96, 14. — enuntiata relatiua cum ἄν et coni. ὅσα ἂν παράσχῃ 57, 22 ὅπου ἂν εὕρῃ 58, 16 ὅσα οὖν καλὰ ἔργα ἐὰν ποιήσῃ τις 123, 25 ὅσα ἂν θέλωμεν 86, 15 — coni. post εἰ ponitur εἰ μὴ ἄρῃ καὶ εὑρίσκῃ (-σκει P) 83, 12 εἰ γένηται 63, 27 θαυμάζω εἰ δυνηθῇ 83, 20 εἰ δὲ κατοικήσῃ (-σει P) καὶ μανθάνῃ (-νει P) 83, 29 εἰ κατέχῃ 84, 28 εἰ μὴ ἔχωσι 101, 4 εἴ τις εὑρεθῇ 132, 17; coni. post ὅτε: ὅτε πράξῃ 83, 11 ὅτε ἀλοήσῃ 87, 28; post πρίν: πρὶν ἀναχωρήσῃ 69, 6. — coni. post pronomina interrogatiua directa τί ἡμεῖς εἴπωμεν 91, 27 ποῦ δείξωμεν 77, 22 τί γὰρ ἀνταποδώσωμεν 88, 15 τί εἴπω ἢ τί λαλήσω 88, 18 πῶς τολμήσωμεν 92, 20; post indirecta ἐτήρει καιρόν, πότε ἀπέλθῃ 58, 15 μανθάνῃ πῶς ἀρέσῃ τῷ κυρίῳ 84, 2 κλαίει πῶς περάσῃ καὶ εἰσ-

ἔλθῃ 87,8 μέριμναν ἔχειν, πῶς παραστήσωμεν καὶ καταξιωθῶμεν 88, 5. — coni. post ἤ 'potius quam' ἀποθανεῖν . . ἤ . . συγχωρήσω 108, 23 sed ἀποθανεῖν ἤ συγχωρῆσαι 108, 12. — coni. pro ind. fut. legitur in membro aduersatiuo sententiae negatiuae οὐ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλείψῃ ὁ θεός, ἀλλὰ ἐλεήσῃ καὶ ἀπολάβητε καὶ προσδέξωμαι 136, 19—20. *optatiuus* euanescit, legitur εἰ δὲ καὶ βούλοιτο in oratione obliqua 60, 1, in sententia primaria γένοιτο 114, 26; τὸ δὲ ὕδωρ ηὕρισκον ὅπως ἀρδεύοιτο 117, 16 igitur 'δωη' 112,26 est coni. δώῃ non opt. δῴη. optat. cum ἄν: ὡς ἄν τις ἴδοι (ἴδῃ P) 97, 15. modus optantis iam coni. est ἐλεηθῶμεν 67, 5. — in enuntiatis finalibus regnat coni. etiam si uerbum finitum temporis historici est: παρεκάλουν ἵνα ἐπισκέψωνται 68, 31 ἐνουθέτει ὅπως τὸν θεὸν δοξάζωσι 101, 16, etiam si tempore historico res a rerum ueritate abhorrens indicatur παρεκαλοῦμεν ἵνα ἰάσηταί σε 98, 5. *imperatiuus* III pers. γαμησάτω 64, 4 γνωριζέσθω 93, 29 μηδεὶς ἀπιστείτω 130, 26 circumscribitur ἵνα λέγῃ 123, 26 *infinitiuus* iungitur uerbis αἰτεῖν ἀναγκάζειν ἀξιοῦν ἀπαγγέλλειν ἀπελθεῖν ἀποκρίνεσθαι ἀποστέλλειν ἄρχεσθαι (semper) ἀφιέναι γινώσκειν διηγεῖσθαι διδόναι ζητεῖν θέλειν καταξιοῦν κελεύειν κρίνειν λέγειν νομίζειν παρακαλεῖν ποθεῖν προαιρεῖσθαι προτρέπεσθαι σπεύδειν σπουδάζειν συμφωνεῖν συνεθίζειν τάττειν. — de sententiis consecutiuis cf. ὡς ὥςτε. — inf. pro participio γνόντες ἐληλυθέναι Ὑπάτιον 69, 12. — inf. cum pronomine interrogatiuo coniungitur (cf. adn. s. Theodos. p. 145) ζητοῦντες ποῦ εὑρεῖν 57, 12 ὡς μὴ εὑρίσκεσθαι, πῶς αὐτοῦ ἐπιμελήσασθαι 129, 7 τί ποιῆσαι οὐκ ἦν 113, 11. — ἔχειν c. inf. ponitur pro fut. 72, 12. 106, 10. 108, 21. 119, 1. 130, 4. — accusatiuus c. inf. (cf. syntaxis) ponitur post uerba γίνεσθαι δεῖν κελεύειν λέγειν οἰκονομεῖν ποιεῖν συμβαίνειν φάναι ἐγγράφως ποιεῖν; adiungitur coni. consecutiuae ὡς 61, 10. 64, 27. 76, 19. 24. 25. 77, 24. 78, 1 cet. *participium* (cf. negatio, articuli usus, syntaxis) futuri τὰ πρὸς ζωὴν ἀρκέσοντα 68, 7 τὸ ἀποβησόμενον 107, 8. — part. adhibetur uerbis ἀκούειν βλέπειν διατελεῖν εὑρίσκειν ἔχειν θεᾶσθαι θεωρεῖν ὁρᾶν συνειδέναι. — genetiui absol. subiectum omittitur: δυσκολοῦντος οὖν εἰς τὴν θεραπείαν sc. quod antea dictum erat τοῦ ἕλκους 129, 7

uerbi tempora: *praesens* historicum ὁρᾷ 69, 16 δηλοῖ 69, 18 παρακαλοῦσιν 69, 20 al. praes. pro fut. πειράζουσα 67, 24 λυτροῦμαι 63, 21. 26 ἀποθνήσκεις 94, 4. 127, 17 al. *imperfectum* de conatu ἐπεδίδου (sed non acceptum est) 81, 16 τὸ δὲ ὕδωρ ηὕρισκον ie inuenire studebant et inuenerunt 117, 16. *futurum* (cf. modi) rarescit αἱρήσεται H 83, 15 ὑπομενοῦμεν H 85, 16 γνωσόμεθα H 85, 10. 19 raro post imperatiuum κέλευσον καὶ διώξομεν 119, 9 εὐχώμεθα καὶ γνωσόμεθα 120, 10. infinit. fut. (cf. particip.) uno